www.dhammaransi.com

လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး
သီကုံးရှုန်းပွဲ့သော

…ဒ္ဒိရကဝရကျမ်း

---နှုတ်သွက်·လျှာသွက်·နာနာကျက်၍
စာထွက်အလို
သုတာထူး ဦးအောင်ဆို
သူ့ကိုယ်မှုကား
အဖြူမကွက် ထယ်လုံးနက်---

-၃
၈

၂၅၄၄
www.dhammadansi.com

လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး

သိ - ကုန်း - နှုန်းဖွဲ့သော

မေတ္တာစာများနှင့် ဆိုဆုံးမ ဩဝါဒ အနုသာသနီ

တေးထပ် နှင့် လေးချိုးများ

ဂမ္ဘီရကဗျာ

www.dhammaransi.com

၂၉၄.၃
ဓာဗ၊
၇၆၉၉

☆

အုပ်ရေ .... (၂၅၀၀) ဒုတိယနှိပ်ခြင်း
(၁၅-မတ် ၁၉၆၈)

ထုတ်ဝေသူ.... ဦးစိုးဝင်း(မြ-၀၀၉၃)
မြန်မာ့ဗျူဟာ စာအုပ်တိုက်
၁၂ (ခ) နှင်းပန်းလမ်း၊ ရေကျော်၊ ရန်ကုန်။

ပုံနှိပ်သူ .... ဦးစိုးဝင်း (မြ-၀၁၀၆)
မြန်မာ့ဗျူဟာစာပုံနှိပ်တိုက်
၁၂ (ခ) နှင်းပန်းလမ်း၊ ရေကျော်၊ ရန်ကုန်။

ထုတ်ဝေသူ၏-

ပဏာမစကား

ဤ "ဂမ္ဘီရကဗျာ" သည် စစ်ပြီးခေတ်တွင် စာမူပျောက်ကွယ်လုမတတ် တိမ်မြုပ်နေသည် ဖြစ်၍ စာမူကို အရရှာ ပြီးလျှင် ၁၉၅၆-ခုနှစ်က ကျွန်ုပ်တို့ပဌမအကြိမ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။

ဤ-ဂမ္ဘီရကဗျာလင်္ကာ မေတ္တာစာများသည် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး ကိုယ်တိုင် စီကုံးရေးသားသော ကဗျာလင်္ကာများဖြစ်၍၊ ၎င်းတို့အနက် ထင်ရှားသော အချို့ကဗျာလင်္ကာ မေတ္တာစာများကို လယ်တီပဏ္ဍိတ ဆရာ-ဦးမောင်ကြီးက စီစဉ်စုပေါင်းထားသည့် လယ်တီကဗျာများ ဖြစ်ကြောင်း ဆရာ၏ နိဒါန်းတွင် ဖော်ပြလျက်ရှိလေသည်။

လယ်တီစာပေကျမ်းဂန် များစွာရှိသည့်အနက် လက်ရွေးစာအုပ်အဖြစ် ဤဂမ္ဘီရကဗျာကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်း အကြောင်း

www.dhammaransi.com

ပဏာမစကား

မှာ ကျွန်ုပ်တို့၏ နှစ်ဘက်သော မိဘ ဘိုးဘွား တို့သည် လယ်တီဘုရားကြီးအား ကိုယ်တွေ့လုပ်ကျွေးပြုစုခဲ့ကြသူများ ဖြစ်သောကြောင့် လယ်တီဘုရားကြီး နှင့် လယ်တီဝါဒ မိဘ ဘိုးဘွား တို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အစဉ်သတိရ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် လက်ရွေးစဉ် ထုတ်ဝေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးဇူးရှင် မိဘများဖြစ်သော "သိမ်တောင်တောရ တိုက် လယ်တီ စကြံ ကျောင်း ဒကာကြီး - မြစ်သားမြို့ (ဆန်စက်ပိုင်-မင်းတိုင်ပင်အမတ်အမိန့်တော်ရရှေ့နေ) မြစ်သား ဦးစံဖေ နှင့် ကျောင်းအမကြီး ဒေါ်သုဝှင်း တို့က ဆရာတော်ဘုရားကြီး မျက်စိမကွယ်မီ နှင့် ကွယ်ပြီးနောက်များတွင် ယုယပိုက်ထွေး အလုပ်အကျွေးပြု ကိုးကွယ်ခဲ့လေရာ ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးအား မိဘ ဘိုးဘွား များနှင့်အတူ ကိုးကွယ်ရ ဖူးခဲ့ကြရသဖြင့် မမေ့နိုင်သော လယ်တီကုသိုလ် သတိ ရှိနေလေသည်။

ဤ "ဂမ္ဘီရကဗျာ" ဖြစ်လမ်းခဲ့သည့် အကြောင်းတရပ် ရှိသေးသည်။

လယ်တီ စကြံကျောင်းဒကာကြီး မြစ်သား ဦးစံဖေ သည် လယ်တီဆရာတော်ကြီး နှင့်အတူ လိုက်ပါလျက် တရားပွဲကြီးများတွင် ရှေ့ပြေးပဏာမ တရားဟောလေ့ရှိရာ အထူးသဖြင့် ဤ "ဂမ္ဘီရကဗျာ" တွင်ပါသော ကဗျာ=လင်္ကာ-မေတ္တာစာပါ စကားများကို ကောက်နုတ်၍ ဟောပြောလေ့ရှိရာ ပရိသတ် နားလည်လွယ် မှတ်သားလွယ်ဖြစ်သဖြင့် လယ်တီကဗျာ အနုပညာ

www.dhammaransi.com

ပဏာမစကား

ဂုဏ်သြဇာရှိကြောင်းကို သားသမီးများနှင့် တပည့်တပန်းတို့အား ထုတ်ဖော်ပြောလေ့ရှိပါသည်။

လယ်တီဆရာတော်ကြီး၏ ရှေ့မှောက်တွင် နွားမေတ္တာစာ များ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် လင်္ကာနှင့်၊ သံဝေဂ လေးချိုးကြီးများကို ဖွင့်ဆို ဟောပြောရာတွင် မြန်မာစကား အသံသြဇာ ရှိရှိ နှင့် ပြိုပြိုသသ အဟော အပြော ကောင်းလှသဖြင့် "လယ်တီ ကဗျာနှင့် မြစ်သား ဦးစံဖေ" ဟူ၍ပင် အကျော်အကြား ဖြစ်ခဲ့ လေသည်။

ထိုအခါကပင် သားသမီးများ နှင့် တပည့်တပန်း တို့အား လယ်တီကဗျာများကို နှုတ်တက်ရွရွ ကျက်မှတ်စေသဖြင့် လယ်တီ ကဗျာများ အစွဲအလန်းရှိခဲ့ကြသည်။

သို့ဖြစ်၍-

လယ်တီ ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ တရားတော်, အဆိုတော် မိဘ ဘိုးဘွားတို့၏ လယ်တီတရားဝါဒ ခံယူဂုဏ်များကို ထုတ် ဖော်ကျေးဇူးဆပ်သည့်အနေဖြင့် ဤ "ဂမ္ဘီရကဗျာ"ကို လက် ဆွေးစာအဖြစ် ဒုတိယအကြိမ် မူမှန်တည်းဖြတ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေ ပါကြောင်း။

မောင်စိုးဝင်း

ရန်ကုန်မြို့ ဒဂုန်-ဦးလှဘော်၊ ဒေါ်တုတ်

၁၉၆၇-ခု၊ စက်တင်ဘာလ ၁-ရက်။ မိသားစု-ကိုယ်စားပြု။

www.dhammaransi.com

☆

လယ်တီဘုရားကြီး

နှင့်

လယ်တီဝါဒ — မိဘ - ဘိုး - ဘွား

တို့၏

ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အစဉ်သတိရလျက်။

☆

www.dhammaransi.com

နိဒါန်း

ဤ ဂမ္ဘီရ ကဗျာကျမ်းသည်ကား — မြန်မာနိုင်ငံတော် အတွင်းဝယ်၊ သတင်း ကျော်စောတော်မူ၍ ထက်မျက် ပညာ မဟာဓမ္မကထိက ဖြစ်တော်မူသော မုံရွာမြို့ လယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ အရပ်ရပ် ဆုမ္မတော်မူခဲ့ဘူးသော ကဗျာလင်္ကာ မေတ္တာစာ စသည်များကို တစုတလုံးတည်း ပေါင်းရုံး၍ ရိုက်နှိပ်သော စာအုပ်ပင်ဖြစ်ပါကြောင်း။

ဤ ကျမ်း၌ ပါရှိသော ကဗျာလင်္ကာ မေတ္တာစာများကား လွန်စွာ အနှစ်သာရရှိသဖြင့် ကဝိလက္ခဏာ ကဗျာဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသည့်ပြင် သီကုံးရေးသားအပ်သော အဆိုအမိန့်တို့သည်လည်း ချိုမြိန်နူးသာယာ ဘတ်နာ ကြည့်ရှုဘွယ် ကောင်းလှသည် ဖြစ်ကြောင်း။

ရှေးအခါကာလ၌ စာစီစာကုံး အနှုန်းအဖွဲ့အရာဝယ် လွန်စွာ ကျော်စောတော်မူကြသော ကန်တော်မင်းကျောင်း ဆရာတော် မုံရွေး ဇေတဝန် ဆရာတော်တို့၏ မေတ္တာစာများနှင့် စလေ ဦးပုည၏ မေတ္တာစာများကို မပျောက် မပျက်ရအောင် တလုံးတည်း ရိုက်နှိပ်၍ ထားခဲ့သော ကန်တော်မင်းကျောင်း မေတ္တာစာ, မုံရွေး ဇေတဝန်မေတ္တာစာ, ဦးပုည မေတ္တာစာ-စာအုပ်များသည် ဘတ်ရှုလေ့ကျက်သူ ရှင်လူအပေါင်းတို့အား အမျိုးမျိုးသော ညာဏ်ပညာ ဗဟုသုတများကို တိုးပွားစေသကဲ့သို့ ထို့အတူ လူရှင်အများတို့၏ အသိအလိမ္မာ ညာဏ်ပညာ တိုး

www.dhammaransi.com

နိဒါန်း

ပွားခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်သော လယ်တီ ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ ကဗျာလင်္ကာ မေတ္တာစာများကိုလည်း စုဆောင်း၍ ထားသည် ဖြစ်ပါကြောင်း။

ဤသို့ ကောင်းမြတ် နက်နဲ စိတ်ဖွဲ့ သက်ဝင်ဘွယ်ကောင်းလှသော မေတ္တာစာများကို စုရုံး၍မထားဘဲ နေခဲ့ပါလျှင် ကစဉ့်ကလျား လွင့်ပါး တိမ်ကော၍ ပျောက်ပျက်မည်ကို ကြံစီမျှော်တွေး စိုးရိမ်ရေးဖြင့်၊ အလေးတရ၊ ဂရုစိုက်ထုတ်ပြီးခါ ဆရာတော် ဘုရားကြီးနှင့် ရင်းနှီးသော အတွင်း တပည့်ကြီးများထံမှ မရ ရကြောင်း ခဲယဉ်းစွာ စုဆောင်း၍ လုပ်ဆောင်သည် ဖြစ်ပါကြောင်း။

ဤ အရပ်ရပ် ရေး သား တော် မူ အပ် သော စာ များကို သာမည ကြည့်ရှု ဘတ်နာရုံမျှနှင့် ဟင်းတိမ် ရောင့်ရဲခြင်းမရှိဘဲ အထပ်ထပ် ဘတ်ရှုပြီးလျှင် အလွတ် နှုတ်တက် အရကျက်၍ ထားရန်ပင် သင့်လျော် ကောင်းမြတ်သည် ဖြစ်ပါကြောင်း။

ပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ မိန့်ဆိုရေးသားတော်မူအပ်သော စာများကို နှုတ်တက်ရရှိပါလျှင် ပရိသတ်ပွဲသဘင် အစည်းအဝေးကြီးများ ဆင်ယင်သောအခါတို့၌ တစုံတရာသော အကြောင်းနှင့် ကောင်းစွာ စကားပြောဆိုရာတွင် ဆိုင်ရာ ဆိုင်ရာ ကောက်နှုတ် ရွတ်ဆို၍ ပြောကြားရန် စကားပုံ အမျိုးမျိုး, စကားအချက်ကောင်း အမျိုးမျိုး တို့ကို လျှင်မြန် ရဲရင့်စွာ ပြောဆို နိုင်သည် ဖြစ်ပါကြောင်း။

www.dhammaransi.com

နိဒါန်း

ပညာရှိတို့ ရေးသားထားအပ်သော စာများမှ လိုရာကောက်၍ ရုတ်တရက် အချက်ကျစွာ ပြောဆိုနိုင်သော ပညာရှင်သည်"ပညာကြီးရင့် ပွဲလယ်တင့်"ဆိုသော စကားအရ များဖြင့်ပေါယယ်သော ပရိသတ်တို့ရှေ့ဝယ် နက္ခတ်တာရာတို့ အလယ် လမင်းကြီး တင့်တယ်ဘိသကဲ့သို့ အံ့ဩဘွယ် ကြက်သရေ ရှိသည်ဖြစ်ပါကြောင်း။

ထို့ကြောင့် အမျိုးမျိုးသော အကျိုးစီးပွားတို့ကို ထွန်းကား ပွားတက်အောင် ရွက်ဆောင်အားပေးနိုင်သော ဤဂမ္ဘီရကဗျာကျမ်းကို အများရှင်လူတို့ ဆောင်ယူလက်စွဲ၍ အမြဲထက်ကြပ် ရှိကြစေရန် သင့်လျော်လှသည်ဖြစ်ပါကြောင်း။

မောင်ကြီး

ရန်ကုန်မြို့
၁၉၁၁-ခု၊ စက်တင်ဘာလ ၂၇-ရက်။

☆

www.dhammaransi.com

မာတိကာ

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ

လယ်တီမေတ္တာစာများ

၁။ ခုနစ်နေ့ဘုရားရှိခိုးနှင့် ဆုတောင်းအမျိုးမျိုး ၁
၂။ သတ္တဋ္ဌာန ဘုရားရှိခိုး ၅
၃။ ဒေးဒရဲမေတ္တာစာ ၇
၄။ စိုင်ပြင် သေရည်သေရက် မေတ္တာစာ ၁၇
၅။ ဒိပဲရင်း သေရည်သေရက် မေတ္တာစာ ၂၃
၆။ ထီမေတ္တာစာ ၃၃
၇။ နွား မေတ္တာစာ ၄၁
၈။ မိုးပွဲ မေတ္တာစာ ၅၀
၉။ ဆုတောင်းပြည့် မေတ္တာစာ ၅၃
၁၀။ ပတ္တမြား မေတ္တာစာ ၆၅

☆

၁၁။ သီဟတော ဘုရားကျောက်စာ ၇၂
၁၂။ သီဟတောဘုရားကျောက်စာ သံပိုင်းလက်ာ ၈၆
၁၃။ သာသနာလျှောက် ၈၇
၁၄။ ရင်း-သာသနာလျှောက် တမျိုး ၈၉

www.dhammaransi.com

မာတိကာ

လယ်တီစာတေးထပ်များ

၁၅။ တပည့် မောင်ဩဇာသို့ ဆုမ္မသော
သံဝေဂတေးထပ် ၉၂

၁၆။ ၎င်း မောင်ဩဇာအား လက်ပန်မြိုင်ငှက် နှင့်
ရှားတောငှက် ဥပမာတင်၍ ဆုမ္မသော
ဩဝါဒတေးထပ် ၉၂

၁၇။ ကွမ်းခြံကုန်းမြို့နေ တပည့်-ဦးသူရိန္ဒ အား
ရေးသားဆုမ္မအပ်သော ဩဝါဒတေးထပ် ၉၃

၁၈။ အလုံမြို့-ရွှေတာဦးတောင်တွင် သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ်
တပည့်ပဏ္ဍိတအား ရေးသားဆုမ္မတော်မူအပ်သော
အနုသာသနီတေးထပ် ၉၄

၁၉။ စီးပွားအလုပ်နှင့်-နေ့ပုပ်နေသော တပည့်—
မောင်ဩဇာကို ဆုမ္မသော ဩဝါဒ တေးထပ် ၉၄

၂၀။ အဘိဓမ္မာဆရာ ဦးထွန်းရီနှင့် ဦးထွန်းလှတို့အား
စာပေအဟောအပြောသာရှိ၍ ဝိပဿနာအလုပ်
မလုပ်သဖြင့် ရေးသားဆုမ္မတော်မူအပ်သော
ဩဝါဒ တေးထပ် ၉၅

၂၁။ နိဗ္ဗိန္ဒတေးထပ် ၉၆

၂၂။ မုံရွာမြို့အနီး-ဆားထုန်းရွာနေ တပည့်
မောင်အောင်နီ သို့ ရေးသား ပေးပို့သော
ပိဋကတ်အစွယ်ချီးတေးထပ် ၉၇

၂၃။ ပခုမတ်သမား ဆုမ္မစာ ၉၈

www.dhammaransi.com

မာတိကာ

၂၄။ "ဆိုပိန့်မညှာ-စေ့ငေ့နာလော့"လယ်တီဆုမ္မစာကြီး ၉၉

၂၅။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်လင်္ကာ ၁၀၀

☆

ဓမ္မရသာ လေးချိုးကဗျာကြီးများ

၂၆။ ၁၂၅၆-ခုနှစ်အတွင်း ကင်းဝင်မင်းကြီးထံသို့ ပေးသော သံဝေဂ လေးချိုးကြီး ၁၀၇

၂၇။ ၎င်းလေးချိုးကြီး အဖြေ ၁၀၈

၂၈။ ၁၂၄၉-ခုနှစ်အတွင်း မုံရွာမြို့ ကျောင်းတကာကြီး ဦးကျော်အား ရေးသားဆုမ္မအပ်သော သံဝေဂ လေးချိုးကြီး ၁၂၆

၂၉။ ၎င်းလေးချိုးကြီး အဖြေ ၁၂၇

❀❀❀❀❀

www.dhammaransi.com

ခုနှစ်နေ့-ဘုရားရှိခိုးနှင့် ဆုတောင်းအမျိုးမျိုး

၁။ သုံးလူ့ရှင်ပင်၊ ကျွန့်ထိပ်တင်၊ သောင်းခွင်စကြာဝဠာ၊ နတ်ဗြဟ္မာတို့၊ ညီညာရုံးစု၊ တောင်းပန်မှုကြောင့်၊ ရတုနဂို၊ ရွှန်းရွှန်းစိုသည်၊ ဝါဆိုလပြည့်၊ ကြွက်မင်းနေ့ဝယ်၊ ချမ်းမြေ့ကြည်ဖြူ၊ သန္ဓေယူသည်၊ ၊နတ်လူငြိမ်းဘို့ ကိန်းပါကို။ ။

၂။ သန္ဓေယူခါ၊ ဆယ်လကြာသော်၊ မဟာသက္ကရာဇ်၊ ခြောက်ဆဲ့ရှစ်ကြုံ၊ ကဆုန်လပြည့်၊ သောကြာနေ့ဝယ်၊ ချမ်းမြေ့စုံစီ၊ လုမ္ဗိနီ၌၊ မဟီလိုက်ဆူ၊ ဘွားတော်မူသည်၊ ၊ နတ်လူအောင်မြို့ လမ်းပါကို။ ။

www.dhammaransi.com

၃။ ဘုံသွားမြင်မြောက်သော်၊ ဆဲ့ခြောက်နှစ်ရွယ်၊ ပျိုနုနယ်၌၊ သုံးသွယ်ရွှေနန်း၊ သိမ်းမြန်းပြီးလစ်၊ ဆဲ့သုံးနှစ်လျှင်၊ ဘုန်းသစ်လျှံလူ၊ စံတော်မူ၍၊ ရွယ်မူနုဖြိုး၊ နှစ်ဆဲ့ကိုးဝယ်၊ လေးမျိုးနိမိတ်၊ နတ်ပြဟိတ်ကြောင့်၊ ရွှေစိတ်ငြင်ငြို၊ သံဝေပိုက၊ ဝါဆိုလပြည့်၊ ကျွားမင်းနေ့ဝယ်၊ ချမ်းမြေ့ရဂုံ၊ တောရပ်လှုံသည်၊ ၊ စုံမြိုင်ပင်ရိပ် ခမ်းမှာကို။ ။

၄။ တောရပ်မြိုင်ပေါ်၊ ခြောက်နှစ်ကျော်၍၊ ခါတော်တဖုံ၊ ပွင့်ချိန်ကြုံက၊ ကဆုန်လပြည့်၊ ဆင်မင်းနေ့ဝယ်၊ မြေ့ပရမေ၊ ပလ္လင်ဘွေထက်၊ ရွှေညောင်တော်ကြီး၊ ပြတာန်ထီးနှင့်၊ မငြိုးကြည်ဖြူ၊ နေတော်မလျက်၊ ရန်မြူခပင်း၊ အမိုက်သင်းကို၊ အရှင်းပယ်ဖျောက်၊ အလင်းပေါက်က၊ ထွန်းတောက်ဘုန်းတော်၊ သောင်းလုံးကျော်သည်၊ ၊သုံးဘော်လူတို့ငြမ်းပါကို။ ။

၅။ ဘုရားဖြစ်ခါ၊ မိဂဒါသို့၊ ကြွာရွှေဘွား၊ ဖြန့်ချီသွား၍၊ ငါးပါးဝဂ္ဂီ၊ စုံအညီနှင့်၊ မဟီတသောင်း၊ တိုက်အပေါင်းမှ၊ ခညောင်းကပ်လာ၊ နတ်ဗြဟ္မာအား၊ ဝါဆိုလပြည့်၊ စနေနေ့ဝယ်၊ ကြွေ့ကြွေ့လျှံတက်၊ မွေစက်ကို၊ မိန့်မြွက်ထွေပြား၊ ဟောဘော်ကြားသည်၊ ၊တရားနတ်စည်ရွှမ်းတယ်ကို။ ။

၆၊ တရားနတ်စည်၊ ဆော်ရွှမ်းလည်က၊ သုံးမည်ဘုံသိုက်၊ တသောင်းတိုက်ငယ်၊ ကျွတ်ထိုက်သသူ၊ နတ်-လူ-ဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝါကို၊ ခေမာသောင်သို့၊ ဘောင်ကူးတို့ဖြင့်၊ ဆောင်ပို့ပြီးခါ၊ ဝါလေးဆဲ့ငါး၊ သက်ကားရှစ်ဆယ်၊ စုံပြည့်ကြွယ်က၊ ရာလေးဆဲ့ရှစ်၊ သက္ကရာဇ်ဝယ်၊ နယ်မလ္လာတိုင်း၊ စံနှိုင်းမယုတ်၊ ကုသိန္နာ

www.dhammaransi.com

ရုံ၊ အင်ကြင်းစုံဩ၊ ကဆုန်လပြည့်၊ အင်္ဂါနေ့ဝယ်၊ ချမ်းမြေ့နိဗ္ဗူ၊ စံတော်မူသည်၊ ၊ဝှန်းဆူသောင်းလုံးကျော်တယ်ကို။ ။

၇။ နိဗ္ဗူစံပြီ၊ ရှုမအီသား၊ သိင်္ဂီရွှေလျှော်၊ အလောင်းတော်ကို၊ ထိုရော်ကဆုန်၊ လဆုတ်ကုံ၍၊ ဂဠုန်နေ့ဝယ်၊ ခိုးငွေ့မနှော၊ ဓါတ်တေဇောလျှင်၊ ရှင်စောဥဏ်စက်၊ မိဋ္ဌာန်ချက်ဖြင့်၊ လျှံတက်ကော်ရော်၊ မီးပူဇော်သည်၊ ၊မွေ့တော်ရှစ်စိတ်ကွဲင်းတယ်ကိုး။ ။

ထိုခုနစ်နေ့၊ သာချမ်းမြေ့ကို၊ ဆွေ့ဆွေ့ကြည်ဖြူ၊ အာရုံယူလျက်၊ သုံးလူတို့နတ်၊ မြတ်ထက်မြတ်သား၊ ကိုယ်တော်ဖျားကို၊ သုံးပါးမွန်စွာ၊ ဝန္ဒနာနှင့်၊ သဒ္ဓါဖြိုးဖြိုး၊ ကျွန်ရှိခိုးသည်၊ ကောင်းကျိုးခပ်သိမ်း ကြွယ်စေသော်။ ။

အဆုံးဘာ၊ တိုင်ပြန်ကလည်း၊ ပညာ့အရာ၊ ဘိဓမ္မာနှင့်၊ ကျေညာကျော်ကြား၊ လူအများကို၊ တရားစည်ကြီး၊ ခြိမ့်ခြိမ့်တီး၍၊ မီးဆဲ့တတန်၊ ငြိမ်းရာမှန်သည်၊ ၊နိဗ္ဗာန်အောင်မြို့ရောက်စေသော်။ ။

သုံးလူ့ထွတ်ထား၊ မြတ်တရားနှင့်၊ ရှစ်ပါးသဃ်ာ၊ ရတနာကို၊ သဒ္ဓါရိုကျိုး၊ လက်စုံမိုး၍၊ ရှိခိုးပါရ၊ ဤပုညကြောင့်၊ ဒိဋ္ဌမျက်မြင်၊ ဘဝတွင်လည်း၊ ကင်းစင်အန္တရာယ်၊ ကောင်းကျိုးကြွယ်လျက်၊ ဆယ်ဖြာအညီ၊ ပါရမီနှင့်၊ ဆယ်လီပုညာ၊ မြတ်ဓမ္မလည်း၊ နိစ္စရှင်ဖြိုး၊ နေ့စဉ်တိုးသည်၊ ၊သက်ဇိုင်းကြာမြင့် ရှည်စေသော်။ ။

www.dhammaransi.com

ဘ၀တတန်၊ ဖြစ်တုံပြန်လည်း၊ လေးတန်အပါယ်၊ ရှစ်သွယ်ရပ်ပစ်၊ ကင်းတုံလစ်၍၊ ရှင်ချစ်မြတ်စွာ၊ သာသနာလျှင်၊ ရောင်ဝါထိန်ဝင်း၊ လင်းရာတမူ၊ လူကောင်း-နတ်ကောင်း၊ ဘ၀ကောင်း၌၊ ညွတ်ညောင်းသန္ဓေ၊ တိဟိတ်နေ၍၊ ဆွေလယ်-မျိုးလယ်၊ တန်ခိုးကြွယ်သည်၊ ၊လူ့နှယ်ထွန်းတင့်ပါစေသော၀်။ ။

အသိအလိမ္မာ၊ ဉာဏ်ပညာနှင့်၊ သဒ္ဓါသီလ၊ သုတပြည့်ဖြိုး၊ ဂုဏ်တံခိုးလည်း၊ အမျိုးလေးဘော်၊ သတင်းကျော်လျက်၊ သူတော်တို့ထုံး၊ ကျင့်သုံးတရား၊ အမှားမလိုက်၊ စရိုက်စင်ဖြူ၊ အလှူရေစက်၊ လက်နှင့်မကွာ၊ ရှစ်ဖြာဥပုသ်၊ မယုတ်ကျိုးစား၊ လေးပါးပြဟ္မစိုရ်၊ ရွှန်းရွှန်းစိုသည်၊ ၊ကုသိုလ်ကိုယ်လုံး ထုံစေသော၀်။ ။

ပတ္တမြားပလ္လင်၊ ကံ့ကော်ပင်ဝယ်၊ ငါးအင်မာရ်စစ်၊ အောင်ပွဲလှစ်၍၊ ခေတ်ဇာတိလုံး၊ သိမ့်သိမ့်ချုံးလျက်၊ ရွှေဘုန်းစိုက်ထူ၊ ပွင့်တော်မူသား၊ သုံးလူ့သခင်၊ မိတေးရှင်ကို၊ မျက်မြင်ဖူး၍၊ အထူးကြည်ညို၊ ဘုန်းရိပ်ခိုသည်၊ ၊မဂ်-ဖိုလ်-နိဗ္ဗာန် ရောက်စေသော၀်။ ။

သုံးလူ့ထွတ်ထား၊ မြတ်တရားနှင့်၊ ရှစ်ပါးသံဃာ၊ အရိယာ အာ.၊ ရတနာမိုးဃ်း၊ ရွှာသွန်းဖြိုးသို့၊ ကိုးပါးခြောက်စုံ၊ ကိုးရပ်ဂုဏ်ကို၊ အာဂုံခြီးကျူး၊ နှုတ်လျှာမြူး၍၊ ကြည်နူးဆွဆွ၊ ရှိခိုးရသည့်၊ ပုညကုသိုလ်၊ အဘို့ကိုလျှင်၊ မွေးမိခင်နှင့်၊ ဘခင်ဆရာ၊ ညာတကာက၊ သတ္တဝါအများ၊ နတ်တို့အားလည်း၊ ရငြားပါစေ၊ ပေးမျှဝေသည်၊ ၊ကောင်းထွေသာဓု ခေါ်စေသော၀်။ ။

ခုနှစ်နေ့ဘုရားရှိခိုးနှင့် ဆုတောင်းများပြီး၏။

www.dhammaransi.com

သတ္တဋ္ဌာနဘုရားရှိခိုး

၁။ ဘုန်းရောင်ထွန်းထိန်၊ စောမုနိန်။ ။ပညိမ္မြွေ၊ ခြွေရာမှန်ဘိ၊ ဗောဓိကြင့်နန်း၊ ရွှေညောင်နန်းဝယ်၊ တူးဆန်းအံ့ခလောက်မြေမှ ပေါက်သား၊ ရောင်တောက် မာရ်နှင်၊ ရွှေပလ္လင်ထက်၊ သဗ္ဗညုတ၊ ဉာဏ်ကိုရပြီး၊ သတ္တာဟရက်၊ ဘွဲ့ခွေလျက်ပင်၊ ငြိမ်သက် တင့်တယ်၊ သုံးစမွှါယ်သည်၊ ။ဘုန်းကြွယ်လက်ဦး ပွဲ့ပေကို။ ။

၂။ နှစ်ကြိမ်မြောက်ထ၊ သတ္တာဟတွင်၊ မာရပယ်လှန်၊ ပလ္လင်ပျံမှ၊ သေံတူရူ၊ ရပ်တော်မူလျက်၊ ကြည်ဖြူငြိမ်းချမ်း၊ ပလ္လင်နန်းကို၊ ဖြောင့်တန်းစက္ခု၊ စိန်းစိန်းရှုလျက်၊ သုံးလူ့ရှင်ပင်၊ ပျော်စံရှင်သည်၊ ။ကြည်လင်ညွှတ်နူးဘွယ်ပေကို။ ။

၃။ သုံးကြိမ် မြောက် ထ၊ သတ္တာဟတွင်၊ ဗောဓိပင်မှ၊ မြောက်ခွင် ဥတ္တရာ၊ စင်္ကြံသာ၌၊ လူးလာတုန့်ခေါက်၊ ကြွချီလျှောက်၍၊ ဘုန်းတောက်ဘုရား၊ ပျော်စံတေးသည်၊ ။တရားဆင်ခြင် လျက်ပေကို။ ။

၄။ လေးကြိမ် မြောက်ထ၊ သတ္တာဟတွင်၊ ဗောဓိပင်နှင့်၊ ပလ္လင်ထွန်းတောက်၊ အနောက်မြောက်ဝယ်၊ အံ့လောက်ဘွယ်ရာ ရတနာရိပ်ငြိမ်၊ စံရွှေအိမ်၌၊ ကြိမ်ကြိမ်ဘန်ခါ၊ ဘိဓမ္မာကို၊ မဟာ ညာဏ၊ သာဂရဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓရှင်ပင်၊ သုံးဆင်ခြင်သည်၊ ရောင်ရှင် ခြောက်ဖြာ ညီးလို့ကို။ ။

www.dhammaransi.com

၅။ ငါးကြိမ်မြောက်ထ၊ သတ္တာဟတွင်၊ ဗောဓိပင်မှ၊ ရွှေခွင်ပြုဗ္ဗာ၊ ရပ်ဒိသာဝယ်၊ ကြီးစွာမြင့်ခေါင်၊ ဆိပ်ကျောင်းညောင်၌၊ ဘုန်းခေါင်ပရမေ၊ စမ္ပါယ်နေသည်။၊ ၊ရှိသေမြတ်နိုးဘွယ်ပေကို။ ။

၆။ ခြောက်ကြိမ်မြောက်ထ၊ သတ္တာဟတွင်၊ ပလ္လင်ရွှေညောင်၊ အရှေ့တောင်၌၊ မြရောင်လိုလို၊ ရေညိုပြည့်လျှမ်း၊ ကြာပန်းညွတ်ရုံ၊ ပန်းမျိုးစုံသည်၊ မုစ္စလိန္ဒာ၊ အိုင်သာဖြန့်ကျင်းကြေးပင်ရင်းဝယ်၊ သနင်းလူ့ဆွေ၊ စမ္ပါယ်နေသော်၊ မိုးလေထန်ပြင်း၊ သွန်းချခြင်းကြောင့်၊ မြွေမင်းရန်ဟန့်၊ ပါးပျဉ်းဖြန့်လျက်၊ ခါးအုံ့တံခိုး၊ ဆောင်ကာမိုးသည်၊ ၊ရှေးကျိုးသမ္ဘာတော်ကြောင့်ကို။ ။

၇၊ ခါသတ္တမ၊ သတ္တာဟတွင်၊ ဗောဓိပင်မှ၊ ဘောင်ပြင်လကျာ၊ မြေမျက်နှာဝယ်၊ ရာဇာယတန၊ မည်ရခေါ်တွင်၊ လင်းလွန်းပင်၌၊ သဗ္ဗညုဘုရား၊ ပျော်စံစားသည်၊ ၊ကြီးမားဉာဏ်တော်ဘွင့်လို့ကို။ ။

ထိုခုနှစ်ပါး၊ အရပ်များကို၊ ရှေ့သွားသဒ္ဒါ၊ ကြည်ညိုစွာလျှင်၊ ဝန္ဒာမာန၊ ဂါရဝဖြင့်၊ ဦးချညွတ်ကျိုး၊ ကျွန်ုပ်ရှိခိုးသည်၊ ၊ကောင်းကျိုးခပ်သိမ်းပြည့်စေသော်။

သတ္တဋ္ဌာန ဘုရားရှိခိုး ပြီး၏။

☆

www.dhammaransi.com

ဒေးဒရဲမေတ္တာစာ

၁၂၆၀-ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလ အတွင်း ဒေးဒရဲမြို့၊ မြို့အုပ်မင်း - ဦးဘဘွားက သိဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ဘုရားဖူးရန် ကြွတော်မူပါဟု လျှောက်ထား သော ကြောင့် မကြွ နိုင် သေး ကြောင်း နှင့် ပြန်ကြား သော မေတ္တာစာ။

မုံရွာမြို့၊ လယ်တီတောကျောင်းဆရာ မှာကြား အမိန့်ရှိလိုက်သည် ဒါယကာ ဒေးဒရဲမြို့အုပ်....။

အနုတ္တရ၊ ဘဝပါရဂူ၊ ကူးလိုသူတို့၊ အဆူအဆူ၊ အယူအသိ၊ သဘောညာဏ်မိကြသည့်မှာ၊ ဘြိုဝလုပ်၊ ဝဋ်သမုဒ်ငယ်၊ တစုတ်မဲမဲ၊ တဝဲလည်လည်၊ ရှည်ကြီးရှည်၍၊ အတည့်မကျ၊ ဘဝဘဝ၊ အစမဆုံး၊ အများထုံး၊ အနှုံးမပျက်၊ သေမင်းလက်၌၊ ကြွက်ကိုကြောင်းပါး၊ အစိမ်းဝါးသို့၊ တိမ်းပါးစမြဲ၊ မစဲခုခု၊ သေမှုတင်းလင်း၊ တစင်းစင်း၊ သင်းချိုင်းရာချင်း ထပ်ခဲ့ပြီ။

သန္ဓေဆွေ့ဆွေ့၊ ကပ်သည့်နေ့မှ၊ ရွေ့ ရွေ့ ရွေ့ ရွေ့၊ တမြေ့မြေ့လျှင်၊ နေ့တွေ့ရက်တွေ့၊ အသက်ကြွေလျက်၊ မနေမနား၊ သေချိန်ရောက်အောင်၊ အရှောက်သွား၊ စားမှုဝတ်မှု၊ တခုခု၊ အတုအပ၊ အကြွအမြူး၊ မေ့မေ့မူး၍၊ အရူးလေ့နှင့်

www.dhammaransi.com

သေနေ့ဆိုက်ဘို့၊ အမြိုက်မချေ၊ အလိုက်နေ၊ အသေအဆုံး၊ အချေတုံး၊ အရှုံးတက်တက် စင်ခဲ့ပြီ။

လူလူနတ်နတ်၊ အရပ်ရပ်လည်း၊ ထပ်ထပ်စတော၊ ပတ်ပတ်မွေ၊ လပ်လေမရှိ၊ အကြိုက်အကြိုက်၊ အာရုံသိုက်၊ လိုက်စားဘိ၍၊ လောကီရသ၊ ဟူသမျှ၊ တစမကြွင်း၊ ခံစံခြင်းဖြင့်၊ တျင်းတျင်း အကုန်၊ လိုက်ခဲ့တုံလည်း၊ အထုံလူးလဲ၊ အထူးစွဲ၍၊ အသဲသွေ့ခြောက်၊ စိတ်ဗွက်ပေါက်လျက် "သောက်ခလေ သောက်လေ၊ ငတ်မပြေသည်၊ ရေငန်ဆားကျင်း၊ နွားတသင်းသို့" အလင်းဝေး၍၊ အမျှေးရစ်ပတ်၊ အညစ်ထပ်၊ အငတ်နယ်ကြီး ရှည်ခဲ့ပြီ။

ဓမ္မတာတမ်း၊ ဤသည့်လမ်းကို၊ စခန်းစီစဉ်၊ ကြောင်ကြောင်ကြီး မြင်ကြ၍၊ သန္ဓါရဝတ်၊ သေမှုငတ်မှု၊ အကြပ်မှုမှု၊ တစုတည်းလွတ်ရန်ဘို့၊ အကျွတ်တော်ရှိမ်းခဆေး၊ ဒေသနာငြိမ်းရေးကို၊ ပေးနိုင်သူတပါး၊ သဗ္ဗညုဘုရားကို၊ လှုလှုသွားတွယ်၊ မွလွတ်တန်းကွယ်မည်ဟု၊ အကျယ်အကျယ်၊ မငြိမ်းဘွယ်တွေကို၊ သိမ်းဖယ် ရှောင်ဘွင်း၊ ဦးတိုခေါင်းပြတ်၊ အဘောင်းတတ်၊ တဇာတ်သွင်း၍၊ အတင်းမယုတ်၊ ဘုရားရှာအလုပ်နှင့်သာ၊ စုတ်စုတ်ပြတ်ပြတ်၊ ငတ်ငတ်တေတေ၊ သေဝံ့ ရှင်ဝံ့၊ ဦးမတုန့်စွန့်နိုင်ပေအောင်၊ အခြေတပါး၊ အနေထား၊ အချားကိုယ်စီကြုံကြသည်။

သို့စဉ်တခု၊ ကြုံပေမှုလည်း အနုအကင်း၊ အပြင်းအထန်၊ ပုထုဇ္ဇာန်တဲ့၊ တဘန်တလဲ့၊ အကြံင့်၍၊ အရွဲအမဲ့၊ မတဲ့မဖြောင့်၊ အမှောင့်အမှား၊ အထောင့်တွေများခဲ့၍၊ ဘုရားသခင်၊ ရှိစဉ်

www.dhammaransi.com

အခိုက်၊မကြုံကြိုက်ဘဲ၊ အမိုက်သံသံ၊ မထိုက်တန်၊ရှစ်တန်ရပ်ပြစ်၊ ဘဝညစ်၌သာ၊ အသစ်အသစ်၊ အမြစ်တွယ်လျက်၊ အနွယ်ရှည်လျား၊ အသွားနှောင့်ရောင့်၊ ခရီးထောင့်၍၊ သကောင့်သားစု၊ ယခုမျက်မြင်၊ လူရှင်သတ္တဝါ၊ သေမင်းစာတို့မှာ၊ သာသနာသက်ကုန်လုလျက်မှ "ကြွက်ကန်းဆန်အိုး၊ ငက်သိုးပတ္တမြား"၊ ဆိုရိုးများနှင့်၊ အလားတူမျှ၊ လူ့ဘဝ ခုမှ စွပ်မိကြလေသည်။

ဘုရားအခိုက်၊ လူ့အခိုက်နှင့်၊ ဆိုက်တိုက်တော်တန်၊ ကြုံခဲဟန်မှာ၊ ယူဇနာလေးပြန့်၊ လျားနံ့မြင့်မူ၊ သဲပုံစုဝယ်၊ တခုတခု၊ သဲနုအမှုံ့၊ ရာထောင်နှစ်မှ၊ ငစ်ခဲ့တို့လည်း၊ သဲပုံသာပြုန်း၊ နှစ်မဆုံး၊ အနှုန်းရှည်ကြာ၊ တကမ္ဘာ၊ ထိုကမ္ဘာပေါင်း၊ ထောင်သောင်းကုဋေ၊ တွက်ရေမရ၊ အနန္တလျှင်၊ သုညမှောင်ကြီး၊ မြောတုံပြီးမှ၊ အသီးတခေတ်၊ လျှပ်တလှစ်မျှ၊ ရှင်ချစ်သာသနာ၊ တခါတခါ၊ ပေါ်တို့လာလည်း၊ သာသနာနှစ်ပေါင်း၊ ထောင်သောင်း၌တွင်၊ တကြိမ်ဇွင်မျှ၊ လူစင်ဘဝ၊ ကြုံခဲစွ။

ကမ္ဗသကာ၊ ကြုံပြန်ပါလည်း၊ တဏှာဘီလူး၊ အမှောင့်ပူး၍၊ အရှူးတပိုင်း၊ အရိုင်းတခြမ်း၊ အနှမ်းထက်ဝက်၊ ရမက်ရတက်၊ အမက်အမော၊ စောမိစောရာ၊ အသာဝင်ဆွဲ၊ အခင်မြဲ၍၊ အစွဲမပြုတ်၊ ရှုပ်မြဲရှုပ် အတုပ်အချည်းမပြီ မပြတ်၊ ကြပ်မြဲကြပ်သဖြင့်၊ အမြတ်တရား၊ဟောတုံငြာလည်း၊ဘုရားအကြိုက်၊ မလိုက်သာဘဲ၊ "ဘာကြောင့် ဘယ့်ကြောင့်၊ အမယ့်ကြောင့်ဟု"၊ အနှောင့်အရောင့်၊ အထောင့်ဆင်ခြေ၊ အသချေနှင့်၊ နေသာထိုင်သာ၊ တခါခါ၊ သဒ္ဒါသမျှ၊ ဒါန့သီလ၊ လက်စဖွားဖွား၊ နောက်

www.dhammaransi.com

ဘုရားမှု၊ အများငါတို့၊ ပါကြစို့ဟု၊ ''နောက်ဘို့နောင်ဘို့၊ နောက်လို့မဆုံး''၊ အများထုံးလျှင်၊ အနန္တမရှေ့၊ အရှုံးလေ့ဖြင့်၊ နေ့ပုပ်လပုပ်၊ ဘဝပုပ်လျက်၊ မြုပ်မြဲမျောမြဲ၊ တလဲလဲ၊ မကွဲခုတိုင် လာကြသည်။

ကြမ္မာတော်ပြား၊ နောက်ဘုရားနှင့်၊ အသားသင့်ကာ၊ အခွင့်သာလည်း၊ တဏှာသခင်၊ အရှင်တင်းလင်း၊ သူ့လက်တွင်းက၊ အခင်းဘက်ပြိုင်၊ မထွက်နိုင်၍၊ ရှေ့မြဲရှေ့လျက်၊ ရှေ့သို့အလား၊ နောင်ဘုရားဟု၊ ဘုရားမဆုံး၊ နောက်မဆုံးလျှင်၊ တလုံးထွေးထွေး၊ အရှည်သွေး၍၊ အရေးမပြု၊ အမှုမစိုက်၊ လူ့စရိုက်အမိုက်အမော၊ အလိုက်မျော၊ ပေါလော့ခုတိုင် ရှိကြသည်။

သို့စဉ်ညစ်စုပ်၊ အတွင်းရှုပ်၍၊ မဟုတ်ပြောထု၊ မနောဆုသည်၊ လောကူများမြောင်၊ ဘုရားရှောင်တို့ကို၊ ငါးသောင်းတွင်းမှု၊ ကွင်းမရအောင်၊ ကျင်းပလိုက်ပြီ၊ တစိုက်ဆီး၊ ပိုက်ကြီးငါးတန်၊ အကန့်အကန့်၊ ဖြန့်ခါခံသို့၊ သမန္တစက်၊ သုံးလုနတ်သည်၊ မုက္ခပါဋ္ဌ်ရှေစာ၊ ဒေသနာနှင့်၊ မဟာဗောဓိ၊ အရိယာစက်၊ ရုပ်ရှင်နတ်၊ အမြွတ်လေးပါး၊ ကိုယ်တော်တားတို့ကို ငါးထောင်အနှစ်၊ မင်္ဂလမ်းလှစ်၍၊ ခေတ်ပရမေ၊ နိဗ္ဗာန်တံခါး ဟင်းလင်းသာထားခဲ့ပေ၊ မဇ္ဈေဝမ်းလျှိုင် ဆိုက်ခဲ့ပြီ။

ရုပ်ရှင်တော်မြွတ်၊ ပိဋကတ်မှာ၊ အရပ်အများ၊ အနှံ့ပြားလျက်၊ ဘုရားကိစ္စ၊ မဆိပ်ရအောင်၊ နိစ္စဆောင်၊ အပြောင်ဏ္ဍဒိလင်းပေပြီ။

www.dhammaransi.com

ရွှေကိုယ်တော်စစ်၊ မွေတော်နှစ်မှာ၊ တခေတ်တမြေ၊ သီဟိုဠ်ပြေ၌၊ အနေကျကြောင်း၊ အပေါင်းများစွာ၊ ကျမ်းတကာက၊ မိန့်မှာဖြောင့်စင်း၊ အမှောင့်ကင်း၊ အလင်းဥဒ္ဒါန်း တွင်ပေသည်။

ပွင့်တော်မူရာ၊ ဗောဓိမှာလည်း၊ ရာဇဂြိုဟ်စီရင်စု၊ ဥရုဝေဠ၊ သေနရွာကြီး၊ အနီးတခို၊ မြေဗဟို၌၊ ရွှေကိုယ်ဘွားဘက်၊ ထင်ရှားလျက်ဟု၊ ကျမ်းထွက်လူတွေ့၊ မူမရွေ့၊ ယနေ့တိုင်ပင်ရှိလေသည်။

မြန်မာတလိုင်း၊ နှစ်တိုင်းနှစ်ပြေ၊ ဤဘက်မြေ၌၊ စေတီအမျိုးမျိုး၊ ပုထိုးအဆူဆူ၊ ရှိပါမူလည်း၊ အစုအစဉ်၊ ရာဇဝင်တို့၊ အတင်အစား၊ ရှင်္ဂမျဉ်း၌။ အကြွားအပို၊ အဆိုပရိယာယ်၊ သရုပ်ချယ်၊ ဟုတ်ဘွယ်ကိုင်၊ မယုံရဘိ၊ မဟုတ်စလိ၊ ဟုတ်စလိနှင့်၊ အမိဘမ်းလျက်၊ အမှန်းအတန်း၊ တရမ်းဆဆ၊ တဖွဖွနှင့်ဘဝတသက်၊ ဆုံးရချက်လည်း၊ မရှက်စကောင်း၊ ရှက်ဘွယ်ကောင်း၊ အကြောင်းရှိမဲ့၊ အသိခွဲ၍၊ ဘွဲ့နွဲ့ကြည်ဖြူ၊ မျှော်ရန်မူကား၊ အယူမိစ္ဆာ၊ အဝိဇ္ဇာနှင့်၊ တဏှာမှောင်ဘမ်း၊ ကြောင်တောင်ကန်း၍၊ စန်းတဝါးဝါး၊ အမှားမှားလျှင်၊ တရားသီးသီး ငရဲမီးကို၊ ဆည်းဆည်းပူးပူး၊ အစွဲကျူးလျက်၊ တူးတူးချစ်ချစ်စုန်းစုန်းနစ်တို့၊ အညစ်အတေ၊ အပြစ်တွေကို၊ နေ့ရှေစုဆောင်း၊ လူအပေါင်း၊ တသောင်းမြေပြင် အပြည့်ပင်။

မြိုင်ခွင်တောလုံး၊ ရွက်ရော်တုန်းဝယ်၊ လေပုန်းသုတ်သုတ်၊ ဆော်ဇွေ့လှုပ်က၊ ဖြုတ်ဖြုတ်ရှဲရှဲ၊ တဖွဲဖွဲလျှင်၊ အမြဲစတေ၊ မစဲကျွေ၊ မြေဝယ်စုသို့၊ ဇမ္ဗူ့တကြော၊ မိစ္ဆာတောလည်း၊

www.dhammaransi.com

ရောဂါဇရာ၊ နှစ်ဖြာလေဝှေ့၊ တမြေ့မြေ့၊ ညဥ့်နေ့မစဲ၊ တဖွဲဖွဲ ငရဲပြည်မှာ စုကြသည်။

သို့စဉ်ခါမှ၊ ငါတို့အများ၊ အမျိုးသားဝယ်၊ ဘုရားရှင်ပင်၊ မြတ်သခင်က၊ အမြင်ထက်သန်၊ ဘဝဂ်လျှံ၊ မျက်မှန်သမှု၊ ညာဏ်စက္ခုကို၊ စေ့ငုံနှံ့ပြား၊ ပေးပေငြား၍၊ ကြီးမားမှောင်လုံး၊ ဘုံသုံးဆယ့်တစ်၊ ခေတ်အနန္တ၊ မကျန်ရအောင်၊ ခမ္မ အားလုံး၊ ဖွားဖွားကျုံးလျှက်၊ အနန္တဇယား၊ အဆုံးထား သော်၊ ငါးပါးခန္ဓာ၊ ငါးဖြာဂတိ၊ ဋ္ဌိတိသတ္တာ၊ ဝိညာဏကိုး၊ အမျိုးလေးသင်း၊ အရင်းနှစ်သွယ်၊ အနွယ်သုံးခု၊ အစုလေးဖြာ ခြင်းရာဝိသ၊ ဤမျှခါတ်ပေါင်း။ အကြောင်းပစ္စယ၊ ဖလဝိ ပါက်၊ ဆံတရွက်မျှ၊ သက်သက်မကြွင်း၊ အကုန်လင်း၍၊ တျင်း တျင်းလွှင့်စင်၊ မြင်ကြီးမြင်၊ ချစ်ရှင်ကျေးဇူး မဟုတ်လား။

ဤသည့်စက္ခု၊ အမြင်မှုနှင့်၊ ယခုဘဝ၊ ကြိမ်ကြိုက်ရက၊ ဘဝသုံးတန်၊ အနန္တသန်၍၊ ဘုန်းကံအခွင့်၊ တဆင့်တဆင့်၊ ရင့် ထက်ရင့်၊ အမြင့်အမြတ်၊ ကမ်းဆုံးခတ်လျှက်၊ ဓာတ်သမ္ဘာဟုံ အခြေစုံ၊ ရွှေဘုံမကိုင်၊ လိုခါဆိုက်ဘို့၊ အမြိုက်လက်ရှိ၊ ပါတုံ ဘိ၊ မုနိကျေးဇူး မဟုတ်လား။

ငါတို့တစု၊ ဤစက္ခုကို- ရမှုအချက်၊ တို့အတွက်နှင့်၊ အ ဆက်ရှည်ကြာ၊ သံသရာ၌၊ ခန္ဓာအစု၊ ကိုယ်တခုကို၊ အနုမြူ ရေး၊ မနှောင့်နှေးဘဲ၊ သွေးရှင်မိုးမိုး၊ ပွက်ပွက်စီးလည်း။ မညီး မတွန့်၊ အသက်စွန့်၊ အခွန့်သခေ်ျ၊ ရှည်ခဲ့ပေ၊ တွက်ခေ်ျ တို့ဘို့ မဟုတ်လား။

www.dhammaransi.com

အမိုက်ထူပြော၊ မိစ္ဆာတော၀ယ်၊ ရှင်စောမျက်စိ၊ တို့ဦရှိ၍၊ အသိရှင်းရှင်း၊ အညှိကင်းလျက်၊ အလင်းအနန္တ၊ ခံစံကြ၊ အများစက္ခု၊ သဗ္ဗညု ကား၊ အစုသီဟိုဠ်၊ မြေဗဟိုဠ်၊ ရွှေကိုယ်မုနိ၊ အတုရှိဟု၊ သိကြသားနှင့်၊ အားပါးသန်သန်၊ သွားဘို့ရန်၊ အကြံမဖြစ်၊ အခံညစ်၍၊ အမြစ်တွယ်တွယ်၊ ပင်လယ်ပြိတ္တာ၊ မညိတ်သာသို့၊ စိတ်မှာကြပ်တဲ၊ ခေတ်မရဲဘဲ၊ အသဲပွေ့ရှုပ်၊ အနေကုပ်လျက်၊ ခြေချုပ်နှောင်ဘွဲ့၊ လှောင်သကဲ့သို့၊ အငဲ့အတိမ်း၊ ချွမငြိမ်း၊ အပြိမ်းတို့ပြင် ရှိမလား။

အချို့လူကား၊ သွားဘို့အရေး၊ ကြံမည်ဝေးစွ၊ အလေးတမူ၊ သွားမည်သူကို၊ မဖြူမုန်းထား။ နှလုံးခါးလျက်၊ တရားတော်သံ အပေါ်ရံနှင့်၊ အကြံစွက်ဘိ၊ အချက်ငြိအောင်၊ ဝက္ကလိသုတ်၊ ကျမ်းထုတ်စကား၊ အသံကြားဖြင့်၊ “တရားသည်လိုလားချင်းပါ ဘဇာသွားဘို့ ရှိမလဲ”။

“ဘုရားတရား၊ ဤနှစ်ပါးတွင်၊ တရားမြင်၊ ချစ်ရှင်ကို လည်း၊ တွေ့သတည်း၊ တရားမမြင်၊ ဘုရားဝင်၊ ချစ်ရှင်မတွေ့၊ ရှောင်ဝေ့ဝဝေ့”ဟူ၍ဆိုကွက်၊ သည်အချက်။

နခေါ အာနန္ဒ တွေဝတာ၊ တထာဂတော သက္ကတောဝါ ဟောတိ၊ ဂရုကတောဝါ၊ မာနိတောဝါ၊ ပူဇိတောဝါ၊ အပစိတောဝါ၊ယောခေါ အာနန္ဒ ဘိက္ခုဝါ၊ ဘိက္ခုနိဝါ၊ဥပါသကော ဝါ၊ ဥပသိကာဝါ၊ ဓမ္မာနု ဓမ္မပဋိပ္ပန္နော ဟောတိ၊ သာမိစိ ပဋိပ္ပန္နော အနုဓမ္မစာရီ၊ သော တထာဂတံ သက္ကရောတိ၊ ဂရုံ ကရောတိ၊ မာနေတိ- ပူဇေတိ၊ အပစိယတိ၊ ပရမာယ ပူဇာယ၊ ဟောပြပါဠိ၊ လာရှိစကား၊ အသံကြားနှင့်၊ “တရားအကျင့် ဟုတ်သဖြင့်သာ၊ လိုရင်းပါ၊ ဘဇာသွားဘို့ရှိမလဲ”။

www.dhammaransi.com

သီလသိက္ခာ၊ ဘာဝနာဟု၊ ဓမ္မာနုဓမ္မ၊ ဘုရား့အကြိုက်၊ ဓမ္မာသိုက်၊ ကိုယ်၌လက်ရှိ၊ ကျင့်ဆောင်ဘိက၊ မုနိကျေးဇူး၊ အသိနူး၊ အထူးခံယူ၊ ပူဇော်သူ၊ သုံးလူခြေဖြား၊ ဦးဆံထားလျှက်၊ ဘုရားဘုရား၊ တဖွားဖွားနှင့်၊ မနားမနေ၊ ပူဇော်ပေလည်း၊ လေးထွေသီလ၊ ဝိဝေကကို၊ အရစွဲငြိ၊ မခဲမိက၊ မုနိကိုမူ၊ ပူဇော်သူဟုလူတွင်တယောက်၊ မပြောလောက်၊ အထောက်ဆိုကွက်၊ သည်တချက်။

အဗျာဝတာ တုမှေ အာနန္ဒ ယော ထတထာဂတဿ သရီရပူဇာယ၊ ဣဓ တုမှေ အာနန္ဒ၊ သဒတ္ထေ ဃဋေထ၊ သဒတ္ထေ အနုယုဥ္ဇထ၊ သဒတ္ထေ အပ္ပမတ္တာ အာတာပိနော ပဟိတတ္တာဝိဟာထ၊ သန္တာနန္ဒ ခတ္တိယ ပဏ္ဍိတာပိ ဂဟပတိ ပဏ္ဍိတာပိ၊ တထာဂတေ အဘိပ္ပသန္နာ၊ တေ တထာဂတ သရီရ ပူဇံ ကရိဿန္တိ၊မိန့်ရှိဗျာဒိပ်၊ အလားရိပ်နှင့်၊ "သိက္ခာသုံးပါး အကျင့်အားသာ၊ ရဟန်းမှာ၊ ပူဇာဒါန၊ လူ့ကိစ္စ"။

သုက္ခာပွားမှု၊ အားမပြုဘဲ၊ လူမှုသက်သက်၊ ပူဇော်ဘက်၍၊ ဝိတက်ရှုပ်စွာ၊ အလုပ်ရှာ၊ အခါနေ့ဖြုန်း၊ အမေ့တုံးဟု၊ လုံးလုံးဆိုကွက် သည်တချက်။

"နှုပ်သွက်၊ လျှာသွက်၊ နာနာကျက်၍၊ စာထွက်အလို၊ သူတထူး၊ ဦးအောင်ဆို၊ သူ့ကိုယ်မှုကား၊ အဖြူမကွက် ထယ်လုံးနက်။"

ကျမ်းတွက်ပါဠိ၊ အလာရှိလည်း၊ မိမိအဆင်၊ သူ့အဆင်နှင့် အမြင်လောက၊ အများအမှု၊ အနုအရင့်။ အဆင့်ဆင့်ကို၊ အခွင့်မြော်တတ်၊ အတောသံတ်၍၊ အရပ်ဌာန၊ ကာလစရိုက်၊ အများ

www.dhammaransi.com

ကြိုက်နှင့်၊ အလိုက်အလျှော၊ တိုင်း၍ပြောမှ၊ သဘောပေါ်ရာ၊ သဒ္ဒါတိုးပွား၊ အကျိုးများ၊ ဘုရားသော်မှ၊ အလျော်တိုင်းထွာ၊ အနှိုင်းစာလျက်၊ သတ္တဝါအများ၊ အစားစားတို့၊ တရားအကျင့်၊ အဆင့်ဆင့်၊ အသင့်ဖန်၍ ဟောပေသည်။

ဟောကြောင်းဒေသနာ၊ ပါဠိမှာကား၊ ။အာဂမိဿန္တိခေါ အာနန္ဒ၊ သဒ္ဒါ ဘိက္ခူ ဘိက္ခုနိယော၊ ဥပါသကာ ဥပါသိကာယော၊ ဣဓ တထာဂတော ဇာတောတိပိ၊ ဣဓ တထာဂတေန အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတန္တိပိ၊ ဣဓ တထာဂတော အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာန ဓါတုယာ ပရိနိဗ္ဗုတောတိပိ။ ။ဤပါဠိကို မသိကြ၍၊ တခုတွေ့နှင့် ဟူ၍ ဟုတ်စိတ်၊ နှုတ်မဆိတ်၊ လိပ်လိပ်လဲလဲ၊ သဒ္ဒါမဲ့၊ ပြာလှဲဖွတ်ကျော၊ ဇွတ်အပြောနှင့်၊ သွတ်ဖါယောင်ဝါး၊ ကြောင်တောင်မှား၊ အများလူတွင်ရှိကြသည်။

ဤပါဠိ၏ သိရန်ထင်ရှား၊ မိပ္ပါယ်သွားကား၊ ။ဘွားတော်မူလတ်၊ ပြည်တော်မြတ်နှင့်၊ ငါးရပ်မာရ်အောင်၊ အခေါင်ဘွေချာ၊ ဇေယျာအပြင်၊ ပလ္လင်ဗောဓိ၊ မိဂဒါယ၊ ဓမ္မစကြာ၊ ဟောရာအမှန်၊ မလ္လာပြည်တိုင်း၊ သင်းချိုင်းစေတီ၊ လေးလီအပြား၊ ဤချပ်များကား၊ ဘုရားငါ့ကိုယ်၊ ရှိသလိုလျှင်၊ ထိုထိုချပ်ဌာန်၊ နိုင်ငံတကျေး၊ နီးဝေးဒေသ၊ ရှိနေကြ၍၊ ဘုရာ့ဂုဏ်ထူး၊ ငါ့ကျေးဇူး၊ နူးနူးနပ်နပ်၊ သိတတ် သ,သူ၊ ရှင်လူအများ၊ သွားကြရောက်ကြ၊ ပူဇော်ကြသား၊ ထင်ရှားအတိတ်၊ သောင်းလုံးငြိပ်မဆိပ် စည်ရစ်ပေလိမ့်မည်။

ဤသည်ပါဠိ၊ ပါဠ်အရှိနှင့်၊ ပရိယတ်၊ ပဋိပတ်၊ အမြတ်နှစ်ဆူ၊ လက်ရှိသူအား၊ ပူဇာဝိတက်၊ ရန်မာန်ဘက်လည်း၊ လက်ရှိအခါနေ မပျက်ပေ။

www.dhammaransi.com

ဓမ္မနှစ်ပါး၊ မဆောင်အားသူ၊ အများမူကား၊ ပူဇာဒါန၊ အလုပ်မျှလျှင် အမြတ်ပင်။

သို့စဉ်အမူ၊ အကျဉ်းလုမှ "သူ့အတွက်နှင့်၊ ဝေက်ကျမ်းစူး" လွတ်ပေဦး၍၊ အထူးကိုယ်၌၊ အကျိုးဆိုက်လျက်၊ အမြိုက်တရားနှစ်ပါးတည်ထွင်၊ ထေရ်အရှင်တို့၊ အစဉ်အဆက်၊ ယခုထက်ပင်၊ အသက်မည့ာ၊ အကွက်ရှာ၍၊ သကျာမျိုးမြတ်၊ သတိုးနတ်၏၊ ရိုးဓါတ်လျှံဝါ၊ ဝံသမ္ဘာနှင့်၊ ခန္ဓာအသက်၊ ပဏ္ဏာဆက်ဘို့၊ တဘက်ဒီပ၊ သီဟဠသို့၊ ချီကြွသည် ရှေးနဲနှင့်၊ ဒေးဒရဲမြို့အုပ်က၊ အားထုတ်၍ ပင့်ပေသည်မှာ၊ ကာလဒေသ၊ ဌာနအခွင့်၊ အဆင့်ဆင့်ကို၊ အချင့်အစား၊ တရားသမ္ပဇဉ်၊ အများယှဉ်၍၊ အမြင်ကိုရှုကြသော်၊ ယနုဆောင်းနှောင်း၊ တပေါင်းရာသီ၊ အခါချိက၊ ဝါယီမုန်တိုင်း၊ အဟုန်ပြိုင်း၍၊ လှိုင်းဗလဝါ၊ တောင်ရှိဖြာလျက်၊ ကမ္ဘာပျက်နှယ်၊ သွက်သွက်လယ်၊ ခက်ဘွယ်အခွင့်ဆိုက်တော့မည်။

လေမှု-ရေမှု၊ အစုစုလည်း၊ ရတုနိုးစပ်၊ ခရီးကြပ်၍၊ မရပ်မနား၊ အလျှောက်သွား၊ ကုလားခြေကျင်၊ ခရီးနှင်သို့၊ အသွင်လွင့်လွင့်၊ ဗျာပါသင့်လျက်၊ အခွင့်မကျေ၊ စိတ်မပြေဘဲ၊ တမြေဒီပ၊ သီဟဠမှ၊ မြန်မာ့ရပ်ဌာန်၊ တောဗိမာန်သို့၊ ပြန်ရရန်အလားနှင့်၊ အများကလျှောက်သောကြောင့်၊ မထွက်မြောက်နိုင်ရှိကြောင်းများကို မှာကြားအမိန့်ရှိလိုက်သည် တကာတော်မြို့အုပ်။ ။

ဒေးဒရဲမေတ္တာစာပြီး၏။

www.dhammaransi.com

စိုင်ပြင် သေရည်သေရက်
မေတ္တာစာ

၁၂၄၇-ခုနှစ်တွင်၊ စိုင်ပြင်ရွာ ကျောင်းတကာ သူကြီး–ဦးဆိုင်းသို့ ရေးသားဆုမ္မတော်မူသော မေတ္တာစာ။

လှေကူးမုံရွာ၊ အရည၀ါသီ၊ လယ်တီဆရာ၊ ဩ၀ါဒပေါင်း၊ ခုပါ နှောင်ပါ၊ သံသရာ၌၊ နှစ်ဖြာလုံး ကောင်းစေဘို့၊ လမ်းကြောင်းစင်းစင်း၊ မရှုတ်မချ၊ ဟုတ်သမျှ၊ ထုတ်ပြခါ လင်၊ လိုက်မည်၊ စဉ်းစား၍နာပါ၊ ကျောင်းမတိုက်၊ ကျောင်းတကာ၊ စိုင်ပြင်ရွာသူကြီး–ဦးဆိုင်း။ ။"အရိုင်းတွင်သေရက်၊ အခက်တွင် ပိဋကတ်၊ အမြတ်တွင် နိဗ္ဗာန်၊ အမြန်တွင် သိန္ဓော"၊ ခေါင်းကောက်၍ ဟောရိုးတွင်၊ စကားမျိုးတခွန်းထွက်ရသော သေအရက်ငရဲမီးတွေကို၊ ကြီးလျက် နှင့် အငယ်လုပ်၍၊ မဟုတ်သည့်ကာလ၊ အဓမ္မခေတ် အတွင်းပေမို့၊ မငြင်းသာ မဖယ်သာ၊ စိတ်ကပင် မပါသော်လည်း၊ မိစ္ဆာတို့စရိုက်အားကို၊ လိုက်စားကာဇွတ်တိုး၍၊ ရွာကျိုးကို ရွက်ဆောင်၍ရသည်ဟု၊ ငါဆရာ နှစ်ဘက်နား၊ ဆပ်ဆပ်ကြီး ကြားရလျှင်၊ လားလားဟဲ့လေ၊ သည်လူ့ပြေနှယ်ကော၊ အထွေတရာ၊ မနေသာအောင်၊ ပွေ

ဗျာပါရှုပ်၊ အယုတ်တမူ၊ မဟုတ်တွေ့ တူလှချည့်နော်၊ လူတွင်
လူတတ်၊ လူသမတ်ဟု၊ လူမြတ်ဘယောက်၊ ပြောစသောက်ပါ
လျက်၊ မခေါက်မှုရက်၊ သည်ကာလမွဲ၊ သင်းမိုက်မဲလှ၍၊ အလွဲ
သို့ သက်ရောက်ရှာရချေသည်။ အထောက်မတန်၊ အနွယ်အရိုး၊
ဘေးနှင့်ဘိုးက၊ အမျိုးမှန်သည့်၊ ဇာဘိုးတန် ကျောင်းဘကာ၊
လူသမာသူတော်စင်များကို၊ နင်ဖျက်သည်သာပ ဟု၊ ကာလကို
စိတ်ဆိုး၍၊ ညိုးသံနှင့် ဆရာ မဲမိ၏။

ဝမ်းထဲအကြံ၊ မညီနိုင်းဘု၊ ရှိတိုင်းပြန်လိုက်မည်၊ ယမန်
အခါ၊ စိုင်ပြင်ရွာသို့၊ ဆရာတထောက်၊ လေးငါးရက်ကြာ၊
ကိစ္စတာနှင့်၊ လာစဉ်ခေါက်က၊ သောက်မှု့ စားမှု၊ ကစားမှု
များကို၊ ဘယ်သူဟု မရွေး၊ တို့တိုက်တို့ကန်၊ တို့အရာမ်နှင့်
ဆက်ဆံသူအပေါင်းကို၊ ကောင်းကောင်းကြီး ဩဝါဒပေးမည်၊
ဟု၊ အရေးတခု၊ အကြံကြီးပူပြီးမှ၊ အနုအရင့်၊ အမှုကိုချင့်
ပြန်သော်၊ ဩော်-တို့ကျောင့်တကာ၊ နဂိုရင်းက၊ မဖြင်းဘူး
ပါဘဲနှင့်၊ ခုခါမှလျောက်လျား၊ လူ့စာဂ ဘောက်ပြား၍၊
မှောက်မှားသည့် အချက်ကို၊ အရှက်ကြီးတမင်ခွဲသလို၊ လူထဲ
တွင် မတော်တတ်ပေဟု၊ ပရိသတ်မပါ၊ နှစ်ကိုယ်ကောင်းတွေ့
ခါမှ၊ သာယာချောမော၊ အဆိုးအကောင်း၊ ကျိုးအကြောင်း
ကောင်းကောင်းကြီးဟောရလျှင်၊ ချောပေမည် ကေန်ဟု၊ အ
ကြံနှင့်ချောင်းပါသည်ကို၊ နှစ်ကိုယ်ကောင်း သက်သက်၊ မတွေ
သည့်အတွက်ကြောင့်၊ လက်လွတ်စားစား၊ အနိုင်သာသားခဲ့ရ၊
လားလားမှ စိတ်မပြေ၊ နေနှင့်ဦး သူ့ကလား၊ လိမ္မာဥာဏ်အ
နင့်သားနှင့်၊ မှားရှာသည့် အရေးကို၊ အဝေးက စာမျော၍၊

www.dhammaransi.com

ဟောလျှင်လည်းဖြစ်မည်ဟု၊ လူ့သနစ်အတွင်းကို၊ သိရင်းနှင့် အားကိုး၍၊ အငြိုးနှင့်လာခဲ့ပေသည်။

ယခုခါမှ၊ ဆရာလည်းအား၊ လူကြုံ လမ်းကြုံ၊ စခန်းကြုံနှင့်၊ ဆုံခိုက်ပြောသောကြောင့်၊ တရားကျမ်းဂန်၊ ဟုတ်တိုင်းကို ပြန်လိုက်မည်။ သူရာပါနံ ဘိက္ခဝေ အာသေဝိတံ၊ နိသေဝိတံ၊ နိရိယ သံဝတ္တနိကံ။

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ သူရာပါနံ၊ သေရည်သေရက် သောက်စားခြင်းအမှုသည်။ အသေဝိတံ၊ ကြိမ်ဘန်များစွာ မှီဝဲသည်ရှိသော်။ နိသေဝိတံ၊ မရှောင်ကြဉ်ဘဲ၊ အမြဲမှီဝဲသည်ရှိသော်။ နိရယသံဝတ္တနိကံ၊ သေသည်၏ အခြားမဲ့ ငရဲ၌ ဖြစ်စေတတ်၏။

ပါဠိတော်အရ၊ အဓိပ္ပါယ်အကျမှာ၊ “လူ့ဗာလကလည်း တက်တက်မိုက်၊ ခုကာလကလည်း သက်သက်ဆိုက်၊ ခေတ်ခိုက်နှင့် နတ်ကြိုက်”၊ ဆိုက် တိုက် သည့် အခါ၊ သံသရာမှာ ဈေးကြောင်းပေါက်၊ မှောက်လို မှောက်၊ မှားလိုမှား၊ ငါ့လမ်းနှင့် ငါသွားမည်ဟု၊ တရားကိုလုံးလုံးပစ်၍၊ ခေတ်ကာလစရိုက်တွင်းမှာ၊ အမိုက်သင်း ဘက်ပါလျက်၊ ဝါသနာတခု၊ သေသောက်သည့်အမှုမှာ၊ အကုသိုလ် ကံတပါး တို့ထက်၊ အားကြီးသည့် ကိစ္စကြောင့်၊ ပါယ်လေးဝခန္ဓာတွင်၊ အောက်ဆုံးရွာ မီးငရဲသို့၊ ဇွတ်ဆွဲ၍ ချသည်ဟု၊ မြတ်ဘုရား ဒေသနာ၊ အဓိပ္ပါယ်လာချေသည်။

www.dhammaransi.com

ဟိရိသြတ္တပ္ပ သမ္ပန္နာ၊
သုက္ကဓမ္မာ သမာဟိတာ၊
သန္တော သပ္ပုရိသာ လောကေ၊
ဒေဝဓမ္မာတိ ဝုစ္စရေ။ ။

ဒေဝဓမ္မဇာတ်လာ၊ ဤဂါထာကို၊ ကျောင်းတကာဘတ်ပေ ၍၊ ဆပ်ဆပ်ကြီးငါတို့နား၊ ငယ်ငယ်ကကြားဘူးပေသည်၊ ကြီး မားသည့်ကျေးဇူး၊ ခုထက်တိုင်နူးသေး၏။

ထူးမြတ်သည့် ဤဂါထာကို၊ နက်မြန်မာဆောင်ရန်၊ ဆရာက တဘန်၊ အကျဉ်းအား ပြန်လိုက်မည်။

လောကေ၊ လောက၌။ ဟိရိသြတ္တပ္ပသမ္ပန္နာ၊ ဟိရိသြတ္တပ္ပ တရားနှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံပေကုန်ထသော။ သုက္ကဓမ္မာ၊ ဖြူစင် သော အကျင့်သီလ ရှိပေကုန်ထသော။ သမာဟိတာ၊ တည် ကြည်သောသမာဓိ ရှိပေကုန်ထသော။ သန္တော၊ ငြိမ်းမွှမ်းထိုက် ပေကုန်ထသော။ သပ္ပုရိသာ၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို။ ဒေဝ ဓမ္မာတိ၊ ဒေဝဓမ္မတရား နှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော သူတို့ပေဟူ၍။ ဝုစ္စရေ၊ ဟောတော် မူအပ်ကုန်၏။

ဒေဝဓမ်စကား၊ ဆရာတို့ငယ်ခါက၊ ကျောင့်တကာ ဟော ဘူးသည့်၊ တရားထူး နှစ်ပါးတို့၊ လူအများမှတ်ရန်၊ အဓိပ္ပါယ် ပြန်လိုက်မည်။ ဒေဝဓမ်ဟူသည်မှာ၊ ဟိရိသြတ္တပ္ပ၊ သည်နှစ်သွယ် ဓမ္မနှင့်၊ ပြည့်ဝံမှ လူစင်စစ်၊ ခရုသင်းပွတ်သစ်၊ ငွေကျူနှင့် ပုလဲသွင်၊ ဆွတ်ဆွတ်ကြီးဖြူစင်သည့်၊ ပဉ္စင်္ဂသီလကို၊ သက်မက

www.dhammaransi.com

ခင်တွယ်၊ လောကဓမ်ရှစ်သွယ်ကြောင့်၊ အလွယ်နှင့်မရွေ့ရှား၊ ဤကဲ့သို့ ယောကျ်ားကို၊ နတ်တရား ဒေဝဓမ်၊ လူအသွင် သန် သောကြောင့်၊ နတ်ဌာန်ရောက် လူပေကို၊ မြတ်စိန္တေရှင်စောတို့၊ ဟောကြသည့် အမှန်၊ ဒေဝဓမ်စင်စစ်၊ မပြည့်စုံဖြစ်ချေက၊ လူ စင်စစ်မခေါ်ပြား၊ တိရိစ္ဆာန် ကျွဲ-နွား နှင့်၊ အလားတူ မိုက်မဲ့ သည့်၊ လူ့ငရဲလူ့ပြိတ္တာ၊ မိစ္ဆာကောင်စင်းစင်း၊ အပါယ်တွင်း နရက်ချောက်မှာ၊ အထက်အောက်ပြန်လှန်၍၊ အဘန်ဘန်မော ပြီးလျှင်၊ ပဥ္စသတံယကွော၊ ဘီလူးအဖြစ် အဘန်ငါးရာ။ ပဥ္စ သတံသောဏော၊ ခွေးရူးအဖြစ် အဘန်ငါးရာ။ ပဥ္စသတံသုက ရော၊ ဝက်ရူးအဖြစ် အဘန်ငါးရာ၊ ပဥ္စသတံမနုဿော၊ လူရူး အဖြစ် အဘန်ငါးရာ။ လေမုဂေါ၊ လူရုပ်မပေါ်၊ လူစော်ခန့်၊ လူဟုန်မရ၊ လူစ တိတုံး၊ လူတိုင်းမုံးစရာ၊ လူယုတ်မာ အဖြစ် မှာမူကား၊ အသခေါ်ယျော၊ မရေတွက်နိုင်ဟု၊ သေသောက် သူ့ဖြစ်ပုံကို၊ သနစ်ကုံဖြတ်ပိုင်း၍၊ သည်အတိုင်း လာချေသည်။ တသွာ၊ ထို့ကြောင့်။ တွံပိ၊ သင်ကျောင်းတကာ၊ စိုင်ပြင်ရွာ သူကြီးမှာလည်း၊ အမျိုးမှန်သည့်၊ အဘိုးတန်ဖြစ်ပါလျက်၊ ကံ စုတ် ဉာဏ်ယုတ်၊ ဘာမဟုတ်သည့်၊ လူနုတ် လူမဲ့ လူ့ဆန်ခွဲ၊ လူ့ဘလချာ၊ လူရာမရောက်၊ လူ့ဘောက်သောက်တို့၊ သောက် ကြူးစားကြ၊ မှောက်မှားကြ၍၊ အမေ့သစ်တီ၊ အလဇ္ဇီအကျင့် ဆိုးများကို၊ အမျိုးနှင့်ချင့်ချိန် ဂုဏ်သိမ်နှင့်ချင့်နွယ်၊ အရွယ် နှင့်ချင့်စား၊ တရားနှင့်ချင့်မြှော်၍၊ ပြီးသားမလျော်၊ မတော် သည့်အမှုများကို စဉ်းစားကြီးဖြစ်ဘိ၍၊ ပဝတ္တိပဋိဘာန်၊ "အသိ ဉာဏ် အကြွယ်သားနှင့်၊ အပါယ်လားမခံပါလင့်"၊ ဒေဝဓမ်နှစ် ပါး၊ ကျောင်းတကာ တရားပါဘဲ၊ အများကိုလည်း ရှက်ပါ၊

www.dhammaransi.com

သံသရာကိုလည်း ကြောက်နော်၊ သို့မှသာ တော်နိုင်မည်။ ။
ဪ-ပညာရှိ၊ မှန့်ပါဘိလျက်၊ သတိတခု၊ မရှိမှုကြောင့်၊ သူ့အခြေနှင့်၊ အနေနှစ်ပါး၊ ယင်းတရားကို၊ အစဉ်းစားလွှတ်ကင်း၍၊ ရှင်းမှားခြင်း နာရရှာချေသည်ဟု၊ ဆရာက သဘောရ၍၊ မနောဇ ကျောက်မြတ်ကယ်၊ ရောက်တတ်ရာ ညွှန်ညစ်၌၊ ကျွန်နစ်ခါ မခနကောင်းပြီ ဟု၊ အကြောင်းကို မြွက်ခေါ်၍၊ တော်လျော်ရုံ သတိပေးလိုက်သည်၊ အသိရေး မနှောင်းစေနှင့် ကျောင်းတကာ။ ။

စိုင်ပြင် သေရည်သေရက် မေတ္တာစာပြီး၏။

ဒိပဲရင်း သေရည် သေရက်
မေတ္တာစာ

၁၂၄၉-ခုနှစ်တွင်၊ ဒိပဲရင်းမြို့နယ်ရှိ ဒါယကာ တို့က လျှောက်ထား ချက်အရ ရေးသား ဆုံးမတော် မူအပ်သော သေရည် သေရက် မေတ္တာစာတမျိုး။

သံဃိန္ဒာဓိပတိ၊ တုမရှိသည့်၊ မုနိပုင်္ဂဝ၊ အာဒိစ္စဗန္ဓု၊ သဗ္ဗညု အဖြာဖြာ၊ ဂင်္ဂါဝါလု၊ နှိုင်းတုပုံယူ၊ သမ္ဗုဒ္ဓ အဆူဆူတို့သည်၊ စင်ဖြူပွင့်လန်း၊ လေးသစ္စာခိုင်ပန်းကို၊ ဆွတ်လှမ်းတော်မူပြီးခါ၊ မဟာပထ၊ ထာဝရငြိမ်း၊ နည်းလမ်းဘူမျ၊ ပဉ္စင်္ဂါး၊ လူ့တရားကို၊ ခါးဝတ်မညှိုး၊ ပုဆိုးအသွင်၊ ဆင်ယင်ခြုံစေတော်မူရာ၊ သိက္ခာအပြား၊ ဝတ်တရားတွင်၊ ငါးပါးသော သုရာကို၊ ကြူးလွန်ကာ သောက်စားမှု၏၊ ခြောက်ခုသောအပြစ်ကို၊ ရှင်ချစ်ဂေါတမ၊ လောက ထွန်းထား၊ မြတ်ဘုရားသည်၊ တပါးသော ကာလ၊ သာဝတ္ထိပြည်မဝယ်၊ သိင်္ဂါလ သေဋ္ဌေးသားအား၊ ဆခေါ မေ ဂဟပတိပုတ္တ၊ အာဒိနဝါ၊ သုရာ မေ ရယ မဇ္ဇ ပမာဒဋ္ဌာနာ နုယောဂေသန္ဒိဋ္ဌိကာ ဓနဇာနိ၊ ကာလဟပ္ပဝဍ္ဍနီ၊ ရောဂါနံ၊ အာယတနံ၊ အကိတ္တိသဉ္ဇနနီ၊ ကောပိန နိဒံသနီ၊ ပညာယဒုပ္ပလီကရဏီ၊ ဟူ၍ မြွက်ချီဟောကြားတော်မူလေသည်။ ထိုပါဠိသုတ္တန်၏၊ မြန်မာပြန် အတ္ထကား။

www.dhammaransi.com

ဂဟပတိပုတ္တ၊ သိင်္ဂါလဟု နာမထင်ရှား သေဋ္ဌေးသား၊ သူရာမေရယ မဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ နုယောဂေ၊ သေရည် သေရက်ကို သောက်လျက်၊ မူးမေ့အောင်၊ ညဥ့် နေ့ စဥ်ဆက်၊ မပျက်လိုက် စားမူ၍၊ အာဒီနဝါ၊ အပြစ်ဘေးတို့သည်၊ ဣမေ ခေါဆ၊ ဤ ခြောက်ပါးတို့သာတည်း၊ ကတမေဆ၊ အဘယ်ခြောက်ပါးတို့ နည်းဟူမူကား၊ သန္ဒိဋ္ဌိကာဓနဇာနိ၊ မျက်မှောက်ထင်စွာ၊ ဥစ္စာ စည်းစိမ် ပျက်စီးတတ်ခြင်းတပါး။ ။ရောဂါနံအာယတနံ၊ ရောဂါအမျိုးမျိုး ပွားတိုးကျရောက်တတ်ခြင်းတပါး။ ။ အကိတ္တိသဉ္ဇနနီ၊ ဂုဏ်သိန်ကင်းခဲ့၊ သတင်းမဲ့၍၊ အရှုံတစောင်း သူမကောင်း ပြောဆိုတတ်ခြင်းတပါး။ ။ကောပိနနိဒံသနီ၊ ပုဆိုးအဝတ် ယွင်းချွယ်ကင်းကွာ၊ ရှက်စရာကို ဘော်ပြတတ်ခြင်း တပါး။ ။ပညာယဒုဗ္ဗလီ ကရဏီ၊ ပညာဝသေးနုပ်၊ အလိမ္မာ သေးနုပ်အောင် ပြုလုပ်တတ်ခြင်းဘပါး။ ။ဣမေဆ၊ ဤ ခြောက်ပါးတို့တည်း။

ထိုသုတ္တန်ပါဠိကို၊ အဓိပ္ပါယ်ညှိလိုက်သော်၊ သိလေမယုတ်၊ မုချမှန်စွာ၊ သူရာငါးဝ၊ မေရငါးထွေ၊ ထန်းရေ ချဥ်ခါး၊ နေ့ညမသွေ၊ မေ့လျော့စေ၊ ပေလှအောင် သောက်စားက၊ ကိုယ့် စီးပွား ကိုယ့်ဥစ္စာတို့သည်၊ မျက်မှောက်မှာ နွမ်းသွိုး၊ တက် ဆင့်ကာ မဖွံ့ဖြိုးဘဲ၊ အကျိုးမဲ့ကုန်ဆုံးလျက်၊ ပျက်ပြုန်းသည် တခြား၊ တရားနှင့်မဘက်၊ စကားဆိုး ထွက်ပြီးလျှင်၊ တဘက် သား မနာလိုအောင်၊ ပြောဆိုမိ အတန်တန်ကြောင့်၊ ခိုက်ရန် ကြီး ဖြစ်ပွား၍၊ အချင်းများတတ်သည့်တခု၊ စားသောက်မှုအာ ရေးဝယ်၊ သတိဝေးကင်းကွာ၍၊ ပညာဖြင့် မချင့်နိုင်း၊ စားခြင်

www.dhammaransi.com

တိုင်း သောက်စား၍၊ နာဖျားခြင်းဗျာဓိနှင့်၊ တိုင်းမသိရောဂါကို၊ ငြိုငြင်စွာခံစားရခြင်းတခြား၊ မည်သူ၏ သတိုးသားသည်၊ တရား၌မကပ်၊ မျိုးဇာတ်ကိုမညှာ၊ ရပ်ရွာကိုမငဲ့ဟု၊ ချီးဖွဲ့သောသတင်းနှင့်၊ ကျော်ဇောခြင်းပျောက်ကွယ်၍၊ ကဲ့ရဲ့ဘွယ်ဖြစ်တတ်သည်တဖြာ၊ သူရာ၏တန်ခိုးဖြင့်၊ ပုဆိုးကိုဝတ်၊ ယှင်းချွတ်ကင်းကွာ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်၊ မတင့်တယ်တို့နှင့်၊ ပွဲလယ်မှာရှုးသောကြောင့်၊ သူတထူးမြင်ရပြန်လည်း၊ ကိုယ့်ပုံဟန် မတင့်တယ်၊ မျက်နှာလွှဲဖယ်ကြ၍၊ မဘွယ်ရာလုံးလုံး၊ ကိုယ့်ဘဝ၊ ကိုဖြုန်းလျက်၊ သက်ဆုံးကျိုးနဲ၊ ရှက်အိုးကြီးကွဲရသည် တဋ္ဌာန၊ သောက်ဝမူးဝေ၊ သူရာယစ်က၊ တခေတ္တသေသောကြောင့်၊ ဥာဏ်ပေတုံးတာ၊ မှေးပညာနှင့်၊ ပေစာမတတ်၊ မမှတ်သတိ၊ ဒိဋ္ဌိမိစ္ဆာ၊ ပြိတ္တာသမုတ်၊ လူယုတ်လူနှ၊ လူ့ဗာလဖြစ်ရသည်တခန်း။

ဤခြောက်ရပ်လမ်းကို၊ စည်းကမ်းသတ် ဥပဒေဖြင့်၊ မြတ်စိန္တေ ရွှေအာလုပ်မှ၊ မိန့်ထုတ်၍ ဟောတော်မူခဲ့ပေသည်၊ ထိုမှတဖြာ၊ မင်္ဂလာသမုတ် မြတ်သောသုတ်၏၊ ဘွင့်ထုတ်သောဋ္ဌကထာတွင်၊ မဇ္ဇပါယီအတ္တံ နဇာနာတိ၊ ဓမ္မံ နဇာနာတိ၊ မာတာပိတု အန္တရာယံကရောတိ၊ ဗုဒ္ဓ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ တထာဂတ သာဝကာနံပိ၊အန္တရာယံကရောတိ၊ဒိဋ္ဌိဓမ္မေဂရဟံ သမ္ပရာယေဒုဂ္ဂတိံ၊ အပရာပရိယေ ဥမ္မာဒံပါပုဏာတိ၊ ဟူ၍၊ ဗုဒ္ဓမတည္ဘျ၊ သယမ္ဘူအလိုကျ၊ ဘွင့်ပြတော်မူလေသည်၊ ဤပါဠိအတ္ထ၊ နိဿယ မြန်မာပြန်မှာ၊ မဇ္ဇပါယီ၊ သေရည်သေရက် သောက်သောသူသည်၊ ဓမ္မံ၊ အကြောင်းတရားကို၊ နဇာနာတိ၊ မသိနိုင်၊ အတ္တံ၊ အကျိုးကို၊ နဇာနာတိ၊ မသိနိုင်၊ မာတာပိတု အန္တရာယံ

မိခင်-ဘခင်၏ ဘေးအန္တရာယ်ကို၊ ကရောတိ၊ ရက်စက်စွာပြုဝံ့၏ ဗုဒ္ဓ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ တထာဂတသာဝကာနံ၊ ဘုရားပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ ရဟန္တာသာဝကတို့၏၊ အန္တရာယံပိ၊ ဘေးအန္တရာယ်ကိုလည်း ကရောတိ၊ ရက်စက်စွာပြုဝံ့၏၊ဒိဋ္ဌဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်ဘဝ၌၊ ဂရဟံ ကဲ့ရဲ့ဘွယ်သို့၊ ပါပုနာတိ၊ ရောက်၏၊ သမ္ပရာယေ၊ စုတေသေ လွန်သောအခါ၌၊ ဒုဂ္ဂတိံ၊ အပါယ်လေးပါးသို့၊ ပါပုဏာတိ ရောက်၏၊ အပရာပရိယေ၊ နောင်သံသရာ ဘဝအဆက်ဆက်၌ ဥမ္မာဒံ၊ ရူးသွတ်ခြင်းသို့၊ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ အဋ္ဌကထာ ဘွင့်ချက်၏၊ မိပ္ပါယ်အနက်အလိုမှာ၊ သူရာကို လိုက်စားက၊ မှန် မှား ကြောင်းကျိုး၊ ကောင်းဆိုးမသိ၊ ဘမိနှစ်ပါး၊ ဘုရား ပစ္စေကာ၊ ရဟန္တာတို့အား၊ သဒ္ဓါဖြင့် မဆည်းကပ်ဘဲ၊ ကျွတ် ဆတ်ကြမ်းတမ်း၊ သေအရက်ဘမ်းသောကြောင့်၊ မချမ်းသာ ဘွယ်၊ အန္တရာယ်ဘေးဘယကို၊ ပြုတတ်သည်ကေန္တ၊ ခုလောက၌ ကဲ့ရဲ့ဘွယ်၊ သေပြန်ခါဝယ် အပါယ်လား၊ ကျယ်များသော သံသရာတွင်၊ သင်္ချာနှင့်သင်္ချေ၊ သန်းကုဋေမှတ်၊ ရူးသွပ်မည် မမှားဟု၊ နှလုံးထားစင်ဖြူစွာနှင့်၊ စွဲယူကာသတိထားရမည်၊ ၊ ဝတ္ထုသွားနိပါတ်မှာ၊ လူနတ်တို့ဆရာ၊ မြတ်ဘုရားလက်ထက် ခါတွင်၊ သာကေတမထေရ်ရှင်သည်၊ မြေတွင်ငုပ်လျှိုး၊ မိုးအာ ကာယံ၊ ပျံလိုပျံ သက်လိုသက်၊ မာန်ခက်သည့်နဂါးကို၊ ချေ ဖျားဖြင့်နှိပ်ချိုး၍၊ တန်ခိုးဖြင့်ဆုံးမရာ၊ တကာတို့သဒ္ဓါ၍၊ ကြည်ညိုစွာလှူဒါန်းသော၊ သေရက်ကြမ်းသူရာကို၊ ဘုဉ်းပေး ကာ အသောက်ကြူးသောကြောင့်၊ နောက်မူးမေ့ချောက်ချား ချေးမူရာဖေါက်ပြားလျှက်၊ ဘုရားရှင်မျက်မှောက်ဝယ်၊ တရား စဉ်ပျက်ပြောက်၍၊ ရူးခြင်းသို့ ရောက်လေသည်တကြောင်း။

www.dhammaransi.com

ရင်းပြင်တခြား၊ တာဝတိံသာ့ဖြားဝယ်၊ သိကြားဟောင်း မလိမ္မာတို့သည်၊ သေသူရာချစ်သောကြောင့်၊ သိကြားသင်္ကြန္ဒာတို့က၊ စုန္ဒိမ်ကာ ခြေကိုကိုင်၍၊ အစိုးပိုင် ပစ်ခ ါချသောကြောင့် မေရုရဟော္ဌာ၊ သခွတ်နန်း ရိပ်သာတွင်၊ အသူရာဖြစ်ကြကြောင်း။

ရင်းပြင်တဝ၊ သာဝတ္ထိပြည် နဂရတွင်၊ မည်နာမ ထွန်းထိန်သော၊ နာထပိဏ်သေဌေးဟူသည်၊ မိဘမွေးခံယူ၍၊ တလူလူရှု မခညာင်း၊ သေဌေးထီးဆောင်းပြီးမှ၊ မကောင်းသောသေရက်ကို၊ နေ့စဉ်ဆက် သုံးလေက၊ ပျက်ပြုန်းခါ ဥစ္စာကုန်သဖြင့်၊ ဂုဏ်မရှိ သိန်မတက်၊ အိုးနားတို ထမင်းခွက်နှင့်၊မရှက်နိုင်ဖလျှောက်သွား၍၊ တောင်းစားရဘူးသည်တတန်။

တဘန်ထိုမှ၊ ဓမ္မဓဇနိပါတ်၊ ဇာတ်ပါဠိကျမ်းလာ၊ ရှင်သာရိပုတ္တရာ၏၊ အလောင်းသည်၊ မဂ်လာမောင်းတီး၍၊ ရိုင်ထီးဖြူတလျှပ်လျှပ်နှင့်၊ ဘုရင်မြတ်ပုလေရှ၊ သောစာကိုစုံမက်၊ သောက်ကြူးသည်အတွက်ကြောင့်၊ အသက်နှင့်တပ်လူ၊ ချစ်ခင်တော်မူလုသော၊ သားသည်းအူ ရင်သွေးကို၊ မထွေ နိုင် မချစ်အား၊ သတ်ညှစ်၍စားပြီးမှ၊ တအောင့်နား အမူးပြေသော်၊ သားသက်ဝေပုလဲခိုင်ကြောင့်၊ မဖြေနိုင်ဗျာပါပွားလျက်၊မင်းမတရား သေငယ်သေ၍၊ နောင်တခထွပိတ်ဖုံး၊ ခန္ဓာဘော်တုံးအောင်မှ၊ မဆုံးနိုင် မီးမကာဘဲ၊ ကြီးဒုက္ခ တွေ့ဘူးကြောင်း။

ရင်းပြင်တဖြာ၊ ကောသလရာဇာသည်၊ ညဉ့်အခါသလွန်ညောင်၌၊ တကြောင်ကြောင် နိုးကြားစဉ်၊ ငရဲသားလေးကောင်

www.dhammaransi.com

တို၊ ဆိုတမ်းယောင်မြည်ကြသော၊ ဒု၊ သ၊ န၊ သော၊ အသံကို၊ စောဘုန်းလျှံ ကြားလေက၊ ကြောက်အားတော်လွန်မင်း၊ မစက်နိုင် မိုးသင်းမှ၊ ညာနှင်းသူ မဟောမှန်နှင့်၊ ဇေတဝန်ကျောင်း မြတ်သို့၊ ဆည်းကပ်ရန်လိုက်သွား၍၊ မြတ်ဘုရား ရှင်တော့်ထံ ဝယ်၊ ၊ အကြောင်းခံ ဘော်ပြလျက်၊ ဒု၊ သ၊ နှင့်၊ န၊ သောကို ဟောဆိုရန် လျှောက်လေရာ၊ မြတ်စွာဘုရား စိန္တေယျာ သည်၊ ရှေးအခါ လက်ထက်တွင်၊ သေအရက် လိုက်စားသေး၊ သေ ဌေးသား လေးဦးသည်၊ ယစ်မူတိုင်း မကောင်းကျင့်၍၊ သေ သည် နှင့် အပါယ်လား၊ ကြေးနီအိုး သမားတို၊ ပူအားနှင့် ယောင်ယမ်းလျက်၊ ဆိုတမ်းကာ မြွက်ထုတ်သော၊ စကားပုဒ် လေးခုဟု၊ သဗ္ဗညု မိန့်ဘော်မူသည်တကြောင်း။

ငှင်းပြင်တရပ်၊ ဝိသာခါမိန်းမမြတ်အား၊ သိမှတ်ဘို့ ဟော ကြားရာ၊ သေသူရာပထမ၊ ဟောဝန္တာမှိုင်ဝမှာ၊ သူရာနှင့် ဝရုဏ တို့သည်၊ ဆောင်အစ ပျိုးလာ၍၊ များပြည်ရွာ ပျက်ဘူး ကြောင်း။ ။ ငှင်းမှပြန့်ပွား၊ သကောင့်သား ရသေ့တွက် ကြောင့်၊ မဆိုးပျက်ဝရုဏလည်း၊ မျက်ရှသောရာဇမာန်ကြောင့် သေဘေးဒါဏ် ထိဘူးကြောင်း။

ငှင်းမှတလီ၊ တိုင်းကေတုမတီဟု၊ တောင်ငူပြည် ဌာနတွင်၊ တေဇတော် လွန်ကြီးသော၊ မင်းတပင် ရွှေထီးသည်၊ ပျက်စီး ရန်အကြောင်း၊ မကောင်းမှုရောရှက်၊ မိတ်ဆိုးနှင့်နှောဘက်၍၊ သေအရက် သုံးလေရာ၊ သံလျှင်စား နော်ရထာက၊ ဘော်ပြခါ ဆုမွလည်း၊ မူးရစ်ဝ အရက်ပျံကြောင့်၊ လက်မခံ နားမကျ၊ အ

www.dhammaransi.com

ကြိမ်ကြိမ်များလှသော်၊ ရိုင်းပြသည့်အတွက်၊ ရွှေမြို့နန်း ပျက်မည်ကြောင့်၊ ဘွားဘက်တော် သံလျှင်စားသည်၊ ရွှေထားနှင့် သုတ်သင်၍၊ တပင်ခေါ် ရွှေထီးမှာ၊ ပျက်ခြင်းကြီးပျက်ပြုန်း၍ သေဆုံးရသည်ဟာချက်။

အဝမြို့ ထီးကနက်တွင်၊ အာဏာစက် လျှံညီးသော၊ မင်းကြီးစွာ မြေးကျော်၊ မင်းခေါင်၏ သားတော်၊ မင်းရဲခေါ်၊ ကျော်စွာသည်၊ သူရာနှင့်ပျော်သောကြောင့်၊ တပ်မတော် ရဲအောင်လှေနှင့်၊ ရုံချွေရွှေ ချီစုံရာ၊ ပြည်မြို့အောက် ရောက်ခါ၊ ပန်းကျော်ချောင်း ရပ်သာတွင်၊ မင်းရာဇာဓိရာဇ်သည်၊ ရန်လှစ်သော ဆင်ပြောင်နှင့်၊ အန်ထောင်ကာချီတက်၊ စစ်နှစ်ဘက် အဆိုင်တွင်၊ နှစ်မင်းပြိုင် အားစိုက်၊ စီးချင်းထိုး တိုက်ကြရာ၊ အရက်ကြိုက် ကျော်စွာသည်၊ သေသူရာ ယစ်မူး၍၊ လှံစူးကာ ဆုံးရကြောင်း။

ပေါင်းဆိုပြီး အရပ်ရပ်၊ ဇာတ်နိပါတ် ရာဇဝင်၊ ထုံးပုံပြင် အဖြာဖြာ၊ ရှိလေသည့် တွက်တာကြောင့်၊ သေသူရာသုံးစားက၊ တရားသို့ မယှဉ်ကပ်၊ အမိုက်ဉာဏ်ပိုတတ်၍၊ အမြတ်နှင့် ဝေးရသည်၊ သောက်ကြူးသူ တသင်း၊ ပုလင်းကျိုက် လူ့ဗာလ၏၊ ဖြစ်နေကျစလေ့မှာ၊ ရှိသရွေ့ဥစ္စာ၊ စုပါသော်လည်း ဖတ်မတင်၊ အိုးပေါက်တွင် ရေလောင်းသို့၊ ဆင်းရဲကြောင်းစင်းစင်း၊ မဲ့ပြာကျ ပြောင်တလင်းနှင့်၊ ဖွတ်မင်းကြီး ပြာထိုင်သော်၊ ဥစ္စာပိုင် ဘာမရှိ၊ မိတ်ဆွေကောင်း နတ္ထိ၊ ဖေါ်ကြင်ရာ အိမ့်သူမိက၊ မချီအောင်ကြိမ်ဆဲ၊ အိမ်ထဲတွင် ထပ်မနား၊ အရပ်ကြားအောင်

www.dhammaransi.com

ဟစ်အော်၊ လူစော်မှလည်းမနံဘိ၊ ခတ်မသိ သူကြီးခေါင်းက တောင်းလိုက်သည့်မင်းမှုငွေ၊ မြို့ကြွေးတွေက ဗလာဘွာ၊ လာ လိုက်သည့် အချေးတောင်း၊ မပေးလျှင်ထောင်းမည်ဟု၊ ရွှဲ စောင်းလျက် ထပ်ထပ်ငြိုး၊ ငွေအညွန့်တိုးများလည်း၊ ထမ်းပိုး တွေ ဆယ်ဆပွား၊ "ဝန်ဆောင်သည့်နွားလား၊ ညွန့်ပြောင်ခဲ့ တွား"သကဲ့သို့၊ ခါးချို့ရင်ပွ၊ ဆင်မလှ၊ မြင်သမျှမကောင်းကြုံ ၍၊ ပေါင်းဆုံသောဝေဒနာ၊ ဖျားနာကနှိပ်စက်၊ စိတ်လက်က မသာ၊ ဆေးကုစရာလည်း ငွေမရှိ၊ ရောဂါကြီး ဘိသောခါ၊ အင်မဘိအင်မတန်၊ ဇောငါးချက် အပြန်တွင်၊ ကိုးကွယ်ရန်၊ ရှာမရ၊ ငရဲကောင်းနိမိတ်ပြ၍၊ အနိစ္စအရက်အိုးမှာ၊ သေခြင်း ဆိုး သေရလေသတည်း။

သေလျှင်သေခြင်း၊ ယမမင်းငယ်သား၊ အပါယ်ဘုံပုလိပ် များက၊ ခါးကြိုးနှင့်နားကြိုး၊ သံတံကျင်ထိုးပြီးလျှင်၊ ထား မိုးကာတလက်လက်၊ လှံဒက်ဖြင့် ရိုက်နှက်၍၊ သေအရက် ဘ ကောင့်သားကို၊ သံပြားကြီး ဝင်းဝင်း၊ သံပူရေ အိုးတွင်းသို့၊ ဆင်းဟဲ့ဟုပစ်ချ၊ မဆင်းဘဲနေကလျှင်၊ ရေကြိန့်လုံး၊ လှံမ- ချွန်းတောင်း၊ ခက်ရင်းကောင်းဖြင့်၊ ကြောင်းမတန် မှန်းလေ သည်၊ မဆုံးနိုင်အဘန်ဘန်၊ သံနှုတ်သီတဝင်းဝင်း၊ ကျီးငှင်းခု တသင်းက၊ အတင်းဝင်ထိုးဆွ၊ ကြောက်စရာ့ ခွေးဘီလူး၊ အ စွယ်ကြီး ငှက်ပြောဖူး နှင့်၊ မြူးတူးတူး ကြောင်ကြားကြား၊ ကိုက်ခဲ၍ ဝါးပြန်သော်၊ ပြေးအားလည်း ဘာမရှိ၊ သင်ခုန်းစက် မိပြန်လျှင်၊ မချိနိုင် တဖြန်းဖြန်း၊ ဥက္ကောင်းမှ သွေးပန်း၍၊ တစခန်းဒုက္ခတွေ၊ ငရဲမီးအငွေ့ကြောင့်၊ တဆွေ့ဆွေ့ တခုံခုံ၊

www.dhammaransi.com

တတုံ့တုံ့တဟိုက်ဟိုက်၊ သံပူရေကျိုက်ကျိုက်မှာ၊ ဆင်းလိုက်ချည်၊ တက်လိုက်ချည်၊ မြင့်ကြာရှည်နှစ်ပေါင်း၊ လွန်မင်းစွာရှည်ညောင်း၍၊ ကံကောင်းကြောင့်လွတ်ပြန်လည်း၊ ကြမ္မာကံရှေးအဟုံ၊ အကျိုးပေးမကုန်၍၊ ပြိတ္တာဘုံဌာနဝယ်၊ သီသဠနဝသောဇနံ၊ ဇိဝှဠ သတ္တယောဇနံ၊ ကျမ်းဂန်အရှိ၊ ပြိတ္တာရုပ်ဇာတိနှင့်၊ ဖြစ်ရချည့်တန်တခါ၊ ကိုးယူဇနာဦးခေါင်း၊ တောင်စောင်းကြီးတမျှ၊ လျှာထုတ်က ခုနစ်ယူဇနာ၊ ကိုယ်ထည်မှာနှစ်ဆဲ့ငါး၊ ယူဇနာကြီးမား၍၊ အမြီးဖြာအစ၊ ဦးခေါင်းသို့ကျလေအောင်၊ အမြဲပင်မီးလောင်လျက်၊ ပြိတ္တာကောင်ပြောက်ကြားမှာ၊ သောက်စားရန်ရှာမရ၊ ဒုက္ခတွေအနန္တနှင့်၊ ပုနပုနံ၊ အကြိမ်ကြိမ်ခံပြီးမှ၊ ကံကြမ္မာ လျော့က်၊ ပြိတ္တာက လွတ်မြောက်လည်း၊ နော်က်နောက်က သေအရက်၊ အကျိုးပေးဆက်ပြန်၍၊ ရှက်စရာအထူးထူး၊ ခွေးရူးနှင့် ငက်ရူး၊ ဘန်ငါးရာ ရူးပြန်သော်၊ လူရူးလည်း ဘန်ငါးရာ၊ လူဖြစ်ပါသည်း သုံးမကျ၊ လူအ,လူနုံ့၊ လူအဂ်ါ မစုံသော ဘဝမှာ အနန္တသင်္ချေယျော၊ မရေနိုင်ပေါသည်ဟု၊ ဘုရားဟော ဒေသနာ၊ ထင်အလင်း လာချေသည်။

သို့ပါသော်မူ၊ အချို့လူက၊ အပူကြွ၍၊ ကြောမ မျိုးမျက်ညောင်းညာတက်လျှင်၊ သေရက်တကျိုက်၊ သောက်မျိုလိုက်ကပြိုက်ပြိုက်ကျလျှော၊ ရောဂါတွေ မျောသောကြောင့်၊ ဆေးသဘော ဝါးအမှတ်၊ အတန်ငယ်သုံးလတ်မူ၊ ကျမ်းဂန်တတ်ဝိနည်းဒှရှာင်၊ အကျိုးပေး မရှိပေါင်ဟု၊ သီလကြောင် ဆင်ချေနှင့်၊ အထွေထွေပြောကြားလည်း၊ မြတ်ဘုရားဒေသနာတွင်၊ ရော

www.dhammaransi.com

ဂါ၏ဖြစ်ကြောင်းဟု၊ နည်းလမ်းဟောင်း အရှိသားမို့၊ သတိထား ဆိပ်ဆိပ်နေ၊ ဥာဏ်တမျိုး မပေ့နှင့်၊ လွန့်လေလေမှောက်မှားသော၊ သောက်စားမှု စရိုက်ဆိုးကို၊ တိုက်ချိုးကာ နှိပ်နင်း၍၊ ကွင်းနိုင်သမျှရှောင်သွေ၊ အနံ့မှုမခံလေဘဲ၊ စိတ်သံဝေ ဝိရတီဖြင့်၊ မနသိ ဖြောင့်စင်းအောင်၊ နှလုံးသွင်းထားကြစေလိုကြောင်းများနှင့်၊ သေရည်–သေရက် တရားဟောကြား လိုက်ပေသည်၊ ဒါယကာအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။ ။

၁၂၄၉-ခုနှစ်တွင်၊ ဒီပရင်းနယ်ရှိ ဒါယကာ တို့အား
ရေးသားဆုမ္မတော်မူအပ်သော
သေရည်–သေရက် မေတ္တာစာ ပြီး၏။

xox

www.dhammaransi.com

ထီမေတ္တာစာ

၁၂၅၀-ပြည့်နှစ်အတွင်း မုံရွာမြို့၌ ထီပွဲမှစ၍ အလောင်းအစား အားကြီးလှသဖြင့်၊ လေ့သူကြီး-ဦးထွန်းသာ လျှောက်ထားချက်အရ၊ ထိုကစားပွဲများကို ကွယ်ပျောက်စေရန် ရေးသားဆုမွတော်မူအပ်သော မေတ္တာစာ။

ထိယန္တိ ဝိနာသံ ဂစ္ဆန္တိ ဧတေနာတိထိ။ ၊ဧတေန၊ ဤကစားမှုဖြင့်။ ဝိနာသံ၊ ဥစ္စာကုန်ဆုံး ပျက်ပြုန်း နွမ်းပါးခြင်းသို့။ ထိရိယန္တိဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်တတ်ကြကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ပြုန်းတီးပျက်စီးခြင်းနိမိတ်ကြောင့်။ ထိ၊ ထီမည်၏။

ဤဝိဂ္ဂြဟ်စကား၊ အဓိပ္ပါယ်အသွားကို၊ အများတို့နာရန်၊ ရှိသလောက်ပြန်လိုက်မည်၊ တိုင်းနိုင်ငံအလုံး၊ ထီးစည်ပါအဆုံး၊ သဒ္ဒါလံပျက်ပြုန်း၊ သွက်သွက်လယ်မှုန်းပြီးလျှင်၊ လမ်းဆုံးတိုင်အပြီး၊ တပြည်လုံး အမိုက်သီးတွေကို၊ မြေကြီးပါ အောက်စောင်း၊အပါယ်သို့မှောက်လောင်းမည်ဟု၊အပေါက်ကောင်းဂျက်ရှာ၍၊ မက်တကျာ မှောင်သူိုင်း၊ ဒလက်ချာ ဒေါင်စိုင်းအောင်၊ မှိုင်းတိုက်ခါ တဆွေ့ဆွေ့၊ သဝေချာ မွေ့နိုင်သော၊ အမွဲဆေး ကန်းကုန်၊ ငရဲဘေးလမ်းဆုံအောင်၊ မယုံလျှင်မလွှတ်ဘဲ၊

www.dhammaransi.com

ဇွတ်ခဲ၍ ထိုးစမ်းတော့၊ တကယ်တန်း တက်တက်ချော၊ ရှိသမျှ
ဥစ္စာမျောသည့်ပြင်၊ မောရုံနှင့် ဆုံးမသတ်၊ အရှူးတွင် ဖြုံးဆတ်
အောင်၊ မှုန်းတတ်သည် စင်းငင်းဟု၊ ထင်အလင်း ကျေညာ
လျက်၊ ရောက်လေရာရပ်ခပင်းကို၊ ပြောင်တလင်းအကုန်လျှော်၊
မဇ္ဈိမတိုင်းတဘော်က၊ ဝိုင်းကျော်၍ ထွက်ခဲ့သော ထိ့ သဘက်
မြန်မာမီး၊ ငရဲမင်း လောင်တိုက်ကြီးတဲ့၊ အပြီးတိုင် မှတ်ထား၊
သူနှင့်များ ညားရလျှင်၊ သေငွေးလား၊ သူကြွယ်လား၊ ထင်
မှား အစ၊ သွေးမြောက်အောင် ဆူပြီးမှ၊ တစချင်းချုံမျှား၊
အတန်လောက်သွားလျှင်ပင်၊ စားမသိ အိပ်မသိ၊ ဇောရတက်
မှိုင်းမိ၍၊ သတိလွတ် အမှိုင်တွင်၊ ခွင်လုံးပိုင် ဝှမ်းလောက်က
စင်လုံးယိုင် ဂျွန်းထောက်အောင်၊ တွန်းမှောက်ခါခါချ၊ ရွေး
ပိန်ပိန် မကျန်ရအောင်၊ ရှိသမျှအဖြုံ၊ ထိကြွေးတွေ့အပုံ၊ အ
သက်ပင့်အရှုဝယ်၊ ဆူမတတ် နှလုံး၊ သားမယား အမှန်းတွင်၊
တအုံးအုံးတကြွက်ကြွက်၊ လူကြားမည် ရှင်ကြားမည်၊ ပြိပြိသား
မရှက်၊ တကျုက်ကျက် ရန်စည်၊ စိတ်ကြည်ခွင့် မရ၊ ဒါနမှု၊ သီ
လမှု၊ အတုနှင့် အယောင်၊ အနိုင်သာဟန်ဆောင်၊ အများနှင့်၊
ပေါင်မြှောင်၍ အရောင်သာ ပြုရသည်၊ ကုသိုလ်စိတ် ထိုသူမှာ၊
မြူလောက်မျှ မဝင်ဘဲ၊ ရှိရင်းစွဲ တရားလည်း၊ ငေးခြောက်ပါး
လွင့်စင်၍၊ ငိုချင်လျှင်အရယ်ဖြစ်အောင်၊ အောင့်ညှစ်ခါရွှဲရုန်း၊
မဲ့ပြုံးသာ ပြုံးရသည်၊ နှလုံးက မအေး၊ ကုန်သမျှ ရှုံးကြေး
ကြောင့်၊ မဆွေးဟန် မပူဟန်၊ လူစွမ်းနှင့်ကြံလိုက်လျှင်၊ နက်
ဖြန်နှယ်၊ သဘက်နှယ်၊ ဘဏ္ဍာစားတယ်မလို၊ ရှက်ဆေးချယ်
စကားပြောင်၊ သရေသာဆောင်ရသည်၊ နောင်ဘို့ရေး ခုဘို့
ရေး၊ သားမယား ကျွေးမှုနှင့်၊ တွေးမိတိုင်း နှလုံးနောက်၊

www.dhammaransi.com

သို့ကလောက် ဒုက္ခတွင်းသို့၊ ဇွတ်နင်းကာချနိုင်သော၊ ထိထားပြ မှောင်ကြီး၊ တိုက်ဖျက်သည့် လောင်တိုက်မီးကို၊ ရိုးရှားမျှ မှရှိ၊ ထင်အလင်းသိရအောင်၊ ပါဠိတော်ထုတ်လိုက်မည်။

ဂူတ္ထိမုဋ္ဌော သူရာမုဋ္ဌော။
အက္ခမုဋ္ဌောစ ယော နရော။
လဒ္ဓံလဒ္ဓံ ဝိနာသေတိ။
တံ ပရာဘဝတော မုခံ။ ။

သန်းခေါင်ယံအခါ၊ သုံးလူ့ဘမြတ်စွာကို၊ နတ်လာ၍အမေးတွင်၊ မထွေးအောင် ဖြေကြားသော၊ ထိတရားဒေသနာ၊ ယင်းဂါထာ အနက်ကား။ ။ယောနရော၊ အကြင်သူသည်။ ဂူတ္ထိမုဋ္ဌော၊ ပျော်ပျော်ပါးပါး၊ မိန်းမများနှင့်၊ လိုက်စား လွန်ကြူး၊ အကျင့်ထူး၏။ သူရာမုဋ္ဌော၊ သောက်စားယစ်မူး၊ သောက်ကြူး၏။ အက္ခမုဋ္ဌော၊ ကြွေ၊ ဖဲ၊ တီရှူး ကစားကြူး ၏။ သောနရော၊ ထိုသူသည်။ လဒ္ဓံလဒ္ဓံ၊ ရရသမျှသောဥစ္စာ စုကို။ ဝိနာသေတိ၊ နေ့မြင် ညပြောက်၊ မဖြုန်းလောက်ဘဲ၊ ဖြောက်ဖျက် ဖြုန်းတီး၍ ပစ်တတ်၏။ တံ၊ ထို မိန်းမ သေရည်၊ ကြွေထိုးလောင်းစား၊ ကြူးမှုများသည်။ ပရာဘဝတော၊ ဆုံး ရှုံးပျက်စီးခြင်း၏။ မုခံ၊ အကြောင်းပေတည်း။

ဒေသနာအရ၊ အဓိပ္ပါယ်အကျုံမှာ၊ မိန်းမကြူး၊ သေရည် ကြိုက်၊ ထိုလိုက်သူတသင်း၊ သုံးဦးသား အဖျင်းသည်၊ နေ့မ လင်း၊ ညဥ့်မလင်း၊ အမိုက်ခင်း ပင်လယ်၊ အဘိဇ္ဈာ ပြင်ကျယ်

www.dhammaransi.com

နှင့်၊ မဆယ်သာမကပ်သာ၊ ငါဘုရား မြတ်စွာမှ၊ ဩချကာ လွတ်ရသော၊ မချွတ်နိုင်ပလလပေ၊ သံသရာ့တစ္ဆေ၊ ငရဲမင်းမိတ်ဆွေ၊ မာရ်နတ်နွယ် တတွေမှာ၊ အသေခက် အရှင်ခက်၊ ရှေးကုသိုလ်မျိုးဆက်ကြောင့်၊ တိုးတက်သည့်မနေ၊ လက်ထက်ပွား အမွေရ၊ တရားနှင့်ရှိကြသော၊ ဓမ္မိယပစ္စည်းများကို၊ သိပ်သည်းအောင်မသုံး၊ လိပ်လည်းအောင် ဖြုန်းပြီးလျှင်၊ အဆိပ်တုံးပမာ၊ ရောမအဘိဇ္ဈာနှင့်၊ သက်ခန္ဓာမွေးမှုကို၊ ရှေးရှုသည်အမနေကြောင့်၊ “သေလျှင်လည်းအပါယ်ဘောင်၊ ရှင်လျှင်လည်း သီလကြောင်”၊ နေ့ခင်ကိုလည်းစရိုက်မွဲ၊ ဘဝတိုင်းလိုက်စွဲ၍၊ အမိုက်ခဲ တန်းလမ်း၊ သံသရာစခန်းဝယ်၊ အပန်းနှယ် ရှည်ရှည်နှင့်၊ အလိလိမောရအောင်၊ မျှောကြမည့်လူစုဟု၊ သဗ္ဗညုဒေသနာ၊ အမိပ္ပါယ်လာချေသည်။

ပါရမီသမ္ဘာ၊ ဖြည့်ပြီးသူမှန်လှ၍၊ တဆံမျှမလို၊ ပစ္ဆိမပုဂ္ဂိုလ်ဟု၊ ဆိုရပြီးယောကျ်ား၊ ဗာရာဏ သေဋ္ဌေးသားသော်မှ၊ ထိုသုံးပါး အလေ့အမွဲ၊ လက်ဦးစွာ စွဲရှိ၍၊ မင်္ဂနှင့်လွဲ၊ ဖိုလ်နှင့်ကွာ၊ ကုဋ္ဌေပေါင်းဥစ္စာ၊ လေးဆယ်လုံးဖြုန်းခါလျှက်၊ ယာစကာဘုန်းတောင်း၊ သက်မွေးကြောင်း အပြုတွင်၊ သဗ္ဗညုမြင်တော်မူ၍။

အစရိတွာ ဗြဟ္မစရိယံ၊
အလဒ္ဓါ ယောဗ္ဗနေ ဓနံ၊
ဇိဏ္ဏကောဉ္စာဝ ဈာယန္တိ၊
ခီဏမစ္ဆေဝ ပလ္လလေ။ ။

ဒေသနာခမ္မကို၊ မြတ်ညီလှအာနန်အား၊ ထုတ်ပြန်ကာ၊

www.dhammaransi.com

ဟောကြားတော်မူလေသတည်း၊ ၊ အနက်ကား၊ ယောဗ္ဗနေ၊ အားအင်ကျယ်၍၊ အရွယ်ကောင်းတုန်းအခါ၌။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ သူတော်ကျင့်ဝတ်၊ တရားမြတ်ကို။ အစရိတွာ၊ မကျင့်မိလိုက်လေဘဲ။ ဓနဥ္စ၊ ဥစ္စာအင်အား၊ ကိုယ့်စီးပွားကိုသော်လည်း။ ဓမ္မေန၊ တရားသဖြင့်။ အလဒ္ဓါ၊ ရအောင်မရှာလိုက်လေမိဘဲ။ ဗာလာ၊ မောဟပြောထူ၊ မိုက်သောသူတို့သည်။ ခီဏမစ္ဆေ၊ ငါးကုန်သော၊ ပလ္လေ၊ ရှူသွန်အိုင်ဗွက်ထဲ၌။ ဇိဏ္ဏကောဉ္စာဝ၊ အင်အားယွင်းယို၊ ကြိုးကြာအိုကြီးကဲ့သို့။ ဈာယန္တိ၊ နှလုံးပူဆွေး၊ တရေးရေးဖြင့်၊ မအေးအောင် စိုးရိမ်ကြရကုန်၏။

ဤဒေသနာ၊ အဓိပ္ပါယ်အလာကို၊ ပညာနှင့်ချင့်စာ၍၊ ဘုရားရှင်သာသနာ၊ ထွန်းလင်းသည့်အခါကို၊ လူမှာလည်း လူ့အလိုက်၊ ရှင်မှာလည်း ရှင့်အလိုက်၊ ဘုရားရှင်မကြိုက်သော၊ ဒုစရိုက် ဆယ်ပါး၊ ယုတ်မာသည့် တရားကို၊ လက်လွှတ်သွားရှောင်ကွင်း၍၊ နှလုံးသွင်းဖြူဖြူ၊ သူတော်မျိုးပြီပြီ၊ ဇောသဒ္ဓါ မွန်ရည်လျက်၊ ကြည်ကြည်ကြီး အသက်မွေးရပါမည်ကို၊ နောက်ရေးကိုမထောက်၊ နှလုံးသွေး ဗွက်ပေါက်အောင်၊ နောက်ခြင်တိုင်းနောက်ကြ၍၊ ရောက်တတ်ရာမရွေး၊ အသက်မွေး သပွတ်အူ၊ သူတော်ကောင်း စိမ်းဆတ်၊ အုပ်မနုပ် ငှက်ပျောလို "မနောက ကလိမ်ချုံ၊ အပြောက ဝတိန်ဘုံ"ယုံလောက်အောင် ဖွဲ့နွဲ့၊ ကုန့်မှောက်အောင် ညာဏ်ခွဲ၍၊ အရွဲ့နှင့် အကဲဆစ် "အထဲ ညစ် အပေါ်ပြောင်"မတွေ့မှ အနိုင်ရှောင်၊ သူတော်ယောင် တဘက်လှ "ပစပ်ပြောက ပြားသကာ၊ ဓာတ်သဘောက ခါးတမာ၊ မပြုံသာလျှင် ငရဲကြောက်၊ ပြုံသာလျှင် အလဲမှောက်၊"

www.dhammaransi.com

သံသရာမှာစျေးကြောင်းပေါက်၊ အပါယ်ဘေး ရှေးမျှမကြောက်
ခုမျက်မှောက် ဒိဋ္ဌကိုသာ၊ နိဗ္ဗာန်လောကစိတ်ချရ၍၊ အနိစ္စသ
ဘောမျိုးမှာ၊ ပြောရိုးမို့ပြောကြသည်၊ မနောက မြောက်လေ
ပျေ၊ သတိနှင့် သံဝေမှာ၊ ဟန်သရေ လုပ်ဆောင်လျက်၊ အ
ဟုတ်ယောင် ထင်မှားအောင်၊ ခင်ဗျားတို့၊ ကျွန်တော်တို့၊ သေ
ရမည် မချို့ပြီ၊ နောက်အဘို့ ပါကြအောင်၊ ဒါနမျိုး သီလမျိုး
ဘာဝနာမျိုးများတို့၊ ကျိုးစားမှ တော်တန်မည်ဟု၊ အပေါ်ယံ
တသောသော၊ တွေ့သူနှင့်လိုက်လျှောအောင်၊ အပြောမှာ
နောက်မကျ၊ ရောင်းဝယ်ရေးကိစ္စ၊ ပစ္စည်းရေး ကျခဲ့လျှင်၊ အ
နိစ္စ,ဒုက္ခ၊ အနတ္တမြိုင်မြိုင်နှင့်၊ ကိုင်လိုက်ချည့်ဗိုင်းဗိုင်းလဲ၊ ဆီထဲ
မှာ ရေနွေး၊ ဆေးထဲမှာရွက်ချပ်၊ ဗျပ်ထဲမှာ မရင်းဆန်၊ ရေနံမှာ
ရေစွက်၊ လက်ဘက်မှာ ရေကူ၊ ဘယ်ကုန်မျိုးမဟူပြီ၊ တူသာတူ
ပေလေစေ၊ ညစ်နည်းတွေ ကိုယ်စီနှင့်၊ ပလီညာဏ်လောဘ၊
ဝစီကံစောရကို၊ မနောဇ၊ ပတ္တမြားကဲ့သို့၊ အားကိုးဘွယ်
အတတ်၊ အလိမ္မာကောင်းထင်မှတ်၍၊ ဂုဏ်ဒြပ်ဟိတ်တွေနှင့်၊
စိတ်အနေမြင့်ကြသည်၊ မရဏသူ့စက်ကွင်းဝယ်၊ မှုလက်ငင်း
ရောနှင့်၊ မနေသာကြပ်တည်းလျက်၊ လျှပ်စည်းရောင် တပြက်
စာမျှ၊ မသက်သာရှိသည်ကို၊ သတိပင် မရဘဲ၊ တဏှာ့ကျွန်
ငါသူရဲပေဟု၊ လူထဲမှာ ဘော်၍ပြသည့်နှယ်၊ ဗာလကင်း တ
ထောင်ထောင်၊ သူ့ပစ္စည်း အကြောင်းနှင့်၊ ခေါင်ဆိုသည့် ဆု
တောင်းကို၊ ကောင်းကောင်းကြီးကျက်ထား၍၊ ဘုရားရှင့် ရှေ့
တော်ဝယ်၊ တအော်အော်ရွတ်ကြသည်၊ သုံးလူ့တွင်အမော်၊
ရွှေရုပ်ပွား ကိုယ်တော်လည်း၊ မတော်ဘူး နင်တို့မှု၊ နင့်လှုဘွယ်
ဝတ္ထုမှာ၊ မုသားက ဘယ့်လောက်ပါ၊ အဝါက ဘယ့်လောက်

www.dhammaransi.com

ကဲ၊ အစဉ်းလဲက ဘယ့်လောက်ဝင်၊ မစင်သည့် ဝတ္ထုများကို၊ ငါဘုရားမခံထိုက်ဟု၊ လှန်လိုက်တော် မမူဘဲ၊ မသူတော် စရိုက် ထွန်းကားသည့် အခိုက်ပေကို၊ အလိုက်သာ ကောင်းသေးသည် ဟု၊ ယဉ်ကျေးသည့် နှလုံးနှင့်၊ ပြုံး၍သာ နေတော်မူလေ သည်။

ဆိုကဲ့ပြီးသရုပ်၊ လောက၏ အရှုပ်ကို၊ ဟုတ်သလောက် မြင် ပါလျက်၊ သင်္ဃာတော် အများမှာလည်း၊ ဘုရားရှင့် ရိပ်အကဲ ကို၊ စိတ်ထဲက ချင့်မြော်၍၊ သင့်လျော်အောင် သုံးတော်မူကြ ရပေသည်၊ အာဇီဝင့်ညှာ၊ ရှောင်းချစဉ် အခါက၊ ဗလချာ လူး လဲသော၊ ပစ္စည်းမှဲ့ ဝတ္ထုကံ၊ မသန့်ရှိုး မှန်သော်လည်း၊ အလှူခံ မြတ်ပေက၊ အလပ်လောက် အကျိုးထူး၊ ပေးဘူးသော သက် သေလည်း၊ ထွက်ပေ၏၊ ဇိုးဇင်း ရှောင်းဝယ်စဉ် အရင်းက၊ စဉ်း လဲခြင်း မရောဘက်၊ လောင်းစားမှု မနှောရက်ဘဲ၊ သက်သက် သား နှလုံးကောင်းနှင့်၊ ရှောင်းဝယ်သူ အများကို၊ နတ်သိကြား ဦးခိုက်၊ အပူဇော်ခံထိုက်ကြောင်းမှာ။

ခမ္မေန ဒါရံ ပေါသေန္တိ။
တေ နမဿာမိ မာတလိ။

ဒေသနာရှိပေသည်။ မာတလိ၊ မာတလိနတ်သား။ ယေ၊ အကြင် သူတို့သည်။ ခမ္မေန၊ တရားသဖြင့် ရသော ဥစ္စာဖြင့်။ ဒါရံ၊ သားမယားကို။ ပေါသေန္တိ၊ ကျွေးမွေး ကြကုန်၏။ တေ၊ ထိုသူတို့ကို။ အဟံ၊ ငါသိကြားသည်။ နမဿာမိ၊ ရှိခိုး ပေသတည်း။

www.dhammaransi.com

ဆန်းပြေမှု ပယောဂ၊ ဝိသမလောဘကြောင့်၊ ဘောဂတွေများကြွယ်၍၊ ဘုရားတယ် ကျောင်းဆောက်၊ ကြက်သရေ ဂုဏ်ရောက်လျက်၊ တရားလောက် အသက်ရှည်၊ လူလုပ်ခါနေသည်ထက်၊ ဓမ္မေန သမေန၊ အာဇီဝ ဖြူဖြူနှင့်၊ လူကြည်ညို-နတ်ကြည်ညို၊ အသက်ပင် တိုသော်လည်း၊ ထိုသူသာအမြတ်ဟု၊ သုံးလူ့နတ်သယမ္ဘူ၊ မိန့်ခွန်းတော်ကြူသောကြောင့်၊ လူမိစ္ဆာသက်သက်၊ နှလုံးသွေး အနက်တွေကို၊ တုဘက်၍ အားကျလျှင်၊ မှားရမည် တန္တိဟု၊ ဉာဏ်ရှိလျှင် သတိထားရန်တို့၊ ထိတရားဟောလိုက်ပေသည် ဒါယကာ လေ့သူကြီး။

ထိ မေတ္တာစာပြီး၏။

xox

www.dhammaransi.com

နွားမေတ္တာစာ

၁၂၄၇-ခု၊ အင်္ဂလိပ်မင်းဝင်စတွင်၊ မုံရွာမြို့၊ လူကြီး-လူကောင်း အပေါင်းတို့၊ တောင်း ပန် ချက် အ ရ၊ ရေး သား တော်မူအပ်သော မေတ္တာစာ။

စက်လေစုံ လွှင်သာ၊ မင်္ဂလာသမိုက်၊ အလုံမြို့အောက်တိုက်ဝယ်၊ သိုက်မြိုက်သည့်ဌာန၊ မုံရွာမြို့ဒေသဟု၊ ပါကဋ ကျော်ညာသော၊ ရွာမဟာရပ်ကြီးက၊ နတ်တီးသည့် စည်မှုရိုးကဲ့သို့၊ ရှည်အကျိုး ဖြစ်ပွားရန်၊ တရားရင်းသုတ္တန်ကို၊ ထုတ်ပြန်ကာထင်းလိုက်မည်၊ နားသွင်း၍ ထောင်ကြပါ။

ခေတ်ကာလ ယခု၊ ဖြစ်လာရအမှုမှာ၊ ဘယ်သူ့ကို ကိုးစား၊ ဘယ်သူ့ကို ငြိုးထားမည်၊ ရိုးမှားလို့မသင့်၊ စဉ်းစားဘို့အခွင့်မှာ၊ ချိန်သင့်ခါ မှန်းမည်ဟု၊ တတိုင်းလုံးကြမ္မာ၊ ဝိဘက်ရင်းပါသောကြောင့်၊ သာကီနွယ် သိန်းခြောက်သောင်း၊ ဆွေတော်မျိုးအပေါင်းတို့၊ သူမကောင်း မိစ္ဆာဉာဏ်၊ ဝိဋူဒုဘ ဘေးရန်ကြောင့်၊ ကျွမ်းပြန်အောင် ပျက်ပြားရာ၊ မြတ်ဘုရားဘုန်းလှိုင်လည်း၊ ကိုယ်တော်တိုင် မားမား၊ သုံးကြိမ်တိုင်ကြွသွား၍၊ တားသော်လည်းမရ၊ မှသော်လည်း မတတ်သာ၊ နတ်သိကြား၊ ပြဟ္မာတို့၊ နေအားသည့်တွက်တာနှင့်၊ ဆိုစရာမရှိပြီ။

www.dhammaransi.com

ဝိဋ္ဋဋ္ဋူဘုရင်၊ သာဝတ္ထိပြည့်ရှင်လည်း၊ သာကိဝင် တပြည်လုံးကို၊ ဖျက်မှုန်းသည့် ကံသစ်ကြောင့်၊ စစ်ရဲမက်ဗိုလ်ပါနှင့်၊ မြစ်ဂင်္ဂါရေစခမ်းဘွင်၊ ဗယမ်းဘတာပျက်ပြား၍၊ ငါးလိပ်တို့အစာ၊ ဖြစ်ဘူးသည့်ကျမ်းလာ၊ ဒေသနာအထွက်နှင့်၊ ချိန်စက်ကာ ယူရလျှင်၊ "ပျက်သူမှာ ဖြစ်လမ်း၊ ဖျက်သူမှာ နစ်မွန်းဘို့" စခမ်းလမ်း ဆိုက်လေသည်။

ထိုက်သက်ရင်းတရား၊ ခုဖြစ်ပုံအလားကို၊ ဘုရားဟောကျမ်းထွက်နှင့်၊ အချက်ကျ ညှိလိုက်သော်။

၁။ ဘာရံ ဝဟတိယော ယဿ၊
နိဗန္ဓော အဏ္ဏသော သဒါ၊
မာတာပိစ ဘာတာစ၊
ဉာတိမိတ္တာစ တဿ သော။ ။

၂။ ယေတာဒိသေ နုကမ္ပန္တိ၊
ကတညူ ကတဝေဒိနော၊
ဝဍ္ဎန္တိ ယသဘောဂေဟိ၊
သုက္ကပက္ခေဝ စန္ဒိမာ။ ။

၃။ ယေစ တေနာ နုကမ္ပန္တိ၊
သံမုဋ္ဌာ မိတ္တဒုဗ္ဘိနော၊
ဟာယန္တိ ယသဘောဂေဟိ၊
ကာဠပက္ခေဝ စန္ဒိမာ။ ။

ဤပါဠိပဒ၊ အဓိပ္ပါယ်ကျသည်မှာ၊ မိဘနှင့် ဆရာ၊ ဉာတကာတစု၊ ကျေးဇူးပြု စီးပွားဘက်၊ ခြောက်ဦးသား အနက်ဝယ်၊

www.dhammaransi.com

တသက်နှင့်တကိုယ်၊ မပျက်ဘူးအလိုနှင့်၊ ဗြဟ္မစိုရ်တရား၊ လက်မကွာထားနိုင်မှ၊ စီးပွားဟောင်းမပျက်၊ စီးပွားသစ် တိုးတက်၍ ချမ်းသာ သက်ရှည်ရာသည်။

ခြောက်ဦးသည် ထိုသူကို၊ မကြည်ဖြူမသနား၊ အလေးမှဲ့ ပေါ့စားလျှင်၊ စီးပွားသစ်မတိုး၊ စီးပွားဟောင်းညှိုးသည့်ပြင်၊ ဘေးမျိုးစုံသောကနှင့်၊ မောရမည်တကာယ်ဟု၊ အဓိပ္ပါယ်အပြ၊ အနက်သွားကျချေသည်။

မြန်မာ့နယ်တရိုး၊ ကျွန်ုပ်တို့လူမျိုးမှာ၊ ရှေးအရိုးဗြဟ္မစိုရ်၊ ကမ္ဗာစောင့်တရားကိုယ်၊ ယွင်းယိုသည့်အမှု၊ သည်အချက်တခုနှင့်ပင်၊ ယခုလိုဖြစ်ရေး၊ တညင်းလုံး ခေတ်ဘေးကို၊ နှစ်၁၀ဝေး ဆက်လက်ကာ၊ တွေ့ကြလျက်နေပါသည်၊ မိတ်သဟာဖြန့်ဖြူး၊ ဆိုခဲ့သည့် ခြောက်ဦးတွင်၊ အထူးပင်ကွက်ခြား၍၊ တရားပျက်နာသည့်မှာ၊ ကမ္ဘာနှင့်အမျှ၊ မြန်မာတို့ဒေသသည်၊ ဇင်္ဂလပြိုပြို၊ နွား-ကျွဲကို အားမှီလျက်၊ ဘိုး-ဘေး-ဘီ-အစဉ်၊ သက်မွေးမှု တွင်သည်ကို၊ မျက်မြင်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

သို့သနစ် အကြောင်းရင်း၊ သိကြလျက်အခင်းပါကို၊ သနားခြင်း ကွာဝေးသည့်၊ ငရဲခွေးအစာ၊ လူဒုဿီ ပြိတ္တာတို့၊ မာနီမိစ္ဆာ ယှဉ်ပူး၍၊ ကျေးဇူးပြု စီးပွားဘက်၊ မြန်မာနွယ်အဆက်၊ ကမ္ဘာကဘက်ခဲ့၍၊ အသက်၏သဏ္ဍာန်၊ မိတ်ရင်းစစ်မှန်လှသော၊ တိရစ္ဆာန် ကျွဲ-နွားကို၊ သားမယားမွေးမှုနှင့်၊ ကရုဏာမကပ်ဘဲ၊ သတ်ဖြတ်၍ရောင်းသူမှာ၊ လမ်းနှစ်ကြောင်းမရှိ၊ အဝီစိ အောက်ရွာမှာ၊ ကမ္ဘာကိုရက်တွက်၍၊ ထောင့်တသက်သွားတော့မည်။

www.dhammaransi.com

တရားကိုယ် ထင်လင်းမို့၊ စဉ်းငုတ်ခွင့်မလိုပြီ၊ ဝယ်ကြသူတခိုကိုသာ၊ တရားကိုထင်လင်းအောင်၊ သတင်းစာ ကမ်းလိုက်ပါသည်။

ကျမ်းဝိဘင်း၌ကထာ၊ တိုက်ရိုက်ကြီးအလာမှာ၊ ပါဏာတိပါတ၊ ပြုလုပ်သည့် ဌာနဝယ်၊ ကာယကံရှင်တခန်း၊ ချီးမွမ်းသူတယောက်၊ ဝမ်းမြောက်သူတဘက်၊ သုံးဦးသားအနက်၊ အကျိုးဆက် မတူကြ၊ ကာယကံရှင် ဗာလမှာ၊ နိရယ တာလမ်း၊ ချီးမွမ်းသူ ပြိတ္တာရောက်၊ ဝမ်းမြောက်သူ အနေမှာ၊ တိရိစ္ဆာန်ဖြစ်စေဟု၊ ဝေပုံကျအပြီး၊ ဆုံးဖြတ်ချက် သင်းသီးတွင်၊ ပစ္စည်းရှင် ဝယ်လူစုမှာ၊ ချီးမွမ်းမှု တစိတ်ပါ၊ ဝမ်းသာမှု တသွယ်ထွက်၊ နှစ်ပါးစုံ ရောယှက်သော်၊ လက်သည်ထက် အပြစ်ကြီးမည်ဟု၊ ယူမှီးရန် ကျသော်လည်း၊ ကာယကံအရှင်နှင့်၊ တူလျှင်ပင် မနဲပြီ၊ နောက်ဆွဲက လိုက်ရကြောင်းမှာ၊ တခုကောင်း အတွက်၊ ဝမ်းသာသည့် အချက်နှင့်ပင်၊ ဆက်ဆက်ကြီး ပါရမည်ဟု၊ ဋ္ဌကထာ ရှိသည်ပင်။

ယုတ္တိနှင့် စဉ်းစားလျှင်။ ရောင်းသမား ဝယ်သမား၊ နှစ်ဦးသား သဘောတူ၊ ဝယ်သူက မူလ၊ ရောင်းသူမှာ ဘူတ၊ ဝယ်သူပေါ်မှ ရောင်းသူရှင်၊ ရောင်းသူရှင်မှ တွင်တွင်သတ်၊ နဘေထပ် လွန်းပေါင်းတင်၊ သည်အတိုင်း မြင်ကြလျက်၊ ဇွတ်ဝင်သည့် တဏှာကြောင့်၊ ဟင်းလျာသည် ဆိုလျှင်ပင်၊ ခိုင်ပြုံသည် အတိုင်း၊ ဝိုင်းကြသည် ကြွက်ကြွက်ဆူ၊ သူမရ ငါမရ၊ ငွေစကို တပြင်ပြင်၊ ချိန်ခွင်ကို တခါခါ၊ နက်ဖြန်လည်း လာပါနော်၊ သံဘက်လည်း မျှော်ပါမည်၊ ခေါ်လိုက်သူ အချို့ လက်တို့၍

www.dhammaransi.com

မှာသူမှါ၊ ဟင်းလျာသည် လာခဲဟု၊ စိတ်ထဲက တ သူ တ၊ သို့ဖြစ်၍ နေကြလျက်၊ ပါးစပ်က ပရိယာယ်၊ ရောင်းလာလို့ ဝယ်ပါသည်၊ ဘယ်အပြစ် မရှိပေါင်ဟု၊ ရောင်လို့ များ မဟနိုင်၊ ဝမ်းထဲက သဘောကို၊ မပြောဘဲ ကုန်စင်အောင်၊ မြင်ရင်းစွဲ ဖြစ်ကြသည်။

ပစ္စည်းရှင် ဝယ်သူတို့၊ ကျူပုံသည့်အလား၊ ပေးလိုက်သည့် ဒင်္ဂါးလည်း၊ နွားရှာ၍ သွင်းသူနှင့်၊ စီးပွားတူ လုပ်ဘက်၊ ငွေမြင်သည့် အတွက်ကြောင့်၊ သွက်သွက်လည် အတွင်ခိုး၊ လှည်းတောင်သူ တရိုးမှာ၊ နွားမျိုးများ ပြတ်မတတ်၊ သားမယား အငတ်တွင်၊ မတ်တတ်မှိုင် ကြံမရ၍၊ ထားပြလို့ ဝင်သူဝင်၊ သို့ဖြစ်အင် မူလမှာ၊ ဝယ်သူက အခြေရင်း၊ ဟုတ်မဟုတ် မငြင်းနှင့်၊ ထင်အလင်း ဒိဋ္ဌ၊ မျက်မြင်ပင် ဖြစ်ကြသည်။

သည်ရသ တဏှာမွဲ၊ သူအတင့်ရဲတိုင်းကို၊ အကဲက မသန်၊ ဇွတ်လှဲ၍ ခံကြလျှင်၊ ပါယ်လေးတန် ဒုက္ခမှာ၊ မြုပ်ကြမည် စင်းစင်း၊ သည်တဏှာ ကင်းလျှင်ပင်၊ တတောလင်း အမိုက်၊ သည်လောဘ စရိုက်ကို၊ အမြိုက်သီး အလား၊ အလိုက်ကြီး မှားကြလျှင်၊ ပါယ်လေးပါး ယမဘုံတွင်၊ အိမ်ထောင်စုဆေးတော်တိုး၊ ရိုးအမျိုး စာရင်းမှန်၊ ရွှေတိုက်တော် လက်ခံနှင့်၊ မပြန်တန်း စာချုပ်၍၊ စုမ်းစုမ်းကြီး မြုပ်ကြမည်၊ မဟုတ်ဘူး မထင်နှင့်၊ မယုံလျှင် ကိုယ်တွေ့မှ၊ ဆိုသရွေ့ မကဟု၊ လှလှကြီး သိလိမ့်မည်။

ဇာတ်နိပါတ် သက်သေကို၊ ရှာဘွေကာ ထုတ်ဆိုလျှင်၊ ပိုအမို များမည်ကြောင့်၊ တရားသား သက်သက်၊ စကားသွား

www.dhammaransi.com

ညက်ညက်နှင့်၊ နားမျက်စိ မခိုသာအောင်၊ လိုရာတွင် ဖြောင့်လိုက်သည်။

ရောင့်တက်သည့်လောဘ၊ မနောကံ ဇောကြွ၍၊ ဂေါမံသ ဟင်းလျာကို၊ မြိန်ရှက်စွာ စားရမှ၊ ဆီအသားဖွံ့ဖြိုး၊ ဉာဏ်ပညာ တိုးသည်ဟု၊ နှလုံးဆိုး စကားတတ်၊ ကပ်လျှင်သာ ကပ်ရမည်၊ သုတ်နိပါတ် ကျမ်းဂန်တွင်၊ နဖျားရန် အကြောင်းဟု၊ ထုံးဟောင်းကို တွေ့ရသည်။

အလေ့ဆိုး ဝသီဉာဉ်၊ သည်တဏှာ သူငင်၍၊ လူအရှင် ငုတ်တုတ်နှင့်၊ ပြိတ္တာရုပ် ဇာတ်ပေါ်၍၊ တအော်အော်နေရကြောင်း၊ ၎င်းပြင် အပါယ်ကျ၊ ဇာတ်ဝတ္ထု သာဓကမှာ၊ ကျောင်းတကာ့ကျောင်းတိုင်းတွင်၊ ကိုးကြောင်းရေး၊ ဆယ်ကြောင်းရေး၊ စာတိုက်ချင်း ရှက်ထွေး၍၊ မကွေးသာ မဆန့်သာ၊ ပေါများလှပါတော့သည်။

သည်တဏှာ စရိုက်ကို၊ အလိုလိုက်မှားကြလျှင်၊ နွားသတ်တို့သွားရာ၊ နောက်တော်လိုက်ပါပြီးလျှင်၊ နွားရုပ်သွင် အထူးနှင့်၊ တဘူးဘူး တဘဲဘဲ၊ မစဲအောင် တွန်မြည်၍၊ နှစ်အရှည် မောကြမည်။

သို့သဘောတန္တိ၊ အမှန်ကို သိကြ၍၊ ပကတိအရိုး၊ ဟင်းသီးမျိုး၊ ဟင်းရွက်မျိုး၊ ကောင်းနိုးရာ ရှာကြံ၍၊ ဆီအတန်၊ ဆား အထိုက်၊ မွှမ်းမံဘွယ် အလိုက်နှင့်၊ သိုက်မြိုက်အောင် စီရင်၍၊ သူတော်စင် အနှုန်း၊ စိတ်သတ်၍ သုံးပါလျှင်၊ အဆုံးတိုင် မြိန်ရှက်၊ ဘေးရောဂါ မဘက်၊ ဆီအသား ပွားတက်၍၊ အသက်လည်း ရှည်ပါသည်။

www.dhammaransi.com

သန္တုဋ္ဌိ အချက်မှာ၊ စက္ကဝါကြက် ငှက်မင်း၊ အလောင်းတော် ကျေးသင်းတို့၊ ခင်းခဲ့သည့်စံထုံးနှင့်၊ လုံးလုံးကြီး မထပ်ငြား သော်လည်း၊ တတ်အားသမျှ ခြိုးခြံလျှင်ပင်၊ အကျိုးတန် ပေးပါသည်။

ကျေးသူတော် ထုံးဟောင်းကို ကောင်းကောင်းကြီးအားပြု ၍၊ သည်ဝတ္တုအသားထူးကို၊ မစားဘူးကေန်ဟု၊ မိဌာန်၍ပြီးပြီး၊ သည်အတိုင်းညီပါလျှင်၊ ပါရမီဆယ်ဖြာလည်း၊ အလွယ်သာ ရမှု၊ အကုန်လုံးစုပါသည်။

ယခုခါ ခေတ်အတွင်းမှာ၊ နွားသားဟင်း၊ ကျွဲသားဟင်း အသန့်ပင်လွတ်ကင်းအောင်၊ ရှင်းရှင်းကြီးစင်မြောင်၊ ကျွန်ုပ်တို့ ရှောင်ပါသည်၊ နောင်လာရန်အတွက်၊ ကြွားသမျှ ကရို့ရယ်၊ ကျွန်ုပ်တို့ထပ်တူ၊ သဘောထားဖြူကြပါ။

သူတို့လို တီတီတာတာ၊ မပြောတတ်ရှာကြလို့၊ ငုတ်တုတ် သာမပြန်လှန်၊ ပြုသမျှခံရသည်၊ ဌာန်ကရိုဏ်းပြတ်သား၊ နှုတ် လျှာများ တတ်အားလျှင်၊ နွားတို့က ဆိုရန်၊ ခွင့်ရှိသည် အမှန် မှာ၊ မြန်မာနှင့် ကုလား၊ နှင့်ပြည်တောင် တိုင်းသားတို့၊ ဖြစ် ပွားသည့် တွက်တာသည်၊ ငါတို့မှာ သေတ္တု၊ အကုန်လုံးစုချေ သည်။

သူတို့ဘေး၊ သူတို့ဘိုး၊ သူတို့နွယ်တရိုး၊ တမျိုးလုံး တဆွေ လုံး၊ သူတို့တိုင်မဆုံး၊ တို့တတွေ ပခုံးမှာ၊ မီးဟုန်းဟုန်း ထမ တတ်၊ တို့လုံ့လ၊ တို့စွမ်းအန်၊ တို့အပန်းခံနိုင်လို့၊ ဆန်စပါး ပြောင်းနှမ်း၊ ဗူးခယမ်း ပဲအမျိုး မြေပြင်လုံးမောက်ဖို့အောင်၊ တိုးတက်သည့်ဘဏ္ဍာနှင့်၊ လိုရာတိုင်း ပြည့်စုံ၊ ကုန်လုံကြ အသီး သီး၊ ကျောင်းကြီးဆောက် ဘုရားတယ်၊ တတိုင်းလုံးကြွယ်သည်

www.dhammaransi.com

မှာ၊ ဘယ်သူကအရင်းဟု၊ စဉ်းစားဘွယ်မရှိ၊ ထင်အလင်း သိပါလျက်၊ သတိပင်မပေါ်၊ ကျေးဇူးကိုမမျှော်၊ စိတ်အချော်တိမ်းပါး၊ မိတ်မတော် စိမ်းကားလျက်၊ တို့အသား တို့အသဲ၊ တို့အဆီရွှဲရွဲကို၊ ထမင်းပွဲ့အလယ်၊ အနင့်သား တယ်ပြီးလျှင်၊ ရယ်ကာနှင့် ပြုံးကာ၊ အရသာ ခံစား၍၊ လင်မယား တတွေ၊ မြုံ့ကြသည့်အနေမှာ၊ မြိန်နိုင်ပေ့ သူတို့ကိုယ်၊ မျိုရက်ပေ့သူ့ခံတွင်း၊ တို့လုပ်သည့်ထမင်းကို၊ တို့ဟင်းလျာ အသားနှင့်၊ စားကြသည့်ဖြစ်နဲ့ကို၊ တို့အသဲနာလိုက်ကဲ့၊ ကမ္ဘာဦးစတင်၊ ထက်ကာရီ ယခင်တ၊ ချေ-သမင် တောသား အများတို့ တုံးစံ၊ တိရိစ္ဆာန်စရိုက်၊ တို့ဘာသာ တသိုက်၊ အလိုက်များ နေခဲ့ကြလျှင်၊ မဖေသမီစပ်ကြား၊ အိပ်ချင်အိပ် စားချင်စား၊ သွားချင်သွား၊ လာချင်လာ၊ အပုံကြီးချမ်းသာမည်။

ယခုမှာ လားလား၊ အဓမ္မလူသားနှင့်၊ စီးပွားတူ ချမ်းသာဘက်၊ ခိုမိသည့်အတွက်ကြောင့်၊ တက်တက်ကြီး အကုန်မှား၊ ငါးပါးမှောက်၊ ခြောက်ပါးမှောက်၊ မှားသလောက် မပြောသာ၊ သက်ခန္ဓာရှိစဉ်လည်း၊ မချိအောင်စေစား၊ တို့ကိုယ်ကောင့်အသားကို၊ ဟင်းတပါးသတ်၍လုပ်၊ ဘယ်သင်းကဟုတ်သေးတုန်း၊ ယုတ်မာသည့် ဖြစ်လား၊ သည့်လောက်တောင်ရိုင်းငြားသည့်၊ လူသားတို့ လက်ထဲတွင်၊ ဖွဲ့ပြောင်းရိုး မြက်ရေ၊ သုံးစား၍နေရသည်ထက်၊ တောကျားတွေပါးစပ်မှာ၊ ခေါင်းပြတ်၍သေရခြင်းသည်၊ လွန်အမင်း မြတ်သေး၏။

ရှေးအထက်ကာရီ၊ ပဝေဏီအခြေက၊ ရေလိုက်ကြီး မှောက်မှား၍၊ တို့နောက်သားတစုမှာ၊ လူဘီလူးအစာ၊ ဟင်းလျာဘို့အပြီး၊ ဗူးသီးနှင့် ကြုံလိုကြုံ၊ ဖရုံနှင့် ငြားလိုငြား၊ သခွားနှင့်

www.dhammaransi.com

တွဲလိုတွဲ၊ ချီတနဲချဉ်တတွေ၊ တို့ဖြစ်ပုံအနေနှယ်၊ သေလျှောင်လည်း လတ်တလော၊ ရှင်စဉ်လည်း ဖတ်ဖတ်မော၊ အဟော ဒုက္ခ၊ ဘယ်အခါတွင်မှ၊ သက်သာရာ မရအောင် တို့ကြမ္မာ ပြုနဲ့ကို၊ အသဲထိနာလိုက်ပါဘိ၊ ဥာတကာ တသင်း၊ မိတ်ဆွေရင်းတို့ဟု၊ နွားချင်းချင်း ဆိုကြရန်၊ ခွင့်ရှိသည် အမှန်ပင်။

သနားရန့်တာလမ်း၊ ရှိသမျှစခန်းကို၊ ဆုံးကမ်းရောက်မျှော် ခေါ်၍၊ မသူတော်စရိုက်၊ ထွန်းကားသည့်အခိုက်ကို၊ အလိုက် သင့် အရှောင်ကောင်းနိုင်မှ၊ နောင်နှောင်းကိုချမ်းသာ၍၊ နတ် ရွာမှာ အတူတွေ့ကြရအောင်၊ အလေ့ကောင်းရှင်းရှင်း၊ ဇော သဒ္ဓါစင်းစင်းနှင့်၊ သတင်းစာ ပါးလိုက်ပါသည်၊ ကြားကြား သမျှ မိတ်ဆွေအပေါင်း သူတော်ကောင်းပညာရှိတို့။

နွား မေတ္တာစာပြီး၏။

ဤနွားမေတ္တာစာကို၊ အကြိမ်ကြိမ်ရိုက်နှိပ်၍၊ တက်အောက်နှစ် ဖြာ၊ မြန်မာနိုင်ငံတော်၌၊ ကမ်းလှမ်းဖြန့်ဖြူးစေတော်မူရာ၊ များ စွာသော သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့သည်၊ နွားသား-ကျွဲသား များကို မစားဘဲ၊ ရှောင်ကြဉ်ကြကုန်သည်၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ် များကလည်း၊ ဤနွားမေတ္တာစာကို၊ အရကျက်ဆောင်၍၊ တဆင့် ဟောပြောကြရာ၊ များစွာသောသူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့သည် နွားသား-ကျွဲသားများကို မစားဘဲ ရှောင်ကြဉ်ကြလေသည်။

www.dhammaransi.com

မီးပွဲမေတ္တာစာ

> ၁၂၅၂-ခုနှစ်တွင်၊ လယ်တီတိုက်ကြီးအတွင်း၌ မဟာဗောဓိပင် စိုက်ပျိုး၍ အမျိုးမျိုး သော မီးပွဲများကို ပြုလုပ်ရန် နှိုးဆော်သော မေတ္တာစာ

လယ်တီဟောကျောင်းဆရာ မိန့်မှာသွန်ကြား၍၊ မီးပွဲတရား ဟောလိုက်သည်၊ ဒါယကာ အပေါင်းတို့။

သုံးလောကမိပတိ၊ တုမရှိ၊ မုနိညီဘွား အနုရုဒ္ဓါမင်းသားသည်၊ ဘုရားသက်ရှိ၊ ဘုန်းနေဘသူ၊ သမ္ဘာတော် ဖြုလှူ၍၊ လူကျော်-ရှင်ကျော်၊ အမော်အမောက်၊ တမိုးအောက်တွင်၊ တယောက်မဆန့်၊ ဉာဏ်ဒိဗ္ဗစက်၊ ဘေဒက်ဗျာဒိတ်၊ အမိန့်တော်ရွှေတံဆိပ်နှင့်၊ စက်ရိပ်တော်ရင်း၊ တန်ခိုးတော်လင်းမှုကို၊ အရင်းမူလ၊ အစအဦး၊ ပကတူးကပင်၊ ကံထူးဉာဏ်ထူး၊ အကြံထူး၍၊ အမှုးအချုပ်၊ ဖြစ်ဘို့ရန် အလုပ်ကို၊ အဟုဘ်ကြီး ရှယ်မှန်းလျက်၊ တကယ်တန်း ပြုခဲ့သည်မှာ။ ။ပဒုမုတ္တရ၊ ဘုရားမွေခါတ်၊ စေတီမြတ်ဝယ်၊ သဟဿဒီပံ၊ အလျှံပြောင်ညီး၊ တထောင်မီးနှင့်၊ မီးရှူးပဒေသာ၊ ထွေလာမီးပန်း၊ သိန်းသန်းရံဝန်း၊ ထိန်ထိန်ရှန်းအောင်၊ ညီထွန်းဘွဲ့နွဲ၊ ပူဇော်ခဲ့သည်လည်း တင္ဘာနှ။

www.dhammaransi.com

ထိုမှစ၍၊ ဘဝဘဝ၊ ဆန္ဒအသီး၊ မီးဝါသနာ၊ အစဉ်ပါ လျက်၊ ကမ္ဘာဘဒ္ဒ အမြတ်ကျလည်း၊ ကဿပဘုရား၊ စေတီ အားကို၊ အများသည်၊ မီးအလှူ၊ မတူနိုင်းတန်၊ အလှိုင်းကြီး ကြံပြီးလျှင်၊ တဘန်ထပ်ဘွဲ၊ ပူဇော်ခဲ့သည် တသိုက်။

အမိုက်ကင်းပြောက်၊ အလင်းရောက်၊ ဝင်းတောက်ထိန်ဝါ၊ အရှိန်ဖြာ၊ အင်္ဂါစုံလှ၊ ဤပုညနှင့်ပဲ၊ သဟာဿအကွ၊ လက် လက်ညီ၊ မျက်စိတထောင်၊ အမြင်ဆောင်၊ အခေါင်စိုးငြား၊ တန်းခိုးကြွားသည့်၊ မိုးသကြား အဖြစ်နှင့်သာ၊ အန္တရ ဤခေတ် တွင်၊ အသစ်သစ် ခံစံစား၍၊ ဘုရား၏ညီတော်၊ အကျော်တေ ဒက်၊ ဒိဗ္ဗစက် ဗျာဒိတ်၊ လွှာတံဆိပ်နှင့်၊ ညာရိပ်တော်ရင်း၊ ဘော်တသင်းဝယ်၊ သတင်းအသီး၊ ထူထောင်ပြီး၍၊ ထေရ် ကြီးမဟာ၊ နုရုဒ္ဓါဟု၊ ကျော်ညာတန်းခိုး၊ ဖြန်းဖြန်းကျိုး၊ မြေ မိုး သိန့်သိန့် ထင်ရှားသည်။

သို့အရာကို၊ ပညာမျက်စိ၊ အချက်သိသဖြင့်၊ အရိမေတ္တေယျ၊ လောကထွဋ်ထား၊ မပွင့်မီအကြားဝယ်၊ သကြားဟူက၊ မည်သူ မျှမဆိုင်၊ ခရိုင်သိမ်းကြုံး၊ ငါတို့ပိုင်လုံးလုံးဟု၊ အဆုံးစွန်စိတ်စွဲ၊ မေတ္တေယျသခင့်ပွဲမှာလည်း၊ ရွှေခွက်ဆွဲ တေဒက်၊ ဉာဏ်အမြင် ထက်မျက်၍၊ ဒိဗ္ဗစက်အရာထူး၊ သူတပါး မဦးရအောင်၊ အ ထူးထူးကြံသာသည်၊ ခေတ်အခါ ကာလထွင်၊ မြတ်ဘုရား သရီ မေတ်၊ စေတီတော်အရပ်ရပ်ကို၊ လျောက်ပတ်စွာ ခင်းကျင်း၍၊ သီတင်းကျွတ် သမယ၊ ပဒီပပူဇာ၊ မင်္ဂလာ အပွားဝယ်၊ ပျား ဖယောင်း၊ ကျောက်ဖယောင်း၊ တတိုင်ကောင်း နှစ်တိုင်၌၊ စွမ်း၊

www.dhammaransi.com

သမျှမျှားစွာ၊ မပါရ၊ မသိရ၊ မရှိကြရအောင်၊ ဝိရိယအထူး၊ စောစောကတင်ကူး၍၊ အနှုန်းစာ ကမ်းလှမ်း လိုက်ပေသည်၊ ဒါယကာအပေါင်းတို့။

မီးပွဲမေတ္တာစာ ပြီး၏။

☆

(ဤမီးပွဲမေတ္တာစာကို ရေးသား၍၊ ကမ်းလှမ်းဝေငှတော်မူရာ သဒ္ဓါတရား အထူးတက်ကြ၍၊ ကိုယ်စီကိုယ်င လှူဒါန်းပူဇော်ကြရာ၊ လယ်တီတိုက်ကြီးအတွင်းဝယ် အသိန်းမကသော မီးတို့ကို ထွန်းညှိ၍၊ ကြီးစွာသော မီး ပွဲ ကြီး ကို ပြုလုပ်ကျင်းပတော် မူလေသည်။)

www.dhammaransi.com

ဆုတောင်းပြည့် မေတ္တာစာ။

၁၂၅၄-ခုနှစ်အတွင်း မုံရွာမြို့တွင် ပြိုပျက်လျက်ရှိသော ပွဲတော်ရ ဆုတောင်းပြည့် ဘုရားကြီးကို ပြုပြင်ဆောင်စေရန် ရေးသားတော်မူသော မေတ္တာစာ။

မဟာ အတုလ၊ သမ္ဗုဒ္ဓဟု၊ လောကမှန်ကူ၊ သယမ္ဘူ အစစ်၊ တရားမင်း ဖြစ်တော်မူသော၊ သုံးလောက ထွဋ်ထား၊ သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ကိုယ်တော်တိုင် ချွတ်မှသာ၊ ကျွတ်အံ့သော ဗုဒ္ဓ၊ ဝေနေယျလည်းကမျိုး၊ ၊သာဝကတို့ ချွတ်လျှင်ပင်၊ ကျွတ်အံ့သော သာဝက၊ ဝေနေယျလည်းတမျိုး၊ ၊ ပါရမီ မပြည့်ကြ၍၊ ဤဘဝ ကျွတ်ပွဲတွင်၊ တခါထဲ မပါမှုကြောင့်၊ ဓါတု စေတီ၊ ဓမ္မ စေတီ၊ ဥဒ္ဒိဿ စေတီ၊ ပရိဘောဂ စေတီ၊ ဤစေတီ လေးပါးကို၊ တည်သားမှု၊ ကိုးကွယ်မှု၊ ပါရမီ ပေါင်းစု၍၊ လူ့ဘဝ၊ နတ်ဘဝ၊ အတန်လောက် မျှောရမှ၊ ကျွတ်ကြမည့် - ဓါတုဝေနေယျလည်းတမျိုး။ ၊ဝေနေယျသတ္တဝါ၊ ဤသုံးဖြာ အစုတွင်၊ ဓါတု ဝေနေယျတို့၏ အကျိုးငှာ၊ ဝိနည်းသုတ္တန်၊ အဘိဓမ္မာတည်းဟူသော၊ ဓမ္မစေတီတော်တွင်၊ သွားတော်၊ စွယ်တော်၊ အံတော်၊ ဆံတော်၊ ညှပ်ရိုးတော်၊ သင်းကျစ်တော် တို့နှင့်တကွ၊ ရှစ်စချွတ်မျှလောက်သော ဓါတု စေတီတော်၊ ရုပ်ပွားဆင်းတုတည်းဟူသော ဥဒ္ဒိဿ စေတီတော်၊ ကိုယ်တော်မြတ် သုံးဆောင်တော်မူသည့်၊ ရွှေညောင်

www.dhammaransi.com

ဗောဓိနှင့်တကွ၊ သပိတ်တော်၊ သင်္ကန်းတော်စသော၊ ပရိဘောဂ စေတီတော်၊ ကြံုစေတီတော် လေးပါးကို၊ ကိုယ်တော်စား၊ ကိုယ်တော်ပွား၊ ကိုယ်တော်နှင့် မခြားဘဲ၊ နှစ်ငါးထောင် အာ တွင်းဝယ်၊ ထင်လင်းစွာတည်စေ၍၊ ဝေနေယျ အားသေး၊ သတ္တဝါအနုကလေးတွေကို၊ တဖြေးဖြေး ရင့်မှ၊ တအိအိ ပါ လာ၍၊ ငါကိုယ်တော် စံမြန်းသည့်၊ နိဗ္ဗာန်နန်း ဆိုက်ရောက် အောင်၊ စခန်းထောက် ကူးတို့ခံ၊ အဆင့်ဆင့် အတန်တန်၊ အ ခဲသား စီမံပြီးမှ၊ ပြည်နိဗ္ဗာန် မော်ရပ်သို့၊ ကိုယ်တော်မြတ် ဝင် တော်မူနှင့်ပေသတည်း။

ပရိနိဗ္ဗာန်၊ ဝင်စံချုပ်ဆုံးတော်မူသည့်နောက်၊ သာသနာနှစ် သက္ကရာဇ် နှစ်ရာကျော်တွင်၊ သမ္ဗာတော် ဆူလှိုက်လျှက်၊ ဇမ္ဗူ တိုက် တသောင်း၊ ထီးတရာ ညောင်းရသော၊ မင်းပေါင်းတို့ သခင်၊ အာသောက ဘုရင်သည်၊ သုံးလူ့ရှင် မြတ်စွာ၏၊ ခန္ဓာ တော် မွေ့ဓါတ်ကို၊ သပြေရပ် သောင်းအငူ၊ ဖြန့်ဖြူးတော်မူပေ ၍၊ ဇမ္ဗူဒိပ် တကျွန်းလုံးဝယ်၊ သုံးလူ့ထွဋ် အရှိး၊ ဓါတ်မွေ့ တော် ပြည့်ဖြိုးလျှက်၊ ပုထိုးပေါင်း အသင်္ချေ၊ စေတီပေါင်း အနန္တ၊ ဖြစ်ထွန်းကာလာကြသဖြင့်၊ ဤဂါမ မြေအထူး၊ မြို့မူ့ရွာ လှေကူးတွင်၊ လက်ဦးစွာ တည်ဟောင်း၊ နှစ်အရှည်ကြာညောင်း သော၊ ဆုတောင်းပြည့် စေတီကြီးသည်၊ ရောဝတီ ဝဲယာ၊ သု နာပရန်၊ တမ္ဗဒီပ၊ ကမ္ဗောဇနှင့်၊ ရာမည သမိုက်၊ ဤလေး တိုက် အပေါ်တွင်၊ အကျော်အမော်၊ အဟော်ဝတ၊ တန်းခိုး တော် ကြီးလှ၍၊ ရပ်ဒေသ အများက၊ တတ်အားသမျှ လှူ ဘွယ်နှင့်၊ နှစ်စဉ်ပင် ဆိုက်ရောက်လာကြသည်။

www.dhammaransi.com

လှေကူးနှင့် မုံရွာ၊ နှစ်ဂါမ မြေဝယ်၊ နေပျော်သူအများ၊ သည်ရပ်သူ သည်ရပ်သားတို့မှားလည်း၊ ဘုရားနှင့် ဘုံအသီး၊ နှင်အရှည် မှီးရသော၊ ပွဲတော်ကြီးအခါ၊ ဘယ်ရာသီမဟူ၊ ဘုရားဖူးလာသူတို့၊ ပြောထူသည့် အခိုက်ဝယ်၊ ဘုန်းခေါင်နှင့် ဘဝကြိုက်၊ သိန်းထီမှာ တိုက်သကဲ့သို့၊ ထိုက်သည့်အားလျော်စွာ ရောင်းဝယ်မှု လမ်းတာနှင့်၊ ချမ်းသာသည့် အခွင့်မှာ၊ ဘုရားရှင့် ဘုန်းတန်းခိုး၊ ပစ္စက္ခအကျိုးပင်။

မိုးသောက်ထ အာရုဏ်မြင်လျှင်၊ ဆွမ်းသင်ပုတ် ရေချမ်း၊ ညနေဆီ တခန်းမှာ၊ ပန်းပေါက်ပေါက် ဆီမီး၊ ထီးတံခွန် ကြာယပ်နှင့်၊ တရာလုံး တထောင်လုံး၊ တအုံးအုံး တကျွက်ကျွက်၊ နေ့စဉ်တိုင်း မပျက်အောင်၊ ဝတ်တက်သည့်ကိစ္စ၊ ကုသိုလ်ထူးဖြစ်ကြသည်မှာ၊ နောက်ဘဝ စံစားဘို့၊ ဘုရားရှင့် သမ္ဘာဘုန်းကြောင့်၊ တရွာလုံး ကြည်ကြရပေသည်။

နယ်အတွင်းရှိ သင်္ဃာ၊ ထေရ်မဟာ အများတို့မှာလည်း၊ ဘုရားရှင့်ဘုန်းကြောင့်၊ နှစ်စဉ်တိုင်း ထာဝရ၊ စာရေးတံဆွမ်းချ၍၊ ကပ္ပိယ ပရိက္ခရာ၊ သီးမျိုးစုံ ဝေဆာသည့်၊ ပဒေသာ မဲပေါက်က၊ ငွေလောက်အောင် အကျိုး၊ ဘုရားရှင့် ဘုန်းတန်းခိုးကို၊ အမျိုးမျိုး ခံစားကြရပေသည်။

ရေလမ်းနှင့် ကုန်းလမ်း၊ ရှစ်မျက်နှာ အဌမ်းက၊ စခန်းစဉ်လာခဲ့၍၊ နှစ်တိုင်ကွာ၊ သုံးတိုင်ကွာ၊ ဆိုက်ရောက်သည့် နေရာက ရွာစဉ်ကို မျှော်တမ်းလျှက်၊ ရော်ရမ်းကာ မော့လိုက်လျှင်၊ ရွှေဘုန်းတော် တရထည်၊ မိုးခုလပ် တိမ်ဆီမှာ၊ သိင်္ဂီလျှံ ရောင်

www.dhammaransi.com

လွှတ်လျက်၊ ရွှေတောင်ထွဋ်ဝင့်သလို၊ စွင့်စွင့်ကြီး မြင်ရလျှင်၊ ပင်ပန်းတွေ့ ပျယ်ပြောက်လျက်၊ ဘယ်ကလောက် ဇော်သစ်၍၊ စောရှင်ချစ် အာရုံမှာ၊ သဒ္ဓါဟုန် စည်စည်နှင့်၊ ကြည်ကြည်ကြီး လာကြရပေသည်။

သို့စဉ် သီကုံး၊ ပြောမဆုံးနိုင်သည့်၊ တမြို့လုံး မင်္ဂလာ၊ တရွာလုံး ကြက်သရေ၊ တပြေလုံး မကိုဋ်မှာ၊ ခိုက်အခါ သမယ၊ မိုးနှောင်းသို့ အကျတွင်၊ အဓမ္မ စွေသွန်သော၊ မေဃဝန် မိုးနတ်ကြောင့်၊ ရိုးတော်ဓါတ် မဟောသီ၊ ကိန်းဝပ်ရာ စေတီသည်၊ ကေသရီပျော်မှတ်သည့်၊ ရွှေတောင်ရပ် ဌာနီသို့၊ ယာယီတော် ချွေညွှတ်၊ ရွှေတောင်ကြီး ကျွေလွှတ်သို့၊ မြေတမှုတ် သိန်းရပ်ဝယ်၊ ကိန်းဝပ်တော် မူရရှာလေသတည်း။

ဝိပ္ပတ္တိတရားတဲ့၊ ဘုရားကို မညှာ၊ ငါကဲ့သို့ သတ္တဝါကို၊ ဘဇာကြောင့် မှုလောက်ကဲ့ဟု၊ ကြောက်လန့်ဘွယ် အကြောင်းကို၊ ကောင်းကောင်းကြီး သဘောမိကြ၍၊ ဘုံလောကီ ဝဋ်နွှယ်မှ၊ ကျွတ်လွယ်ရန် အခင်းကိုသာ၊ တစင်းတည်း ကြံထိုက်လှတော့သည်။

ဝိပ္ပတ္တိ မာန်ခ၍၊ အနန္တ ကြက်သရေ၊ ပြိုပျက်၍ နေသည်ကို၊ နေ့အရွေ ငင်သွေးလျက်၊ ပြင်ဆင်ရေး အမှုကို၊ ဂရုပင် မထား၊ ကိုယ့်လောဘ ကိုယ့်စီးပွားကိုသာ၊ နေ့မနား အရေးယူကြသည်၊ ၊သယမ္ဘူရှင်စောလည်း၊ လောကခံမ် ဘုံဓလေ့နှင့်၊ ကြုံတွေ့သည့် အတူက်မှာ၊ ဝိပါက်တော် မကုန်သေး၍၊ ရှေးပုံရင်း အတိုင်းနှင့်သာ၊ ဆိုင်းလင့်တော် မူရသည်မှာ၊ လများစွာ လွန်လေပြီ။

www.dhammaransi.com

ရွာအားနှင့် အမှုဝန်၊ မတန်၍ လွန်သည်ဟု၊ ဆိုရန်လည်း မရှိ၊ ဤလူစုအများကို၊ စဉ်းစား၍ကြည့်လိုက်လျှင်၊ မြတ်မုနိ ကျေးဇူးကို၊ ကြည်နူးသည့် သဒ္ဓါက၊ လွန်တရာ အားပြော့၍၊ လောဘဇော၊ တန်းခိုးက၊ မိုးလောက်ကြီး မောက်မာလျက်၊ ကြောက်စရာ နေပြီမို့၊ စေတီတော် မသသည်ဟု၊ သူတပါး ကျေးရွာက၊ တွေးစရာ၊ ဆိုစရာ၊ ထိုနှစ်ရွာရပ်သူသည်၊ စာဖြူ နှင့်ရောကြ၍၊ ဂေါတမ မဟေသီ၏၊ စေတီတော်ပျက်ပြားသည် ကို၊ သက်သက်သား မြန်မကြည့်၊ မျက်နှာမှမလှည့်ဘဲ၊ နေနိုင် ကြလေဘိသည်ဟု၊ ထိလောက်အောင် ဘွဲ့နွဲ့၍၊ ကဲ့ရဲ့ရန် တ ခြား။ ။ မြင်ကြားသူ ထိုထိုတို့၊ ဆိုဘွယ်ရန် များသည်ကို၊ ဉာဏ်သွားနှင့်မျှော်ရှု၍၊ ကိုယ့်အမှုကိုယ့်ဝန်တာကဲ့သို့၊ သဒ္ဓါ ဟုန် ရဲရဲ၊ ဖြစ်သလောက်ခဲကြမှ၊ တရှိန်ထဲထမြောက်၍၊ အံ့ လောက်အောင်ရှိကြမည်။

လုဇ္ဇတိ ပလုဇ္ဇတီတိ လောကော။ ။ယောဓမ္မ သမူဟော၊ အကြင်တရားအပေါင်းသည်။ လုဇ္ဇတိ၊ ပလုဇ္ဇတိ၊ ဖရိ-ဖရဲ၊ ပြို ကွဲတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သော ဓမ္မသမူဟော၊ ထိုတရားအပေါင်းတို့သည်။ လောကော၊ လောကမည်၏။ ။ ဤဝိဂြိုဟ်သဘောသွားနှင့်၊ ဤလူများအဖြစ်ကို၊ ခေတ်သနစ် ထင်လင်းအောင်၊ စဉ်းစားကာ အရှုနဲကြ၍၊ အမှုလွဲလမ်းမှား နှင့်သာ၊ အလကား နေ့မောလျက်၊ မေ့မျောကာ နေကြ သည်။

အာသန္နမရဏ၊ သေခါနီး ကာလတွင်၊ ဒါနကလည်း မ ပြောင်၊ သီလကလည်း အကြောင်၊ ဘာဝနာကလည်း အ

www.dhammaransi.com

ယောင်ဆောင်၊ ခပ်ချောင်ချောင် မှတ်တမဲ့၊ တော်အောင်သာ နေခဲ့၍၊ သေတော့မဲ့ အခိုက်၊ ဇောငါးတန်အဆိုက်နှင့်၊ အရှိုက် သို့ထိကာမှ၊ ကျိတ်ကြောင်တောင်၊ နှားရောင် ပက်ကား၊ မြွေမိ ဘားကဲ့သို့၊ သွားရမဲ့ ရှေ့ဘဝ၊ တွေ့ရမဲ့ အခင်းတွေနှင့်၊ ပက် ပင်းပါဆုံမိမှ၊ သတိကြီးရကြ၍၊ ဒါနကိုပြန်၍ ရှုသော်လည်း၊ ပြုဘူးသည့်ဒါနက၊ ကာလနှင့် ခပ်ရောရော၊ လောကနှင့် ခပ် ဘက်ဘက်၊ ထွေးရှက်လူးလဲ၊ အစင်ကြယ်နဲခဲ့၍၊ စိတ်ထဲမှာ မ ကြည်လာ။ ။သီလကိုရှာပြန်သော်၊ လောကဓမ် ခုခေတ်က၊ လူ့အဖြစ်ကြပ်လှ၍၊ တတ်သမျှ ဝစီကံ၊ အာနင့်သား ဘန်နိုင်မှ၊ တော်တန်ရုံ ရှိကြသည်။

ဓမ္မိက၊ ကျီပလီကဲ့သို့၊ တီတီတာတာ၊ ခရာဆန်းပြား၊ အ တန်ကြီးများနိုင်မှ၊ စားရန်ဘို့ ဝတ်ရန်ဘို့၊ တချို့ပေး တချို့ ကမ်း၊ လူတန်းစေ့ကာ၊ အနိုင်သာရှိကြရုံ၊ သိလျက်နှင့် မှိတ်ရ ခဲသော၊ အတိတ်ရုခေတ်ပေမို့၊ ဖြစ်သမျှကိုယ်နှုတ်က၊ ဗြုပ်အတိ ပေါလှ၍၊ မနောကမကြည်သာ၊ ဘာဝနာဆိုသည်မှာ၊ မြည် ရိုးမို့ မြည်ကြသည်၊ သမထ၊ မနော၊ ဝိပဿနာ့ ဇောများနှင့်၊ ပကောဋ္ဌိ အသင်္ချာ၊ တသက်လုံးစင်ကွာ၏၊ ထင်ရာဝေးလေ့။

ဘုရားဂုဏ်၊ တရားဂုဏ်၊ သံဃာတော့ ဂုဏ်များကို၊ အာ ရုံခံအောက်မေ့ဟု၊ တထေ့ထေ့ ဆိုပါသော်လည်း၊ နဂိုရင်း ပကတိ၊ လေ့ကျက်ခြင်း မရှိ၍၊ မိအောင်ပင် မထင်လေ။ ။ ခဝပါ၏အမျှ၊ တဖွဖွဆိုသော်လည်း၊ ထိုသူ၏ ခေတ် နရတ်ကို၊ ဘတ်အကြပ်သိပြီးမို့၊ နားညီးရုံသာ ရှိရှာသည်။ ။ကိုးကွယ် ရာမရ၊ များသည်ထက် များလှအောင်၊ အားကျခါ ဘန်တီး

www.dhammaransi.com

၍၊ အိမ်ကြီးနှင့် တခုနေသော၊ ဥစ္စာတွေခပင်း၊ သားမယား တသင်းတို့ကို၊ ငြိတွယ်ခြင်း ပြုမိက၊ ယခုပင် အပါယ်အိုးသို့၊ ဂျွမ်းထိုးကြီးသွားသည်ဟု၊ တရားတော် ရှိသောကြောင့်၊ ကျက်မိသည့်ကိစ္စကို၊ ထိပ်ရမည်တခု။ ။လောကီမှု ဝိတက်နှင့်၊ နေ့ရက်တွေကုန်ငြား၍၊ တရားကိုမလေ့၊ မသိ၍လည်း မကြောက်လှ၊ နောက်ကြွကြွ ယောင်ရှေ့လျက်၊ ပြောင်ချောချောနေကြသည်၊ လူတတွေ အားလုံးကို မုန်းလျက်နှင့် မပြုသာ၊ အညိုးနှင့် လာပြီးလျှင်၊ သည်တခါ လှောင်မိ၍၊ တောင်ကိုသည့် အလား၊ နှလုံးသား အသည်းတွေမှာ၊ လောင်မီးတွေကျသကဲ့သို့၊ သောကမီး တရှိန်းရှိန်းနှင့်၊ မိန်းမောကာ နေရရှာတော့သည်။

မိန်းမောကာ အနေတွင်။ ။တာ နိ ဿ တ သ္မိံ သ မ ယေ အဇ္ဈောတ္ထရန္တိ၊ ဟူသော ဒေသနာ ပါဠိနှင့်အညီ၊ ရှေးကမ္ဘာ၊ ရှေးဘဝ၊ ရှေးရှေးသော ကာလက၊ အဓမ္မအမှုနိုက်၊ ဘဝတိုင်း ပြုလိုက်သော၊ ဒုစရိုက်အသချေ်တို့သည်၊ ထင်စေရန် မြင်စေရန်၊ အတန်တန် အနဲနဲ၊ ရှစ်ပြည်ထောင် ငရဲလည်း၊ တကတဲ ဟင်းလင်း၊ ဘယ်မကြွင်း ပြိတ္တာနယ်၊ သူရကာယ် တိရစ္ဆာန်၊ နိမိတ်တွေဆော်ဘန်လျက်၊ တော်လှန်ခွင့်မပေးဘဲ၊ အရေးကုန် ထင်လာကြသတည်း။

ငရဲရွာ တသင်းတွင်၊ ငရဲမင်း လူစုကလည်း၊ ထိုသူ့ အိမ်ဝင်းခြံ၊ အကာွင်းပြင် ဝန်းရံ၍၊ လှံတံကိုယ်စီ-ထားကိုယ်စီ၊ ချည်လဟဲ့ တုပ်လဟဲ့၊ ဆွဲမယောင် ငင်မယောင်၊ အကောင်တွေလန့်ခမန်း၊ သည်စခမ်းအဆိုက်တွင်၊ ကြောက်လိုက်သည့် ဖြစ်နဲမှာ၊ အူအသဲ ဆပ်ဆပ်တုံ၊ သို့ဖြစ်ပုံသဘောမှန်ကို၊ မနော ဉာဏ်ယူ

www.dhammaransi.com

ဆ၍၊ လူ့ဒါနဟူသည်မှာ၊ လှူကြစဉ်အခါကပင်၊ သဒ္ဒါဇော လျှမ်းလျှမ်းတောက်ရှ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကြီးကြမှ၊ သေခါနီး အချက်ကောင်းတွင်၊ အောက်မေ့၍ကြည်နိုင်သည်။

မကြည်လျှင် ထိုဒါန၊ ထိုအခါခဏမှာ၊ ဘာမျှပင် မကယ် နိုင်၊ ကယ်နိုင်ရန်အမှုမှာ၊ ငွေထုလည်းဘွယ်ရာ၊ သဒ္ဓါလည်းစင် ဖြူ၊ အလှူခံလည်းမြင့်မြတ်၊ သည်အင်္ဂါသုံးရပ်နှင့်၊ ထုံးသ မတ်ညီညာမှ၊ ကြည်လာမည့်အကြောင်း၊ အလှူခံအပေါင်း တွင်၊ ဆုတောင်းပြည့် မြတ်ဘုရားထက်၊ အားကိုးရန် မရှိပြီဟု၊ အသိညာဏ် ဝင်စားလျက်၊ ထင်ရှားအောင် ပူကြမှ၊ ကိုယ့် အမှု ဗန်းလှ၍၊ ယမမင်းလူများကို အမှုမထားဘဲ ခုခံနိုင်မည်။

ကိုယ့်အမှု ဗန်းမလှလျှင်၊ ယမမင်း လူစုက၊ မြူနုလောက် မထင်၊ ဇွတ်တရွတ်ဆွဲငင်၍၊ ငရဲပြင် ကုန်းဘက်၌၊ ရုံးတက်ခါ မေးစစ်သော၊ ယမရာဇ်မင်းထံသို့၊ အမြန်ပင်ပို့ဆောင် ကြလေ သည်။

ယမမင်း သူမြတ်က၊ ငါးရပ်သောစစ်ချက်ဖြင့်၊ လွတ်ကွက် ကိုရှာပါသော်လည်း၊ သတ္တဝါဗာလ၊ လူဖြစ်စဉ် ဘဝက၊ ဓမ္မ ဂုဏ်မဟုတ်၊ ဓနဂုဏ်အစုတ်နှင့်သာ၊ လူလုပ်ခါလာခဲ့၍၊ ပမာဒ အမှုပွေ့တွေ့ကသာ၊ ရှုလေလေထူထပ်လျက်၊ သူမြတ်တို့အလေ့ မျိုးကို၊ တွေ့နိုးနိုး ပြန်ခါကြည့်သော်ကည်း၊ မိမိကြီးမထင်လာ ၍၊ ငါးခါတိုင်စစ်မေးလျှင်၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ယမမင်းကြီး၊ ပမာ ဒေါ၊ ကျွန်ုပ်မေ့လျော့ယောင်တောင်၊ ခပ်ချောင်ချောင်နေခဲ့မိ သည်၊ အဿံ၊ ဖြစ်ပါပေ၏၊ ဟူ၍သာ ဆိုနိုင်ရှာတော့သည်၊ ထိုအခါကာလ၌ ယမမင်း မကယ်သာ၍၊ မျက်နှာကို လွှဲလိုက် ရလေသတည်း။

www.dhammaransi.com

ယမမင်း မျက်နှာလွှဲလျှင်ပင်၊ ငရဲထိန်းအပေါင်းက၊ ကြွက်ငယ်လောင်း တကောင်ကို ကြောင်တထောင်လုသလို၊ အမှုအား လျော်စွာ၊ စီရင်ရာငရဲထဲသို့၊ ဇွတ်ဆွဲ၍သွားပြီးလျှင်၊ ငါးပါးသော ဗန္ဓန၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ကမ္မကရဏာတို့ကို၊ ပြုကြလေကုန်သည်။

သို့ဖြစ်ပုံ ကြောင်းအခြင်းကြောင့်၊ ယမမင်း မျက်နှာလွှဲရသော၊ လူထဲတွင်မပါရအောင်၊ ပမာဒ အမှုအသွမ်း တွေ့ကို၊ စခန်းရှည်မလိုက်ကြဘဲ၊ ထိုက်သမျှ ပရိကံနှင့်သာ၊ အသိဉာဏ်သိမ်းပိုက်၊ ကိန်းဆိုက်ရန် အရေးကို၊ မြော်တွေးကာ အမြင်ဦးလျက်၊ တင်ကူးကာကြံလင့်မှ၊ အရံသင့်ပေါ်နိုင်ကြမည်။

ကိုယ့်အမှု ဗန်းလှလျှင်၊ ယမမင်းလူစုကို၊ မြူနှုလောက်သူမဖြုန်၊ မေ့လျော့၍ကုန်စင်ခါ၊ အပါးသို့လာပြီးလျှင်၊ တရာလုံး တထောင်လုံး၊ တရုံးရုံး အုံသော်လည်း၊ ဘုံသုံးရွာဌာနတွင်၊ ပမာဏတုမရှိ၊ ရွှေဘုန်းတော်ကြီးဘိသော၊ ဆုတောင်းပြည့် မြတ်ဘုရားကို၊ အမျှားတို့ညီညာ၍၊ ဒါယကာ ခံသူထဲတွင်၊ ငါလဲဘဲ တဦးဟု၊ စိတ်ကူးနှင့်တင်းလိုက်လျှင် ခဏချင်း ပြောက်ကုန်၍၊ ခြောက်ဘုံ ဘွေရပ်ခြားက နတ်ရထား ဆူရေခြောက်၊ ခဏချင်း ရောက်ရသည်။

မြောက်လွန်းသည် မထင်နှင့်၊ သီဟိုဠ်တွင် တုမရှိ စေတီကြီး ဒါယကာ၊ မဟာဒုဋ္ဌဂါမဏိ၊ ထိုမင်းကို ကြည့်ကြတော့။ ။ မိပတိမဟာ၊ ထိုမင်းမြတ်ရာဇာသည်၊ သေခါနီးကာလ၌၊ ယမမင်းလူတွေ၊ ဝိုင်းအုံ၍ နေသည်ကို၊ စေတီကြီး တည်မှုနှင့်၊ အ

www.dhammaransi.com

စုစု အရပ်ရပ်၊ စာရင်းကိုဘတ်ခါမှ နတ်ရက္ခိုသ် ငရဲထိန်း၊ ခဏချင်းပြောက်ငြိမ်း၍၊ နတ်သိန္ဓောအများ၊ တထောင် ကဌေးသော နတ်ရထားခြောက်ဆူ၊ ခြောက်ရွာသို့ယူမည်ဟု၊ ရွှေချူသံ တသိန့်သိန့်၊ နတ်စည်စောင်း တညိမ့်ညိမ့်နှင့်၊ ချိမ့်လှအောင်လာကြ၍၊ အာကာသဘောင်မှာ နေခြောက်ဆူ လင်းသကဲ့သို့၊ မင်းကြီးကိုပြုရာတွင်၊ နတ်ရွာကရထား၊ ဆိုက်ကြောင်းကိုပြောကြားလည်း၊ အများက မယုံကြသည်နှင့်၊ ထိုလှသည့် ပန်းတသွယ်ကို၊ သူ့လက်ဝယ် သုံးသပ်၍၊ ဘယ်နတ်ပြည် သာလို့ကောင်းမည်ဟု၊ အကြောင်းကိုမေးလေရာ၊ မတွေယျလောင်းလျာ၊ စံမြန်းတော်မူပါသည့်၊ တုသိတာ၊ ကောင်းကြောင်းကို၊ မတ်ပေါင်းက တင်ရုံး၍၊ ပန်းကုံးကိုမြှောက်ချီလျှင်၊ တုသိတာရထားသည်၊ ထံပါးသို့ညွတ်လာ၍၊ စွတ်လိုက်သည့် အခါတွင်၊ ရထားမှာ မမြင်ရ၊ သို့မမြင်ဖြစ်ကလည်း၊ အာကာသ လွင်တီးတွင်၊ ပန်းကုံးကြီးတွဲရရွဲ၊ လေခပ်တိုင်းတနွဲ့နွဲ့နှင့်၊ တသွဲ့သွဲ့နေသည်များကို၊ လူအားလုံးမြင်ကြမှ၊ စိတ်ချကာ ယုံကြည်နိုင်ကြသတည်း။

ထိုမင်းမြတ်ရာဇာမူ၊ တုသိတာရထား၌၊ ထင်ရှားစွာ ဥပပတ်၊ စွဲသန္ဓေယူကပ်၍ နတ်ပြည်သို့ပါလေ၏။ ။လက်ျာရံဆိုများကို၊ ခုလားလား မရောင်ကြနှင့်၊ ထိုမင်းခေါ်ရာဇာသည်၊ လက်ျာရံ အလောင်း ပေဟု၊ ဆယ်ကြောင်းရေး မဟာဝင်၌၊ စာအထင်ရှိပေသည်။

စေတီကြီး တည်ခါ၌၊ ထိုရာဇာ မင်းတရားသည် တယောက်အား မဝင်ကြနှင့်။ ငါ့ကုသိုလ်အသီး၊ ဘယ်သူနှင့် မနှီး

www.dhammaransi.com

ဘူး၊ တကိုယ်တည်းခံစံမည်ဟု၊ အကြံနှင့်အားထုတ်၍ အဋ္ဌတချပ် ထုံးတခဲ၊ သဲတဆုပ်မဝင်ရအောင်၊ ပြင်ပကအစောင့်ထားသတဲ့။

တိုင်းသူ တိုင်းပြည်သား၊ သဒ္ဓါသူ အများ ကလည်း၊ မင်းတရားပြုချက်ကို၊ မသက်သာရှိကြ၍၊ သုံးလောက ဘုရင်၊ ပြည်နိဗ္ဗာန်အဝင်၊ ရိုးတော်ဓာတ်ရွှေစင်ကို၊ ရေမြေ့ရှင် မင်းဘို့သာ၊ ထားခဲ့ရင်းမဟုတ်ချေ၊ မထည့်ရမနေဟု၊ စေတီဘော်ကြီးအကြင်တို့နှင့်၊ အရပ်ရပ်ပူးပေါင်းလျက်၊ တသောင်းတန်၊ တသိန်းတန်၊ ကြံဘန်၍ ထည့်ဝင်ကြသတဲ့။

စေတီတော်တည်စဉ်လည်း၊ ကိုယ့်အိမ်တွင်း အမှုရှုပ်တွေကို၊ သိမ်းဖြုတ်ခါ လွှတ်ထား၍၊ ဘုရားနှင့်စပ်လျဉ်းသည့်၊ ကျဉ်းဆောင်ရန် ဟူသမျှကို၊ သူမရ ငါမရ၊ သူ့ထက်ငါ အားကျလျက်၊ ကိုယ့်ကာယရင်းနှီး၍၊ များများကြီး ပါလေအောင်၊ ဝေယျာဝစ္စအမှုမျိုးကို၊ သည်ပိုး ရွက်ဆောင်ကြသတဲ့။

စေတီတော်ဒါယကာ၊ မင်းဒုဋ္ဌ မဟာလည်း၊ လုပ်ဆောင်ရာကိစ္စ၊ ပြုလုပ်သူဟူသမျှတို့ကို၊ ကူလိခအတင်းပေး၊ မယူလျှင်မင်းဘေးဟု၊ ကြိမ်းဝါးရေး ရောဘက်၊ ချောက်ခြိမ်းသည့်အတွက်ကြောင့်၊ ကိုယ်သက်ရှိ ယူထားသော ကူလိခ ငွေများကို၊ တခြားမှာမဖြုန်း၊ ဘုရားမှာသုံးမည်ဟု၊ လုံးလုံးကြီး ပါလေအောင်၊ ညာဏ်ရှာ၍ ထည့်ကြသတဲ့။

ထိုမဟာစေတီ၊ မပြီးမီကာလတွင်၊ သေသမျှ လူအပေါင်းတို့သည်၊ ဂတိကောင်းရကြ၍၊ ဆ ကာမ၊ နတ်ရွာဌာထင်ရှားစွာဖြစ်ကြလေကုန်သတည်း။

www.dhammaransi.com

သို့လာသည့် ကျမ်းအထွက်ကို၊ အချက်ကျနားစိုက်၍၊ အားတိုက်ကြိုးပြုကြမှ၊ မြတ်မုနိစေတီသည်၊ မေဒနီ ကမ္ဘလာ၊ မြေမဟီစံရာမှ၊ မြန်မကြာစျာန်ကြွ၍၊ နဘန္တ မိုးယံဝယ်၊ ဖြိုးလျှံဝေ၊ ရောင်ညီးလျက်၊ ရွှေတောင်ကြီး ကြွားသလို၊ မားမားကြီး ဖူးမျှော်တဲ့ကြရမည်။

ကိုယ့်အသက် ကိုယ့်ဝိညာဏ်သည်၊ တည်မျှ အစဉ် တွင်လည်း၊ ကြည်ရွှင်မှုမဆုံး၊ မြင်မိတိုင်း ပြုံးရ၍၊ ထုံးဥဒါန်း ထူပဝင်၊ သိုက်သမိုင်း တမူတွင်သဖြင့်၊ သားအစဉ် မြေးအဆက်၊ သာသနာတော် တသက်၊ သမ္ဘာတော် တိုးတက်လျက်၊ မိုးအထက် တိန်ယံက၊ ထိန်အလျှံ ရွှေတုန်းဖြင့်၊ တမြေလုံးသတ္တဝါတို့၊ ပူဇာစတရား၊ မင်္ဂလာပွားများအောင်၊ အားကျ၍ ခဲကြစေလိုသည် ဒါယကာအပေါင်းတို့။

ဆုတောင်းပြည့် မေတ္တာစာပြီး၏။

☆

(ဤမေတ္တာစာကို ရေးသားဝေငှတော်မူရာ၊ သဒ္ဓါတရားများ စွာထက်သန်ကြသည်နှင့်၊ ဆုတောင်းပြည့်စေတီတော်ကြီးကို၊ အသစ်ပြင်ဆင်ကြလေသည်။ ထိုစေတီတော်ကြီးသည်၊ မုံရွာမြို့နယ် တွင် ပွဲတော်ရဖြစ်၍ အလွန်ထင်ရှား ကျော်စောတော်မူသည်)။

www.dhammaransi.com

ပတ္တမြားမေတ္တာစာ

၁၂၅၅-ခုနှစ် အတွင်း မိုးကုပ်မြို့၊ ပတ္တမြားသေဌေး-ဦးမှတ်သို့ ပေးသော မေတ္တာစာ။

မုံရွာမြို့၊ သာစုဇေနပါသာဒိကာရာမ မည်သော၊ လယ်တီတောကျောင်းတိုက်နေ၊ သံဃာတော် လေးကျိပ်ကျော် တို့နှင့်၊ ရင်းတိုက်ဆရာတော် မေတ္တာရပ်ခံအပ်သည်။

ဇမ္ဗူပတ်ကုန်း၊ မြေအလုံးတွင်၊ စံနှုန်းမဘက်၊ ဝင်းထိန်လက်၊ အမျက်ရတနာ၊ နီလာမျိုးမှန်၊ အဘိုးတန် ပတ္တမြား၊ ဖြစ်ပွား ပေါ်ထွန်းရာ၊ မဟာ ကမ္ဘောဇ၊ တိုင်းများ အချုပ်၊ မိုးကုပ်မြို့ ဇာတိ၊ မဏိသေဌေးကြီးတဦးဟု၊ အထူး ပွင့်လင်း၊ သတင်း ကြီး စွာ၊ တ တိုင်း လုံး သာ ပေ သော၊ ဒါယကာ မောင်မှတ်။

ဒူရေ သန္တော ပကာသေန္တိ
ဟိမဝန္တောဝ ပဗ္ဗတော။

မိန့်ဟော ဓမ္မစကာ၊ ရွှေကျမ်းထွက်အရ၊ ဒါနပါရမီ၊ စာဂီအမှု၊ အလှူအစွန့်၊ ဝန့်ဝန့်စားစား၊ ရက်ရောသူ အများတွင်၊ ဘုရားဟောကျမ်းလာ၊ ရာဇဝင်အတိတ်၊ အရိတ်ကလွန်ပြီး၊

www.dhammaransi.com

ဟောရိုး ကြီးများကို နားညီးဘွယ်မှု၊ လွှတ်ထားပြု၍၊ ယခု နောက်ဖြင့်၊ ဝတ္ထုသစ်၊ ထုတ်ဆောင်ခါ၊ ယပ်ထောင်ယပ်လှဲ၊ ဟောပြောပွဲတွင်၊ အလှူ့ရဲ့အတွက်နှင့်၊ သက်သေခံ ထုတ်ဘို့မှာ၊ မိုးကုပ်သား၊ မောင်မှတ်ဟု၊ တိုင်းလေးရပ် ဆယ်မျက်နှာ၊ လှမ်းမိုး၍လာပေသော၊ ဒါယကာ သတင်းကို၊ နားတွင်းမှာ ပြည့်နှက်၊ ကြားရသည့်အတွက်ကြောင့်၊ အချက်ကောင်းပေါ်ပြီဟု၊ သံဃာတော်အများတို့၊ အားတက်ခြင်း ဖြစ်ကြ၍၊ ဒါယကာ့ထံ၊ တမန် သြဘာ ကို၊ အမှာစာ လက်မှတ် နှင့်၊ မေတ္တာရပ် စေလွှတ်လိုက်ပေသည်။

အကြောင်းမှာ၊ အလောင်းစည်သူ၊ တည်တော်မူသည်ဟု၊ အယူဝေါဟာ၊ ကျောက်စာသံပိုင်း၊ အလှိုင်းတကြီး၊ တသံတည်း ထွက်လင်းသော၊ ဒီပရင်းမြို့မ၏၊ ရပ်ပြုဗ္ဗဒိသာ၊ ရှေ့မျက်နှာ မြို့ဦးဝယ်၊ ပကတူးအစ၊ အဝမြို့နန်းရိုး၊ မင်းရာဇာနှစ်ကျိပ်ကိုးတွင်၊ မိုးညှင်းဆက် ပဥ္စမ၊ ဒုတိယမင်းခေါင်၊ ဇမ္ဗူဒိပ် လင်းပြောင်သည်၊ ရွှေဘုန်းရောင် ဘွင့်လှစ်၊ သင်းကျစ်ရှင်ငါးဆဲ့ငါး၊ သားတော်ချစ် ဥပရာ၊ မြတ်ရှေ့ဂူ ဒါယကာ၊ သပြေညာ ပွင့်လင်းသည့်၊ အိမ်ရှေ့မင်းကုသိုလ်ဟု၊ ဥဒဟိုထင်ရှား၊ ရွှေသိန်တော်မြတ်ဘုရားသည်၊ ကုလားမင်းဝင်စ၊ သမယအခိုက်၊ ဝိပ္ပတ္တိအဆိုက်တွင်၊ သိုက်လိုက်သူအပေါင်းတို့၊ ထောင်းထောင်းချေ တူးဘော်ရာ၊ ဌာပနာ ကျောက်တိုက်နှင့်၊ ဓာတ်တော်သိုက် ပေါ်လာ၍၊ ရောင်ခြောက်ဖြာ ထိန်လင်း၊ ရွှေအဆင်း ငွေအဆင်း၊ မင်းစံမှီပုလဲ၊ ရဲရဲရင့်မုလေးပန်း၊ အမှန်းအားဆူရေမှာ၊ အကုဋေမကာ၊ အချင့်ကိုဆိုရလျှင်၊ သပိတ်မျှ

နီးနီး၊ ကြီး-ငယ်-လတ် သုံးစား၊ မြတ်ရှင်တော် ရုပ်ပွားမှ၊ ငါးရာခန့်အကယ်၊ သို့ကလောက် ကြီးကျယ်၍၊ အံ့ဩဘွယ် ထိုက်လှသော၊ ခေတ်တော်သိုက် ပေါ်လာ သည်ကို၊ ခေတ် ကာလအတွင်း။ ဝိပ္ပတ္တိစက်နင်း၍၊ ပျက်ရှင်းသည့်အမှု၊ ထိုက် သလောက်ပြုနိုင်သော၊ လူ့ဘုန်းရှိန်အမော်၊ ဒါယကာမပေါ် ဘဲ၊ သမ္မာတော် မှိန်နွမ်း၍၊ ကျောက်တိုက်ခန်း ငူအကွေ့တွင်၊ လူတွေ့ပင် မခံဘဲ၊ ဆိတ်ငြိမ်စွာ စံနေတော်မူရလေသည်။

ကိုးကွယ်ရင်းဒါယကာ၊ဥပရာဇ် ရာဇာလည်း၊ ထက်နတ်ရွာ ဘူမိက၊ သတိတော်မရ၊ သာသန ဒါယကာ၊ တကျွန်းစံ ဆွေ မဟာလည်း၊ ရွှေသမ္မာ လင့်နှေး၊ ဇာတာတော် မှေးခိုက်မို့၊ အရေးတော်မယူအား၊ သဗ္ဗညုဘုရား၊ ပြည်နိဗ္ဗာန်အလားတွင်၊ မိုးသိကြား ဣန္ဒာလည်း၊ သာသနာကိစ္စကို၊ စိတ်ချတော်မူပါ ဟု၊ ပဋိညာ ခံကြောင်းနှင့်၊ ကျမ်းဟောင်းက ထွက်ပါလျက်၊ သက်သက်မဲ့နေသည်ကို၊ စိတ်ကြေဘို့မရှိ၊ မြတ်မုနိ မွေ့ရှင်သည်၊ ရွှေပလ္လင် ဇေယျာဋ္ဌ်၊ တေဇာတော် ဘွင့်လုစ်၊ ရွှေကိုယ်တော် တဘန်ဖြစ်ခါမှ၊ ဒေဝရာဇ်သိကြား၊ နေနိုင်သည့် ဖြစ်လားကို၊ ဇယားပုံလွှာသ၍၊ မြတ်ဘုရား ရွှေ့တော်ပြင်ဝယ်၊ ကိုယ်ပင်နှင့် အတင်း၊ မညှာတန်း ငြင်းရန်ဘို့၊ အခင်းသာလိုတော့သည်။

မြတ်ရွှေကိုယ် အရဟံမှာ၊ လောကဓမ် ဘုံခေလ့နှင့်၊ ကြုံ တွေ့တော်မူမှုကို၊ မရှုဝံ့ မမြင်ကောင်း၊ မကြုံတောင်း ကြုံရသည့်၊ ကာလပျက် သည်ခေတ် ကြောင့်၊ စောရှင်ချစ် ကြက်သရေ၊ နွမ်းနယ်၍ နေသည်ကို၊ စိတ်မပြေ ရတက်၊ တမျှော်မျှော်၊

www.dhammaransi.com

တမက်မက်နှင့်သာ၊ ယနေ့ထက်တိုင်ရောက်အောင်၊ စောင့်ရှောက်၍ နေကြရပေသည်။

အသောက ဓမ္မာလို၊ ဘုန်းသမ္ဘာရှိသူမှ၊ သရီရ ဓာတ်မွေ့မှုန်ကို၊ အပူဇော်ခံထိုက်သည်ဟု၊ အကြံနှင့်စောင့်စား၊ နှစ်တွေသာ များတော့သည်။

ကိုးစားရင်းအခြေက၊ ကြာလေလေငြိမ်ဆိပ်၍၊ အရိပ်တော်ထောင့်သောကြောင့်၊ ဓာတ်တော်စောင့် ထေရ်တစုတို့၊ ယခုမှ အကြံသစ်ကြသည်မှာ။ ။မဖြစ်ဘူး ငါ့ရှင့်တို့၊ အထင်နှင့် နေ့မြောက၊ မြတ်ရှင်စေသမ္ဘာဟုံ၊ နောက်ကျ၍ကုန်တော့မည်။

ဤလူ့ဘုံ ခုခေတ်တွင်၊ လူအဖြစ်ပံ့ပျူး၊ ပါရမီ စိုက်စူး၍၊ ကံထူးသည့် ယောကျ်ားကို၊ မြတ်ဘုရားဓာတ်မွေ့၊ ဒါယကာ ခံစေမှ၊ မြတ်စိန္တေ ခါမလင့်၊ သမ္ဘာတော် ပွင့်တော့မည်ဟု၊ ထောက်ခြင့်ခါ မြော်ညောင်း၍၊ သတင်းကောင်း နာကြရာ၊ ဒါယကာ မောင်မှတ်သည်၊ သမ္ပတ္တိ အကျိုး ကံကုသိုလ်တန်းခိုးကြောင့်၊ လူ့လက်ညှိုး ညွှန်ပြရာ၊ သဲမြေထု ပထဗျာ သော်မှ၊ ရတနာ အတိဖြစ်၍၊ မဏိစစ် ပတ္တမြားကို၊ စပါးလို သုံးနိုင်သည်ဟု၊ အားလုံးတို့ တသောသော၊ စပ်မိတိုင်း ပြောကြသည်။

ရက်ရောပုံ လှူမှုမှာလည်း၊ ခုလောက မျက်မြင်တွင်၊ ဘက်ယှဉ်ခါ စံတွဲဘို့၊ အနဲငယ် မှီသသူ တလူမျှမရှိ၊ မြတ်ဘုရား မှုနိ၊ ခုနှယ်များရှိခဲ့လျှင်၊ မဏိသေဋ္ဌိက၊ ပတ္တမြား သေဌေး၊

www.dhammaransi.com

မောင်မှတ်၏ အကျိုးပေးကို၊ ရှေးအတိတ် ဘယ်သို့၊ နောင်ဘို့မှာ ဘယ့်နှယ်ဟု၊ အကျယ် အပွား၊ နိဒါန်းတော်ထားပြီးလျှင်၊ တရား သမုဋ္ဌာန်၊ အဟုတ်ဥာဏ်ဖြင့်၊ တသုတ္တန် တွက်လောက်ပေပြီ။

ဘောဂသဒ္ဒါ၊ နှစ်ဖြာ စွယ်စုံ၊ တကာယ် လုံပေသဖြင့်၊ ဒုလ္လဘ ခုခေတ်တွင်၊ လူ့အဖြစ်လွန်ပေသော၊ မိုးကုပ်နေ မောင်မှတ်၏၊ အရပ်ရပ်သတင်းကို၊ တသင်းသင်း ကြားရသဖြင့်၊ ဘုရားရှင့် မေ့တော်ခေတ်၊ မောင်မင်းကို အပ်ရလျှင်၊ ကပ်ဝိပ္ပတ် လွန်မြောက်၍၊ ထိုက်သလောက် အခင်း၊ အဘိုးတန် တိုက်တွင်းဝယ်၊ သတင်းတော် အသစ်၊ သမ္ပတ္တိ ဖြစ်မည်ဟု၊ အကြံသစ် မနေသာနှင့်၊ ဩဇာဆိုသူကို၊ သဘောတူ စေဆင့်၍၊ မောင်မင့်ထံ လွှတ်လိုက်ရပေသည်။

ရခဲ့သည့် အချက်၊ ဤကဲ့သို့ ဇာတ်ကွက်ကို၊ ကာလပျက် ကယ်ပေ၍၊ ငါ့ထံဝယ် ရောက်ပေသည်ဟု၊ ဝမ်းမြောက်ကာ အားတက်၊ သဒ္ဒါဇော ထက်ထက်နှင့်၊ ခုမျက်ခမှာက် အတွင်းတွင်၊ မောင်မင်းပင် ဓမ္မာသောက၊ ဒေဝါနံ ပီယနှင့်၊ မင်းဒုဋ္ဌဂါမဏိ၊ မောင်မင်းပြင် မရှိပြီ၊ ဇောပီတိ ရွှင်ရွှင်၊ စေတနာ ကြည်လင်လျှက်၊ ခေမြေ့ရှင် မင်းတို့သာ၊ ထိုက်တန်ရင်း အလုပ်ကို၊ ရှေးပုဗ္ဗ ပကတူ၊ ကာလပျက် ကူပေ၍၊ ငါလိုလူ အခွင့်ရပေသည်ဟု၊ အားကျခါ ရွှင်မြူး၍၊ လှေကူးမြို့ အပေါ်တွင်၊ သမိုင်းတော် ထင်ရှား၊ ပွဲတော်ရ ဘုရား၊ ပြိုပျက်သည့် အလားကို၊ အများတို့ စုဆောင်း၍၊ အုပ်ဖို့ပေါင်း တရာကျော်၊

www.dhammaransi.com

ထပ်မံမည့် အပေါ်တွင်၊ ဓာတ်တော်တိုက် လုပ်ခင်းမှာ၊ မောင်မင်းနှင့် လျော်သည်ဟု၊ သံဃာတော် အများတို့၊ သဘောထား ညီကြသည်။

မြတ်ဘုရား သာသနာ၊ နှစ်ငါးထောင် အကြာတွင်၊ ဝဇီရာသန၊ ပလ္လင်ဘွေ ဌာနဌ်၊ ရှိသမျှအားလုံး၊ ဓာတ်မွေကုန် စုရုံး၍၊ သုံးလူ့ထွဋ် အစစ်၊ ရွှေကိုယ်ဘော် ဖြစ်ပြီးလျှင်၊ ခေတ်ဇာတိ သောင်းလုံးကို၊ ရွှေဘုန်းရောင် ကျင်းပ၊ ကိုယ်တော်တိုင် အလင်းပြသဖြင့်၊ သောင်းလောက ဗိုလ်လူတို့၊ သိမ့်သိမ့်ဆူ တသောသော၊ ရှိလက်စုံ ဩဘာဆဲတွင်၊ မီးတောဇောလျှံထ၊ ပြည်နိဗ္ဗာန် မကြွမှီ၊ ခေတ်ကာလ အပျက်၊ ဝိပ္ပတ္တိ သည့်စက်နှင့်၊ ဝိပါတ်တော် ကံငွေ၊ ဒုက္ခတော် တွေ့ခိုက်တွင်၊ ချမ်းမြေ့ရာ အခင်းကို၊ မောင်မင်းမှ မကြံလျှင်၊ အနန္တ သဗ္ဗည၊ ဓာတ်မွေ တော် အစုမှာ၊ ကံတခု ဖြစ်ရရှာချေ တော့မည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍၊ ဘဂဝါသုံးလူ့၏၊ ဓာတ်မွေတော် အစုမှာ၊ မြတ်ဓာတု ပရိနိဗ္ဗာန်၊ မစံမှီ အတွင်း၊ ဝိပ္ပတ္တိ လွတ်ကင်း၍၊ မောင်မင်း၏ လက်ထဲဝယ်၊ အမြဲအတည် ကိန်းမွေ၍၊ ချမ်းမြေ့စွာ စံနေတော်မူပါစေလိုကြောင်းကို၊ သတင်းကောင်း အလွှာနှင့်၊ မေတ္တာရပ် စေလွှတ်လိုက်ပေသည်၊ မိုးကုပ်မြို့နေ၊ ဒါယကာ မောင်မှတ်။

ပတ္တမြား မေတ္တာစာပြီး၏။

XOX

ဤမေတ္တာစာကို၊ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏တပည့် စိုင်ပြင်ရွာသား မောင်ဩဇာ ဆိုသူကိုစေလွှတ်၍ မိုးကုပ်မြို့ ဘုရားဒါ

www.dhammaransi.com

ယကာ ဦးမှတ်ထံသို့ ပေးပို့တော်မူစေသည်။ ။မောင်ဩဇာသည် ဆရာတော်ဘုရားအမိန့်နှင့် သွားရောက်၍ ဘုရားဒါယကာ ဦးမှတ်အား ကောင်းမွန်ပြတ်သားစွာ ဘတ်ကြား၍ ပြရာ။ စေတနာသဒ္ဓါထက်သန်သဖြင့် ငွေတထောင့်ငါးရာ အလှူဝင်လိုက်သည်။ ။ဂုဏ်ပြင် ထိုအသစ်ပြင်သော စေတီကြီးပြီးလျှင် ထီးတင်ပါမည်ဟူ၍လည်း အာမခံလိုက်သည်။ ။တဖန် မောင်ဩဇာကိုလည်း ငွေတရာနှင့် ဝတ်စုံတစုံ ဆုချလိုက်လေသည်။

☆

သီဟတောဘုရားကျောက်စာ

မိုးကုပ်မြို့၊ ဘုရားတကာ-ဦးမှတ် တောင်း ပန်ချက်အရ၊ ၁၂၆၅-ခု၊ ဝါဆိုလအ တွင်း ရေးသားတော်မူသော ကျောက် စာ။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(၁) ဥဒယာ ယဿ ကေဿ၊
သဒ္ဓမ္မရံသိ ဇာလိနော၊
ပဗုဇ္ဈိံသု ဇနမ္ဗုဇာ၊
ဇာတိခေတ္တ မဟာသရေ။

(၂) ဝန္ဒာမိ တံ မဟာ သူရံ၊
မဟာမောဟ တမောနုဒံ၊
သဥ္ဇတံ သော ဟဒယေ မယှံ၊
တမော ခန္ဓံ ပနူဒတံ။

(အာသီသ နှစ်ဂါလာ)

(၁) သဒ္ဓမ္မရံသိ ဇာလိနော၊ ဓမ္မခန္ဓာ ဒေသနာပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်၊ တရားရောင် တည်းဟူသော၊ ရောင်ခြည် ကွန်ရွက်ကိုလည်း၊ ဖြန့်ကြက် လင်းပြောင်၊ ဆောင်တော်မူပေ

www.dhammaransi.com

ထသော။ ဧကေဿ၊ ဝိစိ ဘဝဂ်၊ နယ် အချက်တွင်၊ ပြိုင်ဘက်မပြု၊ တဆူတည်းသာ ဖြစ်တော်မူပေထသော။ ယဿ မဟာသူရဿ၊ အကြင် သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရား တည်းဟူသော နေမင်းကြီး၏။ ဥဒယာ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်တည်းဟူသော ယုဂန္ဓိုရ်တောင်စွန်းမှ၊ ပေါ်ထွန်းထွက်ပြု၊ ဥဒည်မူခြင်းတည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇာတိခေတ္တေ၊ မဟာသရေ၊ လေးကျွန်းတမြင့်မိုရ်၊ ထိုထိုများစွာ၊ စကြာဝဠာပေါင်း၊ တိုက်တသောင်းတည်းဟူသော ဇာတိခေတ် စကြဝဠာ၊ ပဒုမ္မာကြာအိုင်ကြီး၌။ ဇနမ္ဗုဇာ၊ ပါရမီမြင့်၊ သမ္ဘာရင့်၍၊ အခွင့်ဆုံကြိုက်၊ ကျွတ်ထိုက်သသူ၊ နတ်လူပြဟ္မာ၊ သတ္တဝါတည်းဟူသော' ကြာအပေါင်းတို့သည်။ ပဗုဇ္ဈိံသု၊ သစ္စာလေးဆင့်၊ ဖွားဖွားစွင့်လျက်၊ ပွင့်ကြလေကုန်ပြီ။

(၂) မဟာမောဟ တမောနုဒံ၊ စကြဝဠာ ပေါင်း၊ တသောင်းတိုက်နေ၊ ဗိုလ်ချေများစွာ၊ သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်ဝယ်၊ တရန်မစဲ၊ အမြဲဖုံးပိတ်၊ အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော၊ ကြီးစွာသော အမိုက်မှောင်ကြီးကိုလည်း၊ တရားဒေသနာ၊ ဉာဏ်ရောင်ဝါဖြင့်၊ ကောင်းစွာပယ်ဖြောက်၊ အလင်း ရောက်တော်မူထသော။ တံ မဟာသူရံ၊ ထိုသဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရား တည်းဟူသော၊ နေမင်းကြီးကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဝန္ဒာမိ၊ သဒ္ဓါဖြိုးဖြိုး၊ ဦးညွတ်ကိုးလျက်၊ ရှိခိုးပါ၏။ သော မဟာသူရော၊ ထိုသဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရားတည်းဟူသောနေမင်းကြီးသည်။ မယှံ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ဟဒယေ၊ စိတ်နှလုံး၌၊ သဥ္ဇာတံ၊ ဘဝများစွာ၊ ကမ္ဘာဘာက၊ မကွာထက်ကြပ်၊ အထပ်ထပ်လျှင်၊ ကိန်းဝပ် ဖြစ်ပွား

www.dhammaransi.com

ကာ ပါရှိ၍နေသော။ တမောခန္ဓံ၊ အဝိဇ္ဇာတုံး မှောင်အလုံး ကို။ ပန္နဒတံ-ပန္နဒတု၊ ဤသည့် ကျောက်စာ၊ ရေးစပ်ခါ၌၊ ဝေးစွာပယ်ရှားတော်မူပါစေသတည်း။

(၁) နရသီဟော နရာသဘော၊
ဇိနသီဟ ဝိဇမ္ဘနော၊
သမုဒ္ဒိ မဟာနာဒံ၊
တိဘူမိကေ မဟာဝနေ။

(၂) ခါတုနိခါနံ ယံစေတျံ၊
တဿနာထ ကေသရိနော၊
တဿ သီဟတော နာမဿ၊
နမတ္ထု သဗ္ဗဒါ မမ။

(သီဟတော စေတီတော် ရှိခိုးနှစ်ဂါထာ)

(၁) နရာသဘော၊ လူနတ်ပြဟ္မာ၊ သတ္တဝ အပေါင်းတို့ ထက် ဆထက်သချေ၊ ကြီးမြတ်တော်မူပေထသော။ ယောနရ သီဟော၊ စကြဝဠာပေါင်း တသောင်းတိုက်သူ၊ နတ်လူပြဟ္မာ သတ္တဝါ တည်းဟူသော သားအပေါင်း တို့၏ အရှင် အကြင် မြတ်စွာဘုရား တည်းဟူသော ကေသရာဇာ ခြင်္သေ့ မင်းကြီး သည်။ ဇိနသီဟ ဝိဇမ္ဘနော၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော ဘုရားသခင် အရှင်ခြင်္သေ့မင်းကြီးတို့၏ ကွန့်မြူးဘင့်တယ်၊ စမွယ်ခြင်းတည်း ဟူသော၊ အကုဋ္ဌေမက မျှားမြတ် လှသော တန်းခိုးရှိန်ဝါ၊ ပြာဋိဟာ အထူး ကွန့်မြူးတင့်တယ် စမွယ်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံတော်

www.dhammaransi.com

မူသည်ဖြစ်၍။ တိဘုမိကေမဟာဝနေ၊ ဘုံသုံးပါးတည်းဟူသော၊ ဟေမဝန္တာ မဟာဂနိုင်၊ မြိုင်ရဂုံကြော၊ တောကြီးသုံးထောင် အတွင်း၌။ မဟာနာဒံ၊ အတုမရ၊ ကြီးမြတ်လှသည့် ဓမ္မဒေသ နာသံ တည်းဟူသော၊ ခြင်္သေ့မင်း၏ ဟိန်းခြင်းအသံကို။ သ မုန္ဒဒိ၊ လေးဆဲ့ငါးဝါ၊ အကြာနှစ်ပေါင်း၊ ကောင်းစွာ ကျော် ခြိမ်း၊ ဟိန်းတော်မူပြီ။

(၂) တဿနာထ ကေသရိနော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားတည်းဟူ သော၊ သီဟရာဇာ မဟာခြင်္သေ့မင်းကြီး၏။ ဓာတုနိဓာနံ၊ သရီရဓာတ်၊ မွေ့တော်မြတ်၏၊ ကိန်းဝပ်တည်ထားရာ ဖြစ်ပေ သော။ ယံစေတျံ၊ အကြင် သီဟတော စေတီတော်မြတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဿသီဟတောနာမဿ၊ ထိုသူနာပရန်၊ တမ္ပဒီပ၊ ဣမ္ဗောဇ နှင့်၊ ရာမညတွင်၊ လေးခွင်တိုင်လုံး၊ မိုဃ်းသို့ ချုန်း အောင် ရွှေဘုန်းတောက်ပ၊ ကျော်စောလှသော၊ သီဟတော စေတီတော်မြတ်အား။ သဗ္ဗဒ္ဓ၊ သာသနာ ငါးထောင်၊ ဆုံး အောင် စေ့မြေ့၊ ညဉ့်နေ့မစဲ အမြဲနိစ္စ၊ ကာလ ခပ်သိမ်း၌။ မမ၊ အကျွန်ုပ်၏။ နမော၊ ရှိခိုးခြင်းသည်။ အတ္ထု ဖြစ်ပါစေ သတည်း။

ဘဒ္ဒကပ်မည်သာ၊ ဤကမ္ဘာမှ၊ ပြန်ကာတွက်ရေ၊ သချင်္ လေးကိန်း၊ တသိန်းစေ့ရာ၊ သာရမဏ်ကမ္ဘာ၌၊ ငါတို့ဘုရား အလောင်းတော်သူမြတ်သည်၊ သောင်းဇမ္ဗူ ရပ် နှံ့စပ်ကျော်ညာ၊ ပွင့်လင်းသာသော၊ ရမ္မာဝတီ၊ ရာဇဌာနီ၊ ရွှေပြည်တော်ကြီး အတွင်း၊ သတင်းထွန်းပ၊ ထင်ရှားလှသော၊ ဗြဟ္မဏ မဟာ

www.dhammaransi.com

သာလအမျိုး၌ ဖြစ်တော်မူ၍၊ သုမေဓာဟု၊ သညာအမဓော်၊ အမည်တော်ဖြင့်၊ ထင်ပေါ်ကျော်စောတော်မူလေသတည်း။

ယင်းသည့်အခါ၊ သုမေဓါ၏၊ နှစ်ဖြာ မိဘ၊ သေလွန်ကြ၍၊ ဓနဥစ္စာ၊ ရတနာ ရွှေငွေ၊ စည်းစိမ်တွေကို၊ မြင်ချေလတ်သော်၊ အကြံပေါ်သည်ကား၊ ၊စီးပွားသမ်းမည်သည်၊ ဥစ္စာဓန စီးပွာလမ်း၊ သပ္ပုရိသ စီးပွားလမ်းဟူ၍၊ နှစ်လမ်းရှိ၏၊ ၊မရသေးသော ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ဌာနန္တရတို့ကို၊ ရအောင် ပြုလုပ်အားထုတ်ခြင်း၊ ရရှိပြီးသော ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ဌာနန္တရတို့ကို၊ သိမ်းပိုက်ခံစား၊ ပွားများ တိုးတက်အောင်၊ ပြုလုပ် အားထုတ်ခြင်းသည်၊ ဥစ္စာဓန စီးပွားလမ်းမည်၏။ မရရှိသေးသော၊ အဆင့်ဆင့် မြင့်မြတ်သော၊ သီလအမျိုးမျိုး၊ သမာဓိအမျိုးမျိုး၊ ပညာအမျိုးမျိုးတို့ကို၊ ရရှိအောင် မနေမနား၊ အားထုတ်ခြင်း၊ ရရှိပြီးသော သီလ သမာဓိပညာတို့ကို၊ တနေ့တခြား စီကား ပွားများအောင်၊ အားထုတ်ခြင်းသည်၊ သပ္ပုရိသဓမ္မ စီးပွားလမ်းမည်၏၊ ၊ဥစ္စာဓနု စီးပွားလမ်းသည်၊ သံသရာ၌ စုံလမ်းမျောလမ်းဖြစ်၏၊ သပ္ပုရိသ စီးပွားလမ်းသည်၊ သံသရာမှ ဆန်တက်လမ်းဖြစ်၏၊ ၊တလမ်းကို လွှတ်မှ၊ တလမ်းကို လိုက်နိုင်၏၊ သံသရာမှ ဆန်တက်လမ်း မည်သည်၊ လူ့ဘုံ လူ့ဘဝ၌သာ ရှိချေ၏၊ တပါးသော ဘုံဘဝတို့၌ မရှိချေ၊ ၊လူ့ဘုံ လူ့ဘဝမည်သည်၊ အလွန်ကြုံကြိုက်ခဲ၏၊ ဘဝ တသိန်း တသန်းတွင် တကြိမ်တခါမျှ ရခဲလှ၏၊ လူ့ဘဝကိုရသောနာရီမှစ၍၊ တနာရီကိုမျှ ကိလေသာဓမ္မ၊ လောက စီးပွား နှင့် ကုန်စေခြင်းငှာ မထိုက်ချေ၊ မိမ္မေ ဘမ္မေ ကုဋေရှစ်ဆယ်မျှ

www.dhammaransi.com

သော၊ ဤရွှေငွေ ရတနာ ဥစ္စာ စီးပွားတွေကို၊ ငါ့ဥစ္စာဟု တွယ်တာမိသည်ရှိသော်၊ တွယ်တာမိသည့် နာရီမှစ၍၊ စုံလမ်း မြောလမ်းသို့ ပါရချေတော့မည်၊ ၊ငါသည် မတွယ်တာမှီ၊ အမြန်အနှေး၊ စွန့်၍ပြေးမှ အရေးလှချေမည်ဟု၊ ကြံစည်တော် မူပြီးလျှင်၊ ရမ္မာဝတီ ပြည်သူ ပြည်သားတို့ကို၊ ဘိတ်ကြားကြော် ငြာ၍ စွန့်ကြဲလေ၏၊ ခုနစ်ရက် စွန့်ကြဲ၍ မကုန်နိုင် ရှိပြန်သော်၊ သီလ သမာဓိ ပညာမှုမျိုးမဟုတ်ပဲ၊ စွန့်ကြဲမှု ဒါနကုသိုလ် အ တွက်နှင့်၊ နေ့ရက် နာရီတွေ၊ မျော၍ကုန်ရသည်ကို၊ မခံနိုင်ရှိ ပြန်၍၊ ခုနှစ်ရက် မြောက်သောနေ့၌၊ အကုန် ပစ်စွန့်ပြီးလျှင်၊ ခမ္မိကတောင်သို့ ထွက်တော်မူ၍၊ ရသေ့ရဟန်းပြုတော်မူသဖြင့်၊ ခုနှစ်ရက်အတွင်း၊ ဈာန်အဘိညာဏ် သမာပတ်တို့ကို ဖြစ်စေ၍၊ ကောင်းကင် မြေမိုဃ်း၊ ပျံလျှိုးသွားလာကာ၊ ချမ်းသာစွာ နေ တော်မူစဉ်၊ ဒီပင်္ကရာမြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ရ၍၊ နိယတ ဗျာဒိတ် တံဆိပ် အောင် ပန်း ကို၊ ဆင် မြန်း တော်မူရ လေသ တည်း။

သာရမဏ္ဍကမ္ဘာ၊ ထိုအခါမှစ၍၊ လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတ သိန်း အတွင်း၌၊ နှစ်ကျိပ် သုံးဆူသော ရှင်တော်မြတ်ဘုရားတို့ အထံ၊ ခံယူအပ်သော နိယတဗျာဒိတ် ရှိတော်မူသဖြင့်၊ အဆုံး ဘဝ ပစ္ဆိမသို့၊ ကျရောက်တော်မူရာ၊ ရာဇဂြိုဟ်စီရင်စု၊ ဥရုဝေဠ သေနနိဂုံး ရွာကြီးအနီး၊ တရာသံတောင်၊ အမြင့်ဆောင်သည်၊ ရွှေညောင်ရိပ်သာ၊ အပရာဇိတ ရွှေပလ္လင်ထက်၊ အင်္ဂါလေးပါး နှင့်ပြည့်စုံသော၊ ဝီရိယတော်မြတ်ကို၊ ကြပ်မတ် ဆောက်တည် ၍၊ ချမ်းမြေ့စွာ နေတော်မူစဉ်။

www.dhammaransi.com

နေမဝင်မီ မာရ်စစ်သည်ကို အောင်မြင်တော်မူ၍၊ သန်းခေါင်ယံ၌ ဒိဗ္ဗစက္ခုညာဏ်ကို ရတော်မူ၏၊ မိုးသောက်ယံ၌၊ ခပ်သိမ်းသော ဘုရားရှင်တို့၏ ဓမ္မတာ၊ အင်္ဂါတဆဲ့နှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို သုံးသပ်တော်မူ၍၊ သောင်းတိုက်စကြာဝဠာ၊ မဟာပထဝီ မဟီဝသုံ၊ သိမ့်သိမ့်တုံလျှင်၊ အကုန်လှုပ်ရှား လူသုံးပါး၌၊ ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူ သတည်း။

ဘုရားဖြစ်ပြီး၊ ဘုန်းမီးတောက်ထိန်၊ အစိန္တေယျ အနန္တစုံ၊ ကျေးဇူးဂုဏ်ဖြင့်၊ ဘုံဘဝဂ်ဆိုက်၊ ဆူလှိုက်ချိန့်အုံး၊ သောင်းတိုက်လုံးကို၊ ဝိုက်ချုံး ပြည့်ဖြိုး၊ အမြိုက်မိုးကြီး ရွာစေပြီး၍၊ ပြည်ကြီးနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသတည်း။

နိဗ္ဗာန်စံတော်၊ မူသရော်တည့်၊ ရွှေကိုယ်တော်မြတ်၊ ရိုးတော်ဓာတ်ကို၊ လူနတ်အများ၊ ကုသိုလ်ပွားရ၍၊ သုံးပါးချမ်းသာ၊ ရဘို့ဌာဟု၊ သချ်ိုဂျတ်ကြောက်ရေ၊ အကုဋ္ဌေမျှ၊ မကဖြာစိတ်၊ ဇမ္ဗူဒိပ်ဝယ်၊ အစိုဌာန်ကြီး၊ အသီးသီးနှင့်၊ ဘုန်းမီး တောက်ရစ် စေသတည်း။

ပရိနိဗ္ဗာန်၊ စံပြီးတုံလစ်၊ အနှစ်နှစ်ရာကျော်၊ ရှိလတ်သော်တည့်၊ ထိုရော်အခါ၊ သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီး၊ ဘုန်းမီးနေလ၊ ထွန်းပလတ်သော်၊ ဓာတ်မွေ့တော်တို့ကို၊ သောင်းမော်ဇမ္ဗူ၊ ဖြန့်ဖြူးတော်မူသဖြင့်၊ အဆူရေပေါင်း၊ ရှစ်သောင်း လေးထောင်၊ တည်ထောင်စေပြီး၊ စေတီတော်များ၊ ဘုရားတန်းခိုးကြီး၊ အသီးသီးတို့တွင်၊ တိုင်းကြီး လေးရပ်၊ စိုးကွပ်ပိုင်နင်း၊

www.dhammaransi.com

မင်းအဆက်ဆက်၊ မပျက်စဉ်လာ၊ ကိုးကွယ်ရာဟု၊ ရာဇဝင် အခန်းခန်း၊ ဥဒါန်း အဆိုင်းဆိုင်း၊ သမိုင်းအဖြာဖြာ၊ ကျောက်စာ အမျိုးမျိုး၊ မရိုးမတိန် တန်းခိုးမမှိန်၊ ဂုဏ်သိန် ထင်ရှား၊ ဤသီဟတော ဘုရားသည်၊ တပါးအဝင် ဖြစ်ပေသတည်း။

သီရိဓမ္မာသောက၊ ပထမ တည်ရင်း၊ ယိုယွင်းပျက်ပြား ရှိပြန်ရာ၊ ပေါက္ကံရာဇာ၊ မဟာ စည်သူမင်းကြီးသည်၊ သရက္ခန် ရုပ်ပွား၊ စကားကိုးပိုင်းမှဖြစ်သော၊ နန့်သာနှစ် စေတီများကို ထည့်သွင်း ထပ်မံ တဘန်ပြင်ဆင်တော်မူသည်။

ငင်းနောက် ရတနာပူရ၊ အဝပြည်ကြီးမှ အတုလသီရိမဟာ ရာဇိန္ဒာဓိပတိဘွဲ့တံဆိပ်ခံ၊ တောင်သာစံ မိဘုရားကြီးသည်၊ စေတီတော် မြတ်ကိုလည်း ထပ်မံ ပြင်ဆင်သည်၊ ကျောက်စာ မော်ကွန်းထိုးမှတ်၍၊ ဝတ္တကံ မိုဃ်းမြေများကိုလည်း လှူဒါန်း သည်။

ငင်းနောက်၊ အမရပူရ မြို့ဘည် နန်းတည်၊ ဘိုးတော်မင်း တရားကြီးသည် တောင်တော် တပြင်လုံးကို၊ ကျောက်အုပ်တို့ ဖြင့် စီမံခင်းကျင်းတော်မူသည်၊ စေတီတော်တို့လည်း ကျောက် အုပ်တို့ဖြင့် ထပ်မံ ပြင်ဆင်ဘော်မူသည်၊ နဝရတ်စီ ချယ်သော၊ ရွှေထီးကိုလည်း တင်လှူတော်မူသည်။

ငင်းနောက် မန္တလေး ရတနာပုံ၊ ပဥ္စမမြို့တည် နန်းတည်၊ ပဥ္စမသင်္ဂါယနာတင် ခမည်းဘော် နတ်ပြည်စံ မင်းတရားကြီး သည်၊ စေတီတော်မြတ်၏ရှေ့၊ ဘုံခုနစ်ဆင့်ရှိသော၊ အာရုံခံ

www.dhammaransi.com

ပြသာဒ်ကို ဆောက်လုပ်တော်မူ၍၊ မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၃၄-ခု တပို့တွဲလဆုတ် ၁၄-ရက်နေ့တွင်၊ ရေစက်သွန်းချ လှူဒါန်း တော်မူသည်။

သုနန္ဒာဘိဓဇ မဟာရာဇာဓိရာဇဂုရု တံဆိပ်နာမံ ရှိတော်မူ သော၊ မအူ ဆရာတော်ကြီး မေတ္တာရပ်ခံချက် နှင့်၊ စေတီတော် မြတ်၊ ပတ်လည်ဝန်းကျင်၊ ကုလားလေးရာ ငါးရာအတွင်း၊ နယ်လေးရပ် သတ်မှတ်ပိုင်းခြားလျက်၊ ကျေးငှက် သားငါး၊ တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါ အပေါင်းတို့အားလည်း အဘယဒါန၊ ဇီဝိတ ဒါန ပေးလှူတော်မူသည်။

ဤသို့လျှင်တည့်၊ ရာဇဝင် မဟာဝင် မင်းစဉ် မင်းဆက်၊ မပျက်စဉ်လာ၊ တေဇာ တန်းခိုး၊ မညှိုးမတိမ်၊ ဂုဏ်သိန် ထွန်း ပ၊ ရွှေဘုန်းတော် ကြီးလှသော၊ ဤ သီဟတော စေတီတော် မြတ်သည်၊ ယခုအခါ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာပြုမင်းတို့၊ ပ လပ် ခိုက် ကြုံသည်နှင့်၊ ဂုဏ်သိန် တန်းခိုး၊ ညှိုးရန်အခွင့်၊ ဆိုက် လင့် လေရာ၊ သာသနာတော်မြတ်ကို၊ စောင့်ကြပ် ကြည့်ရှု၊ ကြောင့်ကြ ပြုကြပေကုန်သော၊ သမ္မာဒေဝ နတ်မင်းတို့သည်၊ အခင်း မြင်မြော်၊ နှိုးဆော်တိုက်တွန်း၊ ပြည့်သွန်း ကူညီကြသည့် အလား။

ဘုရားသာသနာတော်မြတ်၌၊ အလွန်သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်း ရှိသဖြင့်၊နှစ်စဉ်ထာဝရ တထောင်ကုန် နှစ်ထောင်ကုန်၊ တသိန်း ကုန် နှစ်သိန်းကုန်၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာ၌၊ ရတနာ ရွှေငွေ တို့ကို၊ စွန့်ကြ၍၊ ပျက်ပျို ယိုယွင်းသော၊ ဘုရား ဂူကျောင်း

www.dhammaransi.com

တန်ဆောင်း ပြာသာဒ်တို့ကို ထပ်မန်ပြင်ဆင်ခြင်း၊ အသစ် အသစ်သော ဘုရားဂူကျောင်း၊ တန်ဆောင်း၊ ပြာသာဒ်တို့ကိုတည်ထောင် ဆောက်လုပ် ခြင်းတို့ဖြင့်၊ ကုသိုလ် ရေစက်၊ လက်နှင့်မကွာ၊ ဘောဂသဒ္ဒါ၊ နှစ်ဖြာစွယ်စုံ၊ လောက်လုံပွားတိုး၊ ပင်လယ်ချင်းအောင်၊ သတင်းဂုဏ် ဖြိုးပေသော၊ မိုးညှင်းကုပ်မြို့နေ၊ ဘုရား ဒါယကာ - ဦးမှတ်၊ ဘုရားအမ - မယ်ငြိမ်း၊ သားကြီး မောင်ဘိုးကြွယ်၊ သားလပ် - မောင် ဘိုး သွယ်၊ ၎င်းအငယ် မောင်ဘိုးနွယ်၊ သားငယ်-မောင်ဘိုးမြို၊ သမီးငယ်-မအိမ် တို့သည်၊ သဒ္ဒါပဟုန် ဗလ၀၊ ထက်သန် ကြသဖြင့်၊ ဝေါဟာရ ဂေါဇာ၊ မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၅၇-ခုနှစ်တွင်၊ အသစ်တဘန်၊ ထပ်မံကြရာ၊ စေတီတော်မြတ်ကို၊ ဘိနပ်တော်၊ ရွှေအတိ မွန်းမံသည်၊ အာရုံခံလိုဏ်မုတ်ကိုလည်း၊ ဖလ်မှန်အတိ မွန်းမံချယ်လယ်သည်၊ အာရုံခံ တန်ဆောင်ပြာသာဒ် အတွင်းမှာလည်း၊ ကျောက်အင်းကတေတို့ဖြင့်၊ ပြေပြစ် ချောမောစွာ၊ သမံတလင်း၊ စီခင်းသည်။

သာသနာတော်ထမ်း၊ ရဟန်းသံဃာတော်မြတ်တို့၊ ကိန်းဝပ်မှီတင်း၊ သီတင်းသုံးတော် မူကြရန်၊ စေတီတော်မြတ် အရံ၊ ကျောင်းကံ တိုက်တာကိုလည်း တည်ထောင် ဆောက်လုပ်၍၊ ပရိယတ္တိရေ၊ လဇ္ဇီပေသလ၊ သိက္ခာကာမ ဖြစ်တော်မူကုန်သော၊ သံဃာတော်တို့ကိုပင့်ဘိတ် တင်လှူ၍၊ ဖူးစင်လှစွာသော၊ စေတနာ အစုဖြင့်၊ စတုပစ္စယ ဒါယကာခံပေသည်။

www.dhammaransi.com

ဤသို့ လျှင်တည့်၊ သေးခွင် တိုင်းလုံး၊ မိုဃ်းသို့ ချုန်း၍၊ ရွှေဘုန်းတော်ကြီးလှသော၊ သီဟတော စေတီတော်မြတ်အား၊ ငါးကြိမ်မြောက် ထပ်မံပြုစု ပြီးစီး ရှိသော၊ ပတ္ထနာဆုတောင်းကား။

မယံ၊ မိုဃ်းကုပ်မြို့နေ၊ ဆွေဥာဘသင်း၊ သီဘင်းမယုတ်၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဣမိနာ ပုညေန၊ ဤသီဟ ရှင်ပင် မြတ်အား ငါးကြိမ်မြောက်၊ သောက်ပံ့ ထပ်မံ ပြုစုလှူဒါန်း ရသော ကောင်းမှုကြောင့်။ ဣမံ စေတိယံ၊ ဤ သီ ဟ တော ရှင်ပင် ဘုရားသည်။ စိရကာလံ၊ သာသနာတော်၊ ငါထောင် ကျော် အောင်။ ဝိဇ္ဇောတတု၊ တိုင်းကြီးလေးပေါ်၊ ဟိုးဟိုးကျော်လျှင်၊ ဘုန်းတော် တောက်ထွန်း ပါစေသတည်း။ အသည့်၊ ထွက်သူ- ဝင်သူ၊ ပူဇော်သူနှင့်၊ လှူသူဒါန်းသူ ရှင်လူအပေါင်း၊ သောင်း သောင်းဆူညံ၊ တယံမဆိပ်၊ တိုင်းလုံးညိတ်သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။ ဣမံ စေတိယံ၊ ဤသီဟတော ရှင်ပင်ဘုရား ကို။ ပူဇေန္တာ၊ ရှိခိုး ပူဇော် ဖူးမြော်လှူဒါန်းကြကုန်သော၊ လူ ရှင် အပေါင်း၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်။ နိဗ္ဗယာ၊ အန္တရာယ် ခပ်သိမ်း၊ ဘေးခပ်သိမ်းတို့မှ၊ ကင်းငြိမ်းကြကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ပါစေကုန်သတည်း။ သမ္ပတ္တိယော၊ တောင့်တသမျှ၊ ကြီး မြတ်လှသော၊ လောကီ လောကုတ္တရာ၊ ချမ်းသာ ခပ်သိမ်းတို့ ကို။ လဘန္တု၊ တောင်းတိုင်းပြည့်ဝ၊ ရကြပါစေကုန်သတည်း။ ဒေဝေါ၊ မိုဃ်းမင်းသည်။ သမံ၊ ညီညွတ်စွာ။ ဝဿတု၊ နှစ် စဉ်မပြတ်၊ ဖြောင့်မက်ကျေညာ၊ ရွာပါစေသတည်း။ ရာဇာ နော၊ တိုင်းရှင် ပြည့်ရှင် ဘုရင်ထီးဆောင်း မှင်းအပေါင်းတို့

www.dhammaransi.com

သည်။ ဓမ္မေန၊ တရားသဖြင့်။ ရဇ္ဇံ၊ တိုင်းနိုင်ငံသူ၊ ဗိုလ်လူအပေါင်းကို။ ရက္ခန္တု၊ စောင့်ရှောက် ပါစေကုန်သတည်း။ ဒေဝါ၊ သာသနာစောင့်နတ် အပေါင်းတို့သည်။ သာသနံ၊ သာသနာတော်ကို။ ရက္ခန္တု၊ ကြပ်ကြပ်တဲတဲ၊ အမြဲစောင့်ရှောက် ပါစေကုန်သတည်း။ ဘိက္ခူ၊ သာသနာတော်ထမ်း၊ ရဟန်းတော် သံဃာတော်အပေါင်းတို့သည်း သာသနံ၊ ပရိယတ္တိသာသနာ၊ ပဋိပတ္တိသာသနာ၊ ပဋိဝေဓ သာသနာ ဟူသော၊ သာသနာတော်မြတ်သုံးပါးကို။ ဓာရေန္တု၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ၊ သာယာချမ်းမြေ့၊ တနေ့တခြား တိုးပွားလေအောင်၊ ဆောင်တော်မူနိုင်ကြပါကုန်သတည်း။

မယံပိ၊ အကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း။ ဣမိနာပုညေန၊ ဤသီဟတော ရှင်ပင်အား၊ ငါးကြိမ်မြောက်၊ မွန်းမံပြုပြင်ရသော ဤကောင်းမှုကြောင့်။ ဣမသ္မိံဘဝေ၊ ဤဘဝ၌။ ယာဝဇီဝံ၊ အသက်ရှည်သမျှကာလပတ်လုံး။ သာသနံ၊ သာသနာတော်မြတ်ကို။ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ၊ ပစ္စည်းလေးပါးတို့ဖြင့်။ အနုဂ္ဂဏှေယျာမ၊ နေ့စဉ် လစဉ် နှစ်စဉ် မစဲ၊ အမြဲချီးမြှောက်ထောက်ပံ့ လှူဒါန်းနိုင်ရပါလိုကုန်၏။

ဘဝေ-ဘဝေ၊ ဘဝအဆက်ဆက်၌လည်း၊ အသောကရာဇာဝိယ၊ သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးကဲ့သို့။ သာသနဟိတံ၊ သာသနာတော်မြတ် အကျိုးစီးပွားကို။ ကရေယျာမ၊ ပစ္စယဓမ္မာ၊ နှစ်ဖြာသော အနုဂ္ဂဟတရားတို့ဖြင့်၊ တနေ့တခြား၊ စည်ပင်ထွန်းကားအောင် ရွက်ဆောင်ပြုစု နိုင်ရပါလိုကုန်၏။

www.dhammaransi.com

ပစ္ဆာကာလေ၊ သာသနာပ၊ နောက်ကာလ၌လည်း။ သပ္ပါယ ရှိသော၊ အလုံးစုံသော၊ ဘုရားအလောင်း၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အလောင်း၊ အရိယာသာဝက အလောင်း၊ ရသေ့ သူတော်ကောင်း ရဟန်း သူတော်ကောင်း၊ လူ သူတော်ကောင်း၊ ရှင် သူတော် ကောင်း အပေါင်းတို့ကို။ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ၊ ပစ္စည်းလေးပါး တို့ဖြင့်။ အနုဂ္ဂဏှေယျာမ၊ လိုလိုသမျှ၊ မရမရှိ၊ ကြည်ဘိသဒ္ဓါ၊ စေတနာဖြင့်၊ ကောင်းစွာချီးမြှောက်ရပါလိုကုန်၏။ မေတ္တေယျ ကာလေ၊ အရှင်မေတ္တေယျဘုရား၊ လူသုံးပါးဝယ်၊ ထင်ရှား ပွင့်တော်မူသောအခါ၌။ သာသနံ၊ သာသနာတော်မြတ်ကို။ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ၊ ပစ္စည်းလေးပါး တို့ဖြင့်၊ အနုဂ္ဂဏှိတွာ၊ အနာထပိဏ် သေဋ္ဌေးကြီး၊ သီဝလီ သီမ္မ တို့နှင့်၊ ဇနီး မောင်နှံ တစုံ ကဲ့သို့၊ ချီးမြှောက် ထောက်ပံ့ခြင်းကိုပြု၍။ ဗုဇ္ဈေယျာမ၊ သစ္စာ လေးပါး၊ တရားသိမြင်၊ ကျွတ်တန်း ဝင်ကြပါလိုကုန်၏။

ဣမံ ပုညဘာဂံ၊ ဤကောင်းမှု၊ ဤကုသိုလ်၏ အဘို့ကို၊ မာတာ ပိတုနဉ္စ၊ မိခင်-ဘခင်တို့အားလည်းကောင်း၊ ဉာတကာ နဉ္စ၊ ဆွေမျိုးအပေါင်းတို့အားလည်းကောင်း၊ အာစရိယာ နဉ္စ၊ ဆရာမြတ်တို့အားလည်းကောင်း၊ ရာဇနဉ္စ၊ တိုင်းပေါင်း ပြည် ပေါင်း အုပ်စိုးခေါင်းဆောင်၊ အခေါင်သေနင်း၊ ပြည့်ရှင်မင်းတို့ အားလည်းကောင်း၊ ဒေဝတာနဉ္စ၊ လောကပါလနတ်၊ သာသနာ စောင့်နတ် အပေါင်းတို့အားလည်းကောင်း၊ ယမရာဇာနဉ္စ၊ ငရဲ သေနင်၊ ယမမင်းတို့ အားလည်းကောင်း၊ သဗ္ဗသတ္တာနဉ္စ၊ သုံး ဆဲ့တဘုံ အလုံးစုံ၌၊ ကြင်လည်ကုန်သော သတ္တဝါအပေါင်း တို့အားလည်းကောင်း၊ ဘာဇေမ၊ အမျှပေးဝေပါကုန်၏၊ သဗ္ဗ

www.dhammaransi.com

သတ္တာ၊ ခတ်သိမ်းသောသတ္တဝါအပေါင်းတို့သည်၊ နိစ္စသုခိနော၊ အမြဲလျှင် ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာခြင်းနှင့် ပြည့်စုံကြကုန်သည် ဖြစ်၍။ သဒ္ဓမ္မ ဂရုနော၊ သူတော်ကောင်းတရားကို၊ အသက်မက၊ လေးမြတ်ကြကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။

www.dhammaransi.com

သံပိုင်းလက်ာ

အောင်ပွဲ မင်္ဂလာ၊ နိဒါန်း သာပိမ့်၊ ခြောက်ဖြာ ဘုန်းပွင့်၊ ဘဝဂ် မြင့်အောင်၊ ဘွင့်တော်မူပြီး၊ လူ့ဆီးမီးလျှင်၊ ပြည်ကြီး နိဗ္ဗူ၊ စံတော်မူကာ၊ ဆူဆူခေတ်ပေါင်း၊ အသောင်းသောင်းကို မင်းကောင်း ဓမ္မာ၊ သောက ရာလျှင်၊ စုလ္လာ သီတိ၊ သဟာဿိ တည့်၊ စေတီများစွာ၊ တည်ထားရာတွင်၊ အပါအဝင် တဆူ ပင်ဟု၊ လူရှင် သော်သော၊ ခုတိုင် ပြောသား၊ သီဟဠတောခေါ်၊ ပုထိုးတော်ကို၊ မင်းကျော် ရာဇိန်၊ နရာသိဟ်တို့၊ အကြိမ် လေး လီ၊၊ ပြင်ဆင် ပြီတည့်၊ ပဉ္စမိကြုံ၊ ယခု တုံမူ၊ မြန်ဘုံဌာန၊ ကမ္ဘောဇ အချုပ်၊ မိုးညှင်းကုပ် ဇာတိ၊ မဏိ သေဋ္ဌေး၊ သတင်း မွှေးလျက်၊ လှူပေးဒါန၊ သီလ ဖြူစွာ၊ ဒါယကာ ဦးမှတ်၊ မေတ္တာ ခေတ်ဖြင့်၊ ချစ်မြတ် ရင်းနှီး၊၊ ဇနီး မယ်ငြိမ်း၊ စောင့် ထိန်း ယုယ၊ ပုတ္တ မိတာ၊ ပေါင်းကလျာတို့၊ ကောင်းစွာကြည် လင်၊ စေတီ ယင်ဝယ်၊ ပုပြင် တလင်း၊ သမံခင်း၏၊ လိုဏ် တွင်း မုတ်ပုံ၊ အာရုံခံတွင်၊ စီမံ ဆန်းကြယ်၊ ဖလဲမှန် ချယ်၍၊ သပ္ပါယ် လှထွဋ်၊ စေတီမြတ်ကို၊ ရွှေခေတ် လျှံဝါ၊ မွန်းမံခါ လျှင်၊ သောဏ္ဏာအတိ၊ ထိန်စေဘိ၏၊ ရရှိ ကုသိုလ်၊ အဘိုကိုမူ၊ ထိုထိုစက္ကဝါ၊ ဘုံများစွာဌ်၊ သတ္တာနန္တ၊ ရှိသမျှလုံး၊ သိမ်း ကြုံး ပိုက်ချုံ၊ ဝေငှတုံသည်၊ ၊ရွှေဘုံသိဝ လက်ဆောင် တည်း။

သီဟတော ဘုရားကျောက်စာ သံပိုင်းပြီး၏။

www.dhammaransi.com

သာသနာလျှောက်

မုံရွာမြို့၊ လယ်တီ တိုက်ကြီး အတွင်း ညဉ့်အခါ သံဃာတော်တို့ ဝတ်တက် အပြီးတွင်၊ သတိသံဝေဂ ရကြရန်အနေနှင့် အမြဲ လျှောက် ဆိုရန် ရေးသားတော်မူ သည်။

သတ္တဝါအများ၊ သောင်း ထိုက်သားတို့၏၊ ပတ္တမြား သရဘူ၊ ဖြစ်တော်မူသော၊ သဗ္ဗညု ရှင်စောသည်၊ သုံးလောက အချက်၊ သံသရာ ဂရက်မှ၊ မထွက်နိုင် နစ်မျော၍၊ တမောမော နေ့ကြသော၊ ဝေနေယျအထု၊ သဟ္တဝါအနုတွေကို၊ ကရုဏာ ဗလဝ၊ သနားတော်မူလှ၍၊ အမတ အမြိုက်၊ ရွှေလက်ထက် တော် ဆိုက်ပြီးကို၊ သိမ်းပိုက်တော် မမူဘဲ။ ပါရဂူထဲနှီး၊ သယမ္ဘူ ဂုဏ်ချီးလျက်၊ ပွဲအသီး ငါခံမည်ဟု၊ အကြံတော် ရောနှင့် ရွှေဗျာဒိတ် ဇင်ပန်းကို၊ ဆင်မြန်းတော် မူပြီး၍၊ ၊အသင်္ချေ အသင်္ချေ လေးကြိမ်တိုင် လွန်စေလျက်၊ သိန်းကပ္ပေ အပြည့်၊ ဘဒ္ဒကပ် အလှည့်တွင်၊ ဖြည့်ပြီးသည့် ပါရမီကြောင့်၊ သာကီနွယ် နေညွန့်ဝယ်၊ ဆွေအမွန့် ဆက်မျိုးလျက်၊ မဂ်ခရီး ချွေလှစ်သည့်၊ သပြေခေတ် ဘွေငူ၊ ပလ္လင်ကြော့ ရွှေတမူဝယ်၊ နေတဆူ ရောင် တောက်သို့၊ ပြောင်မြောက်တော် မူပြီးမှ၊ ကောဏ္ဍည၊ သုဘဒ္ဒ အစနှင့် အဆုံး၊ ကျွတ်ထိုက်သူ အားလုံးကို၊ တရားဘုန်း လွှတ် ကြဲ၍၊ ကျွတ်ပွဲကြီး ခံပြီးနောက်၊ ခရီးထောက် တစခန်း၊ မြည်

www.dhammaransi.com

နိဗ္ဗူ အမြန်းတွင်၊ ပန်းမဥူ လျှာညိတ်၍၊ ဗျာဒိတ်တော် သခဲ့သည်၊ သဒ္ဓမ္မ သုံးဖြာ၊ သာသနာနှစ်ပေါင်းကား၊ ငါးထောင်ဖြစ်ပါသည်ဘုရား၊ ၊ထိုသာသနာ ငါးထောင်အနက်၊ လွန်ခဲ့ပြီးသော၊ အတိတ်သာသနာတော်မြတ်သည်ကား....ဖြစ်ပါသည်ဘုရား၊ ဝေဏေယျ အကျိုးကို၊ သည်ပိုး ရွက်ဆောင်ခါ နေခင်လာလတံ့သော သာသနာသည်ကား....ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။

ယခုဝေါဟာ၊ ကောဇာတွက်စစ်၊ သက္ကရာဇ်ကား၊ ၁၂........နေ့ ဖြစ်ပါသည်ဘုရား၊'

ယင်းသို့လျှင်၊ သာသနာ နှစ်အကြွင်း၊ အားနည်းသည် ဖြစ်ခြင်းကို၊ သစ်လင်းစွာ မျှော်ရှုလျက်၊ ခုသန္တာန် ဘဝလို၊ ဟန်ရသည့် အချက်ကို၊ ဆက်လက်ရန် အရေးမျှော်လေလေ ဝေးသောကြောင့်၊ တေးဘုမ္မိ ဝဋ်နွယ်မှ၊ ကျွတ်လွယ်ရန် အမှုကို၊ ယခုမှ ရဲရဲ၊ လွတ်လွတ်ကြီး မခဲပဲ၊ ကျီခွဲခွဲ ယောင်တောင်တောင် အသည်းတော် ကြောင်ကြလျှင်၊ နောင်တထွေ ပွေရှုပ်၊ ကိလေသာ ငုတ်တုတ်နှင့်၊ မြုပ်မြဲမြုပ် မျောမြဲမျော၊ ဝဋ်ပင်လယ် တကြောမှာ တဖေါဖေါ နေကြရတော့မည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍၊ သည်ခန္ဓာ သည်အသက်၊ သည်ကိုယ်ကောင် အတွက်နှင့်၊ သက်သာခွင့်မခို၊ ပရိယာယ် မပိုဘဲ၊ ထေရ်ပုဂ္ဂိုလ် သူတော်ကောင်းတို့၊ မူဟောင်းကိုစံယူလျက်၊ သယမ္ဘူသက်နှင်း၊ သည်သခင့် လက်တွင်းမှ၊ ထွက်ငြင်းကာ သွေဖီဘို့၊ ပွေပလီ ညာဏ်စုပ်နှင့်၊ ဟန်လုပ်တော် မမူကြပဲ၊ တဖြူးထဲ တဖြောင့်ထဲ၊ သူ့ထက်ငါ ခဲမည်ဟု၊ ရဲရဲကြီး ကြံကြ၍၊ ဟန်ရသည့် အချက်၊

www.dhammaransi.com

သည်ဘ၀ တသက်၊ ဤခန္ဓာ အတွက်ကို၊ မျက်တပင် အလေးမှ၊ အရေးတော် မယူကြဘဲ၊ သဗ္ဗညု ဘုရား၏၊ ဘက်တော်သား လုံးလုံး၊ မဖြစ်လျှင် အဆုံးဟု၊ စိတ်တုံးတုံး ချပြီးလျှင်၊ သင်္ခါရ အစစ်၊ ဤခန္ဓာအဖြစ်ကို၊ သနစ်ကုန် လှန်လှောလျက်၊ ဉာဏ်သဘော နယ်ချဲ့၍၊ ရှုယ်ခဲ့ရင်းတခု၊ ဘက်တော်ပါ အမှုကို၊ ခုဘ၀ နောက်ဘ၀၊ လွယ်ကူစွာ ရစိမ့်ဟု၊ လှုလှုကြီး ထင်စား၊ စွမ်းသလောက် ကျိုးစာ၍၊ အားတိုက်ကြီး ခဲတော်မူကြပါမည့် အကြောင်းကို၊ ဖေါ့ဘယောင်းတူလျှော်၊ လက်ဆယ်ပွင့် ထူမော်လျက်၊ ပူဇော်ကာ လျှောက်ဝန့်ပါသည် ဘုရား။

(ဤသာသနာလျှောက်ကို၊ သာမဏေတို့က ညဉ့်စဉ်ဝတ်တက် အပြီး တိုင်လျှောက်ကြရသည်။)

သာသနာလျှောက် တပိုဒ်ပြီး၏။

ရင်း သာသနာ လျှောက်တမျိုး

လူမင်းတကာတို့၏ ဥက္ကဋ္ဌ၊ နတ်မင်းတကာတို့၏ ခေါင်ဖြား၊ သိကြားတကာတို့၏ ရာဇာ၊ ဗြဟ္မာတကာတို့၏ မကိုဋ်၊ သောင်းတိုက်ရပ်ငူ၊ ဝေနေယျဗိုလ်လူဝယ်၊ တဆူတည်း ပေါ်ထွန်း၍၊ နေဝန်းကြီးသဘွယ် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသခင်သည်၊

www.dhammaransi.com

ဆင်းရဲခပ်သိမ်း လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာ၊ နန်းညာ အဘယ၊ သီဝ ပြည်ကြီး၊ ဝင်ခါနီးအခါတွင်၊ မကွာထက်ကြပ်၊ ကိုယ်တော် မြတ်နှင့်၊ နောက်ထပ်လက်ငင်း၊ မပါလျှင်းဘဲ၊ ကြွင်းသေးသ မျှ၊ ဝေနေယျတို့ကို၊ အမတသီဝေ၊ မြို့အောင်မြေသို့၊ မျက်ခြေ မပြောက်၊ စခန်းထောက်လျက်၊ နောက်တဖြေးဖြေး၊ လိုက် လာခွင့် ပေးသဖြင့်၊ ယဉ်ကျေးမိန့်ကြူ၊ ထားတော်မူခဲ့သော သာသနာတော် မြတ်သည်ကား၊ ငါးထောင် ဖြစ်ပါသည် ဘုရား။

တိုငါးထောင် အနက်တွင်၊ လွန်ခဲ့ပြီးသော အတိတ် သာသ နာတော်မြတ်သည်ကား၊ …………ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။ သတ္တဝါ တို့၏ အကျိုးကို၊ သည်ပိုးရွက်ဆောင်ခါ နောင်လာလဝံ့သော အနာဂတ်သာသနာတော်မြတ်သည်ကား၊ ……………ဖြစ်ပါသည် ဘုရား။

ယခု ဝေါဟာ၊ ကောဇာ တွက်စစ်၊ ရောက်ဆဲ ဖြစ်သော သက္ကရာဇ်ကား ၁၂…………ဖြစ်ပါသည် ဘုရား။

ဤသို့လျှင်တည့်၊ လောကလုံးဓိပတိ၊ တုံမရှိသည်၊ မုနိထွဋ် ထား၊ သဗ္ဗညု မြတ်ဘုရားသော်မှ၊ ဝတ်တရား သခ်ါရ၊ သူ့ နယ်တွင်းကျသောကြောင့်၊ အနိစ္စလက်နက်နှင့်၊ တချက်ထည်း ခွင်းသောကြောင့်၊ ဆုံးပါးခြင်း ပရိနိဗ္ဗာန်၊ စံလွန်တော်မူရချေ သေးသည်များကို၊ သတိရှေ့သွား၊ သံဝေဂအရင်းထားပြီးလျှင်၊ မတရား အဓမ္မ၊ ဆိုးသွမ်းလှသော၊ မရဏ သည်နိုင်ငံမှ၊ အမြန် လွတ်ထွက်ကြရအောင်၊ မြတ်ဘုရားသာသနာ၊ ရောင်အဝါထွန်း

www.dhammaransi.com

လင်း၊ သည်အခါတွင်းများမှာ၊ စားခြင်း အိပ်မှု၊ ပစ္စည်းစု၍၊ ဗဟုကမ္မ၊ မောဃဝါစာ၊ ဗာဟိရ အလေ့ အကျက်များ နှင့်၊ နေ့ရက်တွေ မျောသည်ကို သဘောမထား၊ စိတ်ပျော်ပါး၍ တရားမှလွတ်ကင်းသော၊ ရဟန်းဖြင်း ရဟန်းယုတ်၊ ရဟန်းစုတ် ရဟန်းနု၊ ရဟန်းတု ရဟန်းယောင်၊ ရဟန်းကြောင်အနေများ နှင့်၊ သေအောင်ပင်လုံးလုံး၊ တဘဝမဆုံးရအောင်၊ နှလုံးသွင်း ကိုယ်စီယှဉ်၍၊ နေ့ညဉ့်စဉ် မပြတ်၊ တပဟိုရ်၊မလတ်ရအောင်၊ ပရိယတ် လက်ကိုင်ထားပြီးလျှင်၊ လေးပါးသော မြတ်သီလကို သက်မကခင်မင်လျက်၊ ကိုယ့်စွမ်းအင် ကိုယ့်လုလ္လ၊ ကိုယ့်သဒ္ဓါ ဆန္ဒကို၊ မြမြကြီးထက်စေ၍၊ သကျာဝံသ သုံးလောက ဘုရင့် သား၊ ယောကျ်ားကောင်း ပြိုပြို၊ ဇောသီသန်သန်၊ ဥဿာသ ဘောစင်းစင်း၊ နှလုံးသွင်းဖြူဖြူနှင့်၊ လူကြည်ညို နတ်ကြည် ညို၊ ပုဂ္ဂိုလ်မွန် ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ထတ်တဦးဟု ထူးလောက် အောင်ကျော်ကြား၍၊ ဝင်္ဂသုံးပါး သံသရာမှ တခါတည်းထပြီး လျှင်၊ အမတ ဆိပ်ငြိမ် ဝိသုဒ္ဓိစံအိမ်သို့၊ တရှိန်တည်း ကပ်ကြရ အောင် ထူးမြတ်သည့်အခါတွင်၊ အပ္ပမာဒ၊ သမဏကိစ္စ၊ နှစ် သာရအမှု ကိုသာ၊ တခုကောင်း ကိုးစား၍၊ တိုးပွား အောင် အားထုတ်တော်မူကြပါဘုရား။

သာသနာလျှောက် တပုဒ်ပြီး၏။

☆

www.dhammaransi.com

တပည့် မောင်ဩဇာကို ဆိုဆုမ္မသော သံဝေဂ တေးထပ်

ငါးအာရုံ အင်အစု၊ ခင်မှုနှင့် နေ့ကုန်၊ နင်ယခု မေ့ပုံလို၊ တွေ့မကြုံစခန်း၊ ပါယ်လေးဝ သောကဘုံမှာ၊ မျောရရုံရှိတော့ ခမန်း၊ အောက်ဝိစိ သောင်းအငူမှာ၊ ခေါင်းမပြူစတန်း၊ နှစ်အရှည် နစ်မည်လမ်းကိုလ၊ နင်မျှော်စမ်း နင့်ကိုယ်၊ ဒေသနာ ထင်အလင်းရယ်နှင့်၊ နင်အဖြင်း ပိုထက်သာပို၊ သည်လောဘ စရိုက်အိုကို၊ မလိုက်လို ရှောင်ပစ်လို့၊ နှောင်အသစ် တကယ်ပြင်လျှင်၊ ကောင်းဘို့အစဉ်၊ ခွင့်သာခိုက်ကမ၊ မလိုက်ခြင်လျှင်၊ အမိုက်နှင့်ပြင် ရှိသေးလိမ့် လား။ ။ခွင့်သာဆဲကမှ၊ မခဲချင်လျှင်၊ အရှုံးနှင့်ပြင် ရှိသေးလေလိမ့်သား။

☆

ဇာတ်တော်၌ လာသော လက်ပန်မြိုင် ငှက်နှင့် ရှားတောငှက် ဥပမာတင်၍၊ မတူတန်သော သူများကို မတုပ ထိုက်ကြောင်းနှင့် ရင်းမောင်ဩဇာအား ဆုမ္မသော ဩဝါဒ တေးထပ်။

မတူတန် တုဘက်က၊ မှုအချက် မှားရန်၊ လက်ပန်မြိုင့်ဌာန စံငယ်၊ အာကမာန် ပိတ်ဖုံး၊ ရှားတောငှက် ဂနိုင်စံကို၊ မပြိုင်တန် သင်းပြိုင်လို့ရှုံး။ ခုလောက လူရှင်၊ မူအစဉ်၊ လက်သုံး

www.dhammaransi.com

လေက်ပန် ငှက်ထုံး၊ တသက်လုံးစွဲမှီ၊ ဆရာအခွါစော၊ ငါသကော ကောကြရ မကြည်။ မိသော ဘသော နားမလည်တယ်၊ အသွားအရည် သူကကြီးလို့၊ အိုးသီးအိမ်သီး တဂုဏ်တသိမ်၊ ခွဲတဲ့ရမှ မြိန်၊ ကိုယ့်ပမာန နိုင်းမချိန်တယ်၊ အနက် အတိန် ထောက်ထားပြီဘုလေး။ ။

☆

ကွမ်းခြံကုန်းမြို့နေ၊ တပည့် - ဦးသူရိန္ဒအား၊ ရေသားဆုံမှအပ်သော ဩဝါဒ တေးထပ်။

မျက်မြင်မှာ ဉာဏ်တွဲလို့၊ အနဲ့နဲ့ရှုပါ၊ ငရဲနှင့်လူ့ရွာ၊ ခုအခါမချွား။ မီးသုံးရပ် ဗလောင်ဆူ၊ အကောင်ပူ သင်းတို့ဖြစ်လား။ စိတ်ရတက် အညစ်ကူ၊ အပြစ်မူထွေပြား၊ တထွေထွေ သေလို့သွားရင်လ၊ တဘွားဘွား အောက်မှာ။ ယမနယ်ဘုံအနှုန်း၊ အကုန်လုံး စုကြမည်သာ၊ သို့ကလောက် လူငြမ်းဟာကို၊ ရှုစမ်းပါ ညီလှရဲ့၊ မှီသမျှ ညာဏ်ကုန်မျှော်နေဘ်၊ ရောလို့ မတော်၊ အလိုလိုက်လို့၊ အငိုက်ချော်လျှင်၊ တဟိုက်ဟိုက်ဟောဘ်ဟောဘ်၊ ညီမောရှာလိမ့်လေး။ ။

☆

၁၂၆၄-ခု၊ အလုံမြို့ အနောက်ဘက် ရွှေ
တာဦးတောင်တွင်၊ သီတင်းသုံးနေတော်
မူစဉ်၊ တပည့်ပဏ္ဍိတအား ရေးသားဆုံးမ
တော်မူအပ်သောအနုသာသနီတေးထပ်။

ပါရမီ သမ္ဘာရှိတ်ပါဘိ၊ တသာကိ ဘုန်းဝေ၊ စာမရိ့ ထုံးအနေလို၊ သုံးမသွေ သီလ၊ ပရိယတ် စံမဟေမှာ၊ ညာဏ်ကဝေ ချီးလောက်သူပ၊ စိတ္တနှင့် ပညာ၊ သာသနာ မှန်လှ၊ ဘာဝနာ ညာဏ်အစမှာတော့၊ အနန္တ ဝေးပယ်၊ သမ္ဗဇဉ် ဆိုခွင့်များမှာတော့၊ ချိုနှင့်လား မေးမဲ့သူကွယ်၊ လက္ခဏာ မြင်နှုန်းကျယ်သည်၊ ယာဉ်သုံးသွယ် နေရာကျကိုဖြင့်၊ ပေယျာလ နာနာသူ့ကန်၊ ရွေးမျှမကြုံ၊ ပိဋကတ် ကလေး ဉာဏ်မှာသာ၊ အရေးသန်သန် သူစွဲရှာထင့်လေး။ ။

အသက်မွေး ဝမ်းကြောင်း၊ အရွယ်
နှောင်းသော်အခါ တိုင်အောင်ပင်၊ စီး
ပွားရှာအလုပ်နှင့်၊ နေ့ပုပ်ရက်မျော ခံ
နေသည်နှင့်၊သတိရစေရန်၊ မောင်ဩဇာ
ကို ဆုံးမသော ဩဝါဒ တေးထပ်။

ပစ္စည်းရှာအလုပ်နှင့်၊ နေ့ပုပ်လို့ ရက်ဟုံ၊ နှစ်မြောလို့ အသက်ကုန်တယ်။ တွယ်ပုံဖြင့် မကောင်း၊ ခုလိုနှင့် သံသာတွေမှာ၊ ခန္ဓာတွေ များခဲ့စတောင်း၊ သက်မွေးမှု စခန်းပိုအောင်၊

www.dhammaransi.com

ဝမ်းကိုသာ နင်ကျောင်း၊ လေးဆယ်ကျော် အရွယ်နှောင်းခါမှ၊ သူကြွယ်လောင်း လုပ်ချင်၊ မိုးကုန်ပြီ ထွန်မချချင်နှင့်၊ ရွှံ့စရာ မှားတို့ ဖြစ်အင်၊ နွားအိုကြီး အမော့သင်သလို၊ မလျှော့လျှင် ဘဝဆုံးရှာတော့၊ အစတုံး နှင့်အဆင်၊ လွဲတို့သာပြင်၊ တရားသို့ မသက်ဝင်လျှင်၊ အခက် နင် ကြုံတွေ့ဘို့လေး။ ။

☆

၁၂၆၄–ခုနှစ်၊ ရွှေတောင်ဦး တောရပ်၌ သတင်းသုံး နေတော်မူစဉ်အခါ၊ အလုံမြို့နေ အဘိဓမ္မာဆရာ ဦးထွန်းဦး နှင့် ဦးထွန်းလုတို့၊ စာပေအဟော အပြော ကိုသာ အားကျ၍၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာ ဝိပဿနာ အလုပ်ကို အားမထုတ်ကြ သည့်အတွက်နှင့် ရေးသား ဆုံးမတော်မူ အပ်သော သြဝါဒ တေးထပ်။

ထွန်းဦး နှင့် ထွန်းလု၊ လွမ်းစရာ့ နှစ်လူ၊ ကျမ်းဓမ္မ အဆူဆူ မှာ၊ သူမတူ ညာဏ်သွား၊ ပြောဟောမှု ထွေအလာ၊ ပဒေသာ နှုတ်လျှာကပါး၊ အလုပ်နှင့် အဟုတ်တယ်လျှင်၊ ဆုတ်ပြယ်ပြယ် လူစား၊ တကယ်ဆို ရှောင်သမား၊ ပြောင်ကြွားကြွား ဟန်ပို၊ ပြောဟောညာဏ် စာအရေးမှာတော့၊ လျှာကလေး သွက်ကြ သကို၊ သိလျှက်သား နှင့်အမှားခို၊ စကားထိုထို ရမယ်ဘွဲ့လို့၊ ဘယ်တဲ့ ညာတဲ့ ယောင်ယောင် ပေါင်ပေါင်၊ ပြောကြ ဟန် ဆောင်၊ နှစ်နှစ်မြဲဘို့ အလွတ်ရှောင်လျှင်၊ အကျွတ်ဟိုနောင် ကွာလှန်းရှာလိမ့်လေး။ ။

www.dhammaransi.com

နိဗ္ဗိန္ဒတေးထပ်များ

အဝိဇ္ဇာ ပိတ်ကာဆို့၊ မိစ္ဆာမြူပြင်ပြင်၊ ဇာဋ္ဌာလို့ ခင်မင်လျှင်၊ လှင့်စင်မည်မလွဲ၊ အရွတ်စု အပုပ်ကောင်ကို၊ အဟုတ်ယောင် မှားဘို့ဘန်နဲ၊ အသုဘ ရုပ်တစ္ဆေငယ်၊ မဟုတ်လေကိုယ်ထဲ၊ အပုပ်ရေ စိုတရွဲဟာမို့၊ ရှိမစဲသူ့မှာ၊ သွေးသည်းချေ၊ ပြည်သလိပ် ကွေ့က၊ တည်မဆိပ် လျှမ်းပြည့်သည်သာ၊ သို့က လောက် ရွံ့စရာပါကို၊ လွန်တကျော မက်စွဲလို့၊ စက်ဝဲမှာ ဘပေပေ၊ မွန်းနှစ်ကြ ပလေ၊ တကျောဖမ်းတဲ့ အကန်းတွေမှာ၊ အပန်းမပြေ ဟိုက်မောရှာကြလေး။ ။တကျောပူးတဲ့ အရူးတွေမှာ၊ အမူးမပြေ မိုက်မောရှာ ကြလေး။ ။တကျောလိုက်တဲ့ အမိုက်တွေမှာ၊ အဟိုက်မပြေ ပင်ပန်းရှာကြလေး။ ။

ကိုယ်ခန္ဓာ ကောင်ရုပ်က၊ ဟောင်ပုပ်ပုပ် နံညှီ၊ ကိုးဒွါရ ပြွန်နဒီမှာ၊ ရွံ့စလီပါဘဲ၊ ဤကာယ ရုပ်အရှင်ကို၊ အဟုတ်ပင် မှတ်ကြမစဲ၊ သုဿာန် နှင့် တစပြင်မှာ၊ သူသေသွင်မလွဲ၊ ချွေးမျက်ရေ နှပ်ချွဲက၊ ပြတ်မစဲ စီးရို၊ အိုင်းအနာ နူအရွဲငယ် နှင့်၊ အတူတူဘဲ မှတ်ကြကိုယ့်ကိုယ်၊ များတစုလူဗိုလ်မှာ၊ အဟုက်လိုထင်စွဲလို့၊ စက်ဝဲသံသရာ၊ မွန်းနှစ်ကြရှာ၊ ကမ်းတဘက်ခေမာကို၊ ရောက်နိုင်ပါပြီ ဘူးကွဲ့လေး။

နှစ်မပါ ဗလာသုံး၊ အကာဖြူနုန်း စင်စင်၊ မသာတုံး ပြင်ပြင်၊ ထင်မြင်ဘွယ်မှန်စွ၊ အနတ္တာ ဤရုပ်ကောင်ငယ်၊ ညှီပုပ် ဟောင် ဆိုးညစ်တန်လှ၊ ခြောက်ဝတ္ထု အသားဆိုင်မှာ၊ အများ

www.dhammaransi.com

ပြိုင်ခိုကြ၊ နာမ်ဝိညာဏ် ထိုမျှက၊ အိုဇရာ့ဖြစ်ပုံ၊ ထောင့်ငါးရာ ညစ်အကြေးတွေက၊ ရစ်အမြေး လှမ်းအုပ်လို့ခြုံ၊ စိုးမရတရားစုံကို၊ ဇယားပုံ တင်ဘွဲ့လို့၊ မြင်တဲ့အောင် မတွယ်တာ၊ ခဲသင့်လှပါ၊ ရှင်သေမင်းက အတင်းလာလျှင်၊ မငြင်းနိုင်သာပါရချေလိမ့်လေး။ ။

မုံရွာမြို့အနီး၊ ဆားထုန်းရွာနေ၊ တပည့်မောင်ရောင်နီသို့ရေးပေးသော ပိဋကတ်အယ်စွချိုး တေးဆပ်။

တပိုင်းကြောင် ကျက်စာရရုံနှင့်၊ ခက်ပါလှ သဘောညာဏ်၊ ထက်မာန အပြောသံတယ်၊ ဒေါသမာန် တူပွား၊ စောဒက တုဘက်လာလျှင်၊ သူ့ထက်ငါ ငြင်းတဲ့လူစား၊ ဘုရားဟော မြတ်ဓမ္မခန်းကို၊ တတ်လေဟန် ယောင်ဝါး၊ ပရမတ်ပြန် အကြောင်းသမားတွေတို၊ ထောင်လွှားကြ သူ့ထက်ငါ၊ အသိညာဏ် တထွာလောက်ကယ်နှင့်၊ ညှာမထောဏ် ဟောတတ်လှပါ၊ ပရိသတ်ထောမနာအောင်၊ စောဒနာ ညာဏ်အကောက်တွေနှင့်၊ ကန်အကြောက် အတင်းမရှောင်၊ ငြင်းကြတဲ့သူ့ဘောင်၊ ပိဋကတ်အစွယ်ထောင်လျှင်၊ အပါယ်ဘောင် ဆင်းရလိမ့်လေး။ ။

၇

www.dhammaransi.com

၁၂၅၃-ခုနှစ်အတွင်း၊ အဘိဓမ္မာတရား အရာတို့၌၊ အထူးထူး အထွေထွေ ကြံစီ၍ ပြောဟော ငြင်းခုံကြသည်နှင့်၊ ဆရာတော် ဘုရား၏ တပည့်ဖြစ်သူ၊ အဘိဓမ္မာ ဆရာကြီး ဦးတောက်အား၊ ရေးသား ဆုမ္မတော်မူသော–

ကေပိုဒ် လင်္ကာ

ဆိုပိမ့်ဟုတ်ရာ၊ စေ့စေ့နာလော့၊ သဒ္ဒါ့ပရမတ်၊ မနူးနပ်ပဲ၊ လူတတ်တဆူ၊ ငါကောဟူ၍၊ အယူထွေဆန်း၊ မရဲလွှန်းနှင့်၊ ကျမ်းတဲ့ ဂန်တဲ့၊ မရွဲ့စသာ၊ လေးမြွတ်ပါမှ၊ ပညာတိုးပွား အကျိုးများလိမ့်၊ လေးပါးငင်လယ်၊ နယ်ဝှန်းကျယ်ကို၊ ယှန်ငယ်သေးကွေး၊ မလောက်လေးမူ၊ သေဘေးမနှောင်း၊ မြဲစတောင်းတည့်၊ ခါကောင်းသမယ၊ နဝမတို့၊ ဘဝအခိုက်၊ မကြိုက်စသာ၊ ကြိုက်ခဲ့ပါလည်း၊ သမ္မာမဝင်၊ မိစ္ဆာယှဉ်က၊ လူတွင်လုံးလုံး၊ အဖြစ်ရှုံး၏။ ထုံးဟောင်းတစ္ဆိ၊ ကျမ်းအညီနှင့်၊ ဂမ္ဘီရဓာတ်၊ ပရမတ်ကို၊ အတတ်တွေးတော၊ မဟောပြောနှင့်။ ။သဘောသကာ၊ မိမိဉာဏ်နှင့်၊ မတန်မရာ၊ နက်နဲစွာကို၊ အရာမသိ၊ မရိပ်မိဘဲ၊ ဟုတ်လိန်းနိုး၊ ဆင်ကန်းတိုးသို့၊ ကြိုးကြိုးပမ်းပမ်း၊ အကြံဆန်းမူ၊ ဘရမ်းဘတာ၊ စိတ်သညာဖြင့်၊ ထင်ရာထင်မိ၊ မှားခေါင်ထိ၍၊ ဒိဋ္ဌိ ဒိမြစ်၊ စုံးစုံးနစ်သည်။ ။လူဖြစ်ဤတွင် အဆုံးတည်း။

(ပရမတ်သမား ဆုံးစော ငြိး၏)

www.dhammaransi.com

ဆုံးမစာ

ဆိုပိမ့် မညှာ၊ စေ့စေ့နာလော့၊ ဂင်္ဂါသဲမျှ၊ ပွင့်ကုန်ကြသား၊ ဘုရားသာသနာ၊ ခေတ်အခါဝယ်၊ လူ့ရွာနတ်နိုက်၊ နင်ကြုံကြိုက်လည်း၊ အမိုက်မချွေ၊ အလိုက်နေ၍၊ အခြေမကြီး၊ အချီးနှီးလျှင်၊ ယီးတီးယောင်တောင်၊ ခုတိုင်းအောင်တည့်၊ ၊ သန်းခေါင်လကွယ်၊ တောအုပ်လယ်၌၊ ရှစ်နယ်ပတ်ကုံး၊ အပြည့်ဖုံးသည်၊ မိုဃ်းလုံးတိမ်တိုက်၊ လျှပ်မကြိုက်သား၊ အမိုက်အပြား၊ အင်လေးပါးထက်၊ နင်ကားရာဆောင်၊ မဘမှောင်၏၊ လူ့ဘောင်လူ့ရွာ၊ သာသနာ၌၊ ကြမ္မာတော်၍၊ ယခုတွေ့လည်း၊ အသေ့မလွဲ၊ အများနဲလျှင်၊ မိုက်မြဲနှင်နှင်၊ မိုက်စရှင်၏၊ ၊မျက်မြင်လောက၊ ဉာဏ်ဘဝကား၊ ဒုက္ခစင်းစင်း၊ ချမ်းသာကင်း၏၊ ၊သေမင်းအစာ၊ နင့်ခန္ဓာကို၊ တဏှာဘီလူး၊ အမှောင့်ပူး၍၊ အရူးပြင်မြင်၊ နင့်ကိုယ်ထင်၏၊ ၊နင်နှင့်မဆိုင်၊ နင်ပိုင်မဟုတ်၊ နင့်ရုပ်နင့်နာမ်၊ နင့်သန္တာကို၊ နင့်ဥာဏ်မစူး၊ အပေါ်ပြူး၍၊ မူးမူးမေ့ခမ့်၊ အများလေ့ဖြင့်၊ နေ့ရက်အပုံ၊ လွန်ခဲ့တုံပြီ၊ ၊အာရုံငတ္တ၊ မီးစာစုကို၊ မှုမှုရ၊ နင်အားကျလည်း၊ ထားပြသေမင်း၊ သူ့တပ်နင်းက၊ မငြင်းဆန်သာ၊ နင့်ခန္ဓာသည်၊ ပြာပုံအပြီး၊ ဖြစ်လုနီးပြီ၊ ၊ရိုးတီးရားတား၊ သေ၍ သွားလည်း၊ တရားမကြွယ်၊ အထုပ်ငယ်လျက်၊ အပါယ်စခန်း၊ သွားမြဲလမ်း၌၊ တပန်းဟိုက်ဟိုက်၊ တရှိုက်ငင်ငင်၊ တငြင်ငြိုငြို၊ ဆင်းရဲပိုလျက်၊ ထိုထိုဘဝ၊ အနန္တလျှင်၊ အစမဆုံး၊ အများထုံးတည့်၊ အနှုန်းမပျက်၊ အောင်နရက်ဝယ်၊ တသက်နွယ်နွယ်၊ အမြစ်တွယ်သို့၊ အပါယ်ဆိုထို၊ ဥဒဟိုသည်၊ နင်လို လူမိုက် သွားလမ်းတည်း။ ။

ဆုံးမစာပြီး၏။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်လင်္ကာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(မုံရွာမြို့၊ လယ်တီ တောရကျောင်း ဆရာတော်၊ မဟာ ဗောဓိသို့ကြွရာ၊ မန္တလေးမြို့ဘော်မှ ၁၂၅၇–ခု၊ တပို့တွဲလပြည့်ကျော် ၃-ရက်၊ ရန်ကုန်ထွက် မီးရထားပေါ်တွင် စီစဉ်ရေး သားသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အကျဉ်းလင်္ကာ ၁၃–ပုဒ်။)

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ။ ။ဗောဓိရဟန္တာ၊ ယာဉ်စကြာဖြင့်၊ သစ္စာလေးရပ်၊ လေးကျွန်းပတ်သည်၊ နတ်ဝိသုဒ္ဓိ၊ တုမရှိအား၊ တြိဒွါရ၊ ရှိဦးခလျက်၊ ဘဝသုံးပါး၊ ဟုန်းဟုန်း သွားသည်၊ ရထားသံသရာ၊ ယာဉ်စကြာ၏၊ ခြင်းရာတူပွတ်၊ သမုပ္ပါဒ်ကို၊ အတတ်သိရန်၊ နိဒါန်းပြန်ပိမ့်၊ ။အမှန်လေးချက်၊ သဘောနက်ကို၊ ဖုံးဝှက်ကွယ်ကာ၊ အဝိဇ္ဇာဟု၊ မဟာတမ၊ မှောင်ကြီးကျ၍၊ ဘဝမြုံသိုက်၊ ရှိန်ရှိန်အိုက်သား၊ အမိုက်မီးစာ၊ ဤခန္ဓာကို၊ တွယ်တာသမှု၊ အကြောင်းပြု၍၊ အကုသလ၊ ဓမ္မညစ်ဆိုး၊ အပြစ်မျိုးကို၊ ကြိုးကြိုး ပမ်းပမ်း၊ နေ့စဉ်ထမ်းသည်၊ ပါယ်လမ်းဗီဇ၊ အပုညနှင့်၊ ဘဝနောင်ခါ၊ သံသရာ၌၊ လူ့ရွာနတ်ငြိမ်း၊ စည်းစိမ်သွမ်းကို၊ ချမ်းသာအတိ၊ အထင်ငြိလျက်၊ ဂတိနောင်ကို၊ ကောင်းစေလို၍၊ ကုသိုလ်အရိုး၊ အမျိုးမျိုးကို၊ ကြိုးကြိုးစားစား၊ ပြုတုံငြားက၊ ဆယ်ပါးပုညာ၊ အာနေဉ္ဇာဟု၊ ဘဝနှီးရင်း၊ ပွားတုံလျှင်းသည်။ ။ဝဋ္ဋခင်း ဝဋ္ဋနွယ် ရှည်သတည်း။ ။

www.dhammaransi.com

သင်္ခါရပစ္စယာဝိညာဏံ။ ။ဝဋ္ဋခင်းဝဋ္ဋနွယ်၊ ရှည်ကြောင်းရှယ်သား၊ ဆယ်ဖြာပုညာ၊ အပုညနှင့်၊ ဘဝနှိုးရင်း၊ ပွားတိုးလျှင်းသော်၊ လေးသင်းပါယ်ရွာ၊ အဖြာဖြာလျှင်၊ ဗြဟ္မာလူနတ်၊ ဘုံသုံးရပ်နိုက်၊ ခတ်ပခာနု၊ ပြုခါန်းလှသား၊ ဒွါရသခင်၊ ခြောက်ဝိညာဉ်ဟု၊ အရှင်ခတ်မင်း၊ ပေါ်တုံလျှင်း၍၊ ကိုယ်ဘွင်း ကိုယ်ပြင်၊ ထွက်ဝင်တံခါး၊ အင်ခြောက်ပါးနိုက်၊ အမျှားရုပ်နာမ်၊ အတန်တန်လျှင်၊ ဝန်းရံဖြိုးဖြိုး၊ အမျိုးမျိုးကို၊ အုပ်စိုးဆောင်ရွက်၊ လျှမ်းလျှမ်းတက်လျှင်၊ ထက်မြက်တေဇာ၊ သူ့ရှိန်ဝါကြောင့်၊ ငါငါသူသူ၊ လူဘဲနတ်ဘဲ၊ အထင်လွဲလျက်၊ ငရဲအပါယ်၊ အသွယ်သွယ်လျှင်၊ ဝဋ္ဋနွယ်ရှည်လျှား၊ တမားမားသည်။ ။ခြောက်ပါးဝိညာဉ် စွမ်းရည်တည်း။ ။

ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ၊ ။ခြောက်ပါးဝိညာဉ်၊ စွမ်းရည်အင်ကြောင့်၊ မီးတွင်ရှိန်ဝါ၊ ထက်ကြပ်ပါသို့၊ မကွာတူကွ၊ ဖြစ်ပေါ်ကြသား၊ ဖဿ ဝေဒနာ၊ စေတနာနှင့်၊ သညာဝိတက်၊ ရောင်စုံယှက်သည်၊ အမျက်ကြောင်ဘယ်၊ ကြိုးစုံချယ်သို့၊ အသွယ် အသွယ်၊ အနွယ်နွယ်လျှင်၊ ဆန်းကြယ်စွာလှ၊ နာမ်ကာယနှင့်၊ ဘူတဟူပေ၊ မြေ,ရေ,လေ,မီး၊ ခတ်ကြီးလေးတန်၊ အမာခံလျက်၊ အရံရုပ်သေး၊ နှစ်ဆယ့်လေးတည့်၊ ပေါင်းထွေးမျှညီ၊ အင်္ဂဝီသ၊ ရုပ်ကာယဟု၊ နာမရူပ၊ ဓမ္မအပြား၊ ဤနှစ်ပါးလည်း၊ ထင်ရှားစုံစွာ၊ ပေါ်တုံလာ၍၊ နာနာကာယ၊ အနန္တလျှင်၊ ရူပရုပ်ဟန်၊ သဏ္ဍာန်အမူ၊ ဇာတ်မတူသည်၊ လူအရပ်ရပ်၊ နတ်အထွေထွေ၊ ရေမျိုး ကုန်းမျိုး၊ ကောင်ဆိုးယုတ်ညံ့၊

www.dhammaransi.com

အကန့်ကန့်လျှင်၊ ခြားသန့်ပေါယယ်၊ သောသောကြွယ်သည်။ ။
နှစ်သွယ် နာမ်ရုပ် စွမ်းရည်တည်း။ ။

နာမရူပ ပစ္စယာ သဠာယတနံ၊ ။ထင်ရှားစေ့စုံ၊ အပုံပုံလျှင်၊ တည်တုံနာမ်ရုပ်၊ ကိုယ်သမုတ်သား၊ အထုပ်အထယ်၊ ကြီးငယ်ကာယ၊ ပေါ်ပြန်ကလည်း၊ ဒွါရတွင်မည်၊ ဘိတ်ဘိတ်လည်သည်၊ အကြည်ခြောက်မျိုး၊ ကိုယ်လုံးဖြိုးလျက်၊ အရိုးစီစဉ်၊ အမြင်စက္ခု၊ ကြားမှုသောတ၊ ဃာနအနံ့၊ လျက်ရန်ဇိဝှါ၊ ကာယတွေ့ထိ၊ အသိမနော၊ မရောမရှက်၊ တလက်လက်လျှင်၊ အမျက်စိန်ရည်၊ လဲ့လဲ့ကြည်သို့၊ ခြောက်မည်အာရုံ၊ အလုံးစုံလည်း၊ ပုံသဏ္ဌာန်ရိပ်၊ နိမိတ်အသွင်၊ အကုန်ထင်၍၊ ဤ၌ရှင်ဤလူ၊ ဤမူနေလ၊ ရူပသဏ္ဌာန်၊ အသံအမျိုး၊ အခိုးသိုင်ပျံ့၊ ယနံ့ထိုထို၊ အချိုအချဉ်၊ ဤလျှင်အပူ၊ ဤမူအအေး၊ အတွေးအသိ၊ ပြည့်စုံဘိ၍၊ ငါ၏ဤကိုယ်၊ ငါးမင်းပျိုဟု၊ အဆို အထင်၊ အမြင်မှောက်မှား၊ စိတ်နေကြွားသို့၊ တံခါးခြောက်သင်း၊ ကိုယ် လုံး လင်း သည်။ ။ခြောက် သင်း ဓာတ် မှန် စွမ်းရည် တည်း။

သဠာယတန ပစ္စယာ ဖဿော။ ။ဓါတ်မှန်အကြည်၊ ခြောက်မျိုးတည်က၊ ခြောက်မည် အာရုံ၊ အလုံးစုံလည်း၊ ပုံသဏ္ဌာန်ရိပ်၊ နိမိတ်အသွင်၊ ကိုယ်လုံးထင်၍၊ ဝိညာဉ်ခြောက်ဆင့်၊ ဖွား ဖွား ပွင့်က၊ နှိုင်းသင့်တူမျှ၊ ပမာပြမူ၊ သိကြားစက်ရှိန်၊ လက် လက် ထိန်သား၊ ဝရဇိန်သွား၊ ရှပ်ရှပ်ဝါးသို့၊ ခြောက်ပါးဖဿ၊ ဖြန်းဖြန်းထ၍၊ ရသ ခြောက်မည်၊ အာရုံရည်ကို၊ ကြိတ်နည်

www.dhammaransi.com

သောအား၊ တွေ့ထိငြားက၊ ဤကား ဖဿ၊ အနိဋ္ဌနှင့်၊ ဣဋ္ဌမျှ မကောင်း၊ ဣဋ္ဌမျှကောင်းဟု၊ အကြောင်း သွေးဆော်၊ အရေး ပေါ်လျက်၊ ခြောက်ဘော်အာရုံ၊ ရသဂုဏ်ကို၊ အကုန်ပေါ် ထွက်၊ ရွှန်းရွှန်းတက်၍၊ မက်ဘွယ် မုန်းဘွယ်၊ အနှုန်းချယ် သည်။ ။ ခြောက်သွယ် ဖဿ စွမ်းရည်တည်း။

ဖဿ ပစ္စယာ ဝေဒနာ။ ။ဖဿ ခြောက်မည်၊ သူ့စွမ်းရည် ဖြင့်၊ ကြိတ်နည်သောအား၊ စက်ရှိန်ဝါး၍၊ ခြောက်ပါး အာ ရုံ၊ မြေ့မြေ့ တုန်လျက်၊ ခြောက်စုံရသ၊ အနိဋ္ဌနှင့်၊ ဣဋ္ဌဟူ သည်၊ အရည်မီးမီး၊ ယိုထွက်စည်းသော်၊ ဓါတ်သီးခြောက်ဖြာ၊ ဝေဒနာဟု၊ ထွေသာအထူး၊ ထွက်ပေါ်မြူး၍၊ ခြောက်ဦး ရွှန်း စည်၊ အာရုံရည်ကို၊ မည်မည်ရရ၊ ခံစံကြမှ၊ သုဘာသုဘာ၊ သာ မသာနှင့်၊ ထွေလာ များတောင်း၊ ကောင်း မကောင်းလည်း၊ ထောင်းထောင်း ငေါ်ငေါ်၊ သိထင်ပေါ်၍၊ ကောင်းသော် စိတ်ဝမ်း၊ ဘိတ်ဘိတ်လျှမ်းလျှင်၊ ရွှင်လန်း နှလုံး၊ စွန်စွင့်ပြုံး ၏၊ မုန်းဘွယ် တွေ့က၊ ခြောက်သွေ့ နွမ်းညှိုး၊ နှလုံးဆိုး၍၊ အခိုးလူလူ၊ ပွက်ပွက်ဆူ၍၊ ပူပူပင်ပင်၊ မရွှင်မလန်း၊ စိတ်ကုန် ခန်း၏၊ ချမ်းသာ သုခ၊ တခုမျှဋ္ဌ၊ လောက အထု၊ အကုန်စု ၏၊ ပုပုရွရွ၊ မြင်သမျှလည်း၊ သုခဘို့ချည်း၊ လို့လသည်း၏၊ အရည်းသူမြတ်၊ ပရမတ်ကို၊ ချန်လှပ်ထား၍၊ အများလောက၊ ရှိသမျှကား၊ ဒုက္ခပွားမှု၊ များစွာပြုသည်။ ။သုခဝေဒနာ စွမ်းရည်တည်း။

ဝေဒနာ ပစ္စယာ တဏှာ။ ။သုခဝေဒနာ၊ စွမ်းရည်ဖြာ၍၊ ရသာမြိန်ရွှန်း၊ အစိမ့်မွှန်းက၊ သွန်းသွန်းဆူကြွ၊ ထိုသုခဋ္ဌ၊ ပိယ

ဟူသား၊ အချစ်ပွား၍၊ ခြောက်ပါး ဝေဒနာ၊ မြိန်ရှက်စွာကို၊ လွယ်ကာမနေး၊ လိုတိုင်းပေးသည်၊ သေဋ္ဌေးရတနာ၊ ပမာအလား၊ ကြင်မယားနှင့်၊ ဝတ်စားရွှေငွေ၊ လယ်မြေလုပ်ခင်း၊ ထမင်းဘောဇဉ်၊ သဘင်ပွဲလမ်း၊ အဆန်းဆန်းတည့်၊ ပန်းမျိုးနံ့သာ၊ အဖြာဖြာလျှင်၊ ရူပါရမ္မဏ၊ စသည်အပုံ၊ ပဥ္စာရုံနှင့်၊ ခြောက်စုံဖဿ၊ စက္ခုစသား၊ ဒွါရခြောက်မည်၊ အကြည်အလင်း၊ ကိုယ်တွင်း ဓါတ်နု၊ အစုစုလျှင်၊ ဗဟုဘေဒါ၊ များပြားစွာသည်၊ ဓမ္မာရမ္မဏ၊ ကာမဝတ္ထု၊ အစုအပုံ၊ ခြောက်အာရုံဉ်၊ ခံတမင်မင်၊ ခင်တများများ၊ နေ့စဉ်ပွား၍၊ တရားအချက်၊ သဘောနက်ကို၊ အိပ်မက်တွင်မျှ၊ မမြင်ကြဘဲ၊ ကာမထောင်တွင်း၊ ခန္ဓာကင်းသည်။ ။ခြောက်သင်းတဏှာ စွမ်းရည်တည်း။

တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ။ ။တဏှာခြောက်မည်၊ အရင်းတည်၍၊ အရှည်များလျား၊ အစဉ်ပွားက၊ လေးပါးအမှန်၊ ဥပါဒါန်လည်း၊ ခန္ဓာကာယ၊ အဇ္ဈတ္တနှင့်၊ ကာမအာရုံ၊ အလုံးစုံကို၊ အကုန်နှီးရင်း၊ အစွဲပြင်း၏၊ အသင်းပွားများ၊ သားမယားက၊ စသည်ဖြာဖြာ၊ မဆုံးရာသား၊ ကာမဝတ္ထု၊ စွဲလမ်းပြုသည်၊ ကာမုပါဒါန်၊ တဘန်ထို့ပြင်၊ မိစ္ဆာညာဉ်ဖြင့်၊ အမြင်ယွင်းဘောက်၊ အယူမှောက်သည်၊ ခြောက်ဆဲ့နှစ်ပါး၊ ပြားသည်ဒိဋ္ဌိ၊ တစိထိုမှ၊ ဂေါသီလကို၊ ဝဋ်မှထုတ်တတ်၊ စွဲထင်မှတ်သည်၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါန်၊ ခန္ဓာငါးပါး၊ တရားအစု၊ ဓါတ်အနုကို၊ ကိုယ်ဟုစွဲကပ်၊ အမြဲမှတ်သည်၊အတ္တဝါဒုပါဒန်၊ အထန်အပြင်း၊ အယူတင်း၍၊ ဝဋ်ခင်းဝဋ်နွယ်၊ ဝဋ်ပင်လယ်မှ၊လွတ်ဘွယ်မအား၊ တမားမားသည်။ ။လေးပါးဥပါဒါန် စွမ်းရည်တည်း။

www.dhammaransi.com

ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ။ ။စွမ်းရည်ပြင်ထန်း၊ ဥပါဒါန်ဖြင့်၊ ခန္ဓာဝမ္မ၊ ကိုယ်ကာယ၌၊ အတ္တအစွဲ၊ မြဲကြီးမြဲ၍၊ ရဲရဲရက်ရက်၊ ကိုယ့်အတွက်ကြောင့်၊ သက်သတ်ခိုးမှု၊ စသည်ပြုလျက်၊ အကုသလ၊ ကမ္မဆယ်တန်၊ အပြစ်လျှံ၏၊ တဘန်နောက်နှောင်း၊ ငါလျှောင်ကောင်းစိမ့်၊ အကြောင်းရည်ရော်၊ အရှည်မြော်လျက်၊ သူတော်ဓလေ့၊ ရသေ့ရဟန်း၊ လှူဒါန်းဝေငှ၊ ပဉ္စင်္ဂနှင့်၊ အဋ္ဌင်္ဂ၊ ဒသင်္ဂတည့်၊ လေးလီဖြဟ္မ၊ ဝိဟာရစျာန်၊ ဆယ်တန်ကသိုဏ်း၊ အလိုင်းများစွာ၊ ဘာဝနာဟု၊ ဆယ်ဖြာပုည၊ ကုသလကို၊ လုံ့လကြိုးစား၊ ကောင်းမှုပွား၏၊ နှစ်ပါးကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ဟု၊ ထိုထိုဘဝ၊ ဖြစ်သမျှ၌၊ ဗီဇပြည့်ဖြိုး၊ အမျိုးမျိုးကြောင့်၊ အကျိုးတရား၊ အရှည်ပွားသည်။ ။နှစ်ပါးဘဝ စွမ်းရည်တည်း။

ဘဝ ပစ္စယာ ဇာတိ။ ။ဘဝစွမ်းရေး၊ ကံနှစ်ထွေကြောင့်၊ သဗ္ဗေသတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့၊ ဖြစ်ရာဘဝ၊ ဆုံးပြန်ကလည်း၊ ဧကစတု၊ ငါးခုခန္ဓာ၊ ကံချရာ၌၊ ဓမ္မတာစစ်၊ သစ်တလဲလဲ၊ အနဲနဲလျှင်၊ ဖြစ်မြဲဇာတိ၊ သန္ဓေငြိ၍၊ တြိဘုံပြင်၊ နယ်တခွန်၌၊ အစဉ်ပြည့်ပွား၊ အစားစားလျှင်၊ မားမားမတ်မတ်၊ ဇာတ်အမျိုးမျိုး၊ တန်ခိုးတင်းတိမ်၊ ဂုဏ်သိမ်နိမ့်မြင့်၊ အကျင့်ဆိုးကောင်း၊ အပေါင်းများစွာ၊ သတ္တဝါဟု၊ နာနာကာယ၊ ဖြစ်ပြန်ကြသည်။ ။လေးဝဇာတိ စွမ်းရည်တည်း။

ဇာတိ ပစ္စယာ ဇရာမရဏံ။ ။သန္ဓေဇာတိ၊ တဘန်ငြိ၍၊ တြိဘုံသူ၊ တဆူဆူလျှင်၊ လူလူနတ်နတ်၊ မတ်မတ်မားမား၊ ဖြစ်ပြန်ငြားသော်၊ သုံးပါးအရွယ်၊ အလယ်အဆုံး၊ အမြဲထုံးဖြင့်၊ အနှုန်းစဉ်စီ၊ သန္ဓေချီက၊ နာရီစဉ်သင့်၊ အဆင့်ဆင့်လျှင်၊

www.dhammaransi.com

ရင့်မြဲရော်မြဲ၊ တသဲသဲတည့်၊ မစဲနေ့ည၊ တရွရွလျှင်၊ ခဏသန္တတိ၊ အင်္ဂါဇရာ၊ နှစ်ဖြာလောင်မီး၊ ရှိန်ရှိန်ညီး၍၊ အကြီးအငယ်၊ အရွယ်ခြားနား၊ အစားစားလျှင်၊ အသွားတွင်တွင်၊ မစဲနိုင်၏၊ လေးအင်သေမှု၊ တခုခုလည်း၊ ဗဟုအန္တရာယ်၊ အသွယ်သွယ်နှင့်၊ နှီးနွယ်ရုံးစည်း၊ တလုံးတည်းလျှင်၊ ကြီးကြီးငယ်ငယ်၊ အရွယ်မထောက်၊ အချိန်ရောက်က၊ ချုပ်ပျောက်ခန္ဓာ၊ မငြင်းသာသည်။ ။ဇရာမရဏ စွမ်းရည်တည်း။

သောက ပရိဒေဝ၊ ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ဥပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ။ ။သန္တေဇာတိ၊ ခန္ဓာရှိက၊ ညာတိဘောဂ၊ စသည်သင်းပင်း၊ ကွေကွင်းခြင်းနှင့်၊ မကင်းစသာ၊ ကြုံကြိုက်လာသော်ပူဆာသောက၊ ဒုက္ခငိုကြွေး၊ သက်မွေးဝန်ထမ်း၊ ပူချမ်းဒုက္ခ၊ အနိဋ္ဌကြောင့်၊ စိတ်ကမကြည်၊ မဆည်ငင်ရှိုက်၊ အလှိုက်အလှဲဆင်းရဲငါးပါး၊ အကျဉ်းအားတည့်၊ ကျယ်ပွားအနန္တ၊ တွေ့ကြုံရသည်။ ။မူလဇာတိ အနှုန်းတည်း။

ဝေမေတဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။ ။ဝဋ္ဋသံသရာ၊ ရှည်မင်းစွာ၍၊ သူငါကစ၊ ဖြစ်သမျှကား၊ သတ္တမဟုတ်၊ ဓါတ်မှန်ထုတ်သော်၊ နာမ် ရုပ် နှစ်သင်း၊ အမြင် လင်းလော့၊ အရင်းဝိဇ္ဇာ၊ ထိုမှဖြာ၍၊ ဇရာမရဏ၊ အဆုံးကျသည်၊ ဓမ္မအပြား၊ ဆယ်နှစ်ပါးကို၊ ဤကားလူပင်၊ ဤလျှင်နတ်ပဲ၊ အထင်လွဲလျက်၊ တဝဲလည်လည်၊ ငွေ့နွယ်စည်၏။ ရှည်လေသမျှအနန္တကား၊ သုခဟူသည်၊ မြူမျှမကွက်၊ အဆက်ဆက်လျှင်၊ သက်သက်ဒုက္ခ၊ ဓါတ်မှန်ရသည်။ ။ဘဝဤကိုယ်ဖြစ်ထုံးတည်း။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်လင်္ကာပြီး၏။

www.dhammaransi.com

၁၂၅၆-ခုနှစ်အတွင်း၊ ကင်းဝန်မင်းကြီး
ထံပေးပို့သော-

သံ ဝေ ဂ လေ း ချိ း

(၁) မိုက်မသင်းနိုင်လို့၊ မြိုက်ခင်းညာစီမှာ၊ ခါတော်မှီ သိမခေ့နိုင်ဘု၊ ဒီကွေ့တွင်၊ နေကုန်မျှော်ပြန်ရ၊ အတောဘယ် မသတ်နိုင်တဲ့၊ ရဟတ်ဘွေ။ ။

(၂) ငါးရပ်ကယ်စုံညီ၊ ဒုလ္လဘီငယ်၊ ကြုံမှီခုခေတ်၊ မြန်ခင်းဇမ္ဗူ၊ မှန်ကင်းငယ်ထူ၊ လူ့ထက်လူ ဖြစ်ပါလျက်၊ အနှစ်ကယ် မနွယ်၊ အကာတောမှာ၊ ဗျာမောကျယ်လို့၊ အကယ်ရောင်ရောင်၊ အမြင်မဖြောင့်၊ အညင်ထောင့်၊ မှောင့်ထက်မှောင်၊ သန်းခေါင်လမိုက်၊ မိုယ်းတိမ်မြူးတဲ့၊ မိုးသွေးတိုက်မှာ၊ အလိုက်ကယ်ဘာသာ၊ အမြင်မငွေ၊ အထင်ရွှေ့နှင့်သာ၊ အလေ့ရှာလျက်၊ အခါနာရီ၊ တီထီဆန်းဆုတ်၊ ရတုအစဉ်၊ လုလုငယ်နှင်၊ အတွင်ချုပ်လို့၊ သုံတ်သုတ်ကယ်ရက်ရေ၊ ဇရာလက်မှာ၊ အသက်သာ ကြွေတော့ဘယ်၊ အသေသတ် လက်မရှုံကို၊ အသက်ခွန် ပဏ္ဏာသွင်းရန်ဘို၊ ထမင်းအစာစုံနှင့်၊ ခန္ဓာရုံ မြုံပြတ်ီးဆီက၊ အငြိုးဖြေကာ စောင့်ရှာကြ၊ စိုးနှောင့်သချေ။ ။

(၃) သို့ပါမူလဲ၊ ပူနွယ် ဆွေးနွယ်၊ အရေးကျယ်တွေကို၊ အေးဘွယ်ထင်မှတ်၊ အစမမြင် ဘဝလျဉ်၊ အစဉ်တော်ဟာမို့၊ မသက်ကယ်အာသာ၊ အာရုံခမ္မ၊ ပြာပုံမွမှာ၊ ရသာရှာလျက်၊ ငါတလူလူ၊ ပမာမူ၊ ရွာသူတို့ဝက်၊ အစာမျှားထူ၊ အသားလူ၊

www.dhammaransi.com

ဆူလေလေ ခက်ပါလျက်၊ ရမက်ကယ်မာန်ဝင်၊ သူ့အသင်းမှာ၊ သူမင်းဘဲထင်လိုက်လို့၊ ရှင်နိုင်မျှ ဝက်သဏ္ဍာန်လို၊ အချက်မှန် ပေါ်မလင်းစေတို့၊ ဘော်သင်းရွေ၊ မိတ်သင်ယှက်သည့်ပြင်၊ ခင်မက်ဘွယ် အစုံစုံပ၊ မာန်တဂုဏ်၊ ဟန်ပုံနှင့် ဖုံးရှာကြ၊ ရှုံးပလေ၊ ထုံးမြေပြာစု မိတ်တွေမို့။ ။

(၄) ငါတလုံးနယ်၊ အနှုန်းငယ်ကျယ်၊ သုံးသွယ်မြုံ့ သိုက်၊ ဘုံတလှိုက်မှာ၊ တုန့်ရိုက်ကယ်ဆူညံ၊ မြူမချန်၊ ပူလျှံတောက်ညီး၊ အမြဲစတေ မစဲချွေ၊ အသေမီးတဲ့၊ အပြီးငယ်ကုန်စင်၊ ဘုံတခွင်ကို၊ အတွင်လောင်မြိုက်၊ အပြောင်တိုက်လို့၊ အမိုက်ကယ်ဝဋ္ဋနွယ်၊ အဖြင်မစဲ၊ သစ်သစ်လဲ၊ သဲသဲကြွယ်လည်း၊ အကယ်မလောက်၊ သူကသာမောက်ဘော့၊ နောက်နောက်ကမ္ဘာ၊ ဘန်ဘန်လာလဲ၊ အစာသူ့တွင်၊ တခုသာဝင်ကြရ၊ သခ်တရုပ်နာမ်ငယ်၊ အဟုတ်ဉာဏ်မတင်စီးနိုင်ရ၊ သည်မီးတာ ဘယ်တကိန်းမှာမှ၊ ငြိမ်းပါမယ်လို့။ ။

☆

၄င်းလေးချိုးကြီးအဖြေ။

(၁) "မိုက်မလင်း"ဆိုသည်ကား....သစ္စာလေးတန်၊ အမှန်လေးချက်ကို သက်သက် မမြင်အောင် ဖုံးပိတ်သော အဝိဇ္ဇာလေးပါးကို အမိုက် ဆိုပေသည်။ အမှန်လေးချက်ကို သိသော သစ္စာဉာဏ်လေးပါးကို မရ၍၊ ထိုအဝိဇ္ဇာလေးပါး ထင်ရှားရှိနေသည်ကို မိုက်မလင်းဆိုသည်။ ။အမှန် လေး ချက် ဟူသည်

www.dhammaransi.com

ကား- ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်,နာမ်တရားသည် ဒုက္ခအမှန် ဖြစ်သည် တချက်။ ။လောဘသည် ဒုက္ခမျိုးစေ့သာ အမှန်ဖြစ်သည် တချက်။ ။နိဗ္ဗာန်သည်သာ ငြိမ်းရာအမှန်ဖြစ်သည်တချက်။ ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအစရှိသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးသည် နိဗ္ဗာန်လမ်းကြောင်းမှန် သည်တချက်။ ။ဤကား- အမှန်လေးချက်တည်း။

ဤအမှန်လေးချက်ကို ဖုံးလွှမ်းသော အဝိဇ္ဇာလည်း လေးပါး ရှိသည်။ ဘွင့်လှစ်သော ဝိဇ္ဇာလည်း လေးပါးရှိသည်။ ။ "မြိုက်ခင်းညာ" ဆိုသည်ကား- နိဗ္ဗာန်သည် သေဘေးမှကင်း လွတ်ရာဖြစ်၍ အမြိုက်မည်၏။ ထိုအမြိုက်သည်ပင် သင်္ခါရဓမ္မတို့ နှင့် မရောမယှက် တကွက် တကွင်းဖြစ်၍ အမြိုက်ခင်း မည်၏၊ ထိုအမြိုက်ခင်းသည်ပင် သံသရာရေယဉ်မှ ဆန့်တက်ရာ ဖြစ်၍၊ ခင်းညာ မည်၏။

"ခါတော်မီ" ဆိုသည်ကား- နိဗ္ဗာန် ဆိုက်ကြောင်း လမ်း ကောင်းလမ်းမြတ် ပဋိပတ်ကို မကျင့်နိုင်ဆိုလိုသည်။ ။"ဒီကွေ့" ဆိုသည်ကား— သံသရာဝဲဩဃကို ဆိုလိုသည်။ ။"ရဟတ်ဗွေ" ဆိုသည်ကား= ကိလေသဝဋ်, ကမ္မဝဋ်, ဝိပါကဝဋ်, ဤဝဋ်သုံး ပါး လည်၍နေသော သံသရာစက် ဝဲအချက်ဟုဆိုလိုသည်။ ။ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော ကိလေသာရှိ၍ ဒါနစသော ကံဖြစ်သည်။ ဒါနစသော ကံဖြစ်၍ လူ့ဘဝစသော ဝိပါက်ဖြစ်ရသည်။ လူ့ ဘဝစသော ဝိပါက်ရှိပြန်၍ အဝိဇ္ဇာစသော ကိလေသာရှိပြန်ရ သည်၊ ကိလေသာ ရှိပြန်လျှင် ကံဖြစ်လာမြဲ၊ ကံရှိပြန်လျှင် ဝိပါက်ဖြစ်လာမြဲ၊ ဝိပါက်ရှိပြန်လျှင် ကိလေသာဖြစ်လာမြဲ၊ ဤ

www.dhammaransi.com

သို့ အဆုံးမသတ် ချားရဟတ်ကဲ့သို့ တပတ်လည်လည် နေကြရသည်ကို ရဟတ်ဗွေဆိုလိုသည်။

(ပဌမပိုဒ်ပြီး၏။)

xox

(၂) "ဒုလ္လဘီ"အရ ဒုလ္လဘတရားငါးပါး ပြောရိုး ဆိုရိုးထင်ရှားပြီ။ ။"အနှစ်မနွယ်၊ အကာတောမှာ၊ ဗျာမောကျယ်" ဆိုသည်ကား- လောကရေး လောကမှု၊ မင်းရေး မင်းမှုများသည် သာသနာရေး သာသနာမှု သီလ သမာဓိ ပညာမှု မဟုတ်သောကြောင့် အနှစ်နှင့် မနွှောသော အကာတော သက်သက်ဖြစ်၏။ ဝန်ရှင်တော် ကင်းဝန်မင်းကြီးသည် တိုအကာတောဝယ် အသက်အရွယ်ကြီးရင့်သည့် တိုင်အောင် အချည်းနှီးသောဗျာပါရ၊ မောဟ၊ ဥဒ္ဒစ္စတွေနှင့်သာ နှစ်ကာလ ကျယ်ပွား၍လာခဲ့သည်ဆိုလိုသည်။

"အကယ်ရောင်ရောင်"ဆိုသည်ကား- အနှစ်မပါ အကာထီးထီး၊ အချည်းနှီးသောကိစ္စတွေကိုပင် အကယ်စစ်စစ် အနှစ်သာရမှုတွေရောင်ရောင် စိတ်ရောကိုယ်ပါ မဲမဲသဲသဲ အားထုတ်သည်ဆိုလိုသည်။

"အမြင်မဖြောင့်၊ အညဉ့်ထောင့်"ဟူသည်ကား— ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ် တရားသည် မိမိကိုယ်ပိုင် မဟုတ်ဟု မြင်လျှင် အဖြောင့်၊ မိမိကိုယ်ပိုင်ဟုတ်သည်ဟု မြင်လျှင် မဖြောင့်၊ မိမိ ဆိုင်ပိုင်သော ဥစ္စာမဟုတ်ဟု မြင်လျှင် အဖြောင့်၊ မိမိ ဆိုင်ပိုင်သော

www.dhammaransi.com

ဥစ္စာဟု မြင်လျှင် မဖြောင့်၊ အဖြောင့်မှာ ယထာဘူတ ဉာဏ်တည်း။ ။မဖြောင့်မှာ သက္ကာယဒိဋ္ဌိတည်း။ အမြင် မဖြောင့်သည်ကို အဖြောင့်မြင်ရအောင် မလိုက်စားဘဲ မဖြောင့်သည်ထက် မဖြောင့်ဘက်၌သာ လိုက်စားစွဲမြဲကာ နေခြင်းကြောင့်၊ ရှေးရှေး၌ ရှိခဲ့ဘူးသော ဝိဝဋ္ဋပါရမီ ဉာဏ်ဝသီဟောင်း တို့လည်း ပွင့်ခွင့်မရ၊ ပေါ်ခွင့်မရ၊ ရွှံ့စိုဖုံး၍ထားသော မီးကျီးကဲ့သို့ မှိန်မေးငုတ်မြုပ်၍သာ နေရကုန်တော့သည်။ ထိုသို့နေသည်ကို အမြင်မဖြောင့် အညဥ်ထောင့်ဆိုသည်။

"မှောင့်ထက်မှောင်"ဆိုသည်ကား-ငယ်ရွယ်စဉ်၌ ပလိဗောဓနည်းပါးသေးသည်နှင့် ဘုရားသံ - တရားသံကို ကြားခဲ့လျှင် သဒ္ဓါတရား ကြည်ကာ-ကြည်ကာ တက်လာသည်။ ကြီးသောအခါ စည်းစိမ်ဥစ္စာ အခြေအနေကြီးလျှင် ကြီးလိုက်၊ ငယ်လျှင် ငယ်လိုက်၊ ပလိဗောဓ ကျယ်ဝန်း၍လာသည်။ ဘုရားသံ-တရားသံသည်လည်း အဆပ်ထပ်အခါခါ ကြားဘန် - နာဘန်များလှ၍၊ ဟောင်း၍ ကုန်သည်နှင့် ဘုရားသံ-တရားသံကို ကြားနာရသော်လည်း၊ သဒ္ဓါပြောင်ပြောင် မလာပြီ၊ အများရှိသအောင်ပြုရသော၊ ဟန်မျှသာ ရှိတော့သည်၊ ကြီးလေ ကြီးလေ၊ သဒ္ဓါအစွယ် တုံးလေလေ၊ သဒ္ဓါအရောင် မှေးလေလေ ဖြစ်၏၊ ထိုကြောင့် မှောင့်ထက်မှောင် ဆိုသည်။

"မီးသွေးတိုက်"ဟူသည်ကား၊ ကောကစီးပွား သားမယားမှုတွေသည်၊ မှောင့်ထက်မှောင်တို့သာ ဖြစ်သော၊ မီးသွေးဥမင်ကြီးတွေသာ ဖြစ်သည်။

www.dhammaransi.com

"အလိုက်ကယ်ဘာသာ အမြင်မငွေ့၊ အထင်ရွှေ့နှင့်သာ၊ အလေ့ရှာ"ဆိုသည်ကား- ကြီး၍လာသောအခါ လောကီစီးပွား သားမယားမှုတွေတည်းဟူသော မီးသွေး ဥမင်တွင်းကြီး၌ အကျဉ်းအကျပ် လှောင်မိပြီးဖြစ်၍ ငါ၏ ရှေးကံ ပါချမီကား- ဤမျှသာဟု မိမိကိုယ်ကို အဆုံးချကာ ဘာသာအလိုက် ဖြစ်ထိုက်သမျှသော သဒ္ဓါမွဲမွဲနှင့်သာ ရံခါ အနိစ္စ၊ ရံခါဒုက္ခ၊ ရံခါ အနတ္တ၊ ရံခါ ဘုရားဂုဏ်၊ ရံခါ တရားဂုဏ်၊ ရံခါ သံဃာ့ဂုဏ်၊ ရောင်မှု ယမ်းမှု၊ အတုအပ၊ ရသော့စိတ်ဖြေသာ ဖြစ်ရတော့သည်။ အကြည်အလင် အမြင်အတွေ့ဆို၍ ငွေ့ရုံမျှ ငွေ့ဘူးသည်မရှိ၊ စိတ်ထင်ရာရာနှင့်သာ ဝါသနာဘာဂီဖြစ်ရုံမျှအလေ့အလာပြုတော့သည် ဆိုလိုသည်။

"အခါနာရီ" စသည်ချီသော မရဏာဿတိ အခဏ်း၌ ဘွားမြင်စအခါတွင် အနှစ်တရာနေရမည့် သတ္တဝါ၏ အသက်သည် နှစ်ပေါင်း တရာပြည့် ရှည်သေး၏။ ဥတုပေါင်းသုံးရာ၊ ခတုပေါင်း ခြောက်ရာ၊ ပက္ခပေါင်း နှစ်ထောင့်လေးရာ၊ ရက်ပေါင်း သုံးသောင်း ခြောက်ထောင်၊ နာရီပေါင်း တသန်း ကိုးသိန်း ခြောက်သောင်းပြည့် ရှည်သေး၏။ မီးရထားသွားရာ လမ်းအနီးရှိ သစ်ပင်တောချုံတို့သည် ချာချာ-ချာချာလည်၍ နေရစ်သကဲ့သို့ အဆုံးဖြစ်သော သေနေ့ သေရက် သေနာရီသို့ အဆိုက်၊ အတွင်နှင်၍ သွားသော အာယုသင်္ခါရ၏ သွားရာလမ်းစဉ်၌ နာရီအစဉ်၊ နေ့ရက်အစဉ်၊ ပက္ခအစဉ်၊ မာသအစဉ်၊ ရတုအစဉ်၊ ဥတုအစဉ်၊ နှစ်အစဉ်တို့သည်လည်း ချာချာ—ချာချာလည်၍ နေရစ်ကုန်၏။ လွန်တိုင်း လွန်တိုင်း အသက်တို့သည်

www.dhammaransi.com

အပိုင်းအပိုင်းပြတ်၍ နေရစ်ကုန်၏။ သည်ကိုရည်၍ "အခါနာရီ ရွေ့ရွေ့ငယ်ချိ၊ တိထိဆန်းဆုတ်၊ ရတုအစဉ်၊ လုလုငယ်နှင်၊ အတွင်ချုပ်လို့၊ သုတ်သုတ်ကယ် ရက်ရေ၊ ဇရာလက်မှာ အသက်သာကြွေဘော့တယ်"ဟု ဆိုသည်။

"အသေသတ် လက်မရွှံ့"ဆိုသည်ကား— သူသတ်သေမင်းပေတည်း၊ အနမတဂ္ဂ သံသရာနှင့်တခု စကြာဝဠာ အနန္တတွင် ဘုံသုံးပါးအတွင်း၌ ကျင်လည်ကြသော သတ္တဝါခန္ဓာစုသည် ထိုသေမင်း၏အစာ ထမင်း - ဟင်းလျာ စမံစုသာ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သေမင်း အခွန်သိမ်းပိုက်လာလျှင် မိမိ အသက်ခန္ဓာကို ဆူဆူဖြိုးဖြိုးနှင့် အရံသင့် အခန့်သင့် ဆက်သွင်းပါရခြင်း အကျိုးငှာ အိမ်ယာဝင်းခြံ ဟူသော ခန္ဓာရုံ ခန္ဓာမြို့ အိပ်ခင်းပလ္လင်၊ ခတင်ညောင်စောင်း ဟူသော ပြတိုးတို့၌ လှောင်သွင်း၍ အစာရေစာ ဝစွာကျွေးမွေးကာ နေကြရသည်။ သည်ကိုရည်၍ "အသေသတ် လက်မရွံ့ကို၊ အသက်ခွန် ပဏ္ဏာသွင်းရန်ဘို့၊ ထမင်းအစာစုံနှင့်၊ ခန္ဓာရုံ မြို့ပြတိုးဆီက၊ အငြိုးဖြေကာ စောင့်ရှာကြ၊ စိုးနှောင့်သခေါ်"ဟုဆိုသည်။ (ဤစကား၌ "ပြတိုး" ဆိုသည်ကား- အိမ်ရာတိုက်ခန်းကိုဆိုသည်။ အိပ်ရာပလ္လင် ခတင်ညောင်စောင်းကိုလည်း "ပြတိုး" ဟူ၍ ရေးကြ၏၊ ရှေးဝေါဟာရတည်း။ ယခုကာလ၌ကား—ပြတင်းဟူ၍ ခေါ်ကြ၏။)

"အငြိုးဖြေကာ စောင့်ရှာကြ"ဟူသည်မှာ—သေမင်းမရောက်လာမီ အတွင်းမှာ ကိလေသာ စိုးမင်းတို့၏ ကံကြွေးကူလီ အာ

www.dhammaransi.com

လုပ်နှင့်နေရသည်ဖြစ်ပြန်၍ ကိလေသာ အစိုးရကြီးတို့ မငြိုးငွေ့အောင် ကောင်းနိုးရာရာ အာရုံဝတ္ထုနှင့် ပြုစုလုပ်ကျွေး၍ ဖြေဖျော်ကာ စောင့်စားကြရသည်၊ သေမင်း၏အမှုမှာ အသက်ခန္ဓာမညှိုးမနွမ်းရှိနေလျှင်ပင် အခွင့်ကုန်ပါ၏၊ ကိလေသာမင်းမှုမှာ အကောင်းထက်အကောင်း လိုက်စားမှုဖြစ်ချေ၍ အခွင့်ကြေကုန်သည်ဟူ၍မရှိ၊ အန္ဓပုထုဇ္ဇန်တို့မှာ ဤအမှုကြီးနှစ်မှုနှင့်သာ ဘဝဘဝ လာခဲ့ကြရသည်၊ ကိုယ့်စီးပွားဟူ၍ မရှိပြီ၊ ကလျာဏပုထုဇ္ဇန်တို့မှာ ကိလေသာ မင်းမှုကို အလွတ်ရှောင်၍ သေမင်းမှုကိုလည်း အခွင့်ကုန်ကာမျှ ဆောင်ရွက်၍ မိမိစီးပွားမှုကို အတွင် ခဲကြပေသည်၊ မိမိစီးပွားမှု ဟူသည်ကား သေမင်းလက်မှ လွတ်ထည့်ရန် အမှုပေတည်း။

ဒုတိယပိုင်ပြီး၏။

x o x

(၃) "ပူနွယ်ဆွေးနွယ် အရေးကျယ်"ဆိုသည်ကား— လောကီမှု, စီးပွားမှု, သာယာမှုကို မဆိုထားလင့်ဦး၊ နောက်နောက်ဘဝတို့၌ ခံစားလိုဘဝသမ္ပတ္တိ,ဘောဂသမ္ပတ္တိများကို အာသာစွဲလန်း၍ ပြုကြသော ဒါနမှု, သီလမှုများသည်လည်း ပူနွယ်ဆွေးနွယ် အရေးကျယ်ပင်တည်း။ ။ထိုဒါနမှု, သီလမှုများသည် ကိလေသာအစီးအပွားသာ ဖြစ်ချေ၍ ပူနွယ်မည်၏၊ သောကဒုက္ခတို့၏ အစီးအပွားဖြစ်၍ ဆွေးနွယ် မည်သည်။ ။ဝိပတ္တိ၏ အဆောက်အဦးဖြစ်သော သမ္ပတ္တိအမျိုးမျိုးတို့ကို အဆင့်ဆင့်ပေးတတ်သည်ဖြစ်၍ သံသရာအရေးကျယ်မည်၏။ ။တနည်း။ ။

www.dhammaransi.com

လိုချင်မှု, ဖြစ်ချင်မှု, ဟူသော သမုဒယသစ္စာသည် ပူနွှယ်မည်၏၊ ရမှု, ဖြစ်မှု ဟူသော ဒုက္ခသစ္စာသည် ဆွေးနွှယ်မည်၏။ ။ဤသစ္စာနှစ်ပါးသည် သံသရာပင်ကိုယ်ရင်းဖြစ်၍ အရေးကျယ်မည်၏။ ။တနည်း။ ။အဝိဇ္ဇာ, တဏှာ, ဥပါဒါန်ဟူသော ကိလေသာဝဋ်အစုသည် ပူနွှယ်မည်၏။ ထိုကိလေသာဝဋ်ရှိ၍ ဖြစ်ပွားရသော သုစရိုက်ဆယ်ပါး၊ ဒုစရိုက်ဆယ်ပါး ဟူသော ကမ္မဝဋ်သည် အရေးကျယ်မည်၏။ ။ထိုထိုကမ္မဝဋ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ရသော လူ့အဖြစ်, နတ်အဖြစ် ဟူသော ဝိပါကဝဋ်သည် ဆွေးမြေ့ ပျက်ပြုန်းဘို့သာဖြစ်ခဲ့၍ ဆွေးနွှယ်မည်၏။ ။တနည်း။ ။အတ္တဘော၌ အကျုံးဝင်သော စက္ခုဟူသော အမြင်ဓာတ်စုသည် ကိလေသာတို့၏ အစီးအပွားသာဖြစ်၍ ပူနွှယ်မည်၏။ ။ဇရာမီး မရဏမီးတို့၏ လောင်ရာ အစစ်ဖြစ်၍ ဆွေးနွှယ်မည်၏။ လောကီနယ်ကို အကျယ်ချဲ့သမားဖြစ်သော တဏှာ ပပဉ္စတရား၊ မာန ပပဉ္စတရား၊ ဒိဋ္ဌိ ပပဉ္စတရား သုံးပါးတို့ အသိုက်အအုံသာဖြစ်၍ အရေးကျယ်မည်၏။ အတ္တဘော၌ အကျုံးဝင်သော အကြားဟူသော သောတဓာတ်အစု၊ ဃာနဟူသော အနံ့ဓာတ်အစု၊ ဇိဝှါဟူသော အရသာသူဓာတ်အစု၊ ကာယဟူသော အတွေ့အထိ အသိယူဓာတ်အစု၊မနဟူသော အကြံအဘန် ဓာတ်အစုသည် ကိလေသာတို့၏ အစီးအပွားသာဖြစ်၍ ပူနွှယ်မည်၏။ ။ဇရာမီး မရဏမီးတို့၏ လောင်စာသာဖြစ်၍ ဆွေးနွှယ် မည်၏။ လောကီမှု လောကီနယ်ကို အကျယ်ချဲ့သမား ဖြစ်သော တဏှာ, မာန, ဒိဋ္ဌိ ဟူသော ပပဉ္စတရားသုံးပါး တို့၏ အမြိုက်အအုံသာ ဖြစ်၍ အရေးကျယ်မည်။

www.dhammaransi.com

"အစမမြင်၊ ဘဝလျှဉ်"ဟူသည်ကား-အနမတဂ္ဂ ဘဝအဆက် ဆက်ကို ဆိုလိုသည်။

"အစဉ်ငတ်"ဆိုသည်ကား- လိုချင်သည်၊ ရချင်သည်၊ ဖြစ် ချင်သည်၊ ကြားချင်သည် စသော တဏှာ အာသာမပြေ မ ငြိမ်းသမျှသည် စကြာမန္တာတ်မင်း၊ သိကြားမင်း၊ နတ်မင်းပင် ဖြစ်သော်လည်း၊ ငတ်မွတ်ခြင်းဒုက္ခ အမြဲနှိပ်စက်သော ပြိတ္တာ နှင့် အလားတူ အစဉ်ထာဝရ အငတ်မျိုးသာတည်း။

"မသတ်ကယ်အာသာ" ဆိုသည်ကား- ထိုအစဉ်ငတ် အမြဲ ငတ် ထာဝရငတ်ဖြစ်သော ရူပ-တဏှာ၊ သဒ္ဒ-တဏှာ၊ ဂန္ဓ- တဏှာ။ ရသ-တဏှာ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ-တဏှာ၊ ဓမ္မ-တဏှာဟူသော တဏှာ ခြောက်ပါးသည် အာသာမည်၏၊ ထိုအာသာကို မဖြတ် နိုင် မသတ်နိုင် ဆိုလိုသည်။

"ပြာပုံမွှမ်၊ ရသာရှာ" ဆိုသည်ကား- လူခန္ဓာ လူ့ဘော ဂ၊ နတ်ခန္ဓာ နတ်ဘောဂ၊ ဗြဟ္မာ့ခန္ဓာ ဗြဟ္မာ့ ဘောဂ ဟူသမျှ သည်၊ တဆဲ့တပါးသော မီးတို့၏၊ မပြတ် မစဲ အမြဲလောင်ရာ ဖြစ်၍ ပြာ့ ပြာစုဖြစ်၏၊ အနှစ်သာရဟူ၍ အနှုံမျှ မရှိခြင်း ကြောင့် အမွှ အနှလည်းမည်၏၊ အရူးသည် ရွာတံခါးဝတွင် ရွာသူတို့ ထာဝရစွန့်ပစ်ထားသော အမှိုက်ပုံကြီးကို တွေ့လေရာ၊ သူနှစ်သက်ရာများကို ရှာဖွေကောက်ယူလေ၏၊ ထိုအမှိုက်ပုံကြီး မှပင်၊ များစွာသော အကောင်းအမွန် ခံစားဘွယ် စံစားဘွယ် များကို တွေ့ရှိသိမ်းယူသကဲ့သို့၊ ထိုအတူ လူနတ်ဗြဟ္မာ စည်းစိမ် ချမ်းသာ ဟူသော၊ အရိယာတို့ စွန့်ပစ်အပ်သော အမှိုက်ပြာပုံ၌

www.dhammaransi.com

တို့၌၊ အကောင်းအမွန် ခံစားဘွယ် စံစားဘွယ် ရသမျှကို၊ ရှာဖွေလိုက်စား၍ နေကြသည် ဟူလိုသည်။ ။ရွာဝက် ဥပမာ၌ ထိုဝက်သည် အစာရေစာပေါ်များ၍ တနေ့တခြား အသားအဆီ ထူထပ်ပွါးတိုး၍ ဆူဖြိုးလေလေ၊ ဝက်ထိုးသမား မြို့သူရွာသူတို့ မျက်စောင်းထိုးလေလေ ဖြစ်၏၊ သို့သော်လည်း နက်ဖြန် နံနက်စာမီ ဈေးရုံသို့သွား၍၊ စားပွဲခုံတက်ရမည်ကို မသိရှာ၊ ယနေ့ထက်တိုင်ပင် မိမိနိုင်ရာ၊ အတူနေ ဝက်အသင်းမှာ တမင်း တစိုးစိတ် ဝင်၍၊ပျော်ရွှင်နိုင်သေးသည်၊ ထို့အတူ ပစ္စည်းဥစ္စာ အသင်းအပင်းများသော သူတို့သည်လည်း သမ္ပတ္တိ များလေလေ၊ သေမင်း၏ အစိတ် ဝိပတ္တိမျက်စောင်း သန်လေလေ သာဖြစ်၏၊ သို့သော်လည်း အနှစ်တရာမပြည့်မီ၊ နက်ဖြန်သဘက်တရက်ရက်တွင်၊ နံနက်စာမီ ညစာမီ သုသာန်ဈေးရုံကြီးသို့ ထွက်၍၊ သင်းချိုင်းမြေပုံ စားပွဲခုံ တက်ရမည်ကို မမြင်ကြကုန်၍၊ ယနေ့တိုင်ပင် မိမိနိုင်ရာ အသင်းမှာ၊ တမင်းတစိုးစိတ် ဝင်၍ ပျော်ရွှင်နိုင်ကြကုန်သည်။

ပျော်ရွှင်နိုင်သော အကြောင်းမှာလည်း မြန်မာစစ်သူကြီး ဗန္ဓုလသည် အင်္ဂလိပ် စစ်ဗိုလ်တို့ တညင်ဘက်ကချိန်ထားသော ဗုံးလက်နက်ကို မသိသကဲ့သို့၊ သေမင်း ချိန်ထားသော ဝိပတ္တိလက်နက်ကို မမြင်၍ ပျော်ရွှင် နိုင်ကြသည်၊ အမြင် ကြောင်းမှာလည်း–အပေါင်းအဘော် အသင်းအပင်းတို့က၊ ထိုလက်နက်ချိန်ရွယ်ချက်ကိုမမြင်နိုင်အောင် ဖုံးနိုင်ကုန်သည်၊ ခင်ဘွယ် မက်ဘွယ် ဝတ္ထုအာရုံ တိုက်တာ-အိမ်ယာ-ဝင်းခြံစုလည်းဖုံးနိုင်သည်၊ ကားတိုင်၌ချည်၍ အဝေးမှပစ်သတ်မည်ရွယ်သည်ကို၊ မမြင်ဝံ့၍

www.dhammaransi.com

မမြင်ဘဲသေရခြင်းသည်သာ ကောင်းသည်ဟု၊ မျက်နှာကိုလုံ့စွာ ဖုံးသကဲ့သို့၊ အသီးအသီး မိမိကိုချိန်ရွယ်၍နေသော ဝိပတ္တိလက်နက်ကို မမြင်ဝံ့၍ မမြင်ဘဲ အမှတ်မဲ့သေရခြင်းသည်သာကောင်း၏ဟု အကြံပြု၍ လုံ့စွာဖုံးသည့် နည်းအားဖြင့်၊ သတိသံဝေဂ ဝင်ခွင့်မရအောင်၊ မသေမီအတွင်း မိတ်သဃာယ၊ ကာမဝတ္ထု အာရုံစုကို၊ စုဆောင်း ဆည်းပူးပြီးလျှင်၊ ထိုအာရုံစုဖြင့် မိမိစိတ်ကို လုံ့စွာဖုံးလွှမ်းကြသည်၊ အဖုံးလုံလှ၍လည်း နောက်နောက်အခါ မျှားစွာသေရန် အမှတ်တင်းလင်းကြီးကို ငြိုးငွေ့နိုင်မည်ဝေးစွ။ ။ယခုဘဝ သေရမည်ကိုမျှလည်း ကြောက်ခြင်းတရား မပွားကြဘဲ၊ အမျှားဓမ္မတာပေဟု၊ အဖြေတရားနှင့်ပင် ပြေငြိမ်းနိုင်ကြလေသည်၊ အကြင်မျှလောက် နောက်နောင်သေရမည့်ရန်၊ အခွင့်စုကို ယခုသေရမည်နှင့်အတူ မကြောက်နိုင်သေး၊ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး သံသရာမှ မထနိုင်သေး၊ လုံ့စွာဖုံးလွှမ်းမှုကို မလွှတ်နိုင်သေးသမျှလည်း - ကြောက်ခြင်းမသန်နိုင်သေး၊ ကြောက်ခြင်း မသန်လျှင်လည်း၊ ထွက်မြောက်ရန်ကို လွှတ်လွှတ်ကျွတ်ကျွတ် မကြံသေး၊ ဤအနက်ကိုရည်၍ "ငါတလူလူ၊ ပမာမူ၊ (လ) မာန်တဂုဏ်၊ ဟန်ပုံနှင့် ဖုံးရှာကြ"ဆိုသည်။ ။

ဤစကား၌ "အချက်မှန်"ဟူသည်ကား-သေမြဲဓမ္မာမှု၊ ပျက်မြဲဓမ္မတာမှုတည်း။ ။ "မိတ်သင်ရှက်"ဆိုသည်ကား-ဉာတိမိတ္တသင်္ဂဟတို့နှင့် ရောရှက်သည်ကို ဆိုလိုသည်။

"အရစုံ"ဆိုသည်ကား-လယ်ယာ, ဥယျာဉ်, ခြံဝင်း,အိမ်ယာ ဥစ္စာ,ဘောဂ,ကိုဆိုသည်။

www.dhammaransi.com

"မာန်တဂုဏ်"ဆိုသည်ကား-မာန်အချိုးမျိုးသည်း ဖုံးမှုပင်၊ ဂုဏ်အမျိုးမျိုး ကြက်သရေ အမျိုးမျိုးတို့လည်း ဖုံးမှုတို့ပင် ဖြစ်ကုန်၏ ဆိုလိုသည်။

"ဟုန်ပုံ"ဆိုသည်ကား – လူအလယ်၊ ရှင်အလယ်၌၊ အတင့်အတယ် ဘွယ်ရာမှု ပြုပုံ မူပုံ အလုံးစုံသည်လည်း ဖုံးမှုပင်ဖြစ်၏ ဆိုလိုသည်၊ တန်ခိုးရှိသော နတ်တို့မှာ မသေမီ ၇-ရက်ကပင် သေနိမိတ် ၅-ပါး ထင်ရှားပေါ်သည်၊ ထိုအခါ လွန်စွာကြောက်လန့် ပူပန်ကုန်သည်၊ ထိုအခါ တပါးသောနတ်တို့က ထိုနတ်သားကို ခေါ်၍၊ နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်၏ ကြက်သရေဖုံး၍ အကြောက်အပူ ပျောက်သေ၏၊ နတ်ပြဟ္မာ တို့၌ ဖုံးမှု သာ၍အားကြီးသည်။

"ရှုံးပလေ"ဆိုသည်ကား-အနမတဂ္ဂသံသရာနှင့်တခု ဖုံးမှုကိုသာ အားစိုက်၍ လာခဲ့ကြသည်၊ ဖုံးမှုသည် ကုသိုလ်တရား၌ မေ့လျော့တိုသာဖြစ်သည်၊ ကုသိုလ်တရား၌ မေ့လျော့၍သာ လာခဲ့ကြသဖြင့်၊ ယနေ့ထက်ထိ သေခြင်းမှ ကင်းလွတ်အောင် ကြံစည်သော စိတ်မရှိဘဲ၊ ဖုံးမြဲဖုံးကြသည်၊ ဖုံးမှုနှင့် ကုန်ရသော နှစ်-လ-ရက် အသက်အရွယ်စုသည် တွက်ခြေတုံးသော အရှုံးသက်သက်သာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။

"ထုံးမြေ ပြာစုမိတ်"ဆိုသည်ကား–ကာမ တဆဲ့တဘုံသားတို့၏ ကိုယ်ခန္ဓာ၊ ရူပ တဆဲ့ခြောက်ဘုံသားတို့၏ ကိုယ်ခန္ဓာတို့သည် အညက်ကျိတ်လျှင်။ ရသော ထုံးမြေခဲ မျိုးတွေသာ ဖြစ်ကုန်၏၊ အထူးကား-ကမ္ဗဇ မြေမှုန့်လွန်ကဲသော နတ်ခန္ဓာ

www.dhammaransi.com

ပြဟ္မာခန္ဓာစုသည် အလွန်သိမ်မွေ့သော ယမ်းမြေခဲစုမျိုးတည်း၊ ကိုယ်စောင့်ဓါက်မီးလည်း အလွန်ထက်သည်၊ စုတိစိတ်ကျ၍စိတ္တဇမြေ၊ အဟာရဇမြေ ကုန်ဆုံးလျှင်၊ မီးတောက်ကြီးကွယ်ပျောက်သကဲ့သို့ အကုန်ချုပ်ပျောက်လေသည်၊ အလောင်းကောက်ယူဘို့မရပြီ၊ထို့ကြောင့် ဥပပတ် နတ်ပြဟ္မာတို့၏ သေခြင်းသည် ကျန်ရှိသောသူတို့ စိတ်ကြေ လက်ကြေရှိမအောင်၊ ပြုစုခွင့်မျှမရသော သေခြင်းဖြစ်ခဲ့၍၊ အစိမ်းသေ သေခြင်းမျိုးဟု ဆိုခွင့်ရှိသည်၊ လူစသော သတ္တဝါတို့၏ ကိုယ်ထည်ဖြစ်သော ထုံးမြေအစုမှာမူကား-ကမ္မဇမြေ ကုန်ဆုံး၍သေသည်နောက်, ချရာသင်းချိုင်းမြေ, သင်းချိုင်းပြာတို့၌ ဇာတ်တူပေါင်းရလေ၏၊ သင်းချိုင်းမြေ သင်းချိုင်းပြာတို့နှင့် ဖြစ်အတူ ပျက်အတူ မိတ်သဟာယဖြစ်ကြလေ၏၊ ထို့ကြောင့် ယနေ့ငုတ်တုတ်ရှိကြသော ကိုယ်ထည်အထု ခေတ်မြေစုကို "ထုံးမြေပြာစုမိတ်" ဆိုပေသည်။

တတိယပိုင်းပြီး၏။

xox

(၄) "ငါတလုံးနယ်"ဆိုသည်ကား—ငါ-ဟူသော အက္ခရာတလုံး၏ ကျင်လည်ရာနယ် ဆိုလိုသည်၊ ထိုငါအက္ခရာသည်ကား- သမုဒယသစ္စာ တဏှာမှထွက်လာသော တဏှာ၏ တံခွန်ပေတည်း၊ မီးမှထွက်သော မီးခိုးကို မီး၏တံခွန် ဆိုသကဲ့သို့တည်း။ ။ ကာမတဆဲ့တဘုံတွင်ရှိ ခန္ဓာစုသည် ကာမတဏှာ ဘန်ဆင်း အုပ်စိုးသော ခန္ဓာစုပေတည်း။ ။ရူပတဆဲ့ခြောက်ဘုံရှိ ခန္ဓစုကို ရူပတဏှာ ဘန်ဆင်း အုပ်စိုးမှုပေတည်း၊ အရူပလေးဘုံရှိ

www.dhammaransi.com

ခန္ဓာစုကို အရှုပတကျာ ဘန်ဆင်းအုပ်စိုးမှုပေးတည်း၊ အုပ်စိုးကြောင်းကိုလည်း မခံချင်တတ်သောသူ တယောက်ကို ခြေနှင့်တို့ရှုံစမ်း၊ ငါ့ကို ခြေနှင့်တို့ရာ သလောဟု တို့ရာ တိုင်းက ငါအက္ခရာပေါ်လတ္တံ့၊ မင်းစိုးရာဇာတို့မှာ မိမိတို့ အုပ်စိုးရာနိုင်ငံအတွင်းဝယ်၊ ဘယ်နေရာကိုမဆို နိုင်ငံခြားမင်းတပါးတို့က ထိပါးလာငြားအံ့၊ ရာဇမာန် ငါအက္ခရာ ပေါ်လာလတ္တံ့၊ ထိုကြောင့် သုံးဆဲ့တဘုံကို ငါတလုံးနယ် ဆိုပေသည်။

"သုံးသွယ်မြုံ့သိုက်" ဆိုသည်ကား- ကာမဘုံတသွယ်၊ ရူပဘုံတသွယ်၊ အရူပဘုံ တသွယ်ပေတည်း။

"မြူမချန်" ဆိုသည်ကား- ဖြစ်ဘက် ပျက်ဘက် စကြာဝဠာကုဋေတသိန်းကို အစုစုထား၍ရှု။ ။တည်ဆဲကမ္ဘာမှ ရှေးအနမတဂ္ဂ အတိတ်ကမ္ဘာစုတွင် တခုခုသော ကမ္ဘာ၌ စကြာဝဠာကုဋေတသိန်း ရှိသော ရေ-မြေ-တော-တောင် စသော အဝိညာဏက ခန္ဓာခဲစုနှင့် လူကောင် နတ်ကောင် နွားကောင် ကျွဲကောင် ဆင်ကောင် မြင်းကောင် စသော သဝိညာဏက ခန္ဓာခဲစုသည် ယခုမြူမျှ မရှိပြီ၊ ဤကမ္ဘာတွင်လည်း ဤအန္တရကပ်တွင်လည်း အာယုကပ် ဟူသော အသက်တမ်းချင်း ပိုင်း၍ရှု၊ အသက်တမ်းတွင်လည်း တရာတမ်းဖြစ်လျှင် ရှေ့တရာ နောက်တရာ ပိုင်း၍ရှု၊ ရှေ့ရှေ့တရာတွင် အစဉ်ရှိနေသောခန္ဓာစုသည့် နောက်နောက်တရာတို့၌ မြူမျှအကြွင်းအကျန်မရှိပြီ။

"အမြဲစတေ၊ မစဲချွေ" ဆိုသည်ကား- ဘယ်အရပ်မျက်နှာကိုမဆို ဘယ်အချိန်မှာမဆို လက်ညှိုးထိုးလိုက်လျှင် ထိုးရာတိုင်း

www.dhammaransi.com

ထိုးရာတိုင်းမှာပင် လက်ညှိုးတဲ့ရာ အရပ်မျက်နှာ သေဆဲသတ္တဝါ အနန္တ - အနန္တ ထိုးမိသည်ချည်းမည်၏။

"အပြောင်တိုက်" ဆိုသည်ကား- "မြူမချန်ဒ္ဒ" ဆိုခဲ့ပြီးသောအတိုင်း ဆိုလေ။ ။ "အမှိုက်ကယ် ဝင်္ဂနွယ်" ဆိုသည်ကား- ရာဂမီး၊ ဒေါသမီး၊ မောဟမီး၊ ဇာတိမီး၊ ဇရာမီး၊ မရဏမီး၊ သောကမီး၊ ပရိဒေဝမီး၊ ဒုက္ခမီး၊ ဒေါမနဿမီး၊ ဥပါယာသမီးဟူသော တဆဲ့တပါးသော မီးတို့၏ လောင်စာ လောင်သင်း မျက်ထင်းအမှိုက်တွေသာ ဖြစ်ချေ၍ သုံးဆဲ့တဘုံတွင် သက်ရှိ သက်မဲ့ အလုံးစုံ အကုန်ကို အမှိုက်စု အမှိုက်ခဲတွေ ဆိုပေသတည်း၊ အသက်ရှိဖြစ်သော အမှိုက်စုကို ကိလေသာတစု၊ ကံတစု၊ ဝိပါက်တစု၊ သုံးစုခွဲ။ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန် ဤသုံးပါးသည် ကံစုတည်း။ ဝိညာဏ်၊ နာမ်-ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ၊ ဤငါးပါးသည် ဝိပါက်စုတည်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ ဥပါဒါန်ရှိလျှင် သင်္ခါရ၊ ကမ္မဘဝဟုဆိုအပ်သော သုစရိုက် ဒုစရိုက် ဖြစ်ပေါ်မြဲ။ သုစရိုက် ဒုစရိုက် ကံမှုရှိလျှင် ဘဝသစ်ခေါ်ရသော ဝိပါက်အစု ကေန်ဖြစ်ပေါ်မြဲ၊ ဝိပါက်အစု ဖြစ်ပြန်၍ လူကောင် နတ်ကောင် ဖြစ်ပြန်လျှင် ထိုလူကောင် နတ်ကောင်ကို အစွဲပြု၍ ကိလေသာအစုဖြစ်ပေါ်မြဲ။ ငါ-ငါ ဟူ၍ရင်း၊ ငါ့ဟာ ငါ့ဟာ ဟူ၍ရင်း၊ ငါ့အတ္တ ငါ့အတ္တ ဟူ၍ရင်း၊ ငါမင်း ငါပုဏ္ဏား ငါသူဌေး ငါသူကြွယ်ဟူ၍ရင်း၊ ငါနတ် ငါသိကြား ငါဗြဟ္မာ ငါလူတ္ထိ ငါပုရိသ ဟူ၍ရင်း၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် စွဲလမ်းသော ကိလေသာတို့သည် ဗာလပုထုဇ္ဇာန်တို့မှာ ကေန်ဖြစ်ပေါ်မြဲ ဆိုလိုသည်။

www.dhammaransi.com

ကိလေသာ ရှိပြန်လျှင်လည်း ကံအစု ကေန်ဖြစ်ပွားမြဲ။ ကံအစု ဖြစ်ပွား၍ ထင်ရှား ရှိပြန်လျှင်လည်း ဘဝသစ် ခန္ဓာသစ် ဟူသော ဝိပါက်ကောင် ကေန်ဖြစ်ပေါ်မြဲ။ ဝိပါက်ကောင် ပေါ်ပြန်လျှင်လည်း၊ သာယာစွဲလမ်းသော ကိလေသာအစု ကေန္တာ ဖြစ်ပေါ်လာမြဲ၊ ဤသို့ အမှန်လေးချက်ကို အပိုင်သိသော ယထာဘူတဉာဏ်ကို မရသမျှကာလပတ်လုံး မရပ်မတည် ဟူးဟူး လည်၍ နေသောကြောင့် အစုကြီးသုံးပါးကို ဝဋ္ဋနွယ်ဆိုသည်။

"အဖြင်မစဲ၊ အသစ်လဲ သဲသဲကြွယ်" ဟူသည်ကား- အသေမီးက မြူမျှမကျန်အောင် အတွင်လောင်၍ လိုက်ငြားသော်လည်း၊ စကြာဝဠာအနန္တနှင့် အပြည့်အပြည့်ပင် မစဲမပြတ် အသစ်အသစ် ဖြစ်ပေါ်ပြောင်း၍ စကြာဝဠာအားလုံး အုန်းအုန်း သဲသဲ အမြဲစည်ပင် ပြည့်ကြွယ်သည်သာ ဖြစ်၏ဟူလိုသည်။

"အကယ်မလောက်၊ သူကသာမောက်တော့"ဆိုသည်ကား- ထိုကဲ့သို့ စကြာဝဠာအနန္တလုံး ပြည့်အောင် အသစ်အသစ် မစဲအောင် ဖြစ်ပွား၍နေသော်လည်း၊ သခ်ါရတို့က ပို၍ သွားနိုင်သည်မရှိ၊ အသေမီးကသာ ပို၍မောက်လျှက် ရှိတော့သည် ဟူလို၊ ဖြစ်သမျှသော သင်္ခါရတို့မည်သည် ပျက်ခြင်းလျှင် အဆုံးရှိကြကုန်၏။ ပျက်ခြင်းကိုလွန်၍ အမြဲဘည်နေနိုင်သော သခ်ါရ တရားဟူ၍ တစုံတခုမျှမရှိ။

"နောက်နောက် ကမ္ဘာ၊ ဘန်ဘန်လာလဲ၊ အစသူ့တွင်၊ တခုသာဝင်ကြရ"ဆိုသည်ကား-နောက်နောက် ကမ္ဘာသစ် ကမ္ဘာသစ်ဆက်၍ စကြာဝဠာအနန္တနှင့် အပြည့်ဖြစ်လာသော သခ်ါရ

www.dhammaransi.com

မှမ္မတို့သည် မရဏာမီး၏ အစီးအပွားသာဖြစ်ကုန်၍ သူ့လက်တွင်း၌ မီးစာ ထင်းမှိုက် အဖြစ်နှင့်သာ တခုမကျန် တလုံးတစုတည်း ဝင်ကြရကုန်၏ ဆိုလိုသည်။

"အဟုတ်ဉာဏ် မတင်စီးနိုင်ရ"ဆိုသည်ကား-တယောက်သော ပြည့်ရှင်မင်းသည် အတုမရှိ လှပသော မင်းသမီးယောင်ဆောင်၍နေသော ဘီလူးမကို တောင်ညာတင်လေ၏၊ထိုမင်းသည် ဘီလူးမ၏ ကြောက်ဘွယ်ဆိုးရွားသော ဇာတိရုပ်သွင်ကို မြင်နိုင်သော ဒိဗ္ဗစက္ခုနတ်ဆေးကို မရသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး၊ ထိုဘီလူးမ၏ နတ်သမီးအသွင် ထင်မြင်အောင် ဘန်ဆင်း၍၊ မာယာပရိယာယ်ဖြင့် ပြုသမျှသော အတင်စီးတို့ကို ခံရလေ၏၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုနတ်ဆေးကိုရ၍ မျက်စိ၌ကွင်း၍ ကြည့်သောအခါမှ ဇာတိရုပ်သွင်ကို ဟုတ်တိုင်းမြင်ရသဖြင့် ချည်နှောင်ရိုက်ခတ် အသေသတ်၍ ထိုမင်းက တင်စီးနိုင်လေ၏၊ ထို့အတူ ဤသတ္တဝါ အပေါင်းတို့သည် ယထာဘူတဉာဏ်ကို မရကြသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး သင်္ခတ နာမ်-ရုပ် တရားတို့၏ အတင်စီးကို ခံနေကြရ ကုန်၏၊ တင်စီးပုံကား- ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ ယောကျ်ား မိန်းမ မဟုတ်ကြကုန်သော ရုပ် နာမ် တရားတို့သည် ပုထုဇ္ဇန် သတ္တဝါ တို့အား ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ ယောကျ်ား မိန်းမထင်အောင်ပြ၏၊ ပုဂ္ဂိုလ်ထင်အောင်ပြ၏၊ ပုဂ္ဂိုလ် ထင်ကြရ၏၊ သတ္တဝါ ထင် ကြ ရ၏၊ ယောကျ်ား မိန်းမ ထင်ကြရ၏၊ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ ယောကျ်ား မိန်းမ အလှအယဉ် ထင်မြင်စွဲလမ်းကြ၍ ချစ်ကြ ခင်ကြကုန်၏၊ ချစ်မှု ခင်မှုသည် သံသရာ၌ မာရ်မင်း ငရဲမင်းကြီးတို့၏ သံကြိုး သံလွန်ပေတည်း၊ ထိုသံကြိုး သံလွန်တို့ဖြင့် အသဲနှလုံးတို့၌ အ

www.dhammaransi.com

တင်းအကျပ် ချည်တုပ်မိလျက် ရှိနေကြကုန်သော အန္ဓပုထုဇ္ဇန် သတ္တဝါတို့သည် မာရ်မင်း ငရဲမင်းတို့၏ လက်မှ မလွတ်နိုင်ကြကုန်ပြီ၊ ဤကား- သခ်တ ရုပ်နာမ်တို့၏ တင်စီးချက် တည်း။ အကြင်အခါ၌ သခ်တ ရုပ်နာမ်တို့၏ ဇာတိအသွင်ကို ထင်မြင်နိုင်သော ယထာဘူတဉာဏ်ကို ရ၏၊ ထိုအခါမှစ၍ ကလျာဏ ပုထုဇ္ဇန် စူဠသောတာပန် အဖြစ်သို့ ရောက်ကြကုန်၍ ရုပ်နာမ် တရားတို့၏ တင်စီးချက်မှ လွတ်စပြု၏၊ ရုပ်-နာမ် တရားတို့ကို မိမိတို့က အနိစ္စဟူ၍ တင်စီးနိုင်ကြကုန်၏၊ ဒုက္ခဟူ၍၊ အနတ္တဟူ၍၊ ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်ဟူ၍၊ သတ္တဝါမဟုတ်ဟူ၍၊ ယောကျ်ားမိန်းမ မဟုတ်ဟူ၍၊ သူမဟုတ်ဟူ၍၊ ငါမဟုတ်ဟူ၍ တင်စီးနိုင်ကြကုန်၏၊ အဟုတ်အမှန် အမြင်သန်သော ယထာဘူတဉာဏ်ဖြင့် နာမ်ရုပ်တရားတို့ကို အပြစ်ဒေါသ ဘေးဘယတို့နှင့် ရှုတ်ချဘိစီး နိုင်ကုန်၏။ ဤကား - ကလျာဏ ပုထုဇ္ဇန် စူဠသောတာပန်တို့က ရုပ်နာမ် တရားတို့ကို တင်စီးပုံတည်း။ ။ ဤကဲ့သို့ ယထာဘူတ ခေါ်သော အဟုတ် ဉာဏ်ဖြင့် သခ်တ ရုပ်နာမ်တို့ကို မတင်စီးနိုင်ရဆိုလိုသည်။ ။

"သည်မီးတာ ဘယ်တကိန်းမှာမှ ငြိမ်းပမယ်လို့" ဆိုသည်ကား- ဘုံတခွင်ကို အတွင်လောင်မြှိုက် အပြောင်တိုက်၍ နေသော အသေမီးနှင့် တကွတဆဲ့တပါးသော မီးတို့၏ တာဝန်မှ လွတ်ငြိမ်းခွင့်ကို ဘယ်တကိန်းမှာ ရပါအံ့နည်း ဆိုလိုသည်၊ 'တကိန်း' ဆိုသည်ကား-တဆူတဆူသော မြတ်စွာဘုရား၏ ဖြစ်ပွင့်တော်မူရာ သာသနာကျွတ်ကိန်းကြီးကို သာသနာကျွတ်ပွဲကြီးကို ဆိုသည်။

လေးချိုးကြီး အဖြေပြီး၏။

www.dhammaransi.com

၁၂၄၈ – ခုနှစ်အတွင်း မုံရွာမြို့ တရုပ်
တန်းရပ် ကျောင်းတကာကြီး၊ ဦးကျော်
အား ရေးပေးတော်မူအပ်သော–

သံဝေဂလေးချိုးကြီး

(၁) ဖြစ်မဆုံးနိုင်ဘူ၊ ခေတ်သုံး နှောင်တွေမှာ၊ ယောင်ပေပေ မှောင်မိတဲ့၊ ကောင်ကြီးနှယ်။

(၂) အမှားငယ် ပြင်ပြင်၊ အသွားငယ်ကွင်၊ ညဉ့်မသန်းငွေ့၊ စခန်းဖြင့် တွေ့ပြီဟု၊ တဝေ့လည်လည်၊ ပါယ်ရဲမှာ၊ ထယ်လဲသာ စည်တော့၊ ရှည်ပါဘိ ဝဋ်နွယ်ရယ်၊ ကျွတ်လွယ်ရန် မသိသေးရှေ့ဆင့်၊ ရှေ့မေးမှောင် မိုက်တောင်ထုခတွက၊ လင်းမှု မချယ်။ ။

(၃) တုံဂနိုင်ငယ်၊ ငုံမြိုင်ရွက်စိပ်၊ လူမသန်းတဲ့၊ ဂူနန်း ရိပ်မှာ၊ စိတ်တဖြူဖြူ၊ နိမိတ်ယူလို၊ နိဗ္ဗူပရမေ၊ အမြန်တွေ့ အောင်၊ ဈာန်လေ့ကာ မနေစမ်းလေချ၊ ညစ်ညမ်းတဲ့ သည်ဝသီကို၊ မကြည်ပြီ ကြာလေမုန်းလှပေါ့၊ ဆုံးမမြင် သုံးခွင်ဘုံထုက၊ ကျယ်သနှင့်။ ။

(၄) သည်ရုပ်ကယ် သည်နာမ်၊ သည်သဏ္ဍာန်နှင့်၊ သည် ဟန်အမူ၊ သည်အယူလဲ၊ မဖြူသေးလို၊ မှုကြေးဘဲ ပိုလွန်းလို့၊ တကိုယ်ကောင်းတန်၊ တစောင်းနော် ကြုံလိုက်ရ၊ နောက်ဆံ

www.dhammaransi.com

ထွေးရှက်၊ ရေးနွယ် ခက်ပါဘိ၊ မသက်သာလေ၊ ထောင်တမျိုး ဟာမို့၊ နှောင်ကြိုး ပွေလွန်းလို့၊ ခေပါဘိ ဖြစ်ပုံကို၊ စနစ်ကုန် မှန်သဘောရယ်နှင့်၊ ပြောဘို့မသင့်။ ။

☆

၄င်း လေးချိုးကြီးအဖြေ

(၁) "ဖြစ်မဆုံးနိုင်ဘု၊ ခေတ်သုံး နှောင်ဘွေမှာ-ယောင်ပေပေ မှောင် မိတဲ့၊ အ ကောင် ကြီး နွယ်" ဟူသော ပထမပိုဒ်၌ ဖြစ်မဆုံးနိုင်ဘု ဆိုသည်မှာ=ရုပ်နာမ် ခန္ဓာတို့ စပ်ဆက်၍ ဖြစ်နေသော သံသရာကြီးတခွင်၌၊ အမျိုးမျိုး ဇာတ်တွေလဲ၍၊ အနဲ့နဲ့ အဖုံဖုံ၊ ဖြစ်၍ နေ သော် လည်း၊ မဆုံးနိုင် ဟူ၍ ဆိုလိုသည်။ ။ထိုစကားမှန်၏၊ ယခုရှိရှိသမျှသော၊ သူသူငါငါ သတ္တဝါ ဟူသမျှတို့သည် ဘယ်ကမ္ဘာကစ၍၊ ဘယ်တော့ ဆုံးလိမ့်မည်ဟု မသိနိုင်ကြကုန်၊ ဖြစ်၍ လာခဲ့ပြီးသော ခန္ဓာအစဉ်တွေသည်လည်း အနန္တ အပ္ပမေယျ မဆုံးနိုင်အောင် များလှလေပြီ၊ နောင် အနာဂတ်အတွက် ဘယ်မျှလောက် များလိမ့်မည်၊ ဘယ်လိုဇာတ်ဘွေထွက်၍ ပြရလိမ့်ဦးမည်ဟူ၍၊ အဆုံးအဆမရှိ၊ မသိမထင်နိုင်ကြကုန်။ ။ဘယ်ကြောင့်ဖြစ်၍ မဆုံးနိုင်သနည်း ဆိုလျှင်၊ သတ္တဝါတို့သည် ယထာဘူတဉာဏ်ဖြင့် မှန်သောအတိုင်း သစ္စာတရားကို မသိကြကုန်၊ ဒုက္ခအနက် အချက်လေးပါး တရားမှန်ကို မသိနိုင်ကြကုန်၊ သမုဒယ၏ အနက် အချက်လေးပါး တရားမှန်ကို မသိနိုင်ကြကုန်။ ။နိရောဓ၏ အနက်

www.dhammaransi.com

အချက်လေးပါး တရားမှန်ကို မသိနိုင်ကြကုန်။ ။မဂ္ဂ၏ အချက် အချက်လေးပါး တရားမှန်ကို မသိနိုင်ကြကုန်။ ။ ထို့ကြောင့် အဖြစ်မဆုံးနိုင်ဘဲ၊ လုံးလည်လိုက်၍ နေကြကုန်သည်။

အဓိပ္ပါယ် တနည်းအားဖြင့်၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားအချက်ကို မသိ မမြင် ခြင်းကြောင့်၊ ယုံမှားခြင်း အထွေထွေ ဖြစ်ပြီးလျှင် သံသရာဝဋ်ဘုံကြီးတခွင့်ဝယ်၊ ခန္ဓာအစဉ် ဆက်လက်၍ အဖြစ် မဆုံးနိုင်ဘဲ အမြစ်မပြတ်နိုင်ဘဲ ရှိကြကုန်သည်၊ ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ် တရားတော်သည် သံသရာစက်ကြီး၏ မူလ အမြစ် ပင်ကိုယ် တရားကြီးပေတည်း။ ။ထိုတရားကြီး ဖြစ်ပုံကို မသိ မမြင် လျှင် သံသရာစက် ပွေရှုတ်၍ ဝဋ်ဇာတ် မပြတ်နိုင်ဘဲ ရှိသည်။

ဥပမာအားဖြင့်၊သဘော်စက်၊မီးရထားစက်၊ ယက်ကန်းစက်၊ ချေနံဆီစက်၊ အစရှိသော စက်ရုံတို့၌ ဆင်ထားသောစက်တို့ကို နားမလည်လျှင် ဘယ်နေရာက ဖြုတ်၍ ဘယ်နေရာက တပ်ရမည်၊ ဘယ်ခလုပ်ကိုကိုင်လျှင် ဘယ်စက် လည်၍ ဘယ်စက် ရပ်သည်ဟု မသိသော လူပြိန်း တယောက် ကို စက်မောင်း ခိုင်းသော်ငြင်း၊ စက်ရပ်ခိုင်းသော်ငြင်း၊ စက်တို့ကို ဖြုတ်၍ ဖျက်ထားလိုက်ရန် စေခိုင်းသော်ငြင်း၊ တစုံတရာမျှ နားမလည်ဘဲဘဲ စက်ရုံထဲမှာ စက်သွားဝါးမိ၍ သေရမည်သာ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် စက်ရဟတ်ဖြစ်ပုံကို အမြစ်နှင့်တကွ နားမလည်ပါလျှင် ဘယ်ခါမှ သံသရာစက်ကို မဖြတ်နိုင်၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် စက်သွား ၁၂-ရပ်တို့၏ ရွတ်ရွတ် ဝါးမှုကိုသာ ခံရ၍၊ဆင်းရဲခြင်းကို ကြုံတွေ့ရမည်သာ ဖြစ်၏။

www.dhammaransi.com

စက်အမျိုးမျိုး အတတ်ပညာကို နားလည်သော အင်ဂျင်နီယာ ဆရာကြီးကို မီးရထားစက်၊ မီးသင်္ဘောစက်၊ စက်ရုံကြီးတို့၌ ထားသောစက် တို့ကို မောင်းနှင်ရန် စေခိုင်းသော်ငြင်း၊ စက်တို့ ဖြုတ်ဖျက်ရန် စေခိုင်းသော်ငြင်း၊ တစုံတရာမျှ ဝန်လေး ပင်ပန်းခြင်းမရှိဘဲ ယုက်တရက် ပြီးစီးအောင် ရွက်ဆောင်နိုင်သကဲ့သို့၊ ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ် စက်ရဟတ်၏ဖြစ်ပုံကို အရင်းမူလနှင့်တကွ၊ ကောင်းစွာသိမြင်လျှင်၊ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် စက်ရဟတ်ကြီးကို ဖျက်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်လေသည်။ ။ထို့ကြောင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တရားကို မထင် မမြင်နိုင်ဘဲ၊ သံသရာစက်ထဲ၌ ဇာတ်လဲ၍ အဖြစ်မဆုံးဟု ဆိုလေသည်။

“ခေတ်သုံး နှောင်ဘေွမှာ” ဆို သည် ကား၊ ဇာ တိ ခေတ်၊ အာဏာခေတ်၊ ဝိသယခေတ်ဟု ဆိုအပ်သော ခေတ်သုံးရပ်ကို နှောင်ဘေွကြီးဟူ၍ ဆိုလိုသည်၊ နှောင်ဘေွဆိုသည်မှာ သတ္တဝါကို မပြေး မထွက် နိုင်အောင် ချည်နှောင်၍ ထားသည်၊ ထောင်ကြီးတွေနှင့် တူသည်ဟူဆိုလိုသည်။ ။တနည်းအားဖြင့် ကာမဘုံ၊ ရူပဘုံ၊ အရူပဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုံသုံးပါးကို ခေတ်သုံးပါးဆိုသည်။ ။ခေတ်ဆိုသော စကားမှာ ခေတ္တ-ဟူသော ပါဠိဘာသာမှ ဖြစ်သော စကားဖြစ်သည်၊ မျိုးစေ့တို့၏ စိုက်ပျိုးရာလယ်ကို ခေတ်ဟူ၍ ဆိုသည်၊ ထိုအတူ သတ္တဝါ အမျိုးမျိုးတို့၏ ဖြင်ပွားရာလောကကြီးကို ခေတ်ဟူ၍ဆိုသည်။ ။ထိုစကား မှန်၏၊ ဖြစ်ဖြစ်သမျှ သတ္တဝါ ဟူသမျှတို့သည် ထို

www.dhammaransi.com

ခေတ်သုံးပါး၏ပြင်ဘက်မှာထွက်၍ မဖြစ်နိုင်ကြကုန်၊ ခေတ်သုံးပါးကို မလွန်နိုင်ကြကုန်၊ အကယ်၍ ခေတ်သုံးပါးကို လွန်မြောက်နိုင်လျှင် လောကကြီးမှ ထွက်၍ လောကုတ္တရာ ဘက်သို့ ကူးပြီးလျှင် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြလေကုန်သည်။

"ယောင်ပေပေမှောင်မိတဲ့ အကောင်ကြီးနှယ်"ဆိုသည်ကား-ပြဆိုအပ်ပြီးသော ခေတ်ကြီး သုံးပါး အတွင်း၌ ယောင်တီးယောင်နှ၊ ပေဘီး ပေတေ၊ နဝေ နဝါ နှင့် တောင်မှန်းမသိ၊ မြောက်မှန်းမသိ၊ မှောင်အတိကျနေသော တွင်းထဲမှာ မိ၍နေသော သတ္တဝါကောင်ကြီး ဆိုလိုသည်။ ။ယောင်ပေပေ ဆိုသော စကားသည် ပမာဒတရားဖြင့် မေ့မေ့လျော့လျော့ နေမှုကို ဆိုသည်။ မှောင်ဆိုသည်ကား–အဝိဇ္ဇာမှောင်တိုက်ကြီးကို ဆိုလိုသည်၊ ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပါယ်မှာ ပမာဒ တရားဖြင့် ယောင်ပေပေ၊ ပုတ်သင်မေ့ မေ့၍၊ မောဟတိုက်မှာ လှောင်မိသော အမိုက်ကောင် သတ္တဝါကြီး ဆိုလိုသည်။ ။ယောင်ပေပေ နိုင်သော ပမာဒ တရားသည် အပမာဒ တရားနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၏။ ။

အပ္ပမာဒေါ အမတံပဒံ၊ ပမာဒေါ မစ္စုနောပဒံ။

(ဓမ္မပဒပါဠိတော်) အပ္ပမာဒေါ၊ မမေ့မလျော့ ခြင်းသည်။ အမတံပဒံ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်၏ အကြောင်းတည်း။ ပမာဒေါ၊ ယောင်ပေပေ မေ့လျော့မှုသည်။ မစ္စုနောပဒံ၊ သေခြင်း၏ အကြောင်း သူသေလောင်းတည်း။ ။ဥပမာအားဖြင့်၊ မီးဘေး၊ ကျားဘေး၊ ဆင်ရိုင်းဘေး၊ ထားပြဘေးများနှင့် တွေ့ကြုံနေ

www.dhammaransi.com

ဆဲအခါ ပုတ်သင်ညိုကဲ့သို့မေ့၍ ယောင်ပေပေနေသောသူသည် မီးဘေးစသည်နှင့် တွေ့၍ သေရမည်ဖြစ်၏၊ ထိုအတူ သံသရာ ဘေးကြီး နေ့စဉ် ဘိစီး၍နေပါလျက်၊ ပုတ်သင်လို ခေါင်းညိမ့် ၍ တအိမ့်အိမ့် မေ့မောယောင်ပေနိုင်သောသူသည် သေမင်း ၏ လက်တွင်းက မထွက်မလွတ်ရဘဲ၊ အမြဲ အသေကောင် အ လောင်းကောင်ကြီး ဖြစ်၍နေ၏။ ။ ပြဆို အပ်ခဲ့ပြီးသော အ တိုင်း၊ မီးဘေးစသည်တို့နှင့် တွေ့ကြုံလျှင်၊ ယောင်ပေပေ မေ့၍ မနေဘဲ၊ ဖြတ်ဖြတ် လတ်လတ် သွက်သွက် လက်လက် သတိ ထား၍ ရှောင်ရှားလျှင် ဘေးအန္တရာယ်တို့မှ လွတ်ကင်း၍ ချမ်း သာခြင်းကို ရနိုင်သကဲ့သို့၊ ထိုအတူ သံသရာဘေးကြီး ဘိစီး နှိပ်စက် တွေးတော မြော်မြင်သဖြင့် ယောင်ပေပေ မနေဘဲ၊ မ မေ့မလျော့ မပေါ့မတန်၊ မြန်မြန်သုတ်သုတ်၊ အားအင်ထုတ် ကြိုးစားသောသူသည် သေမင်း မမြင်နိုင်သော နိုင်ငံတော်သို့ ရောက်၍ ချမ်းသာ အမျိုးမျိုးကို အငြိမ်း ခံစားရလေ၏။ ။ ဤကား=ယောင်ပေပေနေမှုနှင့်စပ်၍ ဆိုသောစကားတည်း။ ။

မှောင်ခတ် ခေါ်သော မောဟကြီးသည် အလင်းခတ် ဖြစ် သော အမောဟနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၏၊ ပညာ၏ ရန်သူဖြစ် သည်။ ။မှောင်ဘကာတို့တွင် အဝိဇ္ဇာမှောင်သည် အကြီးဆုံး ဖြစ်သည်၊ ယခုလောက၌ရှိသော၊ သန်းခေါင်လကွယ် မှောင် များမှာ ခတ်မီးအလင်းကို ထွန်းလိုက်လျှင် လင်းနိုင်သေး၏၊ အဝိဇ္ဇာမှောင်ကို ခတ်မီးပေါင်း ထောင်သောင်းဖြင့် ထွန်းညှိ သော်လည်း အလင်းရောင်မပေါ်နိုင်၊ ထို့ကြောင့် ခေတ်သုံး ပါး တည်းဟူသော လောကခတ် တိုက်ဘောင်ဌာနကြီးသည်

www.dhammaransi.com

မောဟ တည်းဟူသော မိုက်ခြင်းဖြင့် အတင်းမိုက်၍ နေသည် မည်၏။ ။ပဋိသန္ဓေ တည်နေသည်ကစ၍ ကန်းလာသော သူကန်းသည် တစုံတခုသော ဝတ္ထုကိုမျှ မမြင်နိုင်သကဲ့သို့၊ အဝိဇ္ဇာ မှောင်မိ၍နေသော သတ္တဝါများသည်လည်း တရားမှန်ကို တရံတခါမျှ မမြင်နိုင်ကြလေကုန်၏။ ။မျက်စိကန်း တစ္ဆေမကြောက် ဆိုသော စကားပုံကဲ့သို့ တရားမှန်ကို မသိမမြင်နိုင်လျှင် သံသရာဘေးကို မမြင်လျှင် ကြောက်စိတ်မရှိ၊ မကြောက်လျှင် အတင်းပြုချင်ရာကို ပြုနိုင်၏။ ။ထိုသို့ မောဟမှောင်တိုက် ဘိစီး၍ ပညာမျက်စိ ကန်းကြ ကုန်သောကြောင့် သာလျှင် မျက်စိကန်းတစ္ဆေမကြောက်သကဲ့သို့ ဘယ်တစုံတရာကိုမျှ မကြောက်ဘဲ ဒုစရိုက် ဒုရာ ဇီဝတို့ကို အားမှရဘဲ ပြုနိုင်ကြကုန်သည်။ ။ဤကား- မှောင်မိ၍နေပုံကိုဆိုသော စကားရပ်တည်း။

ပထမပိုဒ် အဖြေပြီး၏။

☆

(၂) "အမှားငယ်ပြင်၊ အသွားငယ်တွင်၊ ညဉ့်မသန်းငွေ့၊ စခန်းဖြင့် တွေ့နိုင်ဘု" ဆိုသည်ကား- ပြဆိုအပ်ပြီးသော၊ သံသရာ ဝဋ်ကြီးထဲ၌၊ တဝဲလည်လည် ကြင်လည်သွားလာနေရမှုသည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်အလိုအားဖြင့် ဘယ်ခါမှ မှန်သည်ဟူ၍ မရှိ၊ တမှားထဲမှား၍ နေကြသည်သာဖြစ်၏။ ။သံသရာကြီး ဆိုသည်ကား- "မှားသောသတ္တဝါဟူသမျှတို့၏ ကြင်လည်ရာ ဘုံကြီးဖြစ်၏" သံသရာသမားဆိုလျှင် အမှားကောင်တွေ

www.dhammaransi.com

ဖြစ်၏၊ ဗြဟ္မာကြီးဖြစ်၍ နေသော်လည်း၊ အမှန်မဟုတ် အမှားကောင်ကြီးသာ ဖြစ်၏၊ မူလဇာတ်ရင်းကပင်လျှင် "အဝိဇ္ဇာ နှင့် တဏှာလောဘ-ဒွေးမူလ" တို့ဖြင့်၊ ဇာတ်မှားကြီး ထူထောင်၍လာရသည်၊ မှန်သော လောကုတ္တရာတရားများနှင့် ထူထောင်၍လာရသော သံသရာ ဇာတ်ကြီးမဟုတ်၊ ညစ်စုတ်နွမ်းနယ် မဖွယ်ရာသော အဝိဇ္ဇာတဏှာတို့ဖြင့်၊ ထူထောင်၍လာရသော ဇာတ်မှားကြီးသည် ဘယ်တော့ ကောင်းနိုင်လိမ့်မည်ဟူ၍ မြော်လင့်ဘွယ်မရှိ၊ ဖြစ်မိလို့ရှိသောကြောင့်သာ သံသရာဇာတ်ကြီးမှာ ကောင်းသည်၊ သုခရှိသည်၊ ချမ်းသာသည်ဟူ၍ စိတ်ပြေလက်ပြေ ပြောဆို မှတ်ထင်ကြရသည်။ ။ဤနေရာ၌ သံသရာဇာတ် တည်လဲ့၍၊ မူလကတဲက မှားပုံကို ဥဒါဟရုံ ဝတ္ထုတခု ထုတ်ပြဦးအံ့။

ပဉ္စမသင်္ဂါယနာတင် ဘုရင်မင်းတုံးမင်းတရားကြီးလက်ထက် ဇာတ် ရုပ်သေး သဘင်သည်တို့ကို အုပ်ချုပ်ရသော- သဘင်ဝန်ကြီး ဦးသော် ဆိုသူသည် ဇာတ်ထိုးပုံ-ဇာတ်သွေးပုံများ၌ အလွန်နည်းကောင်းသု၏၊ စာရေး လင်္ကာရေးများလည်း ကောင်းလှ၏၊ နန်းတော်၌သာ အမြဲကပြရ၏၊ ကပြတိုင်းလည်း ဘုရင်မင်းမြတ်နှင့် မိဘုရားခေါင်ကြီး စသော နန်းသူ - နန်းသားတို့ ကြိုက်နှစ်သက်ကြလေအောင်၊ မင်္ဂလာရှိသော ဇာတ်များကိုသာ ကပြရ၏။ ။ဘုရင်မင်းမြတ် မနှစ်သက်သော ဇာတ်သွား ဇာတ်လာများကို ပြမိသော်ရင်း၊ပွဲဦးထွက်စအခါက ကပြသော အရုပ်၏ ချွတ်ယွင်းစွာဖြစ်၍ မင်္ဂလာမရှိခဲ့သော်ရင်း၊ ဘုရင်မင်းမြတ် နှစ်သက်တော်မမူ၍ ရာဇဝတ်ပြစ်ဒါဏ်များကို ပေးတတ်သော

www.dhammaransi.com

အလေ့ရှိ၏၊ တရံရောအခါ၊ မင်းညီ မင်းသား အစုံနှင့် ဘုရင်မင်းမြတ် ကြည့်ရှုတော်မူသော မင်းပွဲသဘင်ကြီးတွင် ဇာတ်ပြရာ၊ ပထမ ပွဲဦးထွက်လာသော နတ်ကတော့ရုပ်သည် ကြိုးမခိုင်သဖြင့်၊ ခေါင်းပြတ်၍ကျလေ၏၊ ပွဲဦးထွက်တွင် အရုပ်ခေါင်းပြတ်၍ကျမှုသည်လည်း နန်းတွင်း၌ ကပြသော စင်တော်ကြီးများမှာ အမင်္ဂလာကြီး တခုဖြစ်၏။ ။အရုပ်ခေါင်း ပြတ်ကျသွားသည်ကို ဘုရင်မင်းမြတ် မြင်တော်မူလေလျှင် စိတ်နှလုံးမသက်သာဘဲ၊ ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ပေးရန် ကြံစီတော်မူလေ၏။ ။နတ်ကတော်ရုပ် ခေါင်းကျသည်ကို၊ ဇာတ်သားတစုတို့ တွေ့သိလေလျှင်၊ ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်မည်ကို အလန့်တကြား အားကြီးစွာ ကြောက်လန့်တုန်လှုပ်ကြသဖြင့်၊ သဘင်ဝန် ဦးသော်အထံသို့ ကပ်ပြီးလျှင်၊ အကြောင်းမျိုးစုံကို ပြောကြားကြကုန်၏။ ။ထိုအခါ သဘင်ဝန် ဦးသော်သည် ယုတ်တရက် ဉာဏ်ပေါ်ပြီးလျှင်၊ နတ်ကတော်ခေါင်းပြတ်ကို ပြန်၍ မဆက်စေဘဲ၊ ရာဇဝတ်မှုပြစ်မှုလည်း လွတ်ကင်းအောင်၊ အိမ့်တလိန့်ဇာတ်ကို ရုတ်တရက် ထိုးလေ၏။ ။နတ်ကတော်ရုပ်သည် နတ်ကတော်စကားကို မပြောဘဲ၊ အိမ့်တလိန့် စုံးမစကားကို ပြောဆိုလေ၏။ ။အိမ့်တလိန့် စုံးမျိုးသည်ကား — ခေါင်းပြတ်သော အတတ်ကို တတ်သော စုံးမျိုးပေတည်း။ ။ပထမ ပွဲဦးကစ၍ နံနက်လင်းသည်တိုင်အောင်၊ သဘင်ဝန်ဦးသော်လည်း ဒဏ္ဍာရီဖြစ်သော အိမ့်ဒလိန့်ဇာတ်ကို ညဘွင်းချင်းကပြရင်း ရေးပြီးလျှင် ချောမောစွာ ကပြစေ၏။ ။မိမိတို့ ကပြရန် ရည်မှန်းထားသော၊ ရာမ- အီနောင် ဇာတ်သွားကို မပြရဘဲ၊ ပထမ လက်ဦး မှားလေသည်က အစွဲပြု၍၊ အိမ့်ဒလိန့် ဇာတ်မှားကြီး

www.dhammaransi.com

ကိုသာ အတွင်မှိတ်၍ ကပြ ရလေသည်။ ။ ဘုရှင်မင်းမြတ်သည်လည်း သူ့ ဇာတ်ကြောင်း အားလျော်စွာ ခေါင်းပြတ်သောကြောင့်၊ ရာဇဝတ်ပြစ်မှု မပေးဘဲ ဇာတ်ပြပုံ ထူးဆန်းပေသည်ဟု ဆုလာဘ်များကိုသာ ပေးတော်မူရလေသည်။

ဤ အိမ့်ဒလိန့် စုံးမ ဇာတ်ကြောင်း ဇာတ်သွားကဲ့သို့၊ သံသရာ ဇာတ်သမားတို့သည်လည်း မူလပထမရင်းကပင် အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာ ထူထောင်အုပ်သော ဇာတ်မှားကြီးကို စမိကြကုန်သောကြောင့်၊ မိမိတို့ဇာတ်ကို မှန်သည်ဟူ၍ရင်း၊ မမှန်သည်ဟူ၍ရင်း၊ မစိစစ်နိုင်ကြကုန်ဘဲ၊ အနဲနဲဇာတ်မှားတွေကို ထွက်၍နေကြကုန်သည်။ ။သံသရာဇာတ်ခွင်ကြီးတခုလုံး၌၊ အထယ်ခံအမာခံပြုလုပ်၍ နေကြကုန်သော၊ ရုပ်ခန္ဓာ-နာမ်ခန္ဓာ တို့သည်လည်း မှန်သည်ဟူ၍ မရှိ၊ အမှားတရားတို့သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ အမှားတွေကို ငါ့ကိုယ်ငါ့ဟာ ငှါ့ဉစ္စာပြုကြကုန်သော သံသရာဇာတ်သမား သတ္တဝါများတို့သည်လည်း အမှားတွေသာ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ။

နိဗ္ဗာန်တရားကို မရသမျှတွင် ဘယ်ကာလမှ မှန်သည်ဟူ၍ မရှိကြလေကုန်။ ။ယခုရရှိသော ဒုက္ခဇာတ် အမှားဇာတ်ကြီးကိုသိမ်း၍၊ ခန္ဓာဝန် ငြိမ်းမှ သာလျှင် ဇာတ်မှန်သို့ရောက်နိုင်ကြကုန်သည်၊ ထိုသို့ ဇာတ်သိမ်းမှုကိုပင် နိဗ္ဗာန်ဟူ၍ဆိုရလေသည်။ ။ပြဆိုအပ်ပြီးသော အတိုင်း အမှားပြင်ပြင်ကြီးနှင့်သာလျှင်၊ တွင်တွင်ကြီး သံသရာစခန်း၌ ပင်ပန်းသော်လည်း၊ ပင်ပန်းမှန်း မသိဘဲ၊ တသွားထဲ သွားနေကြကုန်

www.dhammaransi.com

သည်။ ။ထိုသို့ သွားလေသမျှ သံသရာခရီးတွင်လေသမျှ ကာလပတ်လုံး၊ မိမိတို့ အားကိုးလောက်သော ချမ်းသာ စခန်းကြီးနှင့် ဘယ်တော့မှ မတွေ့ဘူးကြကုန်၊ ထိုကြောင့် မှန်မှန်ကန်ကန် ဖြစ်သော သစ္စာဉာဏ် အချက်ကို လျှပ်တပြက်လောက်မျှ သိမြင်သောအားဖြင့် မကြုံကြိုက်ဘူးကြကုန်၊ "အမှားငယ်ပြင်ပြင် အသွားငယ်တွင်၊ ညဉ့်မသန်းငွေ့၊ စခန်းဖြင့် တွေ့နိုင်ဘု" ဟူ၍ ဆိုသည်။

"ညဉ့်"ဆိုသည်ကား-ဝိညာဏကို ဝိညဉ်ဆိုဘိသကဲ့သို့ ညာဏကို ညဉ့်ဟု ဆိုသည်-သိမြင်မှုကို ဆိုလိုသည်။ ။ထိုသိမြင်မှုသည်ကား - သစ္စာလေးချက်၊ သဘောနက်တို့၌၊ ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း၊ ထင်လင်းမှုပေးတည်း၊ ထိုထင်လင်းစွာ သိမြင်မှုကို သံသရာအမှားနယ်ကြီး၌၊ တရံတခါမျှ မတွေ့ မကြုံ စဘူးကြကုန်၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ ဒုလ္လဘ ခေတ်ကောင်း၊ စခန်းကောင်းကြီးနှင့် မတွေ့ မကြုံ စဘူးကြဘဲ၊ စခန်းတွေ့ ဘောက်လွဲ ဘောက်ပြန်ဖြစ်၍ နေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထိုစကားမှန်၏၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ ဒုလ္လဘခေတ်ကြီး စခန်းထောက်ကြီးနှင့် တွေ့ကြုံမှသာလျှင်၊ သစ္စာလေးပါးတို့၌ ပေါက်ရောက်သောဉာဏ်ကို ရနိုင်ကြကုန်သည်၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ ခေတ်ကောင်းနှင့် မကြုံကြိုက်ကြပါလျှင်၊ သစ္စာလေးပါး၌ အသိဉာဏ်ပေါက်ခွင့်ကို မရနိုင်ကြကုန်၊ ထိုဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ ခေတ်ဟောင်း ကြီးကိုလည်း လွန်စွာ ကြုံကြိုက်နိုင်ခဲလည်း၊ ထိုဗုဒ္ဓုပ္ပါဒကို ဒုလ္လဘကြီးတခု ဆိုရသည်။ ။ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ စခန်းနှင့် တလွဲထဲ လွဲ၍သာ လာကြ

www.dhammaransi.com

ကုန်သောကြောင့်သာလျှင်၊ ယခုတိုင်အောင် အမှားကောင်း
တွေ ဖြစ်၍၊ နစ်မြဲနစ်·မျောမြဲမျော သံသရာတကြောမှာ၊ ပေါ
လောသောကြီး နေကြကုန်သည်။ ။ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ စခန်းကြီးတွေ
နှင့် လွဲလာပုံကို ဥပမာဖြင့် ပြဆိုဦးအံ့။ ။

ဧရာဝတီ အထက်မြစ်ညာဖြစ်သော၊ ဗန်းမော်မြို့မှ ကုန်စည်
အမျိုးမျိုးကို တင်ဆောင်၍၊ ရန်ကုန်သို့ ရောင်းချရန် ပိန်းကော
လှေကြီးတစင်းနှင့် ကုန်သည်ဖျင်း တယောက်သည် စုံ၍လာသ
တတ်၊ ထိုကုန်သည်သည် ရေမှူ၌လည်း နားမလည်၊ လှေပဲ့မှု၊
လှေခတ်မှု၊ ထိုးဝါးထိုးမှုများ၌လည်းနားမလည်၊ ရေစီးရေဆန်
ရေဝဲ၊ ရေတိမ်၊ စဉ်းတိမ်၊ သောင်စ၊ သဲကွက်၊ ဝဲမှော်များကို
လည်း မသိဘဲရှိ၏။ ထိုကုန်သည် ယောကျ်ားသည် နားမလယ်
သော လှေသားတို့ကို ငှားရမ်း၍၊ ဗန်းမော်မြို့မှ စုံလာ၏။

လမ်းစဉ်တလျှောက်မှာရှိသော ကသာမြို့၊ ရွှေကူမြို့၊ ကျောက်
မြောင်းမြို့၊ မန္တလေးမြို့ စသည်များ သို့လည်း ဝင်ရောက်၍
ရောင်းချသင့်သော ကုန်ကို ရောင်းချပြီးလျှင် ဝယ်ယူသင့်သော
ကုန်များကို ဝယ်ယူရန် အကြံရှိ၏။ ။မိမိဆိုက်ရပ်လိုသော မြို့
နားသို့ နီးကပ်သဖြင့် ဆိုက်ရပ်မည် ပြုရာ ရေမှူ၌ နားမလည်၊
လှေပဲ့မှူ၌လည်း နားမလည်သောကြောင့် အလိုရှိသောမြို့၌ မ
ဆိုက်နိုင်ဘဲ လွဲချော်၍ စုံရပြန်၏။ ။အချို့မြို့နားသို့ရောက်
ရာ၊ ဝဲတွေ၊ သောင်တွေ၊ ရေစီး - ရေမှော်တွေ များလှသဖြင့်
မဆိုက်ကပ်နိုင်ဘဲ လွဲ၍စုံရပြန်၏။ ။အချို့မြို့ရွာများသို့လည်း
ညဉ့်အခါရောက်၍ မှောင်မိုက်သဖြင့် ရောက်မှန်းမသိဘဲ၊ လွဲ၍
မျောပြန်၏၏ ။မန္တလေးမြို့ကြီးမှာ မဆိုက်ကပ်နိုင်ဘဲ လွဲသွား

www.dhammaransi.com

ပြန်သဖြင့် အောက်၌ရှိသော မြင်းခြံ၊ ပခုက္ကူ၊ ညောင်ဦး၊ စလေ၊ ရေနံချောင်း၊ မင်းဘူးစသော မြို့ကြီးများသို့ ဝင်ရောက် ဆိုက်ကပ်မည် ကြံပါသော်လည်း ယခင်ကနည်းအတိုင်းပင် အမျိုးမျိုးသော လှဲချော်မှုတွေနှင့်ကြုံ၍ မဆိုက်ကပ်နိုင်ဘဲ လှဲမြဲ လှဲ၍ စုံရပြန်၏။

ဟသ်ာတမြို့၏အောက်သို့ ကျရောက်သောကာလ၊ ချောင်း ပေါက်တွေလည်း အထွေထွေအလွန်များပြားသည် တကြောင်း၊ သင်္ဘောကြီးငယ်နှင့် တုန်ကင်းတို့၏ အသွားအလာ အလွန်များ ပြား ရှုပ်ခပ္ပသည်က တကြောင်း၊ အညာက လှေသူကြီး ဖြစ်၍ ရေဟက် ရေကျ နားမလည်သည်ကတကြောင်း၊ ဤအကြောင်း များကြောင့်၊ ထိုလှေသူကြီး ကုန်သည် ယောကျ်ားသည် မိမိ ရည်ရွယ်ရင်းအတိုင်း ရန်ကုန်မြို့သို့မရပ်ဘဲ ဒီရေအကျ ပင်လယ် ဝသို့ မျောပါ၍ လှိုင်းလေ မိပြီးလျှင် ပျက်စီးခြင်းကြီးသို့သာ ရောက်ရလေတော့၏။ ။ဤလှေသူကြီးပုံကဲ့သို့ သူငါကအစ ရှိရှိ သမျှ ပုပ္ပုဒ္ဓရ သတ္တဝါအနန္တ တို့သည် အစမထင်သော သံသရာ ရေကြောအပြင်ဝယ် အစဉ်မပြတ်မျောပါ၍လာကြရာ၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ စခန်းကောင်းကြီးတွေနှင့် လှဲချော်တိမ်းပါး၍သာ လာကြကုန် ၏။ ယခုတိုင်အောင် စခန်းကောင်းကို မတွေ့ရကုန်သေး။ ။ လှဲချော်၍ လာကြပုံကား၊- "ရုံခါရုံဘန်" မြတ်စွာဘုရားတဆူ ပွင့်တော်မူနေကြစဉ် အပါယ်လေးပါးမှာ အဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၍ လှဲချော်ကြရသည်၊ "ရုံခါရုံဘန်" မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလူမျိုးဖြစ်၍ ဘုရား ကို ပြစ်မှားလျက် လှဲချော်ကြရသည်၊ "ရုံခါရုံဘန်" နာမ်မရှိ သော အသညသတ် ဗြဟ္မာကြီးဖြစ်၍ လှဲချော်ကြရသည်၊ "ရုံ

www.dhammaransi.com

ခါရုံဘန်" ရုပ်-မရှိသော အရူပဗြဟ္မာကြီးဖြစ်၍ လွဲချော်ကြရသည်၊ "ရုံခါရုံဘန်" ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်းနှင့်ဝေးကွာသော စကြာဝဠာတပါးမှာဖြစ်၍ လွဲချော်ကြရသည်၊ "ရုံခါရုံဘန်"ဒေဝဒတ်၊ စိဥ္စမာဏ၊ မာဂဏ္ဍီ တို့ကဲ့သို့ ဘုရား၏ ရန်သူကြီးတွေဖြစ်၍ လွဲချော်ကြရသည်။ ။ "ရုံခါရုံဘန်" မြတ်စွာဘုရားနှင့်တွေ့ကြုံ၍ နီးနီးရင်းရင်း ဖြစ်ရပါသော်လည်း၊ မေ့မေ့လျော့လျော့ နေမိခြင်း ကာမဂုဏ်နောက်သို့ လိုက်စားအားကြီးမိခြင်းများကြောင့် လွဲချော်ရပြန်သည်။ ။ ကောသလမင်းကြီး စသည်ကိုထောက်လေ။ ဤသို့စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုးသော လွဲချော်မှုတွေနှင့်သာ တွေ့ကြုံ၍လာရသည့်အတွက်ကြောင့် ဂင်္ဂါဝါဠု သဲစုမက ပွင့်တော်မူကြကုန်သော ဘုရားရှင်တွေ၏ သာသနာတော် စခန်းကောင်းကြီးများနှင့် မကြုံကြိုက်ရဘဲ အကျွတ်တရား မရလိုက်ဘဲ လွဲနိုင်အောင်လွဲ၍ လာကြကုန်သည်။

ယခုအခါ ငုဒ္ဓဘာသာတိုင်းလိုပင် မြော်လင့် အားကိုးချက်ကိုယ်စီနှင့် ဆုတောင်း တတ်ကြသည်မှာ၊ မကြာမီ ပွင့်တော်မူလတ္တံ့သော အရိမေတ္တယျဘုရား လက်ထက်တော်တွင် လက်ဦးစွာ ဖူးတွေ့ရ၍ နိဗ္ဗာန်ရလိုကြောင်းနှင့် ကုသိုလ်ပြုတိုင်းပင် ဆုတောင်း တတ်ကြ ကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် ဆုတောင်းချက် အတိုင်း မြောက်-မမြောက် စဉ်းစားဆင်ခြင်ရန်မှာ၊ လွန်လေပြီးသော အနန္တသင်္ချေယျ ဘုရားတွေကိုပင် ရှောင်နိုင်အောင် လက်လွတ်ရှောင်ရှားကြ၍ လူစွမ်းကောင်းကြီးတွေ လုပ်ခဲ့ကြဘူးသည့်အချက်နှင့် တွေ့လျှင် အရိမေတ္တယျ ဘုရား ကိုယ်တော် တဆူမှာမှ လက်ဦးဖူးတွေ့ရ၍ အကျွတ်တရားရရန်အချက်သည် သက်သက်

www.dhammaransi.com

ခဲယဉ်းလှသော အချက်ကြီးတခု ဖြစ်ချေသည်၊ အကယ်၍ ဆုတောင်းကြသော သူတိုင်းပင် "ဆုတောင်းချက်" ပြည့်စုံကြပါမူကား၊ သူ့ထက်ငါ ရှေ့ဦးစွာ ဖူးလိုသောသူ များသည့်အတွက် အရိမေတ္တေယျဘုရား ကိုယ်တော်ကြီးသည်ပင် ရှေးဦးစွာ အဖူးခံတော်မူရန် တော်တော်ပင် ခက်ခဲတော်မူရှာလိမ့်မည်။ ။

စင်စစ်လိုရင်းမှာမူကား ယခုလက်တွေ့ဖြစ်၍နေသော သာသနာတော်ကြီး အထင်အရှားရှိနေပါလျက် စခန်းထောက် တဆင့်ရွှေ့၍ နောက်ဘုရားကိုမျှော်လင့်ရန်မလို၊ ယခု မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသော ဒေသနာတော် တလျှောက်မှာလည်း အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ပေါက်ရောက်အောင် လုပ်နည်းကိုင်နည်း အမျိုးမျိုးတို့သည် အထင်အရှားပင် ရှိကုန်၏၊ နည်းလမ်း မစုံ၍ အားမထုတ် ခြင်ဘူးဟူ၍ ဆင်ခြေတက်ဘွယ် မရှိ။ ။ပြင်းရိသောအတွက် ကာမဂုဏ် ထောင်ထဲမှ မထွက်နိုင်သည့် အတွက်နှင့် ဆင်ခြေကန်လျှင်သာ ကန်ဘွယ်ရှိသည်။

သူတော်ကောင်းတို့၏၊ တရားတော် ထွန်းကားရာ ဖြစ်သော ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ-သဒ္ဓမ္မ စခန်းကောင်းကြီးကို လွဲချော်ခဲ့လျှင်၊ နောင်ဆိုက်ကဲ့သို့သော စခန်းကောင်း ခေတ်ကောင်းနှင့် မတွေ့နိုင်ဘဲ၊ ဆင်းရဲကြီးစွာ စိုးရိမ်ရတတ်ကြောင်းနှင့် ကေနိပါတ်ဇာတ်တော်တွင် သေရိဝဇာတ်ကိုလည်း ဟောကြားတော်မူသည်။

သေရိဝဇာတ်၏ အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းမှာ။ ။ရှေးအခါ မြတ်စွာဘုရားအလောင်းသည်၊ ရွှဲကုန်သည်ကြီးဖြစ်တော်မူ၏၊ ဒေဝဒတ် အလောင်းသည်လည်း၊ ဘုရားအလောင်းနှင့် အတူတူ ရွှဲ

www.dhammaransi.com

ကုန်သည်ပင် ဖြစ်၏၊ အမည်မှာ သေရိဝမည်၏။ ။အရိဋ္ဌမြို့တွင် လှည့်လည်၍ ရွှေရောင်းကြရာ၊ စည်းစိမ်ပျက်စီး၍ ဆင်းရဲစွာ သော မုဆိုးမ မြေးအဘွားအိမ်သို့ ဒေဝဒတ်အလောင်း ရွှေကုန် သည် ယောကျ်ားသည် ရှေးဦးစွာရောက်လေ၏။ ။ထို မုဆိုးမ မြေးအဘွားအိမ်တွင် အဘိုးတသိန်း ထိုက်တန်သော ရွှေဖလား ကြီးတလုံးရှိ၏၊ ထိုရွှေဖလားမှာ - အညစ်အကြေး မှုံတင်၍ နေ သဖြင့် ရွှေဖလားမှန်းမသိဘဲ ကြေးဖလားဟု မုဆိုးမ မြေး အ ဘွား ထင်မှတ်ကြ၏။ မုဆိုးမ၏ မြေးသည် ရွှေကုန်သည်လာ ရောက်ရာ ရောင်းလာသော ရွှေများကို ဝတ်ဆင်လိုသဖြင့် အဘွား ကို ဝယ်ပေးရန် အတန်တန်ပူဆာ၏။ ။အဘွားကလည်း ဆင်း ရဲလှ၍ ဝယ်စရာငွေမရှိသဖြင့် မဝယ်နိုင်ကြောင်းကို ချော့မော့ ကာ ပြောဆို၏။ ။သို့ရာတွင် မြေးငယ်သည် မဆင်ခြင်နိုင် သော အရွယ်ဖြစ်၍ အတင်းပူဆာ၏။ ။ထိုအခါ အဘွားသည် ရွှေဝယ်စရာငွေမရှိ အိမ်မှာရှိနေသော ကြေးဖလားအိုနှင့် ရွှေကို လဲ လှယ်အံ့ဟု ကြံပြီးလျှင် ရွှေဖလားကြီးကို အိမ်ထဲက ထုတ်လာ ၏။ ။

ဒေဝဒတ် အလောင်းက မြင်လျှင် ကုန် သည် လူပါး ဖြစ် ၍ ရွှေဖလားကြီးမှန်းသိ၏။ ။မုဆိုးမကြီးက ဤဖလားနှင့် ရွှေတ ကုံးကို လဲလှယ်ပါဟု တောင်းတောင်းပန်ပန်ဆိုလျှင် ကောက် ကျစ်သော ဒေဝဒတ်အလောင်း ရွှေကုန်သည်သည် ခင်ဗျား၏ ကြေးဖလားအိုကြီးနှင့် ရွှေတကုံးမပေးနိုင်ဟု မြေမှာပစ်ချ၍ ဈေး ကိုင်ဟန်ပြုလုပ်ကာနေ၏၊ ထိုရွှေဖလားကြီးကိုလည်း နှလုံးတွင်း က လိုက်၍ပင် လိုချင်သော လောဘဇောသည် အလုံးတက်၍

www.dhammaransi.com

နေ၏၊ သို့ရာတွင် မတန်ရည် - တန်ရည်နှင့် အလကားလိုလိုသာ ရအောင် အကြံဆိုးဖြင့် ကြံနေ၏။ ။မုဆိုးမကြီးသည် ရွှေတကုံးမှ မရလျှင် မ၀တ်ဆင်လောက် သဖြင့် မလဲခြင်လျှင် နေပါတော့ဟု အားလျှော့၍ မဝယ်ဘဲနေလေ၏။ ။ဒေဝဒတ် အလောင်းသည် ယခုတခေါက် မဝယ်သော်လည်း နောက် တခေါက် လှည့်၍လာက ရွှေကလေး တလုံး နှစ်လုံးလောက် ပေးလျှင် ဝယ်လိမ့်မည်ဟု အတွင်းကြိတ်ကြံပြီးမှ ကုန်သည်တို့၏ ဟန်ကိုလုပ်၍ ထိုအိမ်မှ ခွါဆုတ်ခဲ့လေ၏။ ။ထိုအခါ ဘုရားအလောင်း ရွှေကုန်သည်လည်း အိမ်စဉ်အတိုင်း လည်၍ ရောင်းလာရာ ယခင်မုဆိုးမကြီးအိမ်သို့ ရောက်လာ၏။

မုဆိုးမ မြေးအဘွားတို့လည်း ပဌမလာသော ရွှေကုန်သည်နှင့် ဈေးမတည့်သဖြင့် ဒုတိယလာသော အလောင်းတော် ရွှေကုန်သည်ကို ခေါ်ပြီးလျှင် ယခင်ကရွှေဖလားကြီးကို ပြ၍ ရွှေတကုံးနှင့် လဲလှယ်ပါဟု တောင်းတောင်းပန်ပန်ဆိုပြန်ရာ အလောင်းတော်သည် ရွှေဖလာ-မှန်းသိသဖြင့် စိတ်နေစိတ်ထား ကောင်းသူဖြစ်၍ ဤသို့ဆို၏။

အို....မိခင် ဤဖလားသည် အဘိုးများစွာ ထိုက်တန်သော ရွှေဖလားဖြစ်ပါသည်၊ ရွှေတကုံးကို မဆိုထားဘိ ကျွန်ုပ်မှာပါရှိသော ရွှေတွေကို အကုန်ပေးသော်လည်း ခင်ဗျား၏ ရွှေဖလား ဘိုးလောက် မရှိပါ၊ အလိုရှိသလောက်သာ ယူပါတော့ဟု မှန်သောအတိုင်း ဖွင့်ပြောလေ၏။

www.dhammaransi.com

မုဆိုးမ အမယ်ကြီးကလည်း ရှဲအတော်များများ ရလျှင်ပင် ဝမ်းသာလှသဖြင့် အလိုရှိသမျှ ရှဲများနှင့် ပါလာသော အသပြာငါးရာတို့ကို ယူပြီးလျှင် ရွှေဖလားကို ဘုရားအလောင်း အား ပေးလိုက်လေ၏။

ဒေဝဒတ် အလောင်းသည် အတော်သွားမိလျှင် အခြားသော ရှဲကုန်သည်များ နှင့် ဈေးတဲ့သွားမည်ကို စိုးရိမ်သောကြောင့် ယခင် မုဆိုးမကြီးအိမ်သို့ ပြန်လာ၏။' ။ခင်ဗျား အလိုရှိသော အတိုင်း ရောင်းပါတော့မည် ယခင်က ဖလားကိုသာ ထုတ်ခဲ့ပါ တော့၊ ခင်ဗျား မြေးငယ်ကလေးကို သနားသည့် အတွက်နှင့် သက်သက်အနာခံ၍ လဲရတော့မည်ဟု ပြောဆိုရာ မုဆိုးမကြီး က၊ အို....အမောင် ရှဲကုန်သည် အမောင်က ဈေးကိုင်လှသဖြင့် မလဲလှယ်သောကြောင့် ယခုတင်ကပင် ရှဲကုန်သည် တယောက် လာ၍ဖလားနှင့် ရှဲလဲလိုက်ပြီ၊ အမေကြီးတို့ အလိုရှိသလောက် ရှဲကုန်းတွေမက အသပြာငါးရာတောင် ရလိုက်ပါ၏၊ အမောင် "နောက်ကျပြီ" သွားပါလေတော့ဟုဆို၍ အိမ်က မောင်းနှင် လိုက်၏။

ထိုအခါမှ ဒေဝဒတ် အလောင်းသည် နောင်တကြီးစွာရ၍ မှားခြင်းကြီးမှားလေစွ၊ ပဋ္ဌမငါနှင့် ဈေးတဲ့လောက်လျှက်သား နှင့် သကောင့်သား ရှဲကုန်သည် တယောက် အတွက်ကြောင့် ငါမရဘဲ ရွှေဖလားလပ်ကြီး လွဲလေပြီဟူ လွန်စွာ ပူဆွေးခြင်း ကြီးဖြစ်ရ၏၊ ဘုရားအလောင်း ရှဲကုန်သည်ကိုလည်း ကြီးစွာ ရန်ညိုးထားလေ၏။

www.dhammaransi.com

ထိုအခါက စ၍၊ လာခဲ့သော ရန်ညိုးသည် အန္တိမ ဘဝိက ဘုရားဖြစ်သည်တိုင်အောင် ဘဝတိုင်းလိုက်ပါ၍ ဘုရားနှင့် ရန်သူကြီးဖြစ်လေ၏။

နောက်ဆုံးမှာ၊ ရွှဲကုန်သည်ဘဝက လက်စသည် ဒေဝဒတ်မှာ သတ္တုကျ၍ သံဃာ့ဘေဒက ကံကြီးထိုက်ပြီးလျှင် ယခုအခါ အဝီစိငရဲမှာ ကြီးကျယ်နစ်နာစွာ ခံရလေ၏။

ဤဇာတ်၌ ဒေဝဒတ်အလောင်း သေရိဝမည်သော ရွှဲကုန်သည်သည် ရွှေဖလားတည်းဟူသော လပ်မှလွဲ၍ ဆင်းရဲစွာ စိုးရိမ် ပူဆွေးရသေဘိသကဲ့သို့ သာသနာတော် ခေတ်ခါ သဒ္ဓမ္မစေတနာ စခန်းကောင်းကြီးနှင့် တွေ့ပါလျက် ကုန်သည်ဖျင်းကဲ့သို့ ဟန်လုပ်၍ လွဲချော်ပါလျှင် ကြာမြင့်စွာပင်ပန်းလျက် သံသရာစခန်းဝယ် တပန်းဟိုက်ဟိုက် နေရမည် အကြောင်းနှင့် အောက်၌ပါသော ဂါထာကို ဟောတော်မူ၏။

ဣဓ စေ နံ ဝိရာဓေတိ၊
သဒ္ဓမ္မဿ နိယာမတံ၊
စိရံ တွံ အနုတပ္ပေဿတိ၊
သေရိဝါယံ ဝါဏိဇော။

ဣဓ၊ ဤသာသနာတော် တွင်း၌။ သဒ္ဓမ္မဿ၊ သူတော်ကောင်းတရား၏။ ဣဓ နိယာမတံ၊ ဤနိယာမခေတ် - မြတ်သောစခန်းကောင်းကြီးကို။ ဝိရာဓေတိ၊ အကယ်၍ ချွတ်ချော်စေသည်ဖြစ်အံ့။ စေ၊ ဤသို့ချွတ်ချော် စေသည်ရှိသော်။

www.dhammaransi.com

တွံ၊ သင်သည်။ စိရံ၊ ကြာမြင့်စွာ။ အနုတပ္ပေဿတိ၊ တအုံနွေးနွေး ပူဆွေးရလေလတံ့။ ကောဝိယ၊ အဘယ်သူ ပူဆွေးပုံကဲ့သို့ နည်းဟူမူကား။ သေရိဝေါ၊ သေရိဝ အမည်ရှိသော။ အယံဝါဏိဇောဣဝ၊ ဤဒေဝဒတ်၏ အလောင်း ကုန်သည်ယောကျ်ား လူငနွားကဲ့သို့ ပေတည်း။

ဤသို့ ကေနိပါတ်ဇာတ်တော်၌ ဟောတော် နည်းပေးတော်မူခဲ့သည်ကို ထောက်ထား၍ ဒေဝဒတ်အလောင်း သေရိဝ ယောကျ်ားကဲ့သို့ မဖြစ်စေရန် ယခုလက်ရှိ ကြုံတွေ့၍ နေသော သာသနာတော်ကြွင်းမှာ စခန်းကောင်းကို ရရှိရန် ကြိုးစားသင့်ပေသည်။ ။သာသနာတော်၌ စခန်းကောင်း ဆိုသည်ကား- ပထမ မဂ်စခန်း၊ ဒုတိယမဂ်စခန်း၊ တတိယမဂ်စခန်း၊ စတုတ္ထမဂ်စခန်း အားဖြင့် စခန်းထောက်လေးချက် ရှိပေသည်။ ။ထိုစခန်းထောက် လေးခုလုံးကို ရရှိအောင် ကြိုးစားနိုင်ပါမူကား အထူးပြောကြား ချီးမွမ်းဘွယ်မလိုပြီ၊ အလွန်ထက်အလွန် အမွန်မြတ်ဆုံး ဖြစ်ပေသည်။ ။ထိုသို့ မစွမ်းနိုင်ပါမူ အောက်ထစ်ဆုံး အနေအားဖြင့် ပထမစခန်း သောတာပတ္တိမဂ်လမ်းလောက်မျှ ပေါက်ရောက်အောင် ကြိုးစားသင့်ကြပေသည်။ သောတာပတ္တိမဂ်လောက် ပေါက် ရောက် အောင် ကြိုး စား လိုက် လျှင် နောင်တဖန် ဘုရား တပါးကို မြော်လင့် အားကိုးဘွယ် မရှိ၊ ဘုရားတွေမပွင့်ဘဲ သုည ကမ္ဘာကြီးတွေ ဖြစ်၍နေသော်လည်း ဘာတခုမျှ ပူစရာမရှိတော့ပြီ၊ ဝိသာခါ၊ အနာထပိဏ် အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်များ သည်လည်း ပထမ မဂ်စခန်းဖြင့် သာလျှင်

www.dhammaransi.com

သံသရာ၌ ငြိမ်းရာစခန်းကို ရှာမှီးကြလေကုန်သည်။ ။ ပထမမဂ်ကို ရရှိလျှင် ဘယ်ပြဟ္မာစည်းစိမ်၊ ဘယ်စကြဝတေးမင်းကြီး၏ စည်းစိမ်များနှင့် နှိုင်းယှဉ်စရာမရှိဘဲ အတိပဏီတ၊ အတိအနဂ္ဃ အဘိုးများစွာ ထိုက်တန် လှပေသည်။ ။ ထို့ကြောင့် ဓမ္မပဒပါဠိတော်၌။

ပထဗျာ ဧကရဇ္ဇေန
သဂ္ဂဿ ဂမနေနဝါ
သဗ္ဗလောကာ ဓိပစ္စေန
သောတာပတ္တိ ဖလံဝရံ။

"ဟူ၏ ဟောတော်မူသည်"။ ။အနက်ကား .... ပထဗျာ၊ မြေအပြင်၌၊ ဧကရဇ္ဇေန။ ဧကရာဇ်မင်းကြီး၏ စည်းစိမ်ထက်ငင်း၊ သဂ္ဂဿ ဂမနေနဝါ၊ နည်ပြည် ပြဟ္မာပြည်သို့ လားရလေသည်ထက်ငင်း၊ သဗ္ဗလောကာ ဓိပစ္စေန၊ အလုံးစုံသောလောကဓာတ် စကြဝဠာ ကမ္ဘာအနန္တ ရှိရှိသမျှတွေကို ပိုင်နိုင်အစိုးရခြင်းထက်ငင်း၊ သောတာပတ္တိ ဖလံ၊ သောတာပတ္တိ မဂ်အကျိုးသည်၊ ဝရံ၊ မြတ်လှစွာ၏။ ။သဏ္ဌာယဒိဋ္ဌိ၊ တန်းလန်းနှင့် စခန်းကောင်း မတွေ့သမျှတွင် ဧကရာဇ်မင်းကြီး မန္ဓာတ်မင်းကြီး ဖြစ်သော်ငင်း၊ နတ်ပြည် ပြဟ္မာပြည်၌ နတ်မင်းကြီး ပြဟ္မာမင်းကြီး ဖြစ်သော်ငင်း၊ စိတ်ချရသည် မဟုတ်သေး၊ အပါယ်ဘေး တန်းလန်းရှိသေးသည်၊ ထို့ကြောင့် အပါယ်ဘေး အတွက်နှင့် သက်သက် စိုးရိမ်ကြောက်လန့်ဘွယ်မရှိသော ပထမမဂ်ကို ထွတ်မြတ်သည် ဟူ၍ ဆိုရလေသည်။ ။

www.dhammaransi.com

ဤကား "အမှားငယ်ပြင်ပြင်၊ အသွားငယ်တွင်၊ ညဥ်မသန်းငွေ့ စခန်းဖြင့်တွေ့ပြီဘု"ဆိုသော ဝါကျ၏ အဓိပ္ပါယ်ပေတည်း။

တဝေ့လည်လည်၊ ပါယ်ရဲမှာ၊ ထယ်လဲသာ စည်တော့၊ ဆိုသည်ကား – သံသရာအပြင်မှာ အမှား သက်သက် အားဖြင့် ကျင်လည်ကြကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် များသောအားဖြင့် အပါယ်ဘုံ တို့၌သာ အသွင်အပြင် အထယ်သဏ္ဌာန် အမျိုးမျိုး လဲပြီးလျှင် တဝဲလည်လည်ဖြစ်၍ နေရလည်ဟုဆိုလိုသည်။ ။ ထိုစကား-မှန်၏၊ သတ္တဝါတို့၏ စိတ်ဓာတ်သည် မကောင်းမှု ၌သာလျှင် မွေ့လျော်ခြင်းရှိ၏၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှု၌ မွေ့လျော် စေရန် လွန်စွာခဲယဉ်းလှ၏။ ။မကောင်းမှု၌ မွေ့လျော်သည် ဟု ဆိုသောစကားသည် အချားမဟုတ်၊ မကောင်းမှုကိုပြုချင် သည်၊ မကောင်းမှုကို ပြုနေရလျှင် ပြင်းရိခြင်းမရှိ ဧလွန်ပျော် ပါးသည်၊ မကောင်းမှုပြုရန် အချက်ကိုသာ ချောင်း၍နေသည် ဟူ၍ ဆိုလိုသည်။ ။မကောင်းမှုတွေကို ပြုလျှင်လည်း အပါယ် ဘုံဘဝများကို သွားရန် မခဲယဉ်းဘဲ လွန်စွာပင် လွယ်ကူတော့ သည် ဖြစ်၏၊ အပါယ်ဘုံ၌ ဖြစ်ရမည်ဆိုလျှင် ဝန်မလေး လျှင်လျှင်မြန်မြန် ဖြစ်နိုင်၏၊ အပါယ်ဘုံဆီသို့သာ မျက်နှာမူ၍ နေ၏။ ။

ထို့ကြောင့် သတ္တဝါတို့သည် အပါယ်လေးပါး၌သာလျှင် အဖြစ်များကြကုန်သည်၊ အပါယ်ဘုံသို့သာ ဝေ့လည် ဝေ့ လည်နှင့် ဦးခေါင်းစိုက်လျက် နေကြကုန်သည်။ ။အပါယ် ဘုံ၌ သတ္တဝါတို့ အဖြစ်များပုံတို့ကို ရှုလျှင် ထင်ရှားစွာ ပေါ်

www.dhammaransi.com

ပေါက်၍ လာလိမ့်မည်။ ။ဤကမ္ဘာလောကကြီးတဝှမ်းလုံး၌ လူသတ္တဝါတွေကို လူကောင်းစာရင်း ကောက်ယူလျှင် မည်ရွေ့မည်မျှဟူ၍ ရေတွက်နိုင်၏။ ။တိရစ္ဆာန် ကောင်တွေကို စာရင်းယူ၍မရနိုင်၊ ရေတွက် ဂဏန်းမလောက်နိုင်။ ။ကမ္ဘာကြီး တဝှမ်းလုံး၌ရှိသော လူများသည် ပရွက်ဆိတ်တွင်းကြီးတခုမှာရှိသော ပရွက်ဆိတ်သတ္တဝါ၊ ခြတောင်ပို့တခုမှာ ရှိသော ခြသတ္တဝါတွေလောက်မျှ ရှိမည်မဟုတ်။ ။ပရွက်ဆိတ်သတ္တဝါ ခြသတ္တဝါတို့ကဲ့သို့ တစုတအုံလျှင် အနန္တ များပြားလှသော သတ္တဝါမျိုးတွေသည် လွန်စွာပင် ပေါများကြကုန်၏။ ။ရေသတ္တဝါတို့တွင် ငါးသလောက် ခေါ်သော ငါးမတကောင်၏ ဝမ်းပိုက်ထဲမှာရှိသော ဥတောင့်ကြီး တခုမှာပင် ဘယ်ရွေ့ ဘယ်မျှ သတ္တဝါမျိုးစေ့တွေ များသည်ဟု မရေတွက်နိုင်အောင်ပင် ရှိကုန်၏၊ ထိုကဲ့သို့ ဥသောငါးမျိုးတွေ ရေသတ္တဝါမျိုးတွေ သည်သည်း အများပင်ရှိကြကုန်၏။ ။

ပြခဲ့သော သတ္တဝါများသည် တိရစ္ဆာန် သတ္တဝါအတွက် အမြွက်မျှသာဖြစ်သည်၊ လူတို့၏ မျက်စိဖြင့် မတွေ့ မမြင်နိုင်သော ငရဲသတ္တဝါ၊ ပြိတ္တာ သတ္တဝါ အသူရကာယ် သတ္တဝါတို့သည်လည်း အနန္တ အပ္ပမေယျပင် ရှိကြကုန်သည်။ ။ထို့ကြောင့် အပါယ်လေးဘုံ၌သာ သတ္တဝါတို့ အဖြစ်များကြောင်းကို ထင်ရှားစွာသိနိုင်သည်။ ။ဤအဓိပ္ပါယ်နှင့် ထောက်စာလျှင် အပါယ်လေးဘုံကြီးတို့သည် သတ္တဝါတို့ အမြဲနေရာ အိမ်ကြီးနှင့် တူ၏၊ အပါယ်လေးပါးမှ အခြားသော ဘုံများသည်ကား-ခေတ္တခဏ သွားရင်း လာရင်းတဲရန် ဆောက်ထား

www.dhammaransi.com

သော ဝဲအိမ်နှင့်တူ၏။ ။ထို့ကြောင့် ဓမ္မပဒ အဋ္ဌကထာ၌။ ။ ပတ္တဿစနာမ စတ္တာရော အပါယာ သကဂေဟသဒိသာ။ ။ ဟူ၍ ဆိုသည်။

ပမတ္တဿစနာမ၊ မေ့လျော့သော သတ္တဝါအား၊ စတ္တာရော အပါယာ၊ အပါယ်လေးဘုံတို့သည်၊ သကဂေဟသဒိသာ၊ မိမိတို့ အမြဲနေထိုင်သော အိမ်ပိုင် တိုက်ပိုင်ကြီးတွေနှင့်တူကုန်၏။ ။ အပါယ်ဘုံတို့သည် မိမိတို့ အိမ်ပိုင် တိုက်ပိုင်ကြီးတွေနှင့် တူသောကြောင့်သာလျှင် ကံအားလျော်စွာ အထက်ဘုံသို့ အလည်အပတ် သွားကြကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် တော်တော်ကြာလျှင် မိမိနေရင်း အိမ်ပိုင် တိုက်ပိုင်ဖြစ်သော အပါယ်ဘုံသာ ပြန်လာကြကုန်၏။

အပါယ်ငရဲမှာ အသယ်လဲ၍ ကျင်လည်နေရပုံကား- ရံခါ ရံဘန် အခြေလေးချောင်း သတ္တဝါဖြစ်ရသည်၊ ရံခါ ရံဘန် အခြေနှစ်ချောင်း သတ္တဝါဖြစ်ရသည်၊ ရံခါ ရံဘန် အခြေမရှိသော သတ္တဝါဖြစ်ရသည်၊ ရံခါ ရံဘန် အခြေများလှစွာသော သတ္တဝါဖြစ်ရသည်၊ ရံခါ ရံဘန် အမွေးအတောင် ရှိသော သတ္တဝါဖြစ်ရသည်၊ ရံခါ ရံဘန် ဦးချိုပါသော သတ္တဝါဖြစ်ရသည်၊ ရံခါ ရံဘန် အလွန်ကြီးသော ကိုယ်ကာယနှင့် ဖြစ်ရသည်၊ ရံခါ ရံဘန် သေးငယ်လှစွာသော ကိုယ်ကာယနှင့် ဖြစ်လာရသည်၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုး ပုံသဏ္ဌာန်ပြောင်းလဲပြီးလျှင် အနဲနဲ အဖုံဖုံဖြစ်၍ နေရချေသည်။

"ရှည်ပါဘိ ဝဋ္ဋနွယ်ငယ်၊ ကျွတ်လွယ်ရန် မသိသေးရော့ထင့်၊ ရည်မွေးမှောင် မိုက်တောင်ထုတွေက လင်းမှုမချယ်"၊

www.dhammaransi.com

ဆိုသည်ကား- ပြဆိုခဲ့ပြီးသော အတိုင်း သံသရာဇာတ်မှားကြီး တခွင်စယ် အစဉ်ရှည်လျားစွာ ဆက်လက်၍နေသော ဝဋ်ခင်း ဝဋ်နွှယ် ဝဋ်ပင်လယ်ကြီးထဲမှ ကျွတ်လွတ်ရန် သိသိကလေးမျှ မထင်သေးဘဲ၊ သံသရာတိုး၍ ရှည်လျားစေရန် အဝိဇ္ဇာတည်း ဟူသော မှောင်တိုက်ကြီးတွေက သာလျှင် အဆင့်ဆင့်ထူထပ်၍ ဘိစီးပြန်သည်၊ အထု အထယ် ကြီးကျယ်လှစွာသော တောင် ကြီးတွေ ကာဆီးဘိသကဲ့သို့ ဝိပဿနာဉာဏ် ပညာအလင်းကို ဟန့်တား ကာဆီး ကြကုန်သည်၊ ထိုသို့ အဝိဇ္ဇာ တောင်တုကြီး တွေ ကာဆီး ဟန့်တားမှုကြောင့် စတုသစ္စဉာဏ် မပေါ် ပေါက်နိုင်ဘဲ တမိုက်ထဲ မိုက်၍သာ နေ၏ဟု ဆိုလိုသည်။

ဒုတိယပိုဒ် အဖြေပြီး၏။

☆

(၃) "ထုံဂနိုင်ငယ်၊ စုံမြို့ငရှက်စိပ်၊ လူမသန်းတဲ့၊ ဂူနန်းရိပ်မှာ၊ စိတ်တဖြူဖြူ။ နိမိတ်ယူလို့၊ နိဗ္ဗူပရမေ၊ အမြန်တွေ့ရအောင်၊ ဈာန်ခလေ့ကာ မနေစမ်းလေရ" ဆိုသော စကားသည် သံသရာဝဋ်နွှယ်ကြီးမှ ထွက်မြောက်လို၍၊ တောခိုရန် အကြံရှိသော နိက္ခမဇ္ဈာသယဖြင့် ဆိုသောစကားဖြစ်သည်။ ။မြို့ရွာ နိဂုံးများသည် ကာမဂုဏ် ထူပြောသော အရပ်ဌာနများဖြစ်၍ ဝိဝေကကို ရနိုင်ရန် လွန်စွာ ခဲယဉ်းစွာ၏၊ဝိဝေကကို မရနိုင်သော ဌာနဌ ရပ်တည်၍ ဈာန်-မဂ်-ဖိုလ်တရားများကို အားထုတ်သော်လည်း ရနိုင်ရန် ခဲယဉ်းချေသည်၊ ထိုကြောင့် မြို့ရွာ နိဂုံးများ

www.dhammaransi.com

သည် သူတော်ကောင်းတို့၏ နက်နဲသော တရားတော်ကြီးများကို အားထုတ်ရန် ဌာနများမဟုတ်။ ။ထိုစကားမှန်၏၊ လူတို့ ပျော်နေရာ ဖြစ်သော မြို့ရွာ နိဂုံး များသည် ကာမဂုဏ်တရားနှင့် ကာမတဏှာများကို ကြီးပွားအောင် မွေးမြူရာ မြုံကြီးတွေ ချုံကြီးတွေ မည်၏၊ အိမ်ရာထောင်မှု သားမွေးမှု လက်ထပ်မင်္ဂလာ ပြုမှုများသည် လူမရှိသောတောထဲမှာ မဖြစ်နိုင်၊ မြို့တွင်း ရွာတွင်းမှာသာ ဖြစ်ကြကုန်သည်။

ထိုမှတပါး မြို့ရွာ နိဂုံးများသည် ကိလေသာတည်းဟူသော ထားပြ သူခိုးကြီးတို့၏ တိုက်ခိုက်ရာ ဌာနများ ဖြစ်၏။ ရူပါရုံအစရှိသော ဗာဟိရာယတန တရား တို့၏ သောင်းကြမ်းရာ ဌာနလည်းဖြစ်၏၊ ထိုစကားမှန်၏။ မိန်းမဖြစ်သော သတ္တဝါတို့သည် မိမိ၏ကိုယ်မှာရှိသော ရူပါရုံစသော ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ကို အမွန်းတင်နိုင်သမျှ တသသ ပြုပြင်၍ ဗန်းတင်ပြီးလျှင် ယောကျ်ားဖြစ်သော သတ္တဝါတို့၏ စိတ်နှလုံးကို ပျက်ပြုန်းလုမတတ် နှိပ်စက် တိုက်ဖျက်ကြကုန်၏၊ ယောကျ်ားသတ္တဝါတို့သည်လည်း မိမိတို့၏ ကိုယ်မှာ ရှိသော ရူပါရုံစသော ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ကို အမွန်းတင်နိုင်သမျှ တသသ ပြုပြင်၍ ဗန်းတင်ပြီးလျှင် မိန်းမဖြစ်သော သတ္တဝါတို့၏စိတ်ကို နှိပ်စက် တိုက်ဖျက်ကြကုန်၏။ မိန်းမကိုအာရုံပြု၍ ယောကျ်ားသန္တာန်မှာရှိသော ကိလေသာတို့သည် လွန်စွာ သောင်းကြမ်း ထကြွကုန်၏၊ ယောက်ကျ်ားကို အာရုံပြု၍ မိန်းမတို့သန္တာန်မှာ ရှိသော ကိလေသာတို့သည်လည်း လွန်စွာသောင်းကြမ်း ထကြွကြကုန်၏၊ ထိုသို့ အချင်းချင်း အပူတိုက်လျက် ကိလေသာ

www.dhammaransi.com

မီးမြှိုက်သော အမှုများသည် လူမရှိသော တောတောင်များနှင့် မဆိုင် မြို့ရွာ နိဂုံးများနှင့်သာ ဆိုင်ချေသည်၊ ထို့ကြောင့် ထိုကဲ့သို့သော အမှုမျိုးတွေကို ဂါမ္မဓမ္မ၊ ရွာသူ မြို့သူတို့၏ အကျင့်တရားဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသည်။

ဟီနောဂါမ္မော ပေါထုဇ္ဇနိကော၊
အနရိယော အနတ္ထသံဟိတော။

ဟီနေ၊ ယုတ်သောတရား။ ဂါမ္မော၊ မြို့ရွာနေသူ လူတို့၏ တရား။ ပေါထုဇ္ဇနိကော၊ ပုထုဇန်တို့သာ ကျင့်ဝံ့သော တရား။ အနရိယော၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် မဆိုင်သောတရား။ အနတ္ထသံဟိတော၊ အကျိုးမဲ့ကြီးနှင့် စပ်ဆိုင်သောတရား။

တနည်း။ ။အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့် မြို့ရွာ နိဂုံး များသည် ကိလေသာတည်းဟူသော ကပ်ဆိုးကြီးတို့၏ ကပ်တိုက်ရာအရပ်ပေတည်း၊ ။ယခုလောက၌ ပလိပ်ကပ်ရောဂါ၊ ဝမ်းကပ်ရောဂါ၊ ကြောက်ကြီးကပ် ရောဂါ များသည် မြို့တွင်း ရွာတွင်းသို့ အတင်းဝင်၍တိုက်ကြကုန်လျှင် တရွာလုံး တမြို့လုံး ဆူဆူညံညံ ငိုသံ အော်သံတို့ဖြင့် အလန့်တကြားဖြစ်ကုန်၏၊ အိုးအိမ်များကိုပင် စွန့်ပစ်၍ ပြေးကြရကုန်၏၊ လူသူမရှိသောတောထဲတောထဲမှာ ကပ်တိုက်သည် ကပ်ရောဂါ ကျရောက်သည် ဟူ၍မရှိ၊ ထိုကြောင့် မြို့ရွာ နိဂုံးများသည် ကပ်တိုက်ရာ ဌာနကြီးတွေ ဖြစ်၏။ ။ဤရောဂါကပ်တိုက်သကဲ့သို့ ကိလေသာတည်းဟူသော ကပ်ကြီးတို့သည်လည်း မြို့တွင်း ရွာတွင်းမှာ အတင်းတိုက်ကြကုန်၏။

www.dhammaransi.com

လောဘ,ဒေါသ,မောဟဟု ဆိုအပ်သော ကိလေသာ ကပ်ကြီးသုံးပါးတို့သည် မြို့ရွာ နိဂုံးတော့ကို တဖြုန်းဖြုန်းတိုက်၍သာ နေကုန်၏၊ ထိုကိလေသာ ကပ်ကြီး သုံးပါးတို့၏ တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ကိုယ်အမူအရာ အထူးထူးဖေါက်ပြန်ခြင်း၊ နှုတ်အမူအရာ အထူးထူးဖေါက်ပြန် ခြင်းတို့သည် တမြို့လုံး တရွာလုံး အုံးအုံးကြွက်ကြွက် ပေါ်ထွက်ဖြစ်ပွားကြကုန်၏။ ထိုကိလေသာ ထားပြဘေးထိခိုက်၍ ကိလေသာ ကပ်တိုက်သော မြို့တွင်း မြို့ရွာမှာ သံသရာမှ ကျွတ်လွတ်ကြောင်း တရားကောင်းများကို အားထုတ်ရန်အခွင့်ကို အလွန်တရာ ရနိုင်ခဲလေသည်။

တော-တောင် အရပ်တို့မှာမူကား၊ မြို့တွင်း ရွာတွင်းမှာကဲ့သို့ ကာမဂုဏ်များလည်း သာယာလောက်ဘွယ်မရှိ၊ ဆိပ်ငြိမ်မှု ဝိဝေကတရားကိုလည်း ရနိုင်သည်၊ ဝိဝေကကိုရသော ဌာန၌သာလျှင် သူတော်ကောင်း တရားတို့ အလုပ်ကို ကောင်းမွန်တွင်ကျယ်စွာ လုပ်နိုင်သည် အတွက်ကြောင့် ဘုရားအလောင်းတော်ကြီးများ အပေါင်းတို့သည် တိုင်းကြီး ပြည်ကြီး တွေကို စွန့်၍ တောထွက်တော် မူကြကုန်သည်။ ။တော-တောင်သို့ ထွက်၍ ကသိုဏ်းစျာန်ကို ပွားများမှုဟု ဆိုအပ်သော သမထလမ်း၊ ရုပ်-နာမ်ကို ရှုဆင်ခြင်မှုဟုဆိုအပ်သော ဝိပဿနာ လမ်းများကို လိုက်စား၍၊ အားထုတ်နေစဉ် ဘာဝနာအာရုံထင်မြင်လာသောအခါ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်နှလုံးသည် ပိဝေကဇပီတိဖြင့်ပြည့်၍ လွန်စွာနှစ်သက်ခြင်းဖြစ်လာသည်။

ထိုသို့ တောတောင်အရပ်၌ ဘာဝနာအလုပ်ကို လုပ်၍ရရှိသော ဝိဝေကဇပီတိသည် မြို့တွင်းရွာတွင်းမှာဖြစ်သော ကာမ

www.dhammaransi.com

ဝိတက်ထက် အဆပေါင်းများစွာ သာလွန်၍ ကောင်းမြတ်လေသည်။ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်မှာရှိသော ကာမသုခ ကာမရတိတို့ထက်ပင် သာလွန်လေသည်။

ထိုသို့ တောတောင်တွင်းမှာမှ ရအပ်သော ဝိဝေကဇပီတိ၏ အရသာရှိကြောင်းကို သိမြင်တော်မူကြကုန်သော သူတော်ကောင်း သူမြတ်လောင်းတို့ သည်ကား ယုတ်ညံ့သော ကာမချမ်းသာကို စွန့်ခွါတော်မူနိုင်ကြကုန်သည်။

ဤအဓိပ္ပါယ်ကိုရည်၍၊ "တုံ ဂနိုင်ငယ် စုံမြိုင်ရွက်စိပ်၊" အစရှိသောစကားကိုဆိုသည်။ ။၎င်း ဝါကျ၏ ပိဏ္ဍတ္ထ၊ ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ်မှာ၊ ငါသည် ပန်းမျိုးစုံတို့ဖြင့် တထုံထုံကြိုင်လှိုင်လျက် အမျိုးမျိုးသော သစ်ပင်တို့ဖြင့် အရွက်စိပ်စိပ် နေရိပ် နေပြောက် နေရောင်ခြည် မကျောက်သော လူသူမနီး တောမြိုင်ကြီးအတွင်းမှာ သန့်ရှင်းစင်ကြယ် မွေ့လျော်ဘွယ် ကောင်းသော ဂူလိုဏ်များသို့ကပ်၍ ဖြူဖြောင့်သော စိတ်ကောင်းစိတ်ကြည်တို့ကို မွေးမြူပြီးလျှင် သမထနိမိတ် ဝိပဿနာနိမိတ်များကို အာရုံပြုလျက် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာနှင့် မြန်စွာနီးရလေအောင်၊ ဝသီမြောက်သော ဈာန်ချမ်းသာဖြင့် ပျော်ပါးစွာ မနေစမ်းပါလေရ- ဈာန်ချမ်းသာဖြင့် ပျော်ပါးခါ နေစမ်းချင်ပါဘိ သည်ဟူ၍ ဆိုလိုသည်။

"ညစ်ငြမ်းတဲ့ဝသီကို၊ မကြည်ပြီ ကြာလေမုန်းလှပေါ့၊ ဆုံးမမြင် သုံးခွင်ဘုံထုံက ကျယ်သနှင့်"ဆိုသော ဝါကျ၏ အဓိပ္ပါယ်မှာ၊ ပြဆိုခဲ့ပြီးသောအတိုင်း ကာမဂုဏ်ပေါ်သော၊ မြို့ရွာနိဂုံး

www.dhammaransi.com

တို့အတွင်းမှ အရှင်းမထွက် မသွားနိုင်ဘဲ၊ ယခုလောက် တိုင်အောင်ပင် တရစ်ပတ်ပတ် အထပ်တလဲလဲ ကာမဂုဏ် စဲတွင်းမှာပင် မခွဲနိုင် မခွါနိုင် ပျော်ပါးနိုင်သော ဝသိဝါသနာစရိုက်သည် ညစ်ငြမ်းသော ဝသီစရိုက်မည်၏၊ ဤဝသီဆိုး ဝသီညစ်ကြီးကိုလည်း တွေးမိတိုင်း စိတ် မကြည်မသာကြီးသာ ဖြစ်ရ၏။ ။ထိုဝသီဆိုး ဝသီညစ်ကြီး အတွက်ကြောင့်ပင်လျှင် သံသရာလည်း အစမတွေ့နိုင်၊ ကာမ ရူပ အရူပဟု ဆိုအပ်သော ဘုံသုံးပါးကလည်း စည်းကမ်း ကလနား မသတ်နိုင် အောင် ကျယ်၍သာ နေတုံးပင်ရှိသေးသည်ဟူ၍ ဆိုလိုသည်။

ဝသီဆိုသော စကားသည် အလေ့ဝါသနာ အထုံပါသော စရိုက်များကို ဆိုသည်၊ စရိုက်အပြား သည်ကား၊ ရာဂစရိုက် ဒေါသစရိုက်၊ မောဟစရိုက်၊ ဝိတက်စရိုက်၊ သဒ္ဓါစရိုက်၊ ဗုဒ္ဓိ စရိုက်အားဖြင့် ခြောက်ပါး ရှိသည်။ ။ဤ ခြောက်ပါးသော စရိုက်တို့တွင် ရာဂစရိုက်၊ ဒေါသစရိုက်၊ မောဟစရိုက်များကို ညစ်ညမ်းသော စရိုက်ဟူ၍ရင်း၊ ဝသီဆိုး ဝါသနာဆိုးကြီးတွေ ဟူ၍ရင်း ဆိုရသည်၊ ထိုဝသီ ဝါသနာ စရိုက်ဆိုးကြီးတွေ ရှိနေသည့်အတွက်ကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်ဘဝမှာ ရရှိသော ကာမဂုဏ်များကိုစွန့်၍ တောမထွက်နိုင်ဘဲ ရှိကြကုန်သည်၊ တော-တောင်သို့ ထွက်ခြင်းတည်းဟူသော နိက္ခမ ပါရမီကို မဖြည့်မဆည်းဘူးလျှင်လည်း သံသရာမှထွက်မြောက်ရန် လွန်စွာ ခဲယဉ်းကြကုန်သည်။

ထို့ကြောင့် ပြဆိုအပ်ပြီးသော အတိုင်း စရိုက်ဆိုး ဝသီဝါသနာဆိုးကြီးတွေကို ကြာလေလေ တွေးမိတိုင်း မုန်းစရာကောင်း

www.dhammaransi.com

သည်ဟုဆိုသည်။ ။သဒ္ဓါစရိုက် ပညာစရိုက် နှစ်ပါးသည်ကား- ကောင်းမြတ်သော စရိုက်ဝသီများ ပေတည်း။ ။သဒ္ဓါရှိသော သူသည် ဘုရား၌ မြဲမြဲစွဲစွဲ သက်ဝင်ယုံကြည်၏၊ တရားတော်၌ လည်း ထိုအတူ သက်ဝင်ယုံကြည်၏၊ သံဃာတော်၌လည်းသက် ဝင်ယုံကြည်၏၊ ဘုရား အစရှိသော သူတော် သူမြတ်တို့ နှစ် သက်အပ်သော သီလများကိုလည်း ရှိသေစွာ ဆည်းဘူးလေ ၏။ ။ပညာစရိုက် ရှိသောသူသည် ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ညာဏ်အမြင်မှစ၍ မဂ်ညာဏ် ဖိုလ်ညာဏ်သို့တိုင်အောင် ပညာ နှင့်ဆိုင်ဌာန ဟူသမျှတို့မှာ ကျကျနန ပေါက်ရောက်သိမြင်နိုင် ၏၊ သံသရာဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ပြီးလျှင် နိဗ္ဗာန်သို့ ဆိုက်ရောက် နိုင်၏။

ထို့ကြောင့် စရိုက်ခြောက်ပါးတို့တွင် သဒ္ဓါစရိုက်နှင့် ပညာ စရိုက်နှစ်ပါးသည် မုန်းစရာကောင်းသော စရိုက်ဝသီများ မ ဟုတ်၊ သတ္တဝါတို့ ချစ်ခင်နှစ်သက် အပ်သော စရိုက်ကောင်း ဝသီဝါသနာကောင်းဟူ၍ ဆိုထိုက်ချေသည်၊ ဤစရိုက်နှစ်ပါး နှင့် ပြည့်စုံသောသူ ဖြစ်ပါမှ ပြဆိုအပ်ပြီးသောအတိုင်း တော တောင်သို့ထွက်ပြီးလျှင် သမထဝိပဿနာ ဘာဝနာအစုံကို အား ထုတ်၍ ဝိဝေကဇပီတိဖြင့် ပျော်မွေ့နိုင်သည်။

ဝိဝေကဇပီတိဖြင့် ပျော်မွေ့နိုင်ပါမှ ကာမဂုဏ်၌ သာယာ ဘွယ် မှတ်ထင်မှုများကို ပယ်ရှား၍ ဈာန် မဂ် ဖိုလ်တရားများ ကို အားထုတ်ခြင်း၏ အကျိုးထူးများကို ထင်မြင်နိုင်သည်။ ။ စရိုက်ကောင်း ဝသီဝါသနာကောင်းများကို မိမိတို့ သန္တာန်မှာ

www.dhammaransi.com

ကြီးပွားအောင် အမြဲမွေးမြူပါမူကား၊ ဘယ်လောက်ပင် ရှည်လျားလှစွာသော သံသရာကြီးပင်ဖြစ်စေ၊ ထိုသံသရာရှည်ကြီးကို မကြာခင်ယုတ်တရက် တိုအောင်ဖြတ်တောက်နိုင်သည်။

"ဆုံးမမြင်၊ သုံးခွင်ဘုံထုက ကျယ်သနှင့်"ဟူ၍ စပ်ဆိုချက်မှာ ဝသီဆိုး ဝါသနာဆိုးရှိသော သူများအတွက်ဖြင့်သာ ရည်ရွယ်၍ ထိုသူတို့ သံဝေဂစိတ်ဖြင့် ထိတ်လန့်ကြစေရန် ဆိုချက်ဖြစ်သည်။ ။ဝသီကောင်း ဝါသနာကောင်း စရိုက်ကောင်း ညဉ်ကောင်းရှိသော သူတို့မှာမူကား၊ လျှင်မြန်စွာပင် ရှည်ဝေးလှစွာသော သံသရာကြီးကို ဖြတ်တောက်နိုင်ကြကုန်သည်။

ဤနေရာ၌ သံသရာကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဖြတ်တောက် နိုင်ကြောင်း ဝသီကောင်း ဝါသနာကောင်း ဓါတ်ကောင်း စရိုက်ကောင်းဆိုသည်မှာ ပဓါနိယင်္ဂတရားငါးပါးကိုလည်း ဆိုအပ်၏။

☆

www.dhammaransi.com

ပဓါနိယင်္ဂတရား ငါးပါးကား

(၁) သဒ္ဓါ–ယုံကြည်မှု၊
(၂) အပ္ပါဗါဓတာ–အနာရောဂါ ကင်းရှင်းမှု၊
(၃) အသဌတာ-မကောက် မကျစ် ဖြောင့်စင်းမှု၊
(၄) အာရဒ္ဓဝီရိယတာ–ကျိုးကျိုးပန်းပန်း အားထုတ်မှု၊
(၅) ဥဒယတ္ထဂါမိနီပညာ–ဖြစ်မှု ပျက်မှုသို့ ဆိုက်အောင် မြင်နိုင်သော အသိဉာဏ်။

ယုံကြည် ကျန်းမာ၊ ဖြောင့်စင်းစွာနှင့်၊ ဥဿာဟမှု၊ ပညာရှိသည်။ ။ငါးခုပဓါနိယင်္ဂတည်း။ (ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ) ဤငါးပါးသော ပဓါနိယင်္ဂ တရားတို့တွင် ရတနာသုံးပါး၌ မဆုတ် မနစ် ကြည်ညိုယုံကြည်မှုကို သဒ္ဓါဆိုသည်။ ။ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာကို အားထုတ်စဉ် အလုပ် လစ်ဟင်းခြင်း မရှိရအောင် အထူးကျန်းမာခြင်း စားသောက် မျိုသုံးသမျှတို့ကို အညီ အညွတ် ချက်ပြုတ်နိုင်သော ပါစကတေဇောနှင့် ပြည့်စုံမှုကို အပ္ပါဗါဓတာ ဆိုသည်။ ။မိမိ၌အပြစ်ရှိလျှင် အပြစ်အားလျော်စွာ မကွယ်မထောင့် ဖြောင့်ချက်ပေး၍ ထင်စွာပြောမှုကို အသဌတာ ဆိုသည်။ ။ပဓါန အလုပ်နှင့်ကြုံလျှင် အသွေးအသား ကုန်ခန်းစေ အသက်သေပစေ မပေါက်ရောက်သမျှ မနေဟု စတုရင်္ဂဝီရိယဖြင့် ထက်သန်စွာ ကြိုးစားအားထုတ်မှုကို အာရဒ္ဓ ဝီရိယတာ ဟူ၍ဆိုသည်။ ။ဆရာက ဟောပြလျှင် ဟောပြသောအတိုင်း ဉာဏ်စူး၍ ရုပ်–နာမ်–ဓမ္မ–သင်္ခါရတို့၏

www.dhammaransi.com

ဥပ္ပါဒဘင်္ဂခယဝယသို့ တိုင်အောင် ထိထိခိုက်ခိုက် မြင်နိုင်သော တိဟိတ်ညာဏ်ကို ဥဒယဗ္ဗယဂါမိနီပညာဆိုသည်။ ။ဤတရား ငါးပါးကို ပဓါနအလုပ်ဟုဆိုအပ်သော သမထစခန်း ဝိပဿနာလမ်းတို့၌ ကြိုးပမ်းပြုလုပ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ပြည့်စုံရန် အင်္ဂါဖြစ်၍ ပဓါနိယင်္ဂဆိုသည်။ ။

ဤပဓါနိယင်္ဂ တရားငါးပါး တို့သည်ကား – ဤသာသနာတော်ကြီးအတွင်းဝယ် မြတ်စွာဘုရား၏ လိုရင်း ပဓါန အလုပ်ကြီးများကို လုပ်နိုင်ရန် သက်သေခံ လက်မှတ်ကြီးတွေ ဖြစ်ကုန်၏။ ။ယခုခေတ်ကာလ၌ အစိုးရမင်းတို့၏ အလုပ်ကြီး အကိုင်ကြီးများကို လုပ်ကိုင်လိုသော သူတို့သည် မိမိ၏ပညာ တတ်မြောက်ကြောင်း၊ ရိုးသားကြောင်း၊ ကျန်းမာကြောင်း၊ အမျိုးကောင်းကြောင်း စသော လက်မှတ်များကို တင်းပြရကုန်၏၊ ဤသက်သေခံ လက်မှတ်ကြီ တွေကဲ့သို့ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်ဘက်ဆိုင်ရာ အလုပ်ကြီးများကို လုပ်လိုလျှင် သဒ္ဓါကောင်းကြောင်း ကျန်းမာကြောင်း ရိုးသားကြောင်း ဝီရိယကောင်းကြောင်း ပညာရှိကြောင်း လက်မှတ်များနှင့် ပြည့်စုံကြရသည်။ ။ဤဝသီကောင်း ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံပါလျှင် မိမိတို့ အလိုရှိသောအတိုင်း သာသနာတော်နှင့် ရင်ဆိုင်သော ရာထူး ဌာနန္တရကြီးများကို ရနိုင်ကြကုန်သည် သာသနာတော်နှင့် ဆိုင်သော ရာထူး ဌာနန္တရ ဆိုသည်ကား– ပထမ စျာန်ရာထူးမှစ၍ အရဟတ္တဖိုလ်တိုင်အောင် အဆင့်ဆင့် ဌာနကြီးများပေးတည်း။ ။အစိုးရအမှုထမ်းအလုပ်ကို ကောင်းစွာလုပ်ကိုင်သော သူတို့သည် နောင်အခါ အလုပ်မလုပ်ရဘဲ

www.dhammaransi.com

ပင်ရှင် အငြိမ်းစား ရဘိသကဲ့သို့ အရဟတ္တဖိုလ်တိုင်အောင် သာသနာတော်၏ အလုပ်ကြီးများကို လုပ်ကိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း တစုံတရာ သံခါရဒုက္ခ၊ လောကိယ ကိစ္စအဝဝကို မလုပ်ရဘူ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာဖြင့် ပင်ရှင်အငြိမ်းစား ရတော်မူကြလေကုန်သည်၊ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ပင်ရှင်အငြိမ်းစားမှု သုခကြီးတို့ သန္တိသုခဆိုသည်၊ အငြိမ်းစား သုခကြီးဆိုသည်၊ အနမတဂ္ဂ သံသရာတပြင်လုံးဝယ် ဘယ်အခါမှ သံခါရ ဒုက္ခတည်းဟူသော ကိစ္စလုပ်ငန်းတွေနှင့် ခဏခေတ္တမျှ မအားသောသူတို့သည် သန္တိသုခကိုရလျှင် သက်သက် ငြိမ်းချမ်း၍ သံခါရလုပ်ငန်းမရှိဘဲ ပကတိ ချမ်းသာကြလေကုန်သည်။

တတိယပိုဒ် အဖြေပြီး၏။

☆

(၄) "သည်ရုပ်ကယ် သည်နာမ်၊ သည်သဏ္ဍာန်နှင့် သည်ဟန်အမူ၊ သည်အယူလဲ၊ မဖြူလေးလို့၊မြူကြေးဘဲ ပိုလွန်းလို့" ဟူသော ပိုဒ်၌ အဓိပ္ပါယ်ဖြောင့်ချက်ကား၊ ယခုရရှိ၍နေသော ရုပ်တရားစု၊ နာမ်တရားစု၊ အထည်ဒြပ် သဏ္ဌာန်စု၊ ဟန်ပန်အမူအရာစု၊ မှတ်ယူသော အယူစုများသည် ဖြူစင်သော တရားစု မဟုတ်၊ ကိလေသာ တရားမှ ကင်း၍ သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သော တရားစု မဟုတ်ချေ၊ ကိလေသာမြူတို့ဖြင့် အမျိုးမျိုးလိမ်းကျံလျှက် နွမ်းညစ်ယုတ်မာသော တရားတို့သာ ဖြစ်ချေသည်ဟူဆိုလိုသည်။ ။ဤနေရာ၌ အောက်၌ ပါသော တရားငါးမျိုး

www.dhammaransi.com

အညစ်အကြေး ထူပုံကို သိရှုံ ပြောဆိုဦးအံ့။ ။

(၁) ရုပ်
(၂) နာမ်
(၃) သဏ္ဌာန်
(၄) ဟန်ပန်အပြုအမူ
(၅) အယူဝါဒ။

ဤငါးပါးတို့တွင် (၁) "ရုပ်တရား"ဆိုသည်ကား-အထည်ခံ အာမခံဖြစ်သော မဟာဘုတ် ရုပ်ကြီးလေးပါးနှင့် ဥပါဒါရုပ် နှစ်ဆယ်လေးပါး၊ ဤ ၂၈-ပါးကို ရုပ်ဟူ၍ ဆိုသည်။ ။

ဤတရားတို့ကိုသာလျှင် သတ္တဝါတို့က ကိုယ်ကောင်ကြီးဟူ၍ စွဲလမ်းကြကုန်သည်။ ။အသက်မရှိသော အဝိညာဏက ဝတ္ထုတွေကိုလည်း တိုက်ကြီး, အိမ်ကြီး, သင်္ဘောကြီး, မီးရထားကြီး, တောကြီး, တောင်ကြီး, သစ်ပင်ကြီး, စသည်ဖြင့် စွဲလမ်း၍သာ နေကြကုန်သည်၊ အထည်ကိုယ် အနေအားဖြင့် စွဲလမ်း ထင်မြင် သမျှသည် ရုပ်ပေါ်၌ ကျနေသော စွဲလမ်းမှု များပေတည်း။

သတ္တဝါတို့၏ အထင်အမြင်သည်ကား-မူလတရားကိုယ်ရင်းသို့ မဆိုက်ဘဲ အလုံးအခဲဖြစ်၍နေသော နိမိတ်သဏ္ဌာန်တွေကိုသာ မြင်၍နေသည်၊ အပေါ်ရန်ကိုသာ မြင်၍ နေသည်။ ။

www.dhammaransi.com

စင်စစ်မှာ လောကကြီးတခုလုံး၌ အစိုင်အခဲ လုံးလုံး လျှောင်းလျှောင်း မြင်သမျှ တွေ့သမျှစုသည် ရုပ်တရားတို့သာတည်း။ ။ ထိုရုပ်တရားတို့သည် ဖြူစင်သော တရားသော၊ အညစ်အကြေးပေါ်များသောတရားလော-ဟူ၍ စိစစ်လျှင် ဖြူစင်သော တရားအဘွဲ့တွင်မပါဝင်၊ အညစ်အကြေးတို့ဖြင့် လိမ်းကျံသောတရားအဘွဲ့သို့သာ ပါဝင်လေသည်။ ။ပါဝင်ပုံကား- ထိုရုပ်တရားတို့သည် ညစ်နွမ်းပေကျံစေတတ်သော အာသဝနယ်, ကိလေသာနယ်, ဥပါဒါန်နယ်မှ ထွက်မြောက်နိုင်သော တရားတွေ မဟုတ်ကုန်။

အာသဝနယ်တွင်း ကိလေသနယ်တွင်း ဥပါဒါန်နယ်တွင်းမှာ အကျဉ်းခံနေရသော တရားတို့သာတည်း။ ။ယောကျ်ားတည်းဟူသော ရုပ်ကောင် အထည်ကိုယ်ကြီးသည် မိန်းမမှာ ရှိသော အာသဝေါတရား ကိလေသာတရား ဥပါဒါန် တရား တို့ဖြင့် လိမ်းကျံလျက်သာ တပေပေနေ၏၊ မိန်းမတည်းဟူသော ရုပ်ကောင်ကြီးသည်လည်း ယောကျ်ားမှာရှိသော အာသဝေါတရား ကိလေသာတရား ဥပါဒါန်တရားတို့ဖြင့် လိမ်းကျံလျက် တပေပေသာနေ၏။ ။အဝိညာဏကဖြစ်သော တိုက်တာ အိမ်ရာ လယ်မြေ ယာမြေ ရွှေငွေဘဏ္ဍာ ရတနာစိန်ကျောက် စသော ရုပ်လုံးရုပ်ခဲတို့သည်လည်း ဝိညာဏ်ရှိသော ယောကျ်ားသတ္တဝါ မိန်းမသတ္တဝါတို့၏ အာသဝေါတရား ကိလေသာတရား ဥပါဒါန်တရားတို့ဖြင့်လိမ်းကျံလျက် တပေပေသာ နေကုန်၏။ ။ ထိုသို့အာသဝေါတရား အရိအရွဲတို့ဖြင့် စိုစွဲညစ်ပေ၍ နေသော ရုပ်တရားစုကို ငါ့ကိုယ် ငါ့ဟာ ငါ့ဥစ္စာဟူ၍ စွဲလမ်းသာယာ

www.dhammaransi.com

တွယ်တာခင်မင်သော သတ္တဝါဟူသမျှတို့ကို သနားပြန့်စင်ကြွယ်သော သူတို့ဟူ၍ မဆိုထိုက်၊ အညစ်အကြေး ထူပြော ရှုံရှာဘွယ်ပေါသော သူတို့ဟူ၍ သာလျှင် ဆိုထိုက်ချေသည်။ ။ ဤကား- ရုပ်တရားစု၏ မူအညစ်အကြေး ထူထပ်ပြောများပုံကို ဆိုသော စကားရပ်ပေတည်း။

(၂) "နာမ်တရား"ဆိုသည်ကား-စိတ်တခု ရုပ်ကိုးဆယ် နှင့် စေတသိက် ဒွေးပညာသတို့ ပေတည်း၊ ထိုစေတသိက်တို့ကို အပေါင်းအားဖြင့် နာမက္ခန္ဓာဟူ၍ ဆိုသည်၊ အစိပ်စိပ် အားဖြင့် ဝေဒနက္ခန္ဓာ၊ သညက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ ဟူ၍ ခန္ဓာလေးပါးရှိသည်၊ ထိုနာမ်တရားအစုကို သတ္တဝါတို့က အသက်ဟူ၍ မှတ်ထင်စွဲလမ်း ကြကုန်သည်၊ ထိုနာမ်တရားရှိမှု အတွက်ကြောင့် သတ္တဝါဟူသတို့သည် အမျိုးမျိုးသော အားအင်ကို ရကုန်သည်၊ အသိမာနကြီး တသုံးနှင့် တဟုန်းဟုန်း မာန်ယစ်နိုင်ကြကုန်သည်၊ ငါသိသည်၊ ငါကြံသည်၊ ငါခံစားသည်၊ ငါငမ်းမြောက်သည်၊ ငါစိတ်ဆိုးသည် စသောအားဖြင့် များလှစွာသော စွဲလမ်းမှုတို့သည် အစဉ်မပြတ် ပေါ်ပေါက်လာကြကုန်သည်။ ။နာမ်တရား၏ အမူအရာ ကြိယာတို့ကို သတ္တဝါတို့၏ အမူအရာ ပြုလုပ်၍ အထင်အမှတ် လွဲကြကုန်၏။ ။ထိုနာမ်တရားတို့တွင် လောကုတ္တရာ တရားများမှုကား၊ စင်စစ် အားဖြင့် အညစ်အကြေးကင်း၍ ဖြူစင်ကြကုန်၏၊ ကြွင်းသော တရားတို့သည်မှုကား- သင်္ခါရနယ်တွင်း တေဘူမကဝဋ္ဋတွင်းမှ လွတ်ထွက်နိုင်သော တရားတော့မဟုတ်သောကြောင့် အညစ်အကြေး တရားတို့ပင် မည်ကုန်၏။ ။စိတ်, စေတသိက် တို့တွင်

www.dhammaransi.com

သောဘဏ စေတသိက်များနှင့် ကုသိုလ်စိတ်များမှုကား၊ အခြားသော တရားတို့နှင့် ထောက်စလျှင် တော်တော်သန့်ရှင်းဖြူစင်သော တရားတို့ဖြစ်ကုန်၏၊ ထိုတရားတို့ကို မွေးမြူလျှင် မိမိသန္တာန်၌ ဖြူစင်သောတရားများ၏ ဖြစ်ပွားခွင့်ကိုရကုန်၏၊ ထိုတရားများကို အရင်းခံပြီးလျှင် မဂ်ညာဏ်ကို တက်နိုင် ပေါက်ရောက်နိုင်ကြကုန်၏။ ။ဆိုအပ်ပြီးသော တရားစုကို ဖြူစင်ကောင်းမြတ်သောတရားဟု ဆိုရသော်လည်း အလွန်ညစ်နွမ်းလှသော အကုသိုလ် တရားများကို ထောက်၍သာ ဆိုရသည်၊ စင်စစ်မှာမူကား- တေဘူမက ဝဋ်ဒုက္ခနယ်တွင်းမှ မလွတ်ထွက်နိုင်သောကြောင့် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အညစ်အကြေးတို့ပင် မည်ကုန်၏၊ အလုံးစုံသော ဝဋ်ဆင်းရဲတရားတို့ ကင်းပြတ်၍ အသခ်တဓာတ် အစစ်ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်တရားကိုသာလျှင် မဖေါက်မန်အမှန်ဖြူစင်သော တရားဟူ၍ ဆိုရသည်။ ။ဤကား- နာမ်တရားစု၏ မြူအညစ်အကြေး ထူထပ်ပေါများပုံပေတည်း။

ဆိုအပ်ပြီးသော ရုပ်-နာမ်-နှစ်ပါးတို့၏ မြူအညစ်အကြေး ထူထပ်ပုံကို ပေါင်း၍ ပြဆိုဦးမည်။ ။လောကဓါတ် စကြာဝဠာ ကမ္ဘာအနန္တ သံသရာအနန္တတွေကို သတ္တုချ၍ကြည့်လိုက်လျှင် ရုပ်-နာမ်တရား နှစ်ပါးမျှသာရှိသည်၊ ထိုမှတပါး ဘယ်တရားတခုမျှ မုချမရှိ၊ ထိုတရားနှစ်ပါးစုပေါင်း၍ ဖြစ်နေသော အကောင်အထည်စုကို သတ္တဝါကောင်ဟု ဆိုရသည်၊ ရုံခါရုံဘန် အသညသတ်ဘုံ၌ နာမ်မရှိသော သတ္တဝါ၊ ရုံခါ ရုံဘန် အရူပလေးဘုံ၌ ရုပ်မရှိသော သတ္တဝါများလည်းရှိသေး၏။

www.dhammaransi.com

နာဝိညာဏ် မပါဘဲ သမုဒ္ဒရာ တောတောင် စသည်ဖြစ်၍ နေသော တရားစုသည်ကား–ရုပ်လုံး ရုပ်ခဲတွေသာတည်း၊ ထို ရုပ်-နာမ် နှစ်ပါးတို့၏ အမျိုးမျိုးဖြစ်နေမှုကိုသာ သံသရာကြီး ဟူ၍ ဆိုရသည်၊ ထိုမှတပါး သံသရာဟူ၍ မရှိ၊ သံသရာကြီး ဖြစ်၍နေသော ရုပ်-ကလာပ် နာမ်-ကလပ်စုကို မှန်သော သစ္စာ ဒေသနာဖြင့် စီစစ်လျှင် ဒုက္ခသစ္စာ၌ ပါဝင်၍ စင်စစ် ဆင်းရဲ ကြီးတွေဖြစ်သောကြောင့် သုံခမဘက် သက်သက်ဒုက္ခတုံး ဒုက္ခ ခဲကြီးတွေ ဟူ၍ ဆိုရ၏၊ "ဒုက္ခမှန်လျှင် ကောင်းသည်ဟူ၍ မ ဆိုနိုင်" ဆိုးဝါးသော တရားဟူ၍သာ ဆိုရသည်၊ ဆိုးဝါးရုံမျှ သာ မဟုတ်သေး အညစ်အကြေးတို့ဖြင့် ဆေးလျှော်၍ မရနိုင် အောင် ထူထဲညစ်ပေ၍ နေပြန်၏၊ အညစ်အကြေးတို့ဖြင့် ညစ် ပေ လိမ်းကျံရုံမျှသာ မကသေး သတ္တဝါလုပ်၍နေသော အ ကောင်ကြီးတွေကို ယုန်ထင် ကြောင်ထင်အောင် အမျိုးမျိုး လိမ်လည် လှည့်ဖြားတတ်သော မျက်လှည့်သမားကြီး နှစ် ယောက်သည်း ဖြစ်၏။ ။ထိုစကား မှန်စွ ရုပ်-နာမ်-တရားနှစ် ပါး စုဝေး၍ ဣတ္ထိဘော ပြဋ္ဌာန်းသော အကောင်ကြီးကို မိန်းမ မဟုတ်ဘဲ မိန်းမ ဟူ၍ ထင်ကြရသည်၊ ယောကျ်ားဖြစ် သော သူ၏စိတ်ကို မိန်းမစင်စစ် ချစ်ခင်စရာ ကောင်းအောင် လိမ်လည် လှည့်ဖြားနိုင်သည်၊ ယောကျ်ား ဖြစ်သောသူကလည်း ကေန် စင်စစ် မိန်းမပင်ဟု အထင်မှောက်မှားလျက် အားကျ ပါးကျ တွယ်တာလိုက်စားမှုကို ပြုလုပ်ရလေသည်။

ထိုမှတပါး ရုပ်-နာမ်-နှစ်ပါးစုဝေး၍ ပုမ္ဘာဝပြဋ္ဌာန်းသော အကောင်ကြီးကို ယောကျ်ားမဟုတ်ဘဲ ယောကျ်ားဟူ၍ထင်ကြ

www.dhammaransi.com

သည်၊ မိန်းမဖြစ်သော သူ၏စိတ်ကို ယောကျ်ားစင်စစ် ချစ်စရာ ခင်စရာ စုံမက်စရာဟု လိမ်လည်လှည့်ဖြား နိုင်သည်၊ မိန်းမ-မဖြစ်သော သူကလည်း ကောန်စင်စစ် ယောကျ်ားပင်ဟု အားကျ-ပါးကျ တွယ်တာလိုက်စားမှုကို ပြုရလေသည်။ ။ ဆိုအပ်ပြီးသော အတိုင်း ဒုက္ခစင်စစ် အညစ်အကြေး ထုပြော၍ လိမ်လည်ခြင်းသဘောရှိသော ရုပ်တရား နာမ်တရားတွေကို ကောင်းသည်ဟု သာယာ တွယ်တာလျှင် မှုကား - ဒုက္ခတွေကို သိမ်းပိုက်သည်မည်၏၊ အညစ်အကြေးတို့ကို မိမိဆီသို့ ယူဆောင်၍ လိန်းကျံသည်မည်၏၊ ဤအဖြစ်တွေကို မြင်၍ ဒုက္ခမရောက်ရလေအောင် အညစ်အကြေး မလိမ်းကျံရလေအောင် အလိမ်းမခံရလေအောင် ရုပ်,နာမ်,တရား နှစ်ပါး၏ အဖြစ်သနစ်ကို တစ်-နှစ်အန်ကျ ရှုဆင်ခြင်ကြ၍ ရုပ်,နာမ်,နှစ်ပါးတို့ကို မုန်းနိုင်ကြကုန်ရာ၏။

(၃) "သဏ္ဌာန်တရား"၏ မြူ အညစ်အကြေး ထုထပ်ပုံကား။ ။ပုံပန်းအမျိုးမျိုးကို သဏ္ဌာန်ဆိုသည်၊ နာမ်တရားတို့၌ သဏ္ဌာန်ကို မရအပ်၊ ရုပ်တရားတို့၌သာလျှင် သဏ္ဌာန်ကို ရအပ်သည်။ ။သမူဟ ပညတ်မှ တဆင့် သဏ္ဌာနပညတ် ဖြစ်လာသည်။ ။ရုပ်တရားတို့သည် ကလာပ် အဆက်ဆက်အားဖြင့် ကုဋေသိန်းသန်းမက မရေရတွက်နိုင်အောင် ပေါင်း၍ ဖြစ်နေမှုကိုစွဲ၍ သမူဟပညတ် ဖြစ်လာရသည်။ ။ထိုသမူဟပညတ်ရှိလျှင် သဏ္ဌာနပညတ် ပေါ်လာရ၏၊ သက်ရှိ သက်မဲ့ဖြစ်သော ရုပ်လုံး ရုပ်ခဲတွေ၌ လေးထောင့် ရှစ်ထောင့် အမြောင့် အလုံး အပြား အချိုင့် အမောက် အကောက် အကွေ့

www.dhammaransi.com

စသော ပုံပန်းများကို သဏ္ဌာန်ဆိုသည်၊ လှသည်၊ ယာဥ်သည် ရှုစချင်ဘွယ် ရှိသည်ဟု၊ ပြော ဆိုသော အရာများသည် လည်း သဏ္ဌာနပညတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော စကားများပေတည်း။ ။ထို စကားများ ထင်ရှားစေဦးအံ့။ ။

"သဝိညာဏ" သတ္တဝါတို့၌ ဣတ္ထိသဏ္ဌာန–မိန်းမသဏ္ဌာန်၊ ပုရိသ သဏ္ဌာန-ယောကျ်ားသဏ္ဌာန် ဟူ၍ရှိသည်၊ ဣတ္ထိသဏ္ဌာန် ဆိုသည်ကား=ခြေ, လက်, အင်္ဂါ,နား,နှာခေါင်းမှစ၍ မျက်နှာ ပုံပန်း ကိုယ်နေ ကိုယ်ဟန် ပုံပန်းများသည် ယောကျ်ားနှင့် မတူဘဲ မူယူနွဲ့လျသော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်နေသည်ကို မိန်းမ သဏ္ဌာန်ဆိုသည်။ ။

ထိုအတူ ခြေလက်အင်္ဂါ နား နှာခေါင်းမှစ၍ မိန်းမနှင့် မ တူဘဲ ဖွံ့ဖွံ့ ထွားထွား သားသား နားနား ယောကျ်ားရုပ် ပြီသ ဇသာ အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်နေ သည်ကို ယောကျ်ား သဏ္ဌာန်ဆိုသည်၊ သဏ္ဌာန်တရား၏ ကိလေသာ မြူအညစ် အ ကြေး ထူထပ်ပုံကား။ ။မိန်းမ ပုံပန်းတည်းဟူသော သဏ္ဌာန် တရားသည် ယောကျ်ားတို့၏ စိတ်နှလုံးကို ဖြူစင်စွာ ကုသိုလ် စိတ် ဖြစ်လေအောင် အခွင့်မပေးဘဲ ညစ်ကြေးသော ကိလေ သာ ဖြစ်ရန်ကိုသာ အတင်းဆော်နှိုးလျှက်ရှိ၏။ ။

ယောကျ်ားပုံပန်းတည်းဟူသော သဏ္ဌာန်တရား သည်လည်း မိန်းမများ၏ စိတ်နှကုံးကို ဖြူစင်စွာသော ကုသိုလ်စိတ် ဖြစ်လေ အောင် အခွင့်မပေးဘဲ အညစ်အကြေးကိုသာ ဖြစ်စေ၏။ ။ ဓာတ်စရိုက်အားဖြင့် ယောကျ်ားတို့၏ စိတ်သည် မိန်းမသဏ္ဌာန်

www.dhammaransi.com

ကို ကြိုက်၏၊ မိန်းမသဏ္ဌာန် တည်းဟူသော အာရုံထဲ၌ မွေ့လျော်၏။ ။မိန်းမတို့၏စိတ်သည်လည်း ယောကျ်ားတို့၏ ပုံပန်းသဏ္ဌာန်ကိုကြိုက်၏၊ ယောကျ်ား ပုံပန်းသဏ္ဌာန် တည်းဟူသော အာရုံထဲ၌ မွေ့လျော်၏၊' ။ထိုသဏ္ဌာန် တရားအတွက်ကြောင့် ယောကျ်ား မိန်းမတို့မှာ အပြင်းတဆန် အစွဲသန်သော ဥါဒါါန်တရား ဖြစ်ရကုန်၏၊ ပဘာဝတီ၏ ပုံပန်းသဏ္ဌာန်သည် ကုသမင်းကြီး၏ စိတ်ဓါတ်မှာစွဲ၍ အမြဲ ဥပါဒါန်တွယ်သောကြောင့် နန်းစည်းစိမ်ကို စွန့်လွှတ်ပြီးလျှင် ပဘာဝတီ၏ နေပြည်သို့ လိုက်ရ၏၊ မရှက်နိုင် မကြောက်နိုင်ဘဲ မင်းနှင့် မလျော်သော အိုးလုပ် ဖျာယက် ပွဲတော်ဆက်အမှုများကို ပြုရ၏။ ။ဥမ္မာဒန္တီ၏ ရုပ်သွင်ပုံပန်းသည် “သိဝိရာဇ် မင်းကြီး၏ စိတ်အကြည်မှာ” ထိခိုက် ဓာတ်ပုံရိုက်သလို ဖြစ်သောကြောင့် နန်းတော်ပေါ်တွင် တလိန့်လိန့် တလွန့်လွန့်နှင့် ယောင်ယမ်းလျက် ရှုးနှန်းတော် မူရ၏။

“အဝိညာဏက ဝတ္ထုတို့၌ရှိသော သဏ္ဌာန်”သည်လည်း ကိလေသာ အညစ်အကြေးကို ထုထပ်စေနိုင်၏၊ ယခုလောက၌ ဝတ်ဆင်ကြသော အရာတွင် နှားဒေါင်း နားကပ်တို့၏ ပုံပန်း သဏ္ဌာန်ဆန်းကြယ်ပုံ၊ လက်ကောက် လက်စွပ် လည်ကပ် ဆံတိုးတို့၏ ပုံပန်းသဏ္ဌာန် ဆန်းကြယ် ပုံများကိုကြည့်လျှင် သိသာ၏။ ။လုပယဉ်ကျေးစွာ တမျိုးဆန်း၍ လုပ်လာသော နားဒေါင်း လက်ကောက် စသည်ကိုမြင်လျှင် ခင်မင်သာယာ၏ ထိုပုံပန်းကို လိုချင်ပြန်၏၊ မိမိတွင် ရှိရင်းဖြစ်သော လက်စွပ် လက်ကောက်များကိုပင် ပုံသဏ္ဌာန် မကောင်းဘူးထင်၍ တမျိုးပြင်

www.dhammaransi.com

ကာ လုပ်ရပြန်၏။ ။အပိုစရိပ်ကုန် ခံရ၏၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပုံသဏ္ဌာန် အမျိုးမျိုးတို့ကို သက်ရှိသက်မဲ့ ညာဏ်ရှိတိုင်းကြည့်ရှုဆင်ခြင်လေ။

ပြအပ်ပြီးသော သဏ္ဌာန်စုကား၊ လောဘကိလေသာ ဖြစ်မှုနှင့် စပ်၍သာဆိုသည်၊ ဒေါသ ကိလေသာဖြစ်သော သဏ္ဌာန်များလည်း ရှိသေး၏၊ မကောင်းသောပုံသဏ္ဌာန်များ ကြောက်ဘွယ်ကောင်းသော ပုံသဏ္ဌာန်များ ပေတည်း။ ။ထို ဆိုးဝါးယုတ်မာသော သဏ္ဌာန်ကို တွေ့မြင်ကြကုန်လျှင် တရံတခါမုန်း၏၊ တရံတခါ စိတ်ဆိုး၏၊ တရံတခါ ကြောက်၏၊ တရံတခါ ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်တတ်၏။ ။ဤသဏ္ဌာန်တရားဖြင့် သံသရာသမားလုပ်၍နေသမျှ ကာလပတ်လုံး ကိလေသာအမိုက်တောမှ မထွက်နိုင်ဘဲ တညစ်နွမ်းထဲ ညစ်နွမ်း၍နေဘို့စခန်းသာ ရှိသည်ဟု ဆိုလိုရင်းဖြစ်သည်။

"သံသရာသမားအနေနှင့် နေရသမျှ ကာလပတ်လုံးသည်း" ထိုသမူဟပညတ် သဏ္ဌာနပညတ်ကို မလွန်မြောက်နိုင်ကုန်၊ ထိုသဏ္ဌာန်တို့ဖြင့်သာလျှင် ငါယောကျ်ားဖြစ်သည်၊ ငါမိန်းမဖြစ်သည်၊ ဤသူ ငါ့သား ဖြစ်သည်၊ ငါ့သမီး ဖြစ်သည်ဟူ၍ ငါတလူလူနှင့် တဆူဆူတညံညံ နေကြကုန်သည်။ ။ဤကားသဏ္ဌာန်နှင့်စပ်၍ ဆိုသော စကားရပ်တည်း။

(၄) "သည်ဟန်အမူ"အကြောင်းကိုဆိုအံ့။ ။သတ္တဝါတို့၏ အပြုအမူ ကြိယာစုကို ဟန်အမူဆိုသည်။ ။ယခု ရရှိနေသော ဟန်အမူများသည် များသောအားဖြင့် ဖြူစင် သန့်ရှင်းသည်

www.dhammaransi.com

မဟုတ် အညစ်အကြေး ထူထပ်လျက်ရှိသာ ရှိသည်ဟု ဆိုလိုသည်။ ။ဟန်အမူ များ၏ အညစ်အကြေး ထူထပ် ပုံကား- ယခုရှိနေသော ပုထုဇ္ဇဉ်သတ္တဝါဟူသမျှတို့၏ စိတ်သဘောကို ကြည်ဖြူသန့်ရှင်းသော အမူအကျင့်က များပါသလော၊ မဖြူမဖြောင့် ကွယ်ထောင့်တမျိုး တိတ်တိတ်ခိုးကျင့်လိုသော အမူအကျင့်ဆိုးက များပါသလောဟု ဆင်ခြင်လျှင် မဖြူမဖြောင့်သော သဘောတွေကသာ ထမ်းပိုးဆယ်ဆမကအောင် များလိမ့်မည်ဟု သိကြလိမ့်မည်။

သတ္တဝါ တယောက်ယောက်၌ ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ သုံးမျိုးပိုင်းချား၍ ကြည့်လေဦး။ ဤကံသုံးပါးကိုပင် ဟန်အမူဟု ဆိုရသည်။ ။ခြေ-လက် အင်္ဂါစသော ကိုယ်အမူအရာလှုပ်ရှားလေသမျှ ကာယကံစုသည် ပါသလော၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ရန် များပါသလောဟု ဆင်ခြင်လျှင် အကုသိုလ် ဖြစ်ရန်သာ များလိမ့်မည်ဟု ကေန်သိကြလိမ့်မည်၊ ထိုစကားမှန်စွ၊ ရှိရှိသမျှသော သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည် နေ့မီးမအား ညဥ့်မီးမအား ရအောင် ကာယကံမှုများကို ပြုလုပ်ကြကုန်၏၊ ပြုပြုသမျှကို စာရင်းချလိုက်လျှင် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် စားသောက်ဘို့ အတွက် သော်၎င်း၊ မိမိ၏ သားမယား များ စားသောက်ဘို့ အတွက် သော်၎င်း ဖြစ်သည်၊ ဘယ်လိုပင် နေ့စဉ်ပြုလုပ် ပါသော်လည်း ကိစ္စမပြီးဆုံးနိုင် မအား မလပ် နိုင်ဘဲသာ ရှိကြကုန်၏၊ သေသောအခါ တိုင်အောင်ပင် မိမိတို့အလုပ် လက်စ မသတ်နိုင်ဘဲ အလုပ်ဘန်းလန်းနှင့် သေကြရကုန်၏၊ တသက်လုံး ပြုလုပ်လေသမျှ ကာယကံအမူအရာစုသည် သေလျှင် ဘာတစုံတခုမျှ အ

www.dhammaransi.com

ကျိုးမရှိလေကုန်၊ ဝိတိက္ကမ စေတနာနှင့် ပြုလျှင် အကုသိုလ်ကမ္မပထမြောက်၍ အပါယ်ငရဲသို့ပင် ရောက်စေနိုင်သေးသည်။

မိမိအတွက် သားမယား အတွက်နှင့် ပြုလုပ်ရမည် ဆိုလျှင် ယခုမအားသေးပါဘူး၊ ယခုမလုပ်ထဲ့နိုင်သေးပါဘူးဟူ၍ ဆင်ခြေကန်၍ ညည်းပယ်ခြင်းမရှိကြကုန်ဘဲ ရှင်လမ်း ဝမ်းမြောက်စွာ ပြုလုပ်နိုင်ကြကုန်သည်။ ။ရှံခါရှံဘန် ဘုရားကိစ္စ တရားကိစ္စနှင့်ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရန် ကိစ္စပေါ်ပေါက်လာလျှင် အားတက်သရော မဆောင်ရွက်ချင်ကြကုန် ဘာလုပ်စရာကိစ္စ ရှိသေးသည်၊ ဘယ်သို့ သွားရန် အမှု ရှိသေးသည်၊ ခေါင်း ပူသည်၊ ကြောပူသည်၊ ရင်အောင့်သည်၊ ဝမ်းနာသည် စသောအားဖြင့် ဆင်ခြေများ၍ ရှောင်လွဲတတ်ကြကုန်၏။ ။ထို့ကြောင့် ယခုရရှိနေကြသော ဟန်အမူများ သည်လည်း မြူအညစ်အကြေး ထူထပ်ပေါများသည်ဟူ၍ဆိုသည်။ မြူအညစ်အကြေး ထူထပ်သော အမှုရှုပ်တွေကို ပြုလုပ်ပါသော်လည်း သေသည်၏ အခြားမဲ့၌ တစုံတရာမျှ မိမိမှာ အားကိုးစရာ မရချေ။

"ငါးခမ္မးသည့်မျှောက် ငါ့ကိုချောက်"ဆိုသော စကားပုံကဲ့သို့ ကိုယ်တိုင်ပြုခဲ့သော အမှုများသည် မိမိကိုယ်ကို ပြန်၍ နှိပ်စက်ပြန်သည်။ ။ဝစီကံ၏ အညစ်အကြေး ထူပြောပုံကိုဆိုအံ့။ ။ နေ့ညဉ့်မဟူ သူသူငါငါ ပြောဆိုသမျှသော စကားတို့သည် လွန်စွာများ၏၊ ထိုသို့ နှုတ်ဖြင့် ပြောဆိုအပ်သော စကားတို့တွင် အကုသိုလ်နှင့်ယှဉ်သော စကားက များပါသလော ကုသိုလ်နှင့် စပ်ယှဉ်သော စကားက များပါသလောဟု ဆင်ခြင်

www.dhammaransi.com

လျှင် ကုသိုလ်နှင့်မစပ်ဆိုင်သော အလေဏာတော စကားတို့သာ လျှင် များကုန်လိမ့်မည်၊ မိမိအပြစ်ကို ဘယ်အခါမှပြောလေ့ မရှိဘဲ သူတပါးတို့၏ အပြစ်စကားကို ပြောကြားရမည်ဆိုလျှင် ရှုံ့မဲ့၍ မေးငေါ့၍ မေးထိုး၍ လက်တခါခါ ခြေတလှုပ်လှုပ် ပြုလုပ်၍ ပြောတတ်ကြကုန်၏၊ ထိုသို့ အသုံးမကျသော စကား လေ စကားလွင့် စကားလိမ်တို့ကို ပြောဆိုရလျှင် အလွန်တ ရာ နှုတ်တက်ကြကုန်၏၊ အလွန်တရာ နှုတ်လျှာ သွက်သွက် လက်သက် ရှိကြကုန်၏၊ အယုတ်တမာ စကားများကို ပြော ဆိုသော သူများသည် နောင်တမလွန်ဘဝ၌ မိမိတို့ ဝစီကံသည် မိမိတို့ကို စီမံ၍ ခံတွင်းပုပ်ခြင်း၊ နှုတ်ခန်းပဲ့ခြင်း၊ မြင်မကောင်း အောင် သွားခေါခြင်း သွားကျိုးလွယ်ခြင်း၊ သွားမလှခြင်း၊ စကားထစ်ခြင်း၊ စကားမပြီသခြင်း၊ နှုတ်ဆွံ့ခြင်း၊ ပါးစပ်မှ အရိအရွဲရှိခြင်း၊ အိပ်သောအခါ သွားကြိတ်ခြင်း၊ အပြင်းအထန် ဟောက်ခြင်း၊ ပါးစပ်မှ အမြှုပ်ထွက်ခြင်းစသော မကောင်း ကျိုးတို့ကို ရရှိခံစားကြရကုန်၏။

အညစ်အကြေးထူထပ်သော စကားသည် မသန့်ရှင်းသော အကျိုးပေး၏။ ။အကျိုးရှိသော စကား, တရားနှင့် စပ်ဆိုင် သောစကားများကို ပြောရလျှင် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော အ ကျိုးများကို ပေး၏။ ။မိမိက တပ်စွမ်းနိုင်လျှင် ပါးစပ်ကို အသုံးချ၍ သူတပါးတို့အား တရားနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဆိုရမည်၊ ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမရမည်၊ ရတနာသုံးပါး၌ ကြည်ညို၍လာအောင် ဟောပြောရမည်။ ။အကယ်၍ မိမိက မစွမ်းနိုင်လျှင် မဟောတတ်လျှင် သူတပါးတို့၏ ဟောပြော

www.dhammaransi.com

သော တရားစကားများကို ကောင်းမွန်ရှိသေစွာ လိုက်နာ၍ ကောင်းချီး ပေးရမည်၊ သာဓုခေါ်ရမည်။ ။မိမိက ပြောရသော အကျိုးကို မဆိုထားနှင့်ဦး သူတပါးတို့၏ တရားစကားကို ကြားရ၍ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ သာဓုခေါ်ရသောကြောင့် ခံတွင်းမှ ကြာညိုနံ့ သင်းပျံ့ ကြိုင် လှိုင် သည်ဟု ကျမ်းဂန်၌ ဆို၏။

"မနောကံ၏ အညစ်အကြေးထုပြောပုံ"ကို ဆိုအံ့။ မနောကံ၏ အညစ်အကြေး ဆိုသည်ကား-အဘိဇ္ဈာ ဗျာပါဒ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ များပေတည်း၊ သူတပါး၏ စီးပွါးဥစ္စာကို ငါ့ဟာဖြစ်လျှင် ကောင်းလေစွဟု မကောင်းသဖြင့် ကြံစီမှုကို အဘိဇ္ဈာဆိုသည်။ ။မိမိနှင့် မသင့်မတင့်သောသူ ငြိုးသူရန်ဘက် ဖြစ်သော သူများကို သေပါစေ ပျက်စီးပါစေဟု မကောင်းသောအားဖြင့် ကြံစီမှုကို ဗျာပါဒဆိုသည်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာမှတပါး အယူလွဲမှုကို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဆိုသည်။

ရှေး-ကုသိုလ်ကံ ကောင်း၍ ချမ်းချမ်း သာသာ ကြီးကြီး ကျယ်ကျယ် ခံစား စံစားရသော သူများကိုမြင်လျှင် မရှုစိတ်ဘဲ ရှိတတ်ကြကုန်၏၊ ဤစည်းစိမ် ဥစ္စာသည် ငါ့ဟာဖြစ်ပါမူကား—ကောင်းလေစွဟု အကြံဆိုးဖြင့် ကြံစီတတ်ကုန်၏၊ လှပသောသူ မြင်လျှင်လည်း စိတ်မသက်မသာ ရှိတတ်၏၊ ကောင်းကောင်း မွန်မွန် ဝတ်ဆင်၍ လာသည်ကို တွေ့မြင်လျှင် လည်း စိတ်မသက်မသာ ရှိတတ်၏၊ တနည်းနည်းဖြင့် ပျက်စီးအောင် တတ်စွမ်းနိုင်လျှင် ကြံ၍ ဖျက်ဆီးချင်၏၊ ကောင်းစားသောသူ

www.dhammaransi.com

ကြီးပွားသောသူတို့နှင့် စပ်လျဉ်းလာလျှင် ကောင်းစွာ မပြော ဆိုချင်ဘဲ ရှိတတ်၏၊ ကဲ့ရဲ့တတ်၏၊ ဥစ္စာစည်းစိမ် ပျက်စီး သွားသည်ဟု ကြားသိရလျှင် ဝမ်းသာချင်တတ်၏၊ ဤသို့ ဖြစ်မှု များသည် အဘိဇ္ဈာ၏ အခိုးအကင်းတို့ပေတည်း၊ အဘိဇ္ဈာ အခိုးအကင်းကို မသတ်နိုင်လျှင် ဖြစ်လေရာဘဝ၌ ချမ်းသာခြင်း မှ ကင်းတတ်၏၊ ဆင်းရဲတတ်၏၊ မိမိစည်းစိမ်ကို သူတပါးတို့ ဖျက်ဆီးလွယ်၏၊ မီးဒဏ်,ရေဒဏ်,မင်းဒဏ်သင့်၍ ပျက်စီးတတ်၏၊ အဆင်းကို အဘိဇ္ဈာဖြင့်လျှင် ဖြစ်သေရာဘဝတို့၌ အဆင်းမလှ တတ်၊ အရုပ်ဆိုးတတ်၏၊ အင်္ဂါချို့တဲ့တတ်၏၊ မွေးစဉ်က လှပ သော်လည်း ကြီးသောအခါ မျက်စေ့ပျက်ခြင်း၊ ခြေကျိုးခြင်း လက်ကောက်ခြင်း၊ နှာခေါင်းပိပြားခြင်း၊ နူနာရောဂါကို ရ ခြင်းများဖြစ်တတ်၏။

အဘိဇ္ဈာတရားကို ပယ်နိုင်မှ ချမ်းသာစွာ သံသရာ၌ လှလှ ပပ အကျိုးပေးသည်၊ အဘိဇ္ဈာတရားကို ပယ်ရှားရန် မုဒိတာ တရားများကို ပွားများရသည်၊ မုဒိတာ ဆိုသည်ကား- သူတ ပါးတို့၏ စည်းစိမ်ချမ်းသာကို မြင်ရ-ကြားရလျှင် ဝမ်းမြောက် ခြင်း အားရခြင်း နှစ်သက်ရွှင်လမ်းခြင်းများပေတည်း။

မေတ္တာပို့၌ "ယထာလဒ္ဓ သမ္ပတ္တိတော မာဝိဂစ္ဆန္တု" ဆိုသော စကားသည် မုဒိတာ ပွားရန်ဖြစ်၏၊ မုဒိတာပို့ဆိုလိုသည်။ ။ရှိရှိ သမျှသော သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည် မိမိတို့၏လက်ရှိဖြစ်သော စည်းစိမ်ချမ်းသာတို့မှ မဆုတ်ဘဲ အမြဲတည်ကြ ပါစေကုန် သ တည်း၊ လက်ရှိ စည်းစိမ်တို့သည် ခိုင်မြဲစွာ တည်တန့်ပါစေသ

www.dhammaransi.com

တည်းဟု စိတ်၌ဖြစ်မှုသည် မုဒိတာပို့သည် မည်၏။ ။သူတပါး စည်းစိမ်ချမ်းသာကို မြင်လျှင် ဝမ်းသာ၏၊ သာဓုခေါ်၏၊ မုဒိတာတရားရှိသော သူသည် နောင်ဖြစ်လေရာဘဝတိုင်း ချမ်းသာ၏၊ မြဲသောစည်းစိမ်ချမ်းသာရှိ၏၊ ရန်သူမျိုးငါးပါးနှင့်ကင်း၏၊ အရုပ်အဆင်းလှ၏။ ။ဤကား-မုဒိတာနှင့်စပ်၍ဆိုသောစကားရပ်တည်း။

ဗျာပါဒဆိုသည်ကား – သူတပါးတို့၏ အသက်ဝိညာဏ်ကို ထိခိုက်၍ ပျက်စီးအောင် ကြံမှုတည်း၊ သေစေလိုမှုတည်း၊ မိမိနှင့် ရန်ဘက်ဖြစ်သောသူကို သေစေချင်တတ်၏၊ သေသည်ဟု ကြားလျှင် ဝမ်းသာ၏၊ သေပါစေဟု ဆုတောင်း၏၊ ထိုဗျာဒအကုသိုလ်ရှိသောသူသည် ဖြစ်လေရာရာ သံသရာဘဝ၌ အသက်တို၏၊ ဘေးအန္တရာယ်များ၏၊ မိမိအပေါ်၌ မုန်းသူများ၏၊ ရန်ညှိုးထားခံရ၏။ ။ထိုဗျာပါဒတရားကို ပယ်ရှားနိုင်မှ သံသရာ၌ အသက်ရှည်ခြင်း၊ အန္တရာယ်ကင်းခြင်း၊ ကပ်ရောဂါနှင့် မတွေ့မကြုံခြင်း၊ အကျိုးကိုပေး၏။ ဗျာပါဒတရားကို ပယ်ရှားရန် မေတ္တာတရားကို ပွားများရသည်၊ မေတ္တာပွားများမှုဆိုသည်ကား– အလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့သည် ရန်ကင်းကြပါစေ၊ ကြောင့်ကြစိုးရိမ်မှု ကင်းကြပါစေ၊ ဆင်းရဲမှု ကင်းကြပါစေ၊ ချမ်းချမ်းသာသာ အတ္တဘောကို ဆောင်ရွက် နိုင်ကြပါစေ၊ ဒုက္ခမှ လွတ်ကြပါစေဟူ၍ စိတ်ထား ကောင်းမြတ်မှု ပေတည်း။ ။ဤကား – ဗျာပါဒနှင့် စပ်၍ဆိုသော စကားရပ်တည်း။

www.dhammaransi.com

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မနောကံဆိုသည်ကား=မြတ်စွာဘုရား အလိုတော် အယူမှတပါး အခြားသော အယူဝါဒ ဘာသာ အမျိုးမျိုး မှောက်မှောက်မှားမှား မတရားသောအယူတို့ကို ဆိုသည်။

ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မနောကံဆိုသည်ကား- အကုသိုလ်ကံ တကာတို့ ထက် နက်နဲရင့်သီးစွာ၏၊ အညစ်အကြေး ထူထပ်ပေါများစွာ ၏၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့ကို ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အစရှိသော ညာဏ်ပညာတို့ဖြင့်သာလျှင် ရှင်းကွာစင်ကြယ်အောင် တတ် နိုင်သည်၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော စကားရပ်ကား– "သည်ဟန် အမူ"ဆိုသောပုဒ်၏ အဓိပ္ပါယ် ဖော်ပြချက်ပေတည်း။

အဓိပ္ပါယ်တနည်းအားဖြင့် "သည်ဟန်အမူ"ဆိုသည်ကား= ယခုအခါ သူသူငါငါ ပြုလုပ်ကြသော ကုသိုလ်နှင့်ဆိုင်ရာ ဟူ သမျှသည် ယေဘူယျအားဖြင့် ဟန်ပန်လုပ်၍ ပြုလုပ်သော အမူ များသာ ဖြစ်ချေသည်၊ တကယ် စင်စစ် အားဖြင့် စိတ်ရော ကိုယ်ပါ ပြုလုပ်သော အမူအရာများ မဟုတ်ဟု ဆိုလိုလည်း၊ အိမ်နီးချင်း ရှိသေအောင် ဝတ်တက်ဆိုသော စကားပုံကဲ့သို့ လူရိုသေအောင် ရှင်ရိုသေအောင် လူချီးမွမ်းအောင် ပြုလုပ် သော ဟန်များသာ ဖြစ်ချေသည်။ ။ဇာတ်တော်၌လာသော ကျားတကောင်၏ ဟန်လုပ်၍ ဥပုသ်စောင့်ပုံကဲ့သို့တည်း။

ယခုအခါ များသောအားဖြင့် သူသူ-ငါငါ ပြုလုပ်အပ် သော ဒါန သီလ ဘာဝနာစသော အလုပ်များသည် ဟန်အ မူသာ များတတ်၏၊ တကဲ့သဘောရိုးသက်သက်ရှားပါး၏။ ။

www.dhammaransi.com

ဒါနပြုလုပ်သော အခါ၌လည်း သူတပါးတို့ ချီးမွမ်းအောင်၊ ဂုဏ်ရှိအောင် ပြုသည်လည်းရှိတတ်၏၊ မလှဲသာ၍ပြုသည်လည်း ရှိတတ်၏၊ ဤဒါနမျိုးကို ဟန်ဒါနခေါ်သည်၊ သီလဆောက် တည်သောအခါ၌လည်း လူရိုသေအောင် လူချီးမွမ်းအောင် ဆောက်တည် သည်လည်း ရှိ၏၊ လပြည့် လကွယ် ရှစ်ရက် သီ တင်းနေ့ကြုံလျှင် အခြားလူများတို့ အုတ်အော် သောင်းပင်း ထွက်၍ ဥပုသ်စောင့်ကြ သောကြောင့် ယောင်၍ စောင့်သည် လည်း ရှိတတ်၏၊ ထိုသီလမျိုးကို ဟန်သီလခေါ်သည်၊ သီလ ယောင် ဟူ၍ဝင်း၊ သီလကြောင်ဟူ၍ ခေါ်သေးသည်။

သာဝနာ ပွားများသော အခါ၌လည်း ထိုသူသည် အလွန် တရားကိုအားထုတ်ပေ၏၊ "ကမ္မဋ္ဌာန်း ဘာဝနာများနှင့် မွေ့ လျော်ပေ၏"ဟူ၍ ကျော်စောသတင်းကို လို၍လည်း ပြုလုပ် တတ်၏၊ သူများဘာဝနာပွားနေသည်ကို မြင်ဘူးသဖြင့် ဣန္ဒြေ ရစွာ ဟန်ပန်ကောင်းကောင်းနှင့် ထိုင်ပြီးလျှင် ကမ္မဋ္ဌာန်း ဘာ ဝနာ စီးဖြန်းဟန်လည်း ပြုတတ်၏၊ မိမိစိတ်ကဖြင့် ဘယ်သို့ လေလွင့်သည်ဟု မဆိုနိုင်၊ ဤသို့ပွားများသော ဘာဝနာများ သည် ဟန်ဘာဝနာမည်၏၊ ဤအဓိပ္ပါယ်စုကိုယူ၍ "သည်ဟန် အမူ"ဟူ၍ ဆိုသည်။ ။ဤကား- အဓိပ္ပါယ်တမျိုးတည်း။

(၅) "သည်အယူ"ဟူသော စကားရပ်၌ သက္ကာယဒိဋ္ဌိအယူ ကို ဤနေရာလိုအပ်သည်၊ ထိုစကားမှန်၏၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ မှန်သ မျှသော ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းမှာပင် နတ္ထိက ဒိဋ္ဌိ၊ အဟေတုက ဒိဋ္ဌိ စ

www.dhammaransi.com

သော ဒိဋ္ဌိဆိုး ဒိဋ္ဌိကြမ်းကြီးတွေအတွက် စိုးရိမ်စရာမရှိ၊ ထိုဒိဋ္ဌိကြမ်းကြီးတို့မှ စင်ကြယ်သောကြောင့်သာလျှင် ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်နိုင်သည်၊ ခြောက်ဆဲ့နှစ်ပါးသော ဒိဋ္ဌိများသည်လည်း ကျကျနန ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သောသူမှာ မရှိနိုင်၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ သည်သာလျှင် သောတာပတ္တိမဂ်သို့ မရောက်သေးသမျှသော သူတွေမှာ အတင်းပူးဝင်စွဲကပ်၍နေသည်၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ဒိဋ္ဌိဟူသမျှတို့၏ မူလဗီဇဟူ၍ ဆိုနိုင်၏၊ ထိုစကားမှန်၏။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ရှိနေသည်အတွက်ကြောင့် သံသရာဇာတ် မသိမ်းနိုင်ဘဲ ရှည်ကြာ၍ နေကြရကုန်သည်၊ သံသရာရှည်ကြာ၍ ဇာတ်အမျိုးမျိုး ဖြစ်နေရမှုကြောင့် အမှောက်အမှားတွေနှင့် တွေ့ကြုံ၍ ဒိဋ္ဌိ အမျိုးမျိုး ဆိုးဆိုး ဝါးဝါးကြီးတွေ ဖြစ်ကြရကုန်သည်၊ ကြောက်မက်ဘွယ်ကောင်းသော ဒုက္ခမှာ အပါယ်ဘေး ဒုက္ခကြီး ဖြစ်ရသည်၊ ထိုအပါယ်ဒုက္ခကိုလည်း သက္ကာယဒိဋ္ဌိရှိသော သူတို့သာလျှင် ခံရကုန်သည်၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ကင်းပြီးသော သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ သံသရာဇာတ် မပြတ်သေးသော်လည်း အပါယ်ရေသို့ ကျနိုင်တော့သည်မဟုတ်၊ လူရွာ နတ်ရပ် ကောင်းမြတ်သော သုဂတိဘုံတို့၌သာ ကြဉ်လည် ဖြစ်ပွားရ လေတော့သည်။

သက္ကာယဒိဋ္ဌိ တင်းလင်း ရှိနေပါမူကား—ဗြဟ္မာမင်းကြီးပင် ဖြစ်၍နေပါသော်လည်း အခွင့်သင့်သောအခါ တိရစ္ဆာန်လည်း ဖြစ်ရလိမ့်မည်၊ ငရဲသို့လည်း ကျရလိမ့်မည်၊ ပြိတ္တာ အသူရကာယ်များလည်း ဖြစ်ရလိမ့်မည်၊ ထိုမှတပါး သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ရှိသော သတ္တဝါသည် နာနာသတ္တာရ ဉလ္လောကနဘေးကြီးနှင့်

www.dhammaransi.com

တွေ့ကြုံရတတ်၏။ ကိုးကွယ်ရာ ဘုရား အမြဲမရှိနိုင်ဘဲ ဆရာ အမျိုးမျိုး ဘုရားမျိုးမျိုးတို့၏ မျက်နှာကို မော်၍ ကြည့်နေမှု ဘုရားဆိုလျှင် မှားမှား ယွင်းယွင်း အတင်းဆည်းကပ်မှုကို နာနာ သတ္တာရ ဥလ္လောကနဘေး ဆိုသည်။ ။"သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ကိုမပယ် နိုင်သေးလျှင်" ယခုဘဝမှာ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် ဖြစ်၍နေသော်လည်း နောက်ဘဝသို့ ကျရောက်လျှင် ခရစ်ယန် ဘာသာဖြစ်၍ ထာဝရဘုရားကို ကြည်ညို၏၊ ထာဝရဘုရား၏ တပည့်ဖြစ်ပြန်၏၊ မဟာမက် ဘာသာကို ဝင်၍ ခိုဒါအရှင်၏ တပည့် ဖြစ်ပြန်၏။ ။ဘဝတခုထဲမှာပင် သော်လည်း ရှေးနှစ်က ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်၍ နောင်နှစ်မှာ ခရစ်ယန်ဘာသာ ဖြစ်ပြန်၏၊ ထိုနောက်နှစ်မှာ မဟာမက်ဘာသာ ဖြစ်ပြန်၏၊ ဤသို့ ဘာသာအမျိုးမျိုး 'ဘုရားအမျိုးမျိုး' ပြောင်းနေမှု သဒ္ဓါတရား မမြဲမှုကို နာနာသတ္တာရ ဥလ္လောကနဘေး ဆိုသည်။

ဆရာအမျိုးမျိုး ဘုရားအမျိုးမျိုးတို့၏ မျက်နှာကိုလည်း တမျှော်မျှော် မော်၍ကြည့်တတ်ကုန်သော သဒ္ဓါလှုပ်ရှား သက္ကာယဒိဋ္ဌိ သမားတို့ကို ပုထုဇန် ခေါ်သည်။ ။မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်အခါ နောက်တော်ကပါသော သုနက္ခတ္တ ရဟန်းကို ထောက်၍ သိရာ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ဘုရားမှန် တရားမှန်နှင့် တွေ့ကြုံ၍ အတုမရှိ ဘုန်းခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အပါးတော်သို့ ကပ်၍ အလုပ် အကျွေး ဖြစ်ပါ သော်လည်း ပြာလူး၍ကျင့်သော ဒိဋ္ဌိ၊ မီးလှုံ၍ ပဥ္စာတပ အကျင့်ကို ကျင့်သော ဒိဋ္ဌိ၊ နွားကဲ့သို့ ကျင့်သော ဂေါဝတိကဒိဋ္ဌိ၊ ခွေးကဲ့သို့ကျင့်သော ကုက္ကုရ ဝတိကဒိဋ္ဌိ၊ အဝတ်မဝတ်ဘဲ ကျင့်

www.dhammaransi.com

သော အစေလကဒိဋ္ဌိတို့ကို မြင်လျှင် မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော် မြတ်ကြီးထက်ပင် ကြည်ညို၍ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပုဂ္ဂိုလ် တွေ့ကိုမှ ဘုရားအစစ် ထင်မြင်လေသည်၊ နောက်အခါ မြတ်စွာဘုရား ထံမှ ခွါထွက်၍ ဒိဋ္ဌိဘက်သို့ ပြေးဝင်လေသည်။ ။သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိ ကင်းရှင်းပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား – ရတနာသုံးပါး၌ သက်ဝင်စွဲမြဲသော သဒ္ဓါတရားဖြင့် ကြည်ညို၏၊ သဒ္ဓါတရား မလှုပ်မရှားနိုင်ပြီ၊ ဘုရား မပြောင်းတော့ပြီ၊ မြတ်စွာဘုရားကို ဘုရားမဟုတ် တရားတော်မြတ်ကို တရားတော်မဟုတ် သံဃာ တော်မြတ်ကို သံဃာတော်မဟုတ်ဆိုလျှင် သတ်၍ပြစ်မည်ပြော သော်လည်း အသေခံလိမ့်မည်၊ ဘုရားမဟုတ် တရားမဟုတ် သံဃာမဟုတ်ဟူ၍ မပြောတော့ပြီ။

ဤသို့ ပြဆိုအပ်ပြီးသော ဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့ကို ဖြစ်ပွားစေ နိုင်သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ တရားဆိုးကြီးကို ပယ်သတ်နှိမ်ချိုး နိုင်မှသာလျှင် ချမ်းသာသုခကို ရနိုင်မည်။ ။ထိုသက္ကာယဒိဋ္ဌိ ကို ပယ်သတ်ရန် အခါကာလသည်လည်း လွန်စွာနည်းပါးလှ ၏၊ မြတ်စွာဘုရားပွင့်တော်မူသော ခေတ်အခါ၌သာ ဤသက္ကာ ဒိဋ္ဌိကို ပယ်သတ်နိုင်သည်၊ မြတ်စွာဘုရားတို့ မပွင့် မပေါ်လာ လျှင် တစုံတရာ အမွေအစမျှ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ပယ်သတ်ရန် နည်းလမ်းပင် မရကြကုန်ဘဲ သက္ကာယဒိဋ္ဌိနယ်ထဲတွင်သာ စက် ကွင်းမိ၍ နေကြကုန်သည် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဆိုသည်လည်း "ခန္ဓာ ငါးပါး၌" ငါငါ စွဲလမ်းမှုပေတည်း၊ ထိုစွဲလမ်းမှု အမှားကြီးကို ဝိပဿနာ တရားဖြင့် သာလျှင် ပယ်သတ်နိုင်သည်၊ ဝိပဿနာ လက္ခဏာရေး သုံးချက်သည် သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို သတ်ရန် လက်

www.dhammaransi.com

နက်ကြီးတို့ပေတည်း။ ။ယခုအခါ ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာတော်စက်တွင်း၌ ကြုံကြိုက်ရသော သူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့သည် သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ပယ်သတ်ချိုးဖျက်ရန် အခါကောင်းကြီးကို လှလှ ရရှိနေကြကုန်၏၊ "သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဖြိုဖျက်ကြောင်း လက်နက်ကောင်းကြီးတို့ကိုလည်း ရရှိနေသည်မည်၏။

ရန်သူတကာတို့ကို တိုက်ဖျက်ရန် လက်နက်ပြည့်စုံသော ခံတပ်ကြီးကို အပြီးရရှိနေသော စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများနှင့်တူ၏။ ။ထိုကဲ့သို့ အရတော်လှသော ဘဝကို ရခဲလှသည်။ ။ဤသို့ အချိန်ကာလကောင်းနှင့် တွေ့ကြုံ လက်နက်အင်အား ပြည့်စုံသော အခါတွင်းမှာမှ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို မဖြိုဖျက်နိုင်ဘဲ လွှဲချော်၍ သွားပြန်လျှင် သံသရာ၌ အမှားကြီးမှားသော သူနှင့်တူ၏၊ ။အနမတဂ္ဂ သံသရာဘဝ အဆက်ဆက်တို့၌ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ပယ်သတ်မှုကိစ္စမှတပါး အခြားကိစ္စကြီးများကို ကြီးမားစွာ ထူထောင်၍ လုပ်ကိုင်ဘူးကြလှကုန်ပြီ လူ့ပြည် လောက၌ အကြီးဆုံးသော စကြဝတေး မင်းကြီး အလုပ် ကိုလည်း လုပ်ဘူးကြကုန်ပြီ။ ။နတ်ပြည် လောက၌ သိကြားမင်းကြီး အလုပ် နတ်မင်းကြီးများ အလုပ်ကိုလည်း လုပ်ဘူးကြကုန်ပြီ။

ဗြဟ္မာပြည်လောက၌ ပုထုဇန်ဗြဟ္မာမင်းကြီးအလုပ်ကိုလည်း လုပ်ကိုင်ဘူးကြကုန်ပြီ၊ ထိုသို့ လောကီအလုပ်ကြီးတွေကို လုပ်ကိုင်ဘူးသော်လည်း လောကုတ္တရာနှင့် ဆိုင်သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပယ်သတ်မှု အလုပ်ကြီး များကို လုပ်ကိုင်ဘူးကြမည် မဟုတ်ကုန်။ ။ယခုလို ကာလကောင်း ခေတ်ကောင်း ဝိပဿနာ

www.dhammaransi.com

လက်နက်ကောင်း ကြီးတွေ များနှင့်လည်း လုလုတွေဘူး ခဲ့ကြမည်မဟုတ်ကုန်၊ ထို့ကြောင့် ယခုခေတ်အခါ လွန်စွာအခွင့်သင့်လှသောကြောင့် သံသရာတခွင်မှာ ကြဉ်လည်သမျှ ဘဝတိုင်း လုပ်ကိုင်နေကြမြဲဖြစ်သော လောကီအမှု တာဝန်များကို မလုပ်မကိုင်ကြကုန်ဘဲ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပယ်သတ်ရန်အလုပ်ကောင်းကြီးကိုသာ အပူအပြင်း အတင်းလုပ်ကိုင်ဘို့ ကောင်းပေသည်။

ဤသို့သော စကား အစဉ်ဖြင့် "သည် ရုပ်ကယ် သည်နာမ်၊ သည်သညာနှင့် သည်ဟန်အမူ၊ သည်အယူလဲ၊ မဖူသေးလို မူကြေးတွေ ပိုလွန်းလို့" ဟူသော ဝါကျ၏ အဘွင့်စကားရပ် အပြီးသတ်သတည်း။

"တကိုယ်ကောင်းတန်၊ တစောင်းနော်ကြံလိုက်ရ၊ နောက်ဆံထွေးရှုက်၊ အရေးနှယ် ခက်ပါဘိ" ဟူသော ဝါကျ၌ အဓိပ္ပါယ်လိုရင်းကား- ပြဆိုအပ်ပြီးသောအတိုင်း မိမိခန္ဓာကိုယ်၌ ရရှိ၍နေသော ရုပ်တွေ၊ နာမ်တွေ၊ သညာန်ပုံပန်းတွေ၊ ဟန်အမူအရာတွေ၊ အယူဝါဒ သက္ကာယဒိဋ္ဌိတွေ သည်ကား - ဖူစင်ဖြောင့်မတ် မြတ်သောတရားစု မဟုတ်လေကုန်၊ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့နှင့် မဆက်မဆံ တကိုယ်ကောင်းကြံဘို့သာ သင့်ချေသည်၊ ထိုသို့ တကိုယ်ကောင်း သက်သက် ရှောင်ထွက်ရန် တစောင်း ကြံလိုက်ပြန်သော်လည်း နောက်ဆံတငင်ငင်၊ နောက်ဆံ တထွေးရှုက်ရှုက် ရှိပြန်သောကြောင့် တကိုယ်ကောင်း ကြံစီ၍ ထွက်ဘို့ရန် အချက်သည်လည်း အလွန်ပင် ခက်ခဲလှသည်ဟူ၍ ဆိုလိုရင်းဖြစ်သည်။

www.dhammaransi.com

တကိုယ်ကောင်းကြံ၍ ရှောင်ထွက်မည် ကြံပါသော်လည်း နောက်ဆံ တင်းသည့်ပမာ ဖြစ်၍နေသော တရားစုကား- အခြားမဟုတ်၊ လူဖြစ်လျှင် လူအလျောက် လူ့ကာမဂုဏ် များပေတည်း၊ ရဟန်းဖြစ်လျှင် ရဟန်းအလျောက် ရဟန်းကာမဂုဏ်များပေတည်း၊ ရဟန်းကာမဂုဏ် ဆိုသည်ကား- ကျောင်းထိုင်ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်လျှင် မိမိနေရာ တိုက်တာကြီးနှင့် တကွသော ကျောင်းအရိပ်အာဝါသ ကြီးသည်လည်း ရဟန်းကာမဂုဏ် မည်၏၊ ထို့ပြင် မိမိနှင့် စပ်နွယ် ရင်းနှီး ကြကုန်သော ဥပါသကာ ဒါယကာယောကျ်ား၊ ဥပါသိကာ ဒါယကာမိန်းမများ သည်လည်း ရဟန်း၏ ကာမဂုဏ်ပင်မည်၏၊ ထို့ပြင် မိမိပို့ချသင်ကြား၍ ထားအပ်သော စာသင်တပည့်များသည်လည်း ရဟန်း၏ ကာမဂုဏ်ပင်မည်၏၊ အကယ်၍ အရည်ကင် စူတင်ဆောက်တည်၍ တောထွက်ရန် ကြံစီသောအခါ ထွက်ခါနီး ဆဲဆဲတွင် ကျောင်းသံယောဇဉ်ကဆွဲ၊ မိမိနှင့်စပ်သော တပည့်-တကာ စာသင် ပရိသတ်တည်းဟူသော သံယောဇဉ်တွေက ဆွဲနှင့် မထွက်ဖြစ်နိုင်ဘဲ နောက်ဆံတငင်ငင် နောက်ဆံ တထွေးရှက်ရှက်နှင့်သာ နေရလေသည်။ ။လူဖြစ်လျှင် မိမိ၏ သားမယား အိုး-အိမ်ထောင်များသည် အကြီးအကျယ်ဆုံးသော "ကာမဂုဏ်ထောင်" သံယောဇဉ် နှောင်ကြိုးကြီးမည်၏။

ထို့ပြင် ဆွေးမျိုးရင်းချာတို့သည်လည်း သံယောဇဉ်ပင်ဖြစ်၏၊ ထို့ပြင် ဆွေမျိုးမတော်သော မိတ်ဆွေများ သည်လည်း သံယောဇဉ်ပင်မည်၏၊ မိမိလက်ရှိဖြစ်သော လယ်ယာ, မိုးမြေ, ရွှေ,ငွေ,ဘဏ္ဍာ,ရတနာ,စိန်ကျောက် များသည်ရင်း၊ မွေးမြူထား

www.dhammaransi.com

အပ်သော ဆင်, မြင်း, ကျွဲ, နွား, စသော အာရုံများသည်ရင်း၊ ကာမဂုဏ်ကြိုး သံယောဇဉ်ကြိုးတွေပင်မည်၏၊ ထိုမှတပါး အိမ်ထောင်မှု ပရိဘောဂများသည်ရင်း၊ မိမိ၏ရာထူး အလုပ်အကိုင်များသည်ရင်း၊ ကာမဂုဏ်ထောင် သံယောဇဉ် နှောင်ကြိုးတွေမည်၏၊ အကယ်၍ သံဝေဂဉာဏ် ထက်သန်လာသဖြင့်၊ တကိုယ်ကောင်းကြံ၍ ထွက်မည်ပြုရာ ဆိုအပ်ပြီးသော ကာမဂုဏ်နှောင်ကြိုးတို့က အတင်းအကြပ် တုပ်နှောင်ကြကုန်၏၊ မျက်စိကတုပ် နားကတုပ်စသည်ဖြင့် တကိုယ်လုံးမကျန်အောင် ထန်းပူးစီး တုပ်နှောင်ကြကုန်၏။

ထိုစကားမှန်၏၊ သံဝေဂဉာဏ်ဖြင့် ထွက်မည်ရှိရာဆဲဆဲတွင် သားသမီးငယ်ကလေးတို့၏ မျက်နှာသည် ရှေ့တွဲတွဲမှာ ကသိုဏ်းကွဲ့သို့ ဘွားကနဲပေါ်လာ၏၊ မယား၏မျက်နှာသည် ဘွားကနဲပေါ်လာ၏၊ ထိုသားမျက်နှာ မယားမျက်နှာတို့က မထွက်ပါနှင့်ဟူ၍ မှုမှုရာရာ မဆိုသော်လည်း ဆိုသောအသွင် ဖြစ်ကုန်၏။ ။ထိုအခါ ထွက်တော့မည်ကြံသော ဆရာကြီးသည် ပြာရီး ပြာရာနှင့် အံအားသင့်၍ ကျောက်တွင်းမိသော သမင်ကဲ့သို့ မရုံးမထွက်နိုင်ရှိလေ၏။

သံယောဇဉ်အာရုံ, ကာမဂုဏ် နှောင်ကြိုးတို့သည် အမှတ်မဲ့သာမည နေသောအခါ မိမိကိုယ်၌ ဖွဲ့နှောင်မှုန်းကို ကောင်းကောင်း မသိသာစေကုန်၊ တရားသဘောကလေးများသက်ဝင်၍ သံဝေဂစိတ် ယှဉ်လာသောကြောင့် တောထွက်တော့မည်ဟု ကြံစီသောအခါသို့ကျလျှင် အတင်းတုပ်နှောင်လာကြကုန်သည်၊

www.dhammaransi.com

စင်းစား၍ ကြည့်ကြကုန်၊ "နုသေးသော အခြားသူများကို မ ဆိုထားနှင့်ဦး" အန္တိမ ဘဝိကဖြစ်၍ ဘုရားဖြစ်ရလတံ့သော ဘဝမှာပင် အလောင်းတော် သိဒ္ဓတ္ထကုမာရ မင်းသားသည် နိမိတ်ကြီးလေးပါးကိုမြင်၍ သံဝေဂကြီးစွာရသဖြင့် တောထွက် တော့မည်ဆဲဆဲကြီးမှာပင် ယသော်ဓရာ၏ မျက်နှာနှင့်သားတော် ရာဟုလာ၏ မျက်နှာကို ဘွားကနဲ မြင်လာ ထင် လာ သ ဖြင့် နောက်ဆံ တငင်ငင်ဖြစ်ပြီးလျှင် အောင့်၍မှ မနေနိုင်ရှာသော ကြောင့် ညဥ့်သန်း ခေါင် အခါ ကိုယ် တော် တ ပါး တည်း ယသော်ဓရာ၏ အဆောင်တော်သို့ ကူးတော်မူသည်။

အခန်းပေါက်ဝကနေပြီးလျှင် ယသော်ဓရာနှင့် ရာဟုလာကို ရှုတော်မူရာ ကြည့်ရှုရရုံမျှနှင့် အားမရနိုင်သောကြောင့် သား တော် ရာဟုလာကိုပင် ယုငင်ပိုက်ဖက်၍ နမ်းရှုပ်တော်မူမည်ဟု ကြံစီတော်မူမိလေသေးသည်၊ နောက်မှ အတင်းစိတ်ကိုချုပ်တီး ပြီးလျှင် ဆုတ်ခွာတော်မူခဲ့ရရှာလေသတည်း။ ။ပုထုဇန် သာ မန်ဖြစ်သော သူသူငါငါ သတ္တဝါအစားမျိုးတို့ကိုမူကား- အ ထူး ပြောဆိုဘွယ်မရှိချေ၊ အန္တိမဘဝိက ဘုရားအလောင်းတော် ကြီးပင် ကာမအာရုံအတွက်ကြောင့် တောထွက်တော် မူခါနီး တွင် နောက်ဆံတငင်ငင် ဖြစ်တော်မူရရှာသေးသည်၊ တကိုယ် ကောင်းတန် တစောင်းကြံ၍ ထွက်မြောက်မည်ရှိရာ နောက်ဆံ တငင်ငင်နေ၍ အထွက်ခက်သည်ဟု ဆိုသော်လည်း ပုဂ္ဂိုလ် တိုင်းကို ဆိုသည်မဟုတ်ပေ၊ ယေဘုယျနည်းအားဖြင့် အဖြစ် များသည်ကိုသာ ဆိုရသည်။ ။ထိုကြောင့် အချို့သောပုဂ္ဂိုလ် များသည် နောက်ဆံတင်းခြင်း မရှိဘဲ လွယ်လွယ်ကြီး ထွက်

www.dhammaransi.com

မြောက် နိုင်ကြ ကုန်သည်လည်း ရှိသေး၏။ ။ဇာတ် နိပါတ် များ၌လည်း တိုင်းပြည်စည်းစိမ်နှင့်တကွ စွန့်ပစ်၍ မငဲ့ကွက် တ ကိုယ်ကောင်း ထွက်မြောက်ကြပုံ တို့သည်လည်း အလွန်ပင်များ ကုန်၏။

ဤစကားရပ်ကား- "တကိုယ်ကောင်းတန်၊ တစောင်းနေဘ် ကြံလိုက်ရ၊ နောက်ဆံထွေးရှက်၊ အရေးနှယ်ခက်ပါတိ"။ ။ဟူ သော စကားဝါကျ၏ အဓိပ္ပါယ်ပေတည်း။

"မသက်သာလေ၊ ထောင် တမျိုးဟာမို့၊ နှောင်ကြိုးတွေ ပွေလွန်းလို့၊ ခေပါတိဖြစ်ပုံကို၊ စနစ်ကုန် မှန်သဘောရယ်နှင့် ပြောဘို့မသင့်" ဟူသောဝါကျ၌ အဓိပ္ပါယ်အဖြောင့်ကား - ပြ ဆိုအပ်ပြီးသော အတိုင်း တကိုယ်ကောင်း ထွက်သွားမည်ကြံပါ သော်လည်း နောက်ဆံ တတင်းတင်း ဖြစ်နေသည့် အတွက် ကြောင့် စိတ်လက်များသည်း သက်သာ ချမ်းမြေ့ခြင်း မရှိ ချေ၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၏ ပြိုးပြွမ်းရှုပ်ထွေးရာဖြစ်သော လူ၏အ ဖြစ်သည်လည်း ထောင်ကြီးတမျိုးပင်မည်၏၊ ထိုလူ၏ ထောင် တည်းဟူသော ကာမဂုဏ် ထောင်ကြီးထဲ၌ နှောင်ကြိုးတို့သည် အပွေပွေ အရှုတ်ရှုတ်ဖြစ်၍ မထွက်နိုင်အောင် ချည်နှောင်ကြ ကုန်၏၊ ဤသို့သော ကာမဂုဏ်ထောင် လူ၏ဘောင်မှာ နှောင် ကြိုးတွေအမျိုးမျိုး ချည်တုပ်မှုခံလျက် နေရခြင်း သည်လည်း ယုတ်ညံ့သိမ်ငယ်လျက်သာ ရှိချေ၏၊ ကံခေသောအဖြစ် ကံဆိုး ကြမ္မာဆိုး အကျိုးပေးသောအဖြစ်နှင့်သာ နေရသည်မည်၏။

www.dhammaransi.com

ဤသို့ ကြမ္မာဆိုး နှိပ်စက်သဖြင့် အရှုတ်ရှုတ် အပွေပွေ နှောင်ကြိုးတွေအလယ်တွင် အကျဉ်းအကျပ် ခံနေရပုံ၏ အဖြစ်သနစ်များကို အစွမ်းကုန်ထုတ်ဘော်၍ ပြောဆိုရန်ပင် မသင့်တော့ပြီ။ ။ဟူ၍ ဆိုလိုသည်။ ။ဤစကားရပ်၌ ထောင်တမျိုး ဆိုသည်ကား- အိမ်ရာ ထောင်သော လူ့ဘောင်တို့ကို ဆိုလိုသည်၊ ထိုစကားမှန်၏၊ အိမ်ရာထောင်သောလူ၏ ထောင်သည် နှောင်အိမ်တွင်းဝယ် သံခြေကျဉ်းခပ်၍ လှောင်အပ်သော အကျဉ်းသားတွေနှင့်တူ၏၊ နေထိုင်ရပုံ ကျပ်တည်း ကျဉ်းမြောင်းလှသောကြောင့် ထောင်တမျိုးပင်မည်၏၊ အနေအထိုင် ကျပ်တည်း ကျဉ်းမြောင်းပုံကား—လူဖြစ်သောသူတို့မှာ နေ့စဉ်မပြတ်စားသောက်ရန် အာဟာရ ပရိယေသန တာဝန်ကို ရှာမှီးခြင်းဖြင့်လည်း ကျဉ်းကျပ်ကုန်သည်၊ ထို့ပြင် နိုင်ငံကို အစိုးရသော မင်းတို့၏ အာဏာအောက်မှာ နေကြကုန်သောကြောင့် မင်းနှင့်စပ်ဆိုင်သော တာဝန်များကို ပြေကုန်အောင်ဆောင်ရွက်ရမှု ရာဇဝတ်မှုပြစ်များကို ဝေးနိုင်သမျှ ဝေးအောင် ရှောင်ရှားမှုအားဖြင့်လည်း ကျပ်တည်း ကျဉ်းမြောင်းကြကုန်သည်၊ မိမိတို့မှာရှိသော ပစ္စည်းဘဏ္ဍာ ရတနာရွှေငွေ ဆန်ရေစပါးစသည်များကို တပါးသောရန်သူတို့နှင့် မဆက်ဆန့်ရလေအောင် နေ့စဉ် စောင့်ရှောက်ရမှု တာဝန်အားဖြင့်လည်း ကျပ်တည်း ကျဉ်းမြောင်းကြကုန်သည်၊ မိမိ၏ သားမယား သားသမီးတို့ကို ထမင်းဝစ္စာရှာကြံ၍ ကျွေးမွေးရမှု အဝတ်အစား အနေအထိုင် အိုးအိမ်ထူထောင်ရမှု လူချင်းတူအောင် ဆောင်ရွက်ရမှု အားဖြင့်လည်း ကျပ်တည်း ကျဉ်းမြောင်း ကြကုန်သည်၊ ဆွေမျိုးညာတကာ သင်္ဂဟတစုတို့၏ သာမှု နာမှုစသော ကိစ္စများကို

www.dhammaransi.com

ပြေကုန် အောင် ကူညီ လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်မှု အားဖြင့်လည်း ကျပ်တည်း ကျဉ်းမြောင်းကြကုန်သည်။

အထူးအားဖြင့် အိမ်ရာထောင်သော လူတို့သည် မိမိ ဝမ်းစာအတွက် သားမယား ကျွေးမှုအတွက်နှင့် အကုသိုလ်ဘက်ကိုသာ တိမ်းလဲ၍ သွားတတ်ခြင်းကြောင့် ထိုထိုအကုသိုလ် ဒုစရိုက်တို့နှင့် လွတ်အောင်ရှောင်မှု အရေးအားဖြင့်လည်း များစွာပင် ကျပ်တည်း ကျဉ်းမြောင်း ရကုန်၏၊ အကုသိုလ် အတို့ရှောင်ကြဉ်၍ လူတို့နှင့်စပ်ဆိုင်သောင် ပုညကြိယာများကို ဖြစ်ပွားအောင် ပြုစုကျိုးစားကြရန် အချက်လည်းခက်ခဲစွာ ကျဉ်းမြောင်း ကျပ်တည်းကြပြန်ကုန်၏။

အခက်ဆုံးကား–အလွန်တရာ ရှုပ်ထွေး ကျဉ်းမြောင်းလှစွာသော လူ့ဘောင် လူ့ဘဝ မနည်စွာ ရတနာရွှေငွေ လယ်ယာ မိုးမြေ ဆန်ရေစပါး စသည်များကို လွတ်လွတ် စွန့်ပယ် ခွါရှောင်၍ သာသနာဘောင်မှာ ရဟန်းပြုကျင့်ရန် အချက် အားဖြင့် အခက်အခဲကြီး ကျဉ်းမြောင်းကျပ်တည်းကြကုန်၏။ ။ ဤသို့ ကျပ်တည်း ကျဉ်း မြောင်း မှု ကြောင့် လူ့ ဘောင် ကို ထောင်တမျိုးဟူ၍ ဆိုရလေသည်၊ သားမယား ယူသောအခါ မှစ၍ ထိုသူကို အိမ်ထောင်ကြသည်ဟု ဆိုရလေတည်၊ အဓိပ္ပါယ်မှာ အိမ်တည်းဟူသော ထောင်ကြီးထဲမှာ ကျ၍ အကျဉ်းသားအနေအားဖြင့် နေရသည်ဟူ၍ ဆိုလိုသည်။

ဤသို့ ကျပ်တည်းမှုကို ရည်၍ သမ္ဗာဓော ဃရာဝါသော ရဇာပထော။ ။ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသည်၊

www.dhammaransi.com

ဘိက္ခဝေ။ ရဟန်းတို့၊ ဃရာဝါသော၊ အိမ်ရာထောင်သော လူ့ဘောင်လူ့ဘဝ၌ အိမ်ထောင်ကျကာ နေရမှုသည်၊သမ္ဗာဓေါ၊ အလွန်တရာ ကျဉ်းမြောင်းလှစွာ၏၊ ရဇာပထော၊ ကိလေသာ တည်းဟူသော ဖုံမြူ အညစ်အကြေးတို့၏ ပြိုးပြွမ်း ထူပြော ကိလေသာ တောလမ်းခရီးမည်၏။

"နှောင်ကြိုးတွေ ပွေလှန်းလို့" ဆိုသော စကား၌ နှောင်ကြိုးဆိုသည်ကား-သတ္တဝါတို့၏ စိတ်နှလုံးကို မရုံး မထွက်နိုင်အောင် ချည်နှောင် ဘွဲ့စိုက်၍ ထားအပ်သော အာရုံများကို နှောင်ကြိုးတွေဆိုသည်။ ။သုတ္တန်နည်းအားဖြင့် သားအာရုံ သမီးအာရုံ လယ်ယာမိုးမြေ ရွှေငွေ ရတနာတည်းဟူသော အာရုံ အိုးအိမ် တည်းဟူ သော အာရုံ ဆွေမျိုးညာတကာ တည်းဟူသော အာရုံများသည် ဗဟိဒ္ဓနှောင်ကြိုးတွေမည်၏။ ။အဘိဓမ္မာ နည်းအားဖြင့် ရူပါရုံ, သဒ္ဒါရုံ, ဂန္ဓာရုံ, ရသာရုံ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံများသည် ဗဟိဒ္ဓ နှောင်ကြိုးတွေ မည်၏။ ။ထိုသားသမီးစသော အာရုံတို့၌ သာယာငြိကပ်၍နေသော ဥပါဒါန် တရား ကိလေသာ တရားများသည် အတွင်း အဇ္ဈတ္တသန္တာန်မှာ ရှိသော နှောင်ကြိုးတွေမည်၏။

ကြိုးချင်းထားလျှင် ကြိုးချင်းငြိ ဆိုသောစကားအရ အပရှိသော အာရုံနှောင်ကြိုးတွေနှင့် အတွင်း၌ရှိသော ကိလေသာ နှောင်ကြိုးတွေ ငြိတွယ်ကြသောအခါ ဖြေရှင်း၍မရနိုင်အောင် ရှုတ်ထွေးကြကုန်၏၊ ရုံးထွက်၍မရနိုင်အောင် ခိုင်မြဲစွာ ချည်နှောင်ကြကုန်၏။ ။မစွမ်းရင်းကာလဲရှိ၊ ကဇွန်းခင်းကာလဲငြိ၊ နတ်

www.dhammaransi.com

တိုက်ကလဲရှိ၊ ဓါတ်ခိုက်ကလဲမိ၊ ဆိုသော စကားပုံများ အရ သတ္တဝါတို့၏ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်အတွင်းမှာ ရှုတ်ထွေးစွာ ချည်နှောင်တတ်သော နှောင်ကြိုးတွေသည် ဗဟိဒ္ဓ၌ရှိသော ကာမဂုဏ် နှောင်ကြိုးနှင့် ပေါင်းဘက်မိသောအခါ ခိုင်မြဲစွာ အချင်းချင်း ဘွဲ့နှောင် ကြ လေ ကုန် သည်။ ။ သဂါထ ဝဂ္ဂ သံယုတ် ပါဠိတော်၌–

အန္တော ဇဋာ ဗဟိဇဋာ၊
ဇဋာယ ဇဋိတာ ပဇာ။

ဟူ၍ ဟောတော်မူချက်ရှိ၏။ ။အနက်ကား–ပဇာ၊ သတ္တဝါများ အပေါင်း တို့သည်။ အန္တောဇဋာ၊ အတွင်း၌ရှိသော နှောင်ကြိုးအရှုပ်တရားတို့ဖြင့်လည်း များစွာရှုပ်ထွေးကြကုန်၏။ ဗဟိဇဋာ၊ အပ၌ရှိသော နှောင်ကြိုး အရှုပ်တရား တို့ဖြင့်လည်း များစွာ ရှုပ်ထွေးကြကုန်၏။ ဇဋာယ၊ အတွင်းအပ အရှုပ်အထွေးတရားနှစ်ပါးကြောင့်။ ဇဋိတာ၊ ဖြေရှင်း၍ မရနိုင်အောင် တလိမ်လိမ် တထွေးထွေးချည်နှောင် ရှုပ်ထွေးကြကုန်၏။ ။ ကြခတ် ဝါးရုံသည် အခက် အလက် တို့ဖြင့် ဖြေရှင်း၍ မနိုင်အောင် ပွေလိမ် ရှုပ်ထွေးသကဲ့သို့ ထို့အတူ သတ္တဝါအများ ကြခတ်ဝါးရုံတို့သည်လည်း အတွင်း၌ရှိသော ကိလေသာကြိုးထွေး ဗဟိဒ္ဓအပသန္တာန်၌ ရှိသော ကာမဂုဏ် ကြိုးထွေးတို့ဖြင့် တထွေးထွေး တလုံးလုံး ရှုတ်ထွေး လျက်သာ ရှိကြ ကုန်၏၊ လောကုတ္တရာဘက်သို့ မသက်မဝင်သေးသမျှ ဖြေရှင်း၍မရနိုင်ကုန်ဟူ၍ ဆိုလိုသည်။ ။ထိုသို့ ရှုတ်ထွေးစွာ ချည်နှောင် အပ်

www.dhammaransi.com

သော နှောင်ကြိုးတို့၏ မလှုပ်မယှက်နိုင်အောင် ချည်နှောင်မှုကြောင့် မလွတ်မထွက်နိုင်ဘဲ တစ်သည်လည် နေကြရကုန်သည်။

ဤသို့အတွင်းအပ နှောင်ကြိုးတို့ဖြင့် မလှုပ်မရှားနိုင်အောင် တုပ်နှောင်ခြင်းကို ခံရသည့်အတွက်ကြောင့် ရှက်ဘွယ်ရာဖြစ်၍နေသော မိမိအဖြစ်သနစ်ကို အကုန်အစင် ထုတ်ဘော်၍ မပြောဝံ့အောင် ရှိလေတော့သတည်း။

သံဝေဂလေးချိုးကြီး အပြေပြီး၏။

www.dhammaransi.com

လယ်တီကဗျာ
ပဒေသာကျမ်းကြီး

လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး သီ-ကုံး-နှုံးဖွဲ့သော ကဗျာများကို စုပေါင်း၍ "ဂမ္ဘီရကဗျာ"ဟူသော အမည်ဖြင့် ကျမ်းတစောင် တဖွဲ့ စီစဉ်ပုံနှိပ်ထားရာဝယ်၊ အားလုံးပြည့်စုံနိုင်သည် မဟုတ်ပါ။ ။များစွာကြွင်းကျန်လျက် ရှိနေပါသေးသည်။

ထို့ကြောင့် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ကဗျာညာဏ်သွားကို စံနမူနာယူရန်၎င်း၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်များကို မှတ်ယူရန်၎င်း၊ ရနိုင်သမျှသော ကဗျာများကို ရှာဖွေစုဆောင်း၍ တပေါင်းတည်းပြုပြီးလျှင် "လယ်တီကဗျာပဒေသာကျမ်းကြီး" အမည်ဖြင့် ဆက်လက်၍ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေပါမည်။

မြန်မာ့ဗျူဟာစာအုပ်တိုက်
အမှတ် ၁၂ (ခ) နှင်းပန်းလမ်း၊ ရေကျော်ဈေး
ရန်ကုန်မြို့။

www.dhammaransi.com

ကျေးဇူးရှင်

လယ်တီဆရာတော်ဘုရား

သီကုံး - နှုန်းဖွဲ့သော

ဂမ္ဘီရ ကဗျာကျမ်း

ဘာသာရေး ဆိုင်ရာ စာမူပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခွင့်

အမှတ် (၁၉၄၀)